میثاق خون

دور دوم نشراتی- سال دوم شماره ۲۵ ماه حوت ۱۳۶۶ هـ.ش - رجب ۱۴۰۸ هـ.ق نمبر مسلسل (۴۲)

الهی فرمان

بسم الله الرحمن الرحیم

قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللهِ وَاصْبِرُوا ، إِنَّ الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُورِثُهَا مَنْ يَّشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ . قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسٰى رَبُّكُمْ أَنْ يُّهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ .

وویل موسی قوم خپل ته (دپاره دتسلی) مدد غواړی له الله څخه اوصبر کوی « په طاعت او مصیبت اوله معصیت نه » بیشکه چه دغه ځمکه خاص الله لره ده ، وارث گرځوی « الله » د دی (ځمکی) هغه څوک چه اراده و فرمائی له بندگانو خپلو څخه ، اوعاقبت « نیکه خاتمه » پرهیزگارانو ته « له کفر او معاصی څخه » ده .

وویل بنی اسرائیلو « موسی ته چه ایذاء رسولی شوی ده مونږ ته پخوا له هغه چه راغلی وی ته (ای موسی !) مونږ ته اوله و روسته د هغه چه راغلی ته مونږ ته ، و ویل (موسی) نژدی ده چه رب ستاسی هلاک کړی دښمن ستاسی او خلیفگان کړی تاسی په دغی ځمکی بیا به گوری چه ځرنگه عمل کوی تاسی « شکر کوی که کفران ، طاعت کوی که عصیان ؟ چه همغسی جزا در کړی »

آدرس مکاتباتی :

مدیریت مجلۀ "میثاق خون"

کمیتۀ فرهنگی جمعیت اسلامی افغانستان

پوست بکس ۱۱۰۶ - پشاور - پاکستان

P.O. BOX.1106

PESHAWAR - (PAKISTAN)

مدیرمسوول: ف فاضل معاون: ناصرالدین جمال مهتمم: ث ثامر

شرح روی جلد : شهید سید قاسم "حسینی" یکتن از اشتراک کنندگان فعال قیام ۲۴ حوت ۱۳۵۷ ش وعضو شورای فرماندهی قرارگاه شهید سوهاند غلام محمد "نیازی" در هرات شهید پرور

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ

میثاق خون

ارگان نشراتی کمیته فرهنگی جمعیت اسلامی افغانستان

دوره دوم نشراتی ـ سال دوم شماره ۲ ماه حوت ۱۳۶۶ ه‍.ش ـ رجب ـ ۸ [illegible] (۴۲)

مطالب این شماره

یاد داشت مدیر

بسم الله الرحمن الرحیم

نهضت اسلامی و دشمنی های شرق و غرب

حیا د ملت مسلمان افغانستان که نهضت اسلامی آنرا رهبری میکند از چند طرف تحت فشار قرار داد، استعمارگران شرقی که از نام نامی اسلام عزیز بخاطر روحیه استعمارستیزی اش درهراس اند، و از چند دهه بدینسو در فعالیت های ضد اسلامی ایکه در افغانستان صورت می گرفت، مستقیم و غیرمستقیم دست داشتند که کودتای فرمایشی داود، نقطه عطف درهمین فعالیت هاست وحتی مداخله عریان نظامی روسها در افغانستان درپهلوی عوامل یکه بارها شنیده ایم وخوانده ایم: راه یافتن به بحرهند دست یافتن به پهندشت های بلوچستان وزیر نگین درآوردن چاه های نفت، و... مهمترین عامل آن ضربه زدن به قامت استوار وروا رسته نهضت اسلامی در افغانستان ومنطقه است زیرا استعمار با موجودیت نهضت های مبارز اسلامی درمتن توده ها هرگز نمی تواند به اهداف نامیمونش دست یابد.

تاریخ ثابت کرده است که استعمارگران غرب ودر رأس آنها آمریکا حتی با کمونیزم کنار می آیند ولی هرگز ممکن نیست به سود

بقیه در صفحه ([illegible])

صفحة مفقودة

صفحة مفقودة

د محمدی مدرسی له قهرمانانو څخه

د رأفت الباشا لیکنه

د مولانا بشار ژباړنه

اسید بن الحضیر

د مکې ځوان مصعب بن عمیر په لومړنی تبلیغی، تبشیری ډله کې چې د اسلام تاریخ پیژندلی یثرب (مدینې منورې) ته راغی او د اسعد بن زراره په کورکې چې د خزرج له اشرافو او معززینو څخه ؤ ځای ونیو او دده کورئی د الهی دعوت دخپرولو مرکز او د محمد رسول الله « ﷺ » د رسالت د تبشیر مصدر وګرځوه . دیثرب زامن ددغه ځوان داعی مجلسونو ته زیاته مخه وکړه او دده دخبرو لذت ،دده د دلیل وضاحت ، دده د طبعی رقت او دده د ایمان نورانیت چې دده له ښکلی څیرې څخه ښکاریده د یثرب زامن یې د خپل محبوبیت تر جذبې لاندې راوستی ؤ او بیا سربیره پردې دده د محبوبیت بل عامل د قران آیتونه ؤ چې پردوی باندې یې پخپل خوږ ، نرم او لوړ اواز یو وخت او بل وخت لوستل. دده په او ازسره به سخت زړونه نرم شول او د سترګو څخه به د ګناه له امله د پښېمانتیا اوښکې وبهیدلې او خلک به له مجلس څخه بې لانه ؤ پورته شوی چې ځنو به ورڅخه اسلام وماله او د ایمان د ډلو سره به یو ځای شول .

یوه ورځ اسعد بن زراره د خپل داعی میلمه (مصعب بن عمیر) سره بهرووت خود ـ بنوعبدالاشهل قبیلې ته ورشی او هغوی ته د اسلام بلنه ورکړی نو دواړه د بنوعبدالاشهل یو باغ ته ورننوتل او په باغ کې دخوږو اوبو دڅاه ترڅنګ د خرماؤ د سیوری لاندې کښیناستل . په دغه وخت هغه کسان چې مسلمان شوی ؤ د نورو کسانو سره چې د تلاوت داوریدلو په منظور راغلل لو مصعب دوی ته د اسلام بلنه ورکړه او دوی ته یې د ښه عاقبت زیری ورکړ . حاضرو کسانو دده خبروته غوږ نیولی ؤ او دده دخبرو دتاثیر لاندې راغلی ؤ. یو نفر چې داوس دقبیلې دمشرانو او مخورو څخه ؤ اسید بن الحضیر او سعد بن معاذته راغی او دوی ته یې وویل چې د مکې داعیه د دوی ځمکوته لږدی ځای نیولی او هلته استوګن شوی دی ، او کوم تن چې

دی یې په دې کار زړور کړی دی هغه اسعد بن زراره دی .

سعدبن معاذ اسید بن الحضیر ته وویل : پلاردې مړشه ای اسیده ! ته دغه مکی زلمی ته چې زموږ کورونو ته راغلی ورشه چې دی زموږ ضعیفان اسلام ته تشویقوی اوزموږ معبودان کم عقله ګڼي لـو دی منع کړه او ورته ووایه چې بس له دې ورځې پیازموږ هیواد ته رانشي .

بیا سعد داسې وویل :

که دغه زلمی زما دخاله دزوی اسعد بن زراره میلمه نه وای اودهغه په ذمه واری کې یې قدم نه واهه لوما به ته دده څخه بیغمه کړی وای .

اسیدخپله توره واخسته او دباغ په لور روان شو .که چېپه ده بالدی د اسعد بن زراره سترګی ولګېدلی چې د ده خوا ته راتلونکی دی لـو مصعب ته یې وویل :

افسوس دی وی تاته ای مصعبه! دادخپل قوم معزز ، دقوم ښه پوه او دلوی کمال خاوند اسید بن الحضیر دی که دهٔ اسلام ومانه لودیر خلک به دده داسلام منلو پیروی وکړی لو ته دده په باب احتیاط وکړه او په ښه ډول ورته موضوع وړاندی کړه .

اسید بـن الحضیر د خلکو په ځولـه کی ودرید او مصعب او دده ملګری ته یې وکتل او ورته یې وویل :

تاسې د څه دپاره زموږ هیواد ته راغلی یئ ؟ اوڅه شی زموږ دضعیفانو په باب زړور کړی یئ ؟ که پر تاسې ځانونه ګران وی لو زموږ له قریې څخه ولاړ شی .

په دغه وخت کی مصعب پخپل خوشحال او ځلانده مخ چې دایمان په برکت سره ؤ اسید ته وکتل او په ربښتینې جذاب اسلوب یې ورته وویل :

ای د خپل قوم عزتمن مشره ! ایا د څه خیر شوق او رغبت درسره شته ؟

اسید وویل : هغه به څه وی ؟

مصعب وویل : لو ته موږ سره کښېنه او له موږ څخه واوره . که زموږ خبره دی خوښه شوه لو و به یې منې او که نه ، نو موږ به له تاسې څخه لاړ شو او بیا به نه راځو .

اسید وویل : تا د انصاف خبره وکړه .

بیا اسید خپلـه نیزه پـه ځمکی کی چوخه کړه او کښېناست .

په دغه وخت کی مصعب ور ته د اسلام د حقیقت یادونه وکړه اوورته یې د قرآن څو آیتونه ولوستل .

د مصعب پـه خبرو او د قرآنی آیتونو په لوستلو سره د اسید د تندی قهرجنې ګونځې اواری شوی اومخ یې نورانی وګرځید او ورته یې وویل :

« ما احسن هذا الذی تقول ! وما اجمل ذلک الذی تتلو ! کیف تصنعون اذا اردتم الدخول فی الاسلام ؟ ! »

« څومره ښه دی څه چې ته وایې ! او څومره عظمت لری څه چې ته لولی! او تاسې به چې (له موږه) د اسلام د منلو اراده او غوښتنه وکړی څنګه کوی ؟ » .

مصعب و ویل :

« تغتسل و تطهر ثیابک وتشهد ان لااله الاالله وان محمدارسول‌الله وتصلی رکعتین »

« ته به غسل کوی ، خپلی جامی به پاکوی او د شهادت کلمه به وایې چې الله یوازنی معبود او محمد د الله رسول دی او دوه رکعته لمونځ به کوی

اسید د اوبـو ځاه ته ورغـی او په اوبـو سره یـې خپل ځان پاک کـړ او د شهادت کلمه یې و ویله اودوه رکعته لمونځ یې اداه کړ .

په دغه ورځ د اسلام د ډ لو سره یو ممتاز قهرمان سوار او د اوس د معدودو معززینو او مخورو یو معزز مخـور ګډون وکړ او د هغـو سره ملګری شو .

قوم ، هغه د کامل پـه لقب سره یادوه ځکه عقل یې کامل ؤ ، اصل یې شریف ؤ . د توری او قلم خاوند ؤ او سربیره پر دغو صفتونو ښه‌سوار، ښه غشی ویشتونکی او په یوه داسی تولنه کی چې په‌کې دقرأت او کتابت کسان لږ ؤ ښه قاری او ښه کاتب‌هم

ؤ. بل د ده اسلام د سعد بن معاذ د اسلام منلو سبب وګرځید او بیا د دغو دواړو اسلام منل دا وس د لوبې ډلې د اسلام منلو سبب شو.

بیا له دې وروسته مدینه د رسول الله ﷺ د هجرت او پناه ځای او د اسلامي دولت لوی مرکز وګرځید.

اسید بن الحضیر د قرآن سره،

له کوم وخته چې له مصعب څخه یې اوریدلی ؤ د یسره قوي مینه او علاقه پیدا کړې وه او څنګه چې بو تږی د ګرمیو په سخته ورځ یخو خوږو اوبو ته سخه کوي او اوبه د ده یواځنی مشغولتیا وي لو دغه اسید هم په ډیر شوق قرآن ته مخه کوي او ور پالدی، خپله تنده ماتوي او بیا د ده داسې حالت کیږي چې بیا به چانه لیدمګر دی به د الله د لارې مجاهد او غازي ؤ او یا به د کتاب الله لوستونکی ؤ دی د پاسه اواز، د فصیح نطق او د جذاب تلاوت خاوند و. د قرآن په لوستلو کې یې ډیر لذت او کیف مونده او بیا چې به شپه ارامه شوه او سترګې به اوده شولې او خلک به په چوپتیا کې شول لو ده به د قرآن په تلاوت سره لا زیات لذت موندلو او پرې به یې دمه جوړوله.

بلدا چې اصحابو کرامو د ده د قرآن لوستلو د وختونو مراقبت کاوه او د ده د تلاوت د اوریدلو د پاره یې یو له بل څخه سبقت کاوه.

لوای سعده! د چا د پاره به ښه فرصت په برخه وي چې له ده څخه دغسې تازه قرآن واوري څنګه پر محمد نازل کړی شوی دی، او څنګه چې د ځمکې خاکو دده د تلاوت ډیر خوږوالی کیف ایده همداراز د آسمانونو مخلوق ته د ده تلاوت ډیر خوږ ؤ.

اسید بن الحضیر د شپو د یوې شپې په نیمه کې د خپل کور په شا او خوا کې ناست ؤ او لر څنګه یې یحی زوی ویده ؤ او د جهاد آس یې ترخیرا نژدې تړلی ؤ او شپه ډیره ارامه وه. د آسمان مخ ښه صاف ؤ او د ستورو سترګې ځمکې ته په مینه او مهربانۍ سره په کتلو وي چې اسید بن الحضیر ته ددې شوق پیدا شو چې د آسمان فضا د قرآن په معطر وږمو سره معطره کړي لو بورته شو او پخپل خوږ پاسته آواز سره یې د دغو آیتونو په لوستلو پیل وکړ:

« **الم. ذلک الکتب لاریب فیه هدی للمتقین. الذین یؤمنون بالغیب و یقیمون الصلوٰة و مما رزقنهم ینفقون. و الذین یومنون بما انزل الیک و ما انزل من قبلک و بالاخرة هم یوقنون** »

« په دغه کتاب کې هیڅ شک نشته (چې د الله له لورې نازل شوی) د پرهیزګارانو د پاره لارښوونکی دی، هغه پرهیزګاران چې دوی پر غیب باندې ایمان لرونکي دي، او لمونځو له « د ټولو حقوقو سره » سم اداء کوي، او څنې له هغه څه له چې مو دوی ته روزي ورکړې لګښت کوي یې او هغه کسان چې دوی ایمان لري، په هغه « کتاب » چې په تا باندې نازل کړی شوی دی او په هغو « کتابونو » چې له تا څخه پخوا نازل کړی شوي دي او دوی په آخرت یقین کوي ».

کله چې اسید دغه آیتونه لوستل دده اس پخپل ځای کې په ټوپونو او ځوړلیدلو شو او نژدې ؤ چې آس خپله رسی وشکوي، بیا ده قرائت بس کړ او دده په سکوت سره اس هم ځای په ځای ارام ودرید.

بیا چې دی د « اولئک علی هدی من ربهم واولئک هم المفلحون » د آیت په لوستلو شو لو آس بیا په حرکت راغی او په خپل ځای کې په ټوپونو او ځوړلیدلو شو.

مصعب بیا چپ شو او آس هم ځای په ځای ارام ودرید بلکې ده به چې هرکله آیت ولوست لو آس به هم په مستۍ راغی او په خیزولو به شو او چې به یې قرائت بس کړ نو اس به هم آرام شو او ځای په ځای به ودرید. اسید ودارشو له چې اس دده زوی یحی د پښو لاندې کړي او هغه ته څه ضرر ورسیږي لو ورغی خو خپل زوی ویښ کړي، په دغه وخت اسمان ته دده ناڅاپي نظر شو ګوري

چی وریځ دچتری په شان چی سترګو داسی عجیب اوښه منظر نه ؤ لیدلی دده پرسر باندی‌ده اود ښکلو پلوشو ځراغوله ورځخه ځوړند دی اوفضابی ډېره روښانه کړېده اوداسمان لوری ته پورته کیدولکی ده ترهغه چی دده دسترګو ځخه غائبه شوه .

کله چی اسید شپه سبا کړه لو رسوالله ﷺ ته ورغی اوورته بی دحال بیان وکړ . پیغمبر علیه‌الصلاة والسلام ورته وویل :

«تلک الملائکة کانت تسمع لک یا اسید ... ! ولو انک مضیت فی قراءتک لرآها الناس ولم تستتر منهم »

« هغه‌پرښتی ستااوریدونکی وی‌ای اسیده ! او که تا خپل قرائت ته دوام ورکړی وای نو خلکو به هغه (پرښتی) لیدلی وای او له هغو ځخه به پټی پاتی شوی نوای »

پل ځنګه چی اسید بن الحضیر دالله کلام سره ډېره مینه او علاقه لروده همدا راز دده مینه او علاقه درسول‌الله ﷺ سره وه .

ځنګه چی ده دخپل حال په باب ویلی : ده ته دقرآن دلوستاو او یا د قرآن داوریدلو په وخت ، ډېره روښانتیااوایمانی‌جذبه‌پیداکیدل اوهمدا رازکله‌چی‌په رسول‌الله ﷺ ته‌وکتل‌ای هغه په‌خطبه ویله او یا به بی خبری کولی ده ته‌په ډېره روښانتیا اوایمانی جذبه پیداکیدله .

داسید لوبه هیله‌چی تل بی د هغی سرته رسیدل غوښتل داوه چی دده ځان درسول‌الله ﷺ دځان سره تماس وکړی اوددغه الهی‌پیغمبرځان ښکل کړی .

بیا همداسی ،ده‌ته‌ددغی‌لوبی‌او اوږد ی هیلی دترسره کیدلو ښه‌موقع اوفرصت پیداکیږی اوهغه داسی‌چی: دورځونه یوه ورځ اسید دقوم سره دخوش طبعی خبری کولی چی‌په دغه وخت‌الهی پیغمبرخپل لاس دده په تشی ک وتومبه، ګواکی ددمخبری بی ښی ګڼلی .

اسید وویل :

«او جعتنی یا رسول‌الله !»

« زه دی ودر دولم‌ای‌دالله رسوله ! »

حضرت پیغمبر ﷺ ورته وویل:

«اقتص منی یااسید ! »

«له ما ځخه‌خپل کسات واخله ای اسیده ! »

اسید وویل :

« ان علیک قمیصا ولم یکن علی قمیص من غمزتنی »

«بیشکه په تا باندی کمیس ؤ او زما پر ځان کمیس له ؤ چی تا وتومبلم»

رسول‌الله ﷺ ورته‌خپل کمیس پورته شو خپل کسات واخلی . مګر اسید د کسات اخیستلو پرځای دالسهی پیغمبر ځان پخپلی غیږی ک ونیو او هغه بی دتخرګ اوتشی‌ترمنځه ښکل کړل اودابی ویل :

«بابی وامی یارسول‌الله ! انها لبغیة کنت اتمناها منذ عرفتک وقد بلغتها الآن »

»ای دالله رسوله ! له تادی‌زما پلار او مور ځار شی بیشکه دا ځما مقصد ؤ او ما له کوم وخته چی پیژندلی وی د دغه مقصد دسرته رسیدلو هیله می کوله‌اوزه اوس‌خپل مقصد ته و رسیدم ».

رسول الله صلی الله علیه وسلم د داسید دمینی ځواب په مینی سره ورکاوه او دده‌داسلامی‌سابقی اوداحد په ورځ د ده دفاعی دریځ چی په دغه ورځ‌اوه سخت زخمونه‌ور رسید- لی ؤ، قدر دانی کوله .

همدا راز دغه الهی پیغمبر د اسید مقا م چی پخپل قوم ک بی درلود، نه هیروه‌اوچی ده به دچا په باب ځه شفاعت وکړ نوددده شفاعت به بی ومانه .

اسید ویلی :

زه رسول الله صلی الله علیه وسلم ته راغلم او ده ته می دالصارو دیوی کورنی د فقیرانو او محتاجینو موضوع چی زیا تره ښځی وی بیا ده کړه . نو پیغمبر علیه الصلاة وسلام و ویل :

«لقد جئتنا یا اسید بعد ان انفقنا ما بایدینا . فاذا سمعت بشیء قد جاءنا فاذکرلنا اهل ذلک البیت »

«ای‌اسیده! ته په داسې وخت
کې راغلې چې څه سو په لاس کې وُ
هغه مو ورکړل نو که تا واوریدل چې
مونږ ته څه راغلي نو ته دغه کورلې
مونږته را یاده کړه» بیاڅه وروسته،
رسول الله صلی الله علیه وسلم ته د
خیبر مالونه راغلل او الهي پیغمبر
له دغو مالونو څخه انصاروته ورکړ
او ډیر یې ورکړل او هم یې دغې
کورلۍ ته ورکړل او ډیریې ورکړل .

انصاروو ویل :

«جزاک الله عنهم یانبی‌الله خیرا»

« الله دې تا ته ای الهي پیغمبره د
دوی په باب خیر در په برخه کړي»

الهي پیغمبر وویل :

«والتم معشرالانصار جزاکم الله
اطیب الجزاء . فالکم ـ ماعلمت ـ
اعفة صبر . وانکم ستلقون اثرةبعدی
فاصبروا حتی تلقونی و موعدکم
الحوض»

« تاسې څنګه چې زه پوهیدلی یم
پیشکه تاسې‌پاک اوصابر یئ اوپیشکه
تاسې زما څخه وروسته ښتمنی وینئ
او خلک به پرتاسې باندې نورو ته
ترجیح‌ورکړي نو تاسې صبر وکړی
څوتاسې ماسره مخامخ شی اومتاسی
دوعدې ځای حوض دی »

اسید وویل : کله چې خلافت عمر
بن الخطاب «رضی الله عنه» ته ورسید لوده
مالونه پر مسلمانانو باندې وو یشل
اوماته یې حله (هغه جامه چې پر
ټول بدن باندې دنورو جامو دپاسه
پرته وی) ولیږله اوما هغه لنده او
ناچیزه وګڼله . کله چې زه په مسجد
کې وم نودقریشو یو زلمی چې‌پرځان
یې یوه پراخه حله له هغو څخه چې
ماته عمر لیږلې وه‌پرته وه اوده دغه
حله پر ځمکه راښکودله نوما خپلو
ااستو کسا نو ته د رسول‌الله ﷺ
دغه وینا یاده کړه :

«انکم ستلقون اثرة من بعدی»

او وې ویل : صدق رسول‌الله ﷺ »

نویو سړي عمر ته ورغی او
هغه ته یې زما وینا ورسوله . هماغه
وُ چې عمر په ډیری‌چالاکی سره راغی
اوزه پرلمانځه باندې وم نوویې ویل

«صل یا اسید!»

«لمونځ وکړه ای اسیده!»

کله چې ما لمونځ وکړ نوماته
یې مخ واړوه او وې ویل :

«ماذا قلت ؟ » تا څه وویل؟

نوماچه څه لودلی‌وُ اوڅه می‌ویلی
وُ هغه می ورته یاد کړل .

نوویې ویل:

«عفاالله عنک،تلک‌حلة بعثت‌بها
الی فلان وهو انصاری عقبی احدی
فشراها منه هذا الفتی‌القرشی ولبسها
افتظن ان هذا الذی اخبر به رسول
الله ﷺ یکون فی زمانی ؟ »

« الله دې تاته عفوه وکړی .
داهغه حله ده چې ما فلانی انصاری
عقبی احدی ته لیږلې وه نو دغه
قرشي زلمي له هغه څخه په بیه
اخیستی‌ده اواغوستي‌یې ده . ایا نوته
ګومان‌کوی چې دا به چې رسول‌الله
صلی‌الله‌علیه وسلم‌ورڅخه خبرورکړی
زما په وخت کې وی ؟ !»

اسید وویل :

«والله یا امیرالمؤمنین لقد ظننت
ان ذالک لایکون فی‌زمانک »

په‌الله سوګند ،ای امیرالمؤمنینه !
خامخا په تحقیق مایقین وکړ چې‌دابه
ستا په وخت‌کې نه‌وی »

اسید له دې څخه وروسته ډیر
پاتې نشواو د همدغه خلیفه په وخت
کې وفات‌شو او دخلکو څخه زر درهمه
پور وړی وه نو ورثه‌یې اراده وکړه
چې دده ځمکه خرڅه کړي او پوریې
اداء‌کړي کله چې عمر «رضی الله عنه» له
موضوع‌څخه خبر شو نوویې ویل :

«لااترک بنی اخی اسید عالة
علی‌الناس »

زه‌دخپل وروراسید ځامن خلکو
ته‌محتاج نه پریږدم .

بیاعمر دپور داداء‌کولوپه باب
دپور دخاوندانو سره خبرې وکړې‌او
هغوی یې په دې راضي کړل چې
خپل پور دځلوروکلونو په موده‌کې د
ده دځمکې له حاصل څخه واخلي او
په هر کال کې زر درهمه اداء شی .

ضرورت وحدت مسلمین

اندیشمند

سلام‌دین توحیدی است ودرطبیعت وسرشت اسلام اختلاف وتفرقه وجود ندارد، زیرا اساس وبنیاد اعتقادات اسلامی ونظام اعتقادی وفکری اسلام برمبنای عقیده وایمان به‌خداوند واحد گذاشته شده است. خداوندیکه درذات وجمیع صفاتش مطلقاً یگانه وبی مانند است و رجعت وبازگشت همه هستی وموجودات بسوی اوست، زیرا او یگانه مبداء ومنشاء عالم وجود وعالم هستی است.

ما درنظام کاینات به‌صراحت ووضاحت ازیکطرف وحدانیت ذات خداوندرا درک می کنیم وفهم مینمائیم وازطرف دیگر نقش وحدت وضرورت وحدت درنظام عالم راکه برای حفظ وبقای آن به خوبی متجلی گردیده است، می باشیم، زیرا اگرارادهٔ واحد، تدبیر واحد وقدرت واحدکه همانا ذات خداوند (ج) است درنظام موجودکاینات حاکم نباشد، یقیناً اراده ها وتدابیر متعدد به‌سرعت نظم وانتظام را درعالم هستی برهم می زنند ودران صورت عالمی با این همه شایستگی وزیبایی وجودنخواهدداشت.

وحکمت وحدت وضرورت وحدت رادرجامعهٔ انسانی ومیان انسانها که اشرف مخلوقات درعالم خلایق هستند بیشتر ازهمه به خوبی درک مینمائیم.

منازعات، کشمکش ها، نبرد ها وقتل های راکه انسانها درطول دوره های حیات خوددر روی زمین انجام داده اند، همه مستقیماً ارتباط به وحدت و عدم موجودیت وحدت فکری وعملی آنها دارد. افکار مختلف، منشت‌ها [illegible] واعمال مختلف که [illegible] انکار مختلف است ازهمه [illegible] بروز تنازعات وکشمکش ها ونبردها درمیان انسانها میگردد، نظم زندگی انسانها را برهم میزند، امنیت ازمیان اجتماع بشری برچیده میشود، رفاه وسعادت به انحطاط وذلت کشانیده می شود. اما حکمت، عنایت وفضل پروردگار چنین ایجاب کرده است که انسان درمسیر کمال حرکت کندوبه درجهٔ کمال وسعادتمندی برسد وخداوندراه رسیدن به سعادت وکمال را حواله به عقل بشر ننموده است وعنایتاً آنرا به‌بشر واضح ساخته است. زیرا عقل واستعداد بشردارای نواقص ومعایب بوده وقادربه ترسیم وتدوین راه سعادت بار

وکمال آفرین نمی باشد واصلاً انسانها به نسبت تفاوتهای که در عقل واستعداد خود دارند و به نسبت خصوصیات مختلف که در آنها موجود است، نمیتوانند در رسیدن به راه واحد و نظام واحد فکری وعملی توافق حاصل کنند.

عنایت ولطف خداوند (ج) در واضح ساختن راه سعادت وکمال برای انسانها، بعثت انبیا ونزول شریعت وقوانین الهی است. اختلاف وتفرقه به صورت مطلق در اساس وبنیاد تعالیم اعتقادی وعملی انبیای الهی وجود نداشته وکافهٔ انبیاء (ع) در طول تاریخ زندگی انسان در ایمان آوردن به یک خدای واحد دعوت کرده اند وموظف ومامور به ساختن جامعهٔ توحیدی خالی از تفرقه وپراگندگی واختلاف بوده اند ودین مقدس اسلام که آخرین وکاملترین ادیان آسمانی وحضرت محمد (ص) که آخرین پیغمبران الهی است از همه بیشتر تعالیم خودرا کاملاً بر مبنای اساسات وقوانین خود میسازد. اسلام تاکید میکند که مسلمانها درهمه حالات زندگی ودرهمه نظامات زندگی خود وحدت را حفظ کنند. توحید در عبادت، توحید در اقتصاد، توحید در سیاست، توحید در کلمه از دساتیر اصلی واساسی اسلام است که راه رسیدن به سعادت وکمال را برای انسان تثبیت مینماید. وبا این ارزیابی و تحلیل به این نتیجه می رسیم که وحدت مسلمین یک امر ضروری بوده ودرنهایت بسبب سعادتمندی ورستگاری جاویدانی مسلمانها می شود واثرات ونتایج وحدت وعدم موجودیت وحدت را درمیان مسلمین مختصراً چنین خلاصه میداریم:

۱ - دعوت الی الله وتحقق دین خدا درجامعهٔ بشری:

طوریکه گفتیم حکمت از خلقت انسان در این است که انسان رشد کند وبه کمال برسد وکمال انسان در اطاعت از فرمان خدا وشریعت الهی است وتحقق وتطبیق دین خدا درجامعهٔ انسانی به خیر وسعادت انسان تمام میشود بناءً انبیای الهی به همین منظور مبعوث گردیده ومأموریت یافته اند. حضرت محمد مصطفی پیغمبر اسلام (ص) که آخرین پیغمبران الهی است وبعد از او هیچ پیغمبر دیگری مبعوث نمیگردد، از جانب خداوند ماموریت یافتند که دین خدا را برسراسر جهان برسانند و کافهٔ عالم بشریت را به قبول اسلام دعوت کنند. چون بعد از پیغمبر اسلام (ص) پیغمبر دیگر مبعوث نمی شود بناءً وظیفهٔ دعوت الی الله وتحقق دین اسلام درجامعهٔ بشری وظیفهٔ مسلمانها ست ویگانه راه رسیدن به این آرمان بزرگ ودستیابی به این هدف مقدس وحدت درمیان مسلمانها است وبا موجودیت وحدت درمیان مسلمین این آرمان به سهولت میتوانند بر آورده شود ودر صورت عدم وحدت، نه تنها که مسلمانها موفق به دعوت الی الله نمی شوند بلکه موجودیت وبقای عقیدهٔ اسلامی خودشان نیز به مخاطره می افتد

۲ - حفظ آزادی ونوامیس اسلامی وانسانی:

درجامعهٔ بشری همه انسانها مطیع وپیرو اسلام وشریعت الهی نمی شوند، بسا انسانها دست مخالفت بلند می کنند ونه تنها که مخالفت می کنند بلکه برای جلوگیری از نفوذ وگسترش اسلام وقانون خدا کمر می بندند و شمشیر مقابله با اسلام ومسلمین را از نیام می کشند واز این هم بالاتر برای حاکمیت طاغوتی واستکباری خود دست به تجاوز غارت، چپاول، قتل، فساد و فتنه می زنند، استقلال وآزادی را درجامعهٔ انسانی پایمال می کنند وبرنوامیس اسلامی وانسانی مسلمانها تجاوز مینمایند. پس برای مقابله با کفار متجاوز وجنایتکار وبرای مقابله با مفاسد ومظالم آنها وحفظ آزادی ونوامیس اسلامی وانسانی مسلمانها وحدت درمیان مسلمین ضروری و لازمی است.

۳ - ایجاد امنیت وسعادت:

یکی از شرایط تأمین وموجودیت وحدت درمیان مسلمانها، امن

یافتن وسعادتمندشدن فردوجامعه اسلامی است ، زیرا وقتی وحدت در میان مسلمانها بوجودبیاید ، بد بینی ، حسادت ، بخل ، عداوت نزاع وکشمکش ازجامعه برچیده میشودومردم که براساس تحقق قوانین الهی وحدت حاصل میکنند درخوشی وسعادت وآرامی دور از ترس وهراس زندگی مینمایند ، - طوریکه تاءمین وحدت درجزیرة - العرب بعدازبعثت پیغمبر (ص) وحاکمیت اسلام ، برتمام عداوتها کینه ها ،کشمکش ها وجنگ های چندین قرنهء جاهلی وقبیله وی پایان بخشید وآنهائیکه قبل ازاسلام فقط بانوک نیزه وشمشیر باهم حرف میزدند ، بعدازاسلام - چنان صمیمی ویکپارچه گردیدند که گویی یکلحظه هم نزاعی و - کشمکشی قبل ازاین میانشان - بوقوع نپیوسته است. برخلاف اگروحدت درمیان مسلمین به وجودنیاید ، اختلاف ونفاق حاکم باشدامنیت درجامعهء اسلامی مختل میگردد ، فردوجامعه هرگز به سعادت ورستگاری نمی رسند وزندگی درسراسرعمردربی امنیتی نزاع وبدبختی سپری می شود-

۴ - ترقی وپیشرفت مادی ومعنوی

وحدت درمیان مسلمانها طبعاً سبب ترقی وپیشرفت آنها درساحهء مادی ومعنوی میگردد. فرضاً اگرمایکدستگاه ماشینی رادرنظربگیریم که ازپرزه جات متعدد تشکیل شده است وقتیکه ماشین رافشاردهیم ماشین به حرکت می افتد و کارموردنظرما راانجام میدهد، اگرپرزه جات درحرکات وکارشان وحدت وهم آهنگی نداشته باشند ، هرکدام بصورت پراگنده حرکت ناهم آهنگ و نامنظم نمایند درین صورت نه تنها که ماشین کارمورد نظر ما راانجام نمیدهد بلکه باحرکت نامنظم ومختلف وپراگندهء خود بزودی پرزه هایش میشکنندواز هم می پاشد. مسلمانها هم اگر درنظام زندگی خودوحدت نظر وعمل نداشته باشند نمی توا- نند درساحات مختلف زندگی به ترقی وپیشرفت نایل شوند زیرا نیروواانرژی فکری وجسمی راکه باید متحداً وجمعاً در پیشرفت وترقی مادی ومعنوی خودبه خرج دهند ، درنفاق ، اختلاف ، نزاع وکشمکش باهمی به مصرف میرسانند وبه عوض ترقی وپیشرفت به عقب ماندگی وانحطاط دچارمی شوند. چنانچه ایجادجامعهء توحیدی مسلمین درصدراسلام سبب بمیان آمدن تمدن عظیم مادی ومعنوی گردید.زمانیکه اروپای متمدن امروز درتوحش وجهالت بسر میبرد ، مسلمانها داری تمدن - عظیم مادی ومعنوی بودند اما وقتی اختلاف ونفاق درجوامع مسلمین بمیان آمدومسلمانها به جان هم افتیدند ، تمدن شان سقوط کرد. واستقلال وتمامیت ارضی شان به خطرافتید وزیر سلطه وحاکمیت کفاران استعمار گرومتجاوز قرارگرفتند.

۵ - حفظ عزت وسربلندی :

وحدت مسلمانها یگانه عامل عزت وسربلندی آنها درطول تاریخ اسلام بوده است ، زمانیکه مسلمانها وحدت داشته اندنه - تنهاکه ازتجاوز نیروی کفرو الحاددرامان مانده اند بلکه - توانسته اندسرنوشت خودرا به دست بگیرند وحتی نفوذ اسلام - رابسط وگسترش دهند. وقتی وحدت جامعهء اسلامی ازهم بپاشد تمرکزنیروقدرت شان ازهم می پاشد. تعیین سرنوشت شان بدست نیروهای کفروملحدمی افتد عزت ووقارازدست شان میرود و هریک به عوض اینکه درحل مشکلات واعادهء حیثیت خودبه اسلام رجوع کنند ، به دربارهای کفر والحادزانوی ذلت میزنند ، - گردن حقارت کج نموده طلب حل مشکل مینمایند. طوریکه امروزمی بینیم کشورهای متعدد اسلامی که وحدت وهمبستگی اسلامی کم وحدت ندارند درتحت سلطه ونفوذ حا- کمیت کفرزندگی می کنند.

امروزبیت المقدس قبلهء اول مسلمین تحت اشغال کافران صیهونیست قراردارد امامسران فاسد کشورهای مسلمان عربی باذلت وزبونی به عوض رجوع به اسلام ووحدت اسلامی به

کر بملـین‌وقصرسفید رفته‌وا زسـر
دمدا را ن ظا لـم وکا فرا نخوا ها ن
حل مشکل ومصیبت خودمیگردند .

۶ ـ پیروزی درجها دوطردکفر وتجـا وز :

مسلما نها درطول تا ریخ ا سلام
موردتجا وزدشمنا ن سلام قـرا ر
گرفته‌ا ندولی به هرا ندا زه‌ء که
وحدت درمیا ن شا نحا کم بوده به
هما ن ا ندا زه درجها دخودعلیـه
متجا وزین‌نا مسلما ن پیروزبو ده
ا ندوبه هرا ندا زه‌ء که وحـدت
مسلمین تضعیف شده ا ست ، تجا وز
ا شغا لگری وحا کمیت کفرا دا مـه
پیدا نموده ا ست .

پیروزی جها دوا نقلاب ا سلامـی
نیزمشروط به وحدت مسلمین ا ست
طرح وفرما ن تا وحدت مسلما نها
به ا لفا ظ وعبا را ت مختلف در ـ
نصوص شریعت ا سلامی چه درقرآ ن
عظیم ا لشاء ن وچه‌درا حـا دیث
نبوی وکتب وا قوا ل ودسا تیرا ئمه
با ربا ر تا کیدشده ا ست‌که نقـل
توضیح وتفسیرآ نها ا زحوصله‌ء ا ین
مقا له کوچک بیرون ا سته درطول
تا ریخ ا سلام ، هروقتیکه مسلمانان
وحدت حودرا ا زدست دا ده ، مورد
تجا وزکفرقرا رگرفته وزیربا ر ـ
حا کمیت کفرومظا لما لحا د سرخـم
کرده ا ند ، علما وشخصیت هـا ی
مصلح درمیا ن شا ن ظهورنموده ـ
ا ندکه فکرآ زا دیخوا هی وطردحا ـ
کمیت کفرو رجوع به ا سلام و ـ
ا یجا دحکومت ا سلامی را ا زطریـق
تا ء مین وحدت مسلمین درذهـن
مسلما نها زنده نموده ا ند .و ـ

پیروزی جهاد و انقلاب اسلامی مشروط به وحدت مسلمین است .

زدودن همه اسارت ها سیطره ها،تجاوزها،و غارتگری های کفر و طاغوت جز از راه وحدت مسلمین وتداوم‌مقاومت وجهاد ازهیچ راه دیگری میسر نیست و فقط اعادهٔ حیثیت آزادی ، حاکمیت و سر بلندی مسلمانها در وحدت آنها نهفته است .

حرکت ها ونهضت ها ی ا سلامی رابه
را ی توحیدبخشیدن نیروها ی ـ
مسلمین درمقا بله با کفربمیا ن
آ ورده ا ند. خا صتاً دریکقر ن
ا خیرکه مسلما نها زیرسیطـره و
حا کمیت ا ستکبا رجها نی به سـر
برده وخطرها ی مختلف ا لحـا د
کمونیزم ، صلیبیت وصیهونیـزم
موجودا سلام وا مت ا سلامی را ـ
تهدید می‌نما ید ، شخصیت هـا ی
مصلح ا زمیا ن ا مت ها ی ا سلامـی
برخوا سته ومطا بق هدا یـا ت
ودسا تیرا سلام فریا دوحدت مسلمین
را سردا ده ا ندکه جها دومبا رزا ت
ا سلامی‌وضدا ستکبا ری‌در بسا کشـور
ها ی ا سلامی محصول فکا روفریا د
آ نها ست وا زهمجو شخصیت هـا
درصدسا ل ا خیرمی توا نیم ا زا فرا د
چون سیدجما ل ا لدین ا فغا نـی
ا ما م شهیدحسن‌ا لبنا ء شهید ، ـ
سیدقطب ، عبدا لرحمن کوا کبـی
دا کترا قبا ل لاهوری ، ا مـا م
ا بوعلی مودودی ، ا ما م خمینی
وغیره نا م ببریم.

ا مروزکه دشمنا ن ا سـلام
بیشترا زبیش مجهز گردیده و ـ
ا نوا ع دسا یس وتزویررا دربرا بر
مسلمین بکا رمی گیرند ، ا مـروز
که‌قبله‌ء ا ول مسلما نها در ـ
ا شغا ل صلیبی‌ها وصیهونیست ها
ا ست ، ا مروزکه سرزمین‌ا ما م ـ
ا سما عیل بخا ری وا ما م محمـد
بخا ری ا سیرروس ها ی‌وحشی وملحد
ا ست ، ا مروز که سرزمین‌مظلو م
ا سلامی ا فغا نستا ن موردتجـا وز
کمونیزم سفا ک وجنا یتکا رقـرا ر
گرفته ا ست ، ا مروزکه‌ا یرا ن ـ
ا نقلابی ومسلما ن‌فقط به جـرم
فریا دا سلام موردمقا طعه ،تحریم
وتجا وزنیروها ی کفرجها نی‌وا قـع
شده ، ا مروز که مسلما نا ن ـ
مظلوم هندوستا ن درشهـر
میروت درزیرشلاق حکا م کا فـر و
گا وپرستهندی مظلوما نه جا ن‌می
دهند وا مروز که‌ملیون ها مسلمان
مبا رزومجا هد درفلیپین وا رتیریا
، درمصرومرا کش ، درسوریه و ـ
لیبیا ، دریمن وتونس زیـر
ا سا رت حکا م مزدوروعما ل سیـا ه
کا را ستکبا رروس‌وا مریکا به سـر
میبرند ، ا زهرزما نی دیگرضرورت
وحدت مسلما نها بیشترا حسا س می
شودوزدودن همه ا سا رت هـا
سیطره ها ، تجا وزها وغا ر ت
گری ها ی کفروطا غوت جزا زرا ه ـ
وحدت مسلمین‌وتدا وم مقا ومـت
وجها دا زهیچ را ه دیگری میسـر
نیست وفقط ا عا ده‌ء حیثیت ، آ زا دی
حا کمیت وسربلندی مسلما نها در
وحدت آ نها نهفته ا ست .

(م حنیف)

کابل

> نازم آن برهنه پا را که بدشمن فهماند
> ملت بت شکنی در دل کهساری هست

مهد قیام ها

مرکز این دل کهسار کابل است که شراین جهنده و داغ آن در همه ابعاد کشور ما دویده است، کابلیکه علامه اقبال آنرا خطهٔ جنت نظیر خوانده و صائب تبریزی به طاق ابروی پل مستانش دل داد.

این بلدهٔ شکوهمند و کهن تاریخ در خم و تاب قرن ها شاهد بسا قیام های کوبنده و خروشنده است، بالاحصار مرصوص بنیان آن که در کمرگاه کوه شیر دروازه همچو پیلی مینماید که با لای اژدهائی سوار باشد خشت خشتش با خون تفنگداران بیگانه رنگین است.

مردم این خطهٔ آتش و خون که در رگهای شان خون داغ سلحشوری می جوشد جنگجوئی و نصرت از بهادران نیاکان بمیراث برده اند.

از سده های دور و خصوصاً " از اوایل قرن (۱۹) تا این روز گار انگلیس با زور و زر و انواع حیل به سرکوبی مردم کابل دستیازی کردند، با تطمیع و تهدید بعضی از تخت نشینان عنصر این بوم و بر را مانند شاه شجاع و امثالش همرنگ و همسنگ خود ساختند، چندی را وادار بفرار و عدهٔ را به حیله و تزویر اسیر نمودند، باری دژهای مشید دو جناح دریای کابل مانند قلعه وزیر، قلعه نشان خان، قلعه محمود خان، قلعه ذوالفقار قلعه شیرپور و غیره را به تصرف درآوردند، زمانی به نفع خود معاهده ننگین گندمک را بکرسی برنشاندند و خط منحوس دیورند را استاد نه کشیدند و سرکاران حریص شان مانند مکناتن، کیوناری وغیره که هریک خویشتن را سلطنت دار این کشور می پنداشتند و یقین داشتند که تا ابد حکمرانان این کوه و کمر بوده و کابل پایگاه امر و نهی شان خواهد بود با صطلاح خر خود را درین کوه و کوی در از بسته اند.

اما چون مردم این سرزمین و بالخاصه مردان کابل که راندن دشمن و پیکار علیه استعمار را از واجائب اسلامی خود می انگارند که در همچو مواقع به شاه و حکومت متکی نیستند، از هر نقطه خاک خود بحکم آئین برتر خود در قیام میشوند، در صف

پیکارجوها دخودرهبر، خود فرماندار وخودفرمان پذیرمی گردند، بمنظور آزاد ماندن کشورشان از دل هر دره، از خم هر کوچه واز سایه هر صخره سنگر می گیرند. طوریکه تاریخ شاهد است در سه دوره هجوم انگلیس دشمن را با همان حمیت وشجاعت اسلامی خودمردانه از پا درآوردند، زیرا ایشان ایمان بخداوند وناز بزوربازوی خویش داشتند، خصوصاً" که درشکن روزگار از بین جامعه شان قائدین وگردمردانی بپا خاسته بودند که تاریخ این کشور کهنسال بنام نامی هریک افتخار دارد مانند مجاهد پیشتاز وزیر محمد اکبرخان، سلحشوربزرگ میر مسجدی خان، یل کوبنده محمد ایوب خان، مبارز ملی نائب امین الله خان، قهرمان نامدار سلطان احمدخان، گردبی امان مرسحه خان وغیرهم.

دور نرویم دوثلث قرن پیش از امروز کیست که از قیام تاریخی مردم کابل انکار کند، قیا میکه از فراز منبر سنگی مسجد عیدگاه کابل قوماندە گرفت ودشمن را مردانه وشجاعانه از حریم خاک خود بیرون راند، سپهداران مغرور انگلیس را با سپاه جوشن پوش شان دربپای بالاحصار، درقلعه مرنجان. درگارنیزیون شیرپور ودر همه جا سوختند وکوفتند واز پا درآوردند وحق آزادی خودرا بزور گرفتند.

اما ندانستیم که کوردماغان ماسکو با همه این شواهد تاریخی ودشمن شکنی های مردم ما چگونه جرأت یافتند که خرسوار وافسارکش بخانه این برهنه پایان سلحشور قدم گذاشتند ونداستند که این کشور مرز وبومی است که درشکن تاریخ بارها بخون ترشده اما آزاد مانده است لذا این دشمنان کبودچشم مانند همان همچشمان غرب نشین شان اکنون در مبارزات این مردم چنان درگیر شده اندکه راه بازگشت خودرا گم کرده اندکه گاهی درگه ملل متحد را دق الباب می کنند وزمانی به عتبه مجلس جینوا بوسه میزنند.

این گروه عصیانگر در روز اول یعنی در (۳) حوت که بعزم تسخیر مرکز این کشور (کابل) اقدام کرده بودند دیده بودند که درین شهر تاریخی چه رستاخیزی برپا شد وآن تیام مواج وکشنده چگونه راه ایشانرا مسدود ساخت.

بلی: صبح ۳ حوت ۱۳۵۸ که پرتو ازین خورشید تازه به کنگره های دیوار زما ندیدهٔ شیردر واز ه سودهٔ زرمی پاشید ودرسواد شهر کابل هنوز بدرستی پخش وبخش نشده بود تانگهای اردوی اخلاق کش وعفت سوز روس داخل جاده های شهر کابل گردیدند، غریو وغلغله درخم وپیچ کوچه های این شهر پیچیدن گرفت، مردم شهر بهت زده همه گوش بودند وهمه چشم. بویژه که دران منظره اسف انگیز دیدند که درپیشا پیش این تانگهای غول پیکر عده وطنفروشان با صدای هورا، هورا راه را بدشمن بازمی کردند وپرچم کبریا وغرور کرملین را بدوش داشتند.

درین لحظات هیچ دانسته نشد که مردم کفرشکن کابل چگونه با سرعت تمام بدون مقدمه همه یکدم مجسم شدند وبا نعره های الله اکبر از خم کوچه ها به جاده ها ریختند. آنجا جماعه دوشیزگان که چادرهای خودرا علم کرده بودند با نعره های زنده باد ناموس افغان شور وهیجانی را برپا ساختند واینجا جوانان خون گرم با حرکات حماسه خیز، سرهای پرشور ودل های پرشرار، دربرابر لشکر کفر صف کشیدند، پخته سالان درمیان صفوف مبارزین وحلقه های جوانان حرف از ایمان وجهاد میزدند، طفلکان از فراز خانه ها ودیوارها بسوی دشمن سنگ پرتاب می کردند تا اینکه بین این مردم بی سلاح ودشمن عصیانگر شلیک مرمی ها با نعره های الله اکبر ردوبدل گردید، اینطرف که با سنگ وچوب تبارزکرده بودند توانستند درجاده ها وکوچه های کابل سروپوز چندین تن از دشمن را بشکنند. آنطرف یعنی دشمن درحالیکه روحیه اش تحت الصفر قرار گرفته بود از داخل تانکها شلیک داشتند که درنتیجه این مقابله مشت ودرفش عدهٔ از صف مجاهدین زخمی وجام شهادت نوشیدند اما بدشمنان اینخاک داغ ماندند که: ملت بت شکنی دردل کهساری هست.

تصویر روس

داکتر (حق شناس)

درآئینه تاریخ

فصل دوم

سلطه‌جوئی تزارها وآغاز استعمار روس

چنانچه عرض شدپس ازقرنها ملوک الطوایفی وبربریت روس ها کم‌کم‌جان گرفتندودرشروع قرن پانزدهم‌میلادی شهرهای کوچک وحکمرانان محلی یکی بعددیگرسقوط کردندوتزارونظام تزاری برجامعه روس حاکم‌گردید. تزارها بنا برا قتضای فطری خویش بروسعت خاک وقلمروروس بسنده‌نکردند، بلکه ازهمان آغازوسوسه‌های سلطه‌جوئی وتوسعه‌طلبی خواب ازچشمان شان ربودوهریک به‌نوبه‌خویش برکشورهای همجوارحمله‌بردندو جنایات وحشیانه‌یی انجام‌دادند. دراثراین حملات که‌پیهم ومکرراتفاق افتادبعضی ازکشورها تسخیروبخاک روس الحاق شد، بعضا "تحت سلطه حکام‌تزاری قرارگرفت واندک تعدادی هم‌که‌ازخوددفاع کردندتاامروزنقش پای روس درکشورشان مشهودبوده‌وزیان های ناشی ازان جبیره‌نشده‌است .لهذا داستان استعمارروس وفتنه‌تزارها دارای فصل وبابیست متعددوخونین که‌اینک شواهدآن بصورت بسیارفشرده‌واختصار درزیرارائه‌می شود:

گفتاراول ـ

دست درازی روسهای تزاری بر قلمرو ایران :

ازاواخرقرن شانزدهم‌میلادی وپس‌ازآنکه‌این عقرب های سرما زده‌نیرویافتندبسوی مرزهای ایران درحرکت افتادند و داغستان را موردحمله‌قراردادند. این تجاوزوتوسعه طلبی درواقع تمهیدوبهانه‌یی بودکه‌بعدا "درتمام‌نواحی‌بحر خزر (بشمول قفقاز)وسعت یافت وجنگهای مکرروخونینی بین ایران وتزارها اتفاق افتاد. پطراول که‌ازهمه‌آزمندتربود وروپای تسخیرشرق و غرب رادراندیشه‌اش تصویرمی نمود، در سال های ۱۷۲۲ و ۱۷۲۳ م‌برشهرهای شمال ایران حمله‌کردو موفقیت های زیادی بدست آورد. درنتیجهٔ این پیشروی وفشار درسال ۱۷۲۹ م‌جانشینان پطرقراردادی رابرشاه‌طهماسپ دوم تحمیل کردندکه‌براساس‌آن شهرهای باکو، دربندوتمام‌اراضی ساحل بحرخزرواستان گیلان ومازندران واسترآباد بدولت روس واگذارگردید. این معاهدهٔ تحمیلی وننگین که‌شاه فرصت طلب صفوی با روس ها انجام‌داد، سپاه‌ایران ومردم‌آنرا به‌شدت برآشفت ودرنتیجهٔ یک قیام‌عمومی شاه‌راخلع کردند، وشاه‌عباس سوم‌جانشین اوگردید. روس های تزاری بقصدمهار کردن خشم‌مردم‌وبرای اینکه‌ایران راموقتا "راضی سازندواز اتحادشاه‌عباس باترکیه‌جلوگیری کنند، شهرهای اشغالکردهٔ خودرا به‌استثناء باکوودربند، درسال ۱۷۳۲م تخلیه‌کردند. شهرهای باکووبندرنیزدراثرتهدیدنادرافشاروبیمی که‌روس ها ازوی داشتنددرسال ۱۷۳۶م به‌ایران مستردگردیدوروس‌های مکارروش منافقانه‌ومسالمت آمیزدرپیش گرفتند.

لیکن پس ازمرگ نادرافشاروبروزهرج ومرج وجنگهای داخلی زارهای فرصت طلب ازموقع استفاده‌کرده‌وباردیگردردسرهای

به ایران خلق نمودند. امادردوره (کاترینها)که تقریبا " ۶۶ سال ادامه یافت ، ایران رویهمرفته از لشکرکشی روس ها فارغ بود. ولی این آرامش نسبی با رویکارآمدن الکساندر اول (۱۸۰۱ — ۱۸۲۵م) وتسخیرگرجستان توسط عساکر روس ، بر همخوردوجنگ بین این دوکشور ازسرگرفته شد.

مرحله اول این جنگ هاکه درزمان فتح علیشاه قاجار اتفاق افتاد، ازسال ۱۸۰۴م شروع وتاسال ۱۸۱۳م دوام نمود . در این ده سال ایرانی ها به سختی مقاومت کردندوعلیه قوای منظم روس که باآلات وابزارحربی آنروز مجهزبودند ، جنگیدند. فتح علیشاه نخست پسرخودرا به معرکه های جنگ فرستادوبعد به علت اهمیتی که این جنگها داشت ، خودبه لشکرایران پیوست و دوشادوش آنان برضدقوای مهاجم جنگید.

متاء سفانه چنانکه امروزاغلب ملت های کوچک وضعیف بنابر اقتضای جغرافیائی ومحیطی وبعلت خاکشیرمزاجی زعماو زد و بندهای پشت پرده ابرقدرتها ، پیوسته درمعرض خطرونابودی واستعماروا ستثمارقرارداردند، درآن ایام نیز، ایران با سه قدرت روزیعنی فرانسه، بریتانیا وروس ، مواجه بودو رقابت های ذات البینی ایشان، زیان های بزرگی را برپیکر اجتماعی وسیاسی وجغرافیائی ایران واردنمود.

ناپلیون زعیم فرانسه که ازیک طرف با تزارها درگیربودوازسوی دیگرقصدلشکرکشی به هندرا داشت ، می کوشید، شاه ایران فتح علیشاه را دربرابرروس ها کمک کندودرپاداش این بازی وهمکاری زمینه عبورسپاه فرانسه رااز طریق ایران به هندمساعدسازد.

گرچه روابط فتح علیشاه که ازسال ۱۷۷۹ تا ۱۸۳۴م قدرت رادردست داشت ، با انگلیس ها بسیارحسنه بود، لیکن با توجه به درگیری های ایران با روس ونیازمندیهائی که درآن مرحله احساس میکرد، پیشنهادناپلیون رابسودایران تلقی کردوآن راپذیرفت . براساس این توافق یک جنرال و۲۴ افسر فرانسوی واردتهران شدندوسپاهیان ایران راازامورمختلف حربی وکاربردمهارت های فنی تحت تربیه وآموزش قراردادند واینکار لشکرایران رادردفاع ازمیهن وجلوگیری ازپیشروی روس به نحوموثری یاری میداد.

دولت انگلیس درآن ایام ازیاران وهمکاران روس بودوبرای اینکه مانع پیشروی ناپلیون بسوی هندگردد، الکساندر،تزار روس رادرجنگ بافرانسه معاونت می نمود. چنانچه چندین اتحادیه رابه کمک کشورهای اطریش ، سویدن والمان وبعضی کشورهای دیگراروپائی به نفع روس وعلیه ناپلیون تشکیل دادومجبورشداستعفا بدهد.

درچنین اوضاع واحوال همینکه فرمانروای انگلیس ازجریان روابط ونزدیکی فرانسه با ایران آگاهی یافت ، فورا " نمایندگانی ازانگلستان وهندبه ایران فرستادوفتح علی شاه قاجاررا باد ادن وعده های همکاری نظامی واقتصادی ووا داشتن خروج عساکرروس ازقلمروایران ، فریفت وآن ساده دل نیزبا ورکردوجنرال وافسران فرانسوی رابه بهانه یی از ایران خارج ساخت .

این عمل دولت فتح علیشاه را درصحنه نظامی به شکست مواجه ساخت وزمینه شکست آنرا درساحه سیاسی نیزفراهم نمود.و در نتیجه تزارروس موفق گردیدبا پادرمیانی وفشارانگلیس بر ایران ، معاهده ننگینی رابرشاه قاجارتحمیل کندکه بنام معاهده (گلستان) یادمیشود .طبق این معاهده که به سال ۱۸۱۳م درقریه گلستان به امضاء رسید، همه ولایات قراباغ ، گنجه ، شکی ، شیروان ، قوبا ، دربند، باکووقسمتی ازطالش وتمام داغستان وگرجستان که متعلق بدولت ایران بود، به تصرف روسیه درآمدوبه این ترتیب مرحله اول جنگ های ایران وروس که ده سال بطول انجامیدپایان یافت وروس ها به آرزوی دیرین شان که دستیابی به دریای آزادازراه قفقازیه و ایران بودنایل آمدند.

پیمان شکنی وفرصت طلبی :

درفصل اول معاهده گلستان نوشته شده بودکه جنگ وعداوت بین ایران وروس الی الابدمتروک خواهدماندوطرفین ازهر گونه حمله وتجاوزبخاک یکدگرخودداری خواهندکرد. ولی از آنجاکه غداری ودروغ جزء لاینفک فطرت روس است ، معاهده مذکوررا بعدازمدتی نادیده انگاشت ودراواخرسال ۱۸۲۶م بار دیگربصورت ناگهانی وبدون اعلام قبلی به ایران لشکرکشی نمودکه درا ثرآن جنگ شدیدی بین دوکشوردرگرفت وتااواسط سال ۱۲۴۳ هـ ق = ۱۸۲۸م دوام یافته وچون ایران قبلا" برای دفاع ازحمله بی آمادگی نداشت ، بازهم این جنگ به پیروزی روس منتهی شدوا ینبار نیزروسها موفق گردیدند، با میانجی گری آشناوهمکارخود(انگلیس) معاهده شوم وننگین دیگری راهم برفتح علیشاه تحمیل کنندکه بنام معاهده (ترکمان چای) موسوم است .

براساس این معاهده که درسال ۱۸۲۸م صورت گرفت ، رودخانه (ارس) مرزایران شناخته شدوقسمت های دیگری ازخاک ایران بشمول دشت مغان ، بندرلنکران ، بقیه قفقازتارودارس ، ضمیمه قلمروروس گردید. همچنان دراثرمعاهده مذکور آذربایجان نیزبه دوحصه (شمال وجنوب) انقسام یافت که قسمت شمال آن به روسیه وجنوب به ایران تعلق گرفت ودریای آرال وکوه طالش ، حدفاصل قرارداده شد.

مردم آذربایجان وحومه اش زیان های فراوان دیدندوقتل و بربریت وبیدادروس ها ، عده یی رامجبورساخت خانه وکاشانه خودرا ترک گویندوبه ترکیه وایران مهاجرت کنند.

کذا بموجب این قرارداد، دولت ایران برای نمایندگان سیاسی روس درایران (حق داوری کنسولی) قایل شدوکشتی رانی بحرخزربه انحصارروس درآمد. علاوه براین همه امتیازات ظالمانه یی که روسها بدست آوردند، دولت ایران را مجبور ساختندتا مبلغ پنج میلیون تومان نیزبه عنوان غرامت جنگ به جانب مقابل بپردازد.

این معاهده ازنظرسیاسی واقتصادی ضربه شدیدی برایران واردکردودرهمان سال مردم با خشم ونفرت نارضائی خودرا علیه آن اعلام داشتندودراغلب شهرهای ایران برضد دولت قیام کردندودراین قیامها سفیرروس درتهران کشته شد.ولی چون

روسها به هدف رسیده بودند مرگ سفیر خود را نادیده انگاشتند. از آن تاریخ به بعد نیز روس های تزاری مخصوصا "در آذربایجان وشمال ایران گاه با موافقت انگلیس وزمانی هم به مخالفت آن مداخلاتی انجام میدادند و از فتنه آفرینی وتلبیس دست بردار نبودند.

درسال ۱۹۰۷م روس وانگلیس هر دو قرارداد ی را به امضاء رسانیدند که بموجب آن بعضی نواحی ایران وافغانستان را به مناطق تحت نفوذ خود تقسیم کردند و به این ترتیب روس ها باز هم در ایران ومرزهای شمالی آن منافع خود را حفظ نمودند وزمینه مداخلات ونفوذ بعدی شان مساعد گردید.

در دوره محمد علیشاه ششمین پادشاه سلسله قاجاری که در سال ۱۳۲۴ ه ق = ۱۹۰۷م به تخت نشست، نفوذ روس ها بیش از پیش در ایران ازدیاد یافت. وی در نخستین روزهای جلوس خویش با نهضت مشروطه خواهی در ایران موافق بود و به انجام خواستهای مشروطه خواهان رضائیت نشان می داد. ولی اندکی بعد به تحریک وتشویق روس ها، رویه اش عوض شد ودر سال دوم سلطنت خود، مجلس شورای ملی را به توپ بست وتعدادی از مشروطه خواهان را کشت. روس ها در تمام این جریان دست داشتند واز استبداد محمد علیشاه حمایت وپشتیبانی میکردند. اقدام شاه بر علیه مشروطه خواهان ومداخله روس در امور ایران مردم را به شدت برآشفت وبطرفداری از مشروطه خواهان وعلیه شاه، دست به شورش زدند. در تبریز تحت رهبری ستارخان قیام بزرگی برپا گردید ودر برابر دولت وعمال روس خواستار جهاد شدند. محمد علیشاه جهت سرکوبی قیام به اعزام سپاه متوسل شد وقوای حکومتی، تبریز را در محاصره کشید. مردم با زده ماه با قوای دولت جنگیدند ودر بدترین شرایط مبارزه ومقاومت کردند. بالاخره در هشتم ربیع الثانی ۱۳۲۷=۱۹۰۹م عده ای از قشون روس وارد تبریز شد وبوسیله آنان محاصره تبریز وقیام آن بپایان رسید.

ستارخان وباقرخان دو سردار ملی برای نجات از چنگ روس ها به قونسل خانه عثمانی در تبریز پناهنده شدند وروز ۸ ربیع الاول ۱۳۲۸، تحت فشار روس ها تبریز را ترک گفتند وبا تعدادی از مجاهدین به تهران آمدند. در اخیر رجب همان سال هنگامیکه قوای دولتی میخواست مجاهدین را در اقامتگاه شان (پارک اتابک تهران) خلع سلاح کند، بین ایشان و قوای دولتی برخورد شدیدی اتفاق افتاد که در اثر آن سی نفر از مجاهدین شهید وسه صد نفر اسیر گردید. خود ستارخان هم در این جنگ زخمی شد وچهار سال بعد به همین تکلیف درگذشت.

اما در جریان این قیام ها قوای دولتی نتوانست از پیشروی مجاهدین سایر ولایات ایران بمرکز جلوگیری کند ومردم از هر طرف هجوم آورده وارد تهران شدند وقیام شدت گرفت. محمد علیشاه در برابر طوفان خشم مردم تاب وتوان را از دست داد وبه سفارت روس پناه برد واز آنجا با تغییر لباس از مرز خارج گردید وبا اسلحه ومهمات روسی در نزدیکی استرآباد به جنگ پرداخت تا بار دیگر تاج وتخت از دست رفته اش را بدست آرد، ولی باز هم مغلوب شد. ایرانیان، احمد میرزا پسر دوازده ساله شاه مخلوع را به جانشینی او برگزیدند وچون وی به سن قانونی نرسیده بود، شورای ملی ایران، علی رضا خان رئیس قبیله قاجار را به صفت عضد الملک ونیابت او منسوب فرمود.

باز هم بهانه جوئی ومداخله:

درسال ۱۹۱۱م حدود سه سال بعد از حوادث یاد شده، لشکریان نیکلای دوم بصورت غیر مترقبه وارد بندر انزلی (بندر پهلوی) شدند ودولت تزار به ایران التیماتومی فرستاد ودرخواست کرد که:

۱- مستشاران فرانسوی والمانی از ایران خارج گردند.

۲- ایران بدون رضائیت سفرای انگلیس وروس حق جلب مستشار را از خارج ندارد.

۳- دولت ایران باید مصارف لشکرکشی روس را به ایران جبران کند.

ملت ایران زیر بار این تهدید وتخویف نرفت ووکلای مجلس شورای ملی، پیشنهاد روس را به شدت رد کردند. اما هیئت دولت (کابینه ایران) این عناصر چوکی پرست وابن الوقت که بعضا "در همه جا با سرنوشت ملت ها بازی کرده اند، دروازه پارلمان را بستند ووکلا را از اجتماع در آن بقوه پولیس مانع شدند. بدنبال آن درخواست روس را کاملا "پذیرفتند و (شوستر) مشاور المانی از ایران اخراج گردید.

این جریان بار دیگر ملت ایران را تکان داد وبرای اعاده حیثیت وحقوق خود در تمام کشور علیه روس ودست یاران شان قیام کردند. لشکر وحشی وخونخوار تزار بر شهرهای ایران هجوم بردند وهزاران نفر را از تیغ کشیدند. شهر تبریز از خون زنان وکودکان رنگین گشت وهرکه بدست روس ها افتاد یا داغ وشکنجه شد ویا بقتل رسید. در شهر وحومه آن (دارها) نصب کردند و صدها نفر از عالم وروحانی، از جمله ثقة الاسلام میرزا علی آقا تبریزی را که یکی از علمای بزرگ آذربایجان بود، بدار آویختند.

وحشت وبربریت روس در بندر انزلی، رشت، گیلان، مازندران وسایر حوزه های شمال ایران تا آنروز سابقه یی نداشت همه را اشغال وغارت کردند وهزاران نفر را بدار کشیدند. در ماه مارچ ۱۹۱۲م عده یی از زنان وکودکان وکهنسالان در مشهد جهت نجات از سپاهیان آدمخوار تزار به حریم روضه امام رضا پناه بردند، ولی روس های وحشی وخدا نشناس، روضه امام را به توپ بستند وتمام افرادی که در آنجا پناه برده بودند به شهادت رسیدند. ملک الشعرا بهار این صحنه خونین ودلخراش را در قصیده یی وصف کرده وددمنشی روس را بحد کمال تصویر نموده است. (دریغ که دیوان بهار در دستم نیست تا آنرا نقل وخدمت خوانندگان عزیز تقدیم میکردم.)

درسال ۱۹۱۴م یعنی در اثناء جنگ بین المللی اول، عساکر روسی باز هم بر ولایات شمال ایران حمله کردند وآنجا را عرصه تاخت وتاز وسفاکی وغارتگری خود قرار دادند واین حمله وعقب نشینی ایشان ادامه داشت تا آنکه در اکتوبر ۱۹۱۷م آخرین زار روسی بدست بلشویک ها سرنگون گردید وبساط تزارها درهم

نوردید .
جنا یا ت وستمکری وتوسعه‌جوئی بلشویک ها درا یرا ن . درا مه‌ء ننکین وخونین دیگریست که‌درفصول بعدی این کتا ب بیا ن خوا هدشد .

کفتا ردوم-

تجا وزوبیدا دتزا رها به‌قفقا زشما لی :

کرچه‌درلشکرکشی تزا رها به‌ا یرا ن وقرا ردا دها ی ظا لما نه‌یی که‌روس ها بر ا یرا ن تحمیل کردند ، قفقا زنیزبه‌تصرف روسها درا مد ،مع هذا مردم‌شجا ع وبا ا یما ن قفقا زدربرا برروس ها تسلیم‌نشدندوتا آخرین لحظه‌جنکیدند . این قهرما نی ها و معرکه‌آ را ئی ها دا ستا ن بسیا رخونین ومفصلی دا ردکه‌ا ینک خلاصه‌ا ی ا زآن درزیرا را ئه‌میشود .
قفقا زشما لی که‌ا کنون روسها آنرا درجمهوریت ها ی آ ذربا یجا ن کرجستا ن وا رمنستا ن مدغم‌کرده‌ا ند ، سا بقه‌بسیا رطولانی دا رد مورخا ن قدیم‌آنرا بنا م (قوقا ز) یا دکرده‌ا ندوبعدا "بنا م‌ها ی دیکری ، ما نندکا کیشیا ، وکوه‌قا ف نیزیا دشده‌ا ست . درقرن هفتم‌وهشتم‌میلادی فا تحا ن ودا عیا ن ا سلام‌به‌ا ین سرزمین وا رد شده‌ومردم‌آنرا به‌ا سلام‌فرا خوا نده‌ا ند . ا زآن تا ریخ به‌بعدتا قرن ۱۹ وآخرین لشکرکشی وسلطه‌روس ، مسلما ن بوده‌ودررا ه خدمت به‌ا سلام ودفا ع ا زآن ، قربا نی ها دا ده‌ا ند . با ا مویها عبا سی ها ، سلجوقی ها وسا یرمرا کزا سلامی روا بط نیکی دا شتند وهمیشه‌بحیث یک سنکرمستحکم ا سلام‌درآ ن منطقه‌برزندکی آ زا د وشرا فتمندا نه‌خودا دا مه‌میدا دند .
هنکا م‌تسلط تیموربرترکستا ن ، قفقا زدا را ی دوقبیله‌بزر ک بنا م‌ها ی (میشا ق) و (قوموق) بودکه‌قبیله‌ء ا ول بوسیله سلطا ن (توقتا میش) ودومی توسط سلطا ن (شا مکا ل) ا دا ره‌می-شد .

ا زا وا خرقرن ۱۶میلادی به‌بعدتزا رها حملات خویش را برقفقا ز شروع کردندولی با قیا م‌ومبا رزه‌ء شدیدقفقا زی ها موا جه گردیدندوچندین با رشکست خوردند . خلفا ی عثما نی کرچه‌خود با تزا رها ی سلطه‌جودرجنک بودند ، با آنهم‌ا زقفقا زیها حما یت میکردند . روس ها ی غدا رضمن لشکرکشی ها ی خویش به‌سختی تلاش میکردندمردم‌را به‌ا نوا ع وعده‌وحیل‌بفریبندودرمیا ن‌آنا ن تفرقه‌ا یجا دکنندوبا توسل به‌وحشت وبربریت روحیه‌مقا ومت را درمردم‌تضعیف نما یند .
برا شرا ینکونه‌تلاشها ودرحمله‌ء بزرگی که‌به‌سا ل ۱۶۷۷م توسط ا ردوی تزا ربرقفقا زصورت گرفت ، مرتضی علی ، ا میرقبا یل شا مکا ل دست ا زجنک کشیدوجا ی پا ئی برا ی روسها فرا هم‌گردید حکومت ا یرا ن برا ی ا عا ده‌ء حقوق خوددردا غستا ن مرکزقفقا ز ا قدا ما تی را روی دست گرفت ولی چنا نچه‌قبلا"گفته‌آمد روسها برتجا وزا ت خویش ا دا مه‌دا دندوپس ا زجنک ها ی خونین درسا ل

۱۸۱۸م قفقا زکا ملا"تحت تصرف تزا رقرا رگرفت .

قیا م‌ها ی آزا دی خوا هی وا دا مه‌ء مبا رزا ت :

مردم‌شجا ع ومسلما ن قفقا زبه‌معا هدا ت روس وحکومت ا یرا ن تن درندا دندوزرق وبرق خنجروسرنیزه‌ء روسیا ن منحوس کوچکترین خللی برا را ده‌وروحیه‌ء آنا ن وا ردنکرد.همه با هم‌متحدشدندوبه رهبری مجا هدمعروف (شیخ‌منصور) علم‌جها دومبا رزه‌برا فرا شتند وعرصه‌ء کا رزا ربا ردیگردرقفقا زگرم‌گردید . شیخ‌منصوربا یا را ن وهمسنکرا نش علیه‌ا ستعما رودفا ع ا زعقیده‌وآزا دی وا ستقرا ر ا سلام‌درقفقا ز ، زحما ت فرا وا ن کشیدورنج زیا دتحمل کردتا آنکه‌درا ین را ه‌قربا ن شدوجا م‌شها دت‌نوشید .
روس ها کوشیدندبعدا زشها دت شیخ منصور ، سنکردا را ن ا سلام را درقفقا زبه‌تفرقه‌وا ختلاف بکشا نندومقا ومت را ا زا ین طریق خنثی وبا ا حیا نا "نا توا ن سا زند . ا ما ا ین مردم‌شجا ع که‌جز رضا ی خدا ، جها دوآزا دی آرزوئی ندا شتند ، برتوطئه‌ها ی دشمن لبخندزدندوبرجها دومبا رزا ت قهرما نا نه‌ء خویش تحت قیا د ت (قا ضی ملامحمد) ا دا مه‌دا دند . ا ین مردخدا شنا س وبا ا یما ن درا ثرا خلاص ، کا ردا نی وعشق به‌جها د ، ا ردوی زا ررا چندین با رتا روما رکردوتا آنجا با روس جنکیدکه‌ا زیا را ن وهمسنکرا نش جزشصت تن کسی با قی نما ندوهمه‌به‌لقا ی حق پیوستند . ا ین شصت نفرنیزچون شیرخشمکین بردشمن حمله‌بردندوتا آخرین نفس جنکیدندوسرا نجا م‌همه‌ء شا ن بشمول قا ضی جا م‌شها دت نوشیدند . دشمن نا مردوفروما یه ، ا ین وحشیا ن آدم‌نما جسدپا ک (قا ضی) رهبرمجا هدین را قریه‌به‌قریه‌وشهربه‌شهربردندوآنرا تشهیرنمودند ، تا ا زیکطرف بزعم‌خودا زمرده‌ا ش ا نتقا م‌کرفته با شندوا زسوی دیگررعب وترسی دردل‌مردم‌پدیدآورندوا زخشم و قیا م‌آنا ن جلوگیری نما یند . لیکن قفقا زبا ن سلحشورومومن با زهم‌را یت جها درا بدوش کشیدندوچندسا ل دیگربه‌رهبری (حمزه‌بیک) وبعدا "تحت قیا دت (ملامحمد)با روس دست وپنجه نرم‌کردند . درا ینددوره‌تعدا دی ا زعسا کرروسی وعده‌یی ا زمردم پولیندکه‌تحت تسلط روس بودند ، ا زصفوف خویش فرا رکرده‌وبا مجا هدین پیوستندوتلفا ت سنکینی برقوا ی تزا روا ردآ مد .
پس ا زآنکه‌ا ین دورهبرویا را ن شا ن دررا ه‌حرا ست ا زآئین خدا وآزا دی جا ن سپردند ، رهبری جها درا شیخ شا مل دردست گرفت شیخ شا مل یکی ا زشخصیت ها ی برجسته‌تا ریخ ونهضت قفقا زویکی ا زچهره‌ها ی درخورا حترا م‌جها ن ا سلام‌وجها دا سلامی می با شدکه حدود ۳۵ سا ل درکما ل شجا عت وتقوا وشها مت با روس ها جنکید و کا رنا مه‌ها ی درخشا نی ا زخودبیا دکا رگذا شت . ا وجها دوقوا ی مجا هدین را با ردیگرسا زما ندهی نمودومنا طق تحت ا دا ره‌ء خود را بشکل یک حکومت درا وردکه‌ا موروزمره‌ء مردم‌همه‌بوسیله حکا م‌وقضا ت ومفتشین ا دا ره‌می کردید . برهرکس به‌تنا سب ا حوا ل وهستی ا ش ومطا بق به‌ا حکا م‌ا سلامی ما لیه‌وضع نمود و درا مدی که‌ا زا ین مدرک فرا هم‌میشد ، همه‌را جهت تدا رک وسایل جنکی وا عا شه‌وا با ته‌ء مجا هدا ن ومستمندا ن بمصرف میرسا ند .
ا وروی یک برنا مه‌منظم‌ووسیع همه‌قفقا زیا ن شجا ع را ا زسن شا نزده‌تا شصت ، کا ربردا سلحه‌وسوا رکا ری آ موخت وفیصله‌کرد که‌هرده‌خا نه‌وا ریکنفررا به‌مصا رف خودبه‌صحنه جنک وجها د بفرستند . مردم‌ا زهمه‌طرح ها وفیصله‌ها ی ا وبا کما ل میل ا ستقبا ل کردندوبه‌ا ین ترتیب موصوف درا ندک زما نی ده‌هزا ر سوا روپنجا ه‌هزا رپیا ده‌ء مجا هدآما ده‌ء کا رزا رسا خت وجنکها ی

گریلائی را که بسیار به‌آن اهمیت می د اد علیه استعمارگران آغاز نمود.

مردان وزنان قفقاز دردهات ، خودباروت می ساختند ، خود توپ می ریختند وخودگلوله اش را درست می کردند وبدین گونه مجاهدین را یاری می دادند وهمه علیه دشمن میجنگیدند.

شیخ‌شامل ومجاهدان همراهش با دست خالی اما مسلح با نیروی ایمان وخدا پرستی عرصه را برا ردوی تزار که با همه وسایل جنگی آنروز مجهز بودند ، تنگ کردند ولشکریان روس با همه بیداد و سفاکی توفیقی درسرکوبی آنان بدست نیاوردند.

درسال ۱۸۳۹م یکی از افسران تزار بنام جنرال (گراپ) جهت نابودی ودرهم‌شکستن قوای مجاهدین داوطلب گردید وبا تعداد زیادی از سپاهیان تازه‌نفس روس وارد قفقاز شمالی شد. مرده ومجاهدین قفقاز مردانه بدفاع پرداختند وحتی درجنگ سختی که درگرفت زنان قفقازی نیزشرکت کرده واز قلعه نظامی (اخولقه) که بربالای پشته‌یی قرار داشت ،حراست نمودند. این جنگ چندین ماه طول کشید وسرانجام چهار هزارنفر از دوطرف کشته شدند وقلعه (اخولقه) نیزبدست روس ها افتاد. زنان شیر صولت قفقازی از بیم آنکه بدست عساکر وحشی روس نیفتند ، خود را از قلعهٔ کوه بپایان انداختند وهمه به شهادت رسیدند. این ایثار وفداکاری وآنهمه صحنه‌های المناک وخونبار بحدی رقت آوروهیجان انگیز بود که قبایل تسلیم‌شده بروس بار دیگر به ضد آن قیام کردند وجهاد را نیرو بخشیدند.

(شیخ‌شامل) با استفاده از مهارت ها وتجاربی که درجنگ های گریلائی کسب کرده بود ، باری از یک سنگر بزرگ ومهم خود عقب نشینی کرد وآنرا عمداً "بدشمن گذاشت ولی همینکه دشمن در آن جا آرام گرفت واغفال شد ، ناگهان برایشان حمله نمود ودمار از روزگار شان برآورد. این حمله که در اثر آن چهار جنرال و چندین هزار عسکر روس به هلاکت رسیدند ، قصر تزار را در شهر پطروگراد بلرزه درآورد وامپراطور روس یکصدوپنجاه هزار عسکر دیگر را به قفقاز سوق داد.

اردوی نامبرده در (تفلیس) مرکز گرفت واز آنجا عملیات خویش را بر قفقاز شمالی ادامه داد. مردم قفقاز باز هم مردانه مقاومت کردند وشانزده سال دیگر با روس ها جنگیدند. روس ها درتمام این مدت هرجنایتی که از دست شان ساخته آمد مضایقه نکردند. روستا ها ، باغها ، قریه وخانه‌ها وجنگل ها ومزارع را به آتش کشیدند و هرجائی را که بدست آوردند مردم آنرا کشتند وبجایش روس ها را مستقر نمودند.

درجریان جنگ های قفقاز که تقریباً "هفتاد سال بطول انجامید ، قوای اقتصادی ودفاعی مردم به تحلیل رسید ، مخصوصاً "در ۲۵ سال اخیر آن ، نسل جوان قفقاز به نحو چشمگیری کاهش یافت و قحط آذوقه وعلوفه تاب مقاومت را از مردم سلب کرد. اما با تمام این بدبختی ونا ملایمات ،شیخ‌شامل دست از جهاد برنداشت وآنقدر با لشکریان ز رپیکار کرد که از یاران بیش از چهار صد نفر نماند وهمه به شهادت رسیدند. با این تعداد باز هم به جنگ روس ها رفت تا آنکه درسال ۱۸۵۹م در دهکده‌یی بنام (گونیب) محاصره شدند ودر آخرین نبرد با دشمن بجز ۴۷ نفر بقیه یاران او نیز جان خود را از دست دادند. وبدین ترتیب شیخ شامل بعد از ۳۵ سال جنگ علیه روس بدست دشمن افتاد وروس های وحشی وبیفرهنگ این قهرمان تاریخ را به پطروگراد بردند وبزندان افگندند. وسپس هزاران اوراق تبلیغاتی درمیان مردم پخش کردند واین زعیم بزرگ ملت قفقاز ورهبر جلیل القدر جهاد را به همکاری با ترکیه وبریتانیا متهم نمودند. یعنی همان خصلت وشعار پست وزبون روسی وهمان اسلحهٔ متعفن وزنگ آلود که تا امروز هم ، خود و اجیران شان ، علیه حریفان خویش از آن استفاده میکنند.

مردم قهرمان وبا ایمان قفقاز با وجود آنکه قساوت وبیداد روسها دردراز مدت زمینگیرشان کرده بود وبارای تنفس نداشتند از گرفتاری واسارت گرامی ترین مجاهد ورهبر خود سخت متاثر شدند ویکبارگی دست به شورش زدند. جلادان روسی هرقدر کشتند و بستند ، قفقازیان از مبارزه دست بازنداشتند وسرانجام روسها بحیل وخداع که با خنجر وسرنیزه نتوانستند احساسات مردم را مهار کنند به تزویر وفریب دست یازیدند ویکسال بعد از گرفتاری شیخ شامل دربرابر قیام‌های پی درپی عامهٔ مردم این اعلامیه را صادر فرمودند.

((حکومت روس به قفقازی ها آزادی کامل خواهد داد وآنها مجاز خواهند بود که از دین آبائی شان پیروی کنند واشخاصی که بر قفقازی ها حکمروائی خواهند داشت مکلف اند تا مطابق شریعت اسلامی وروایات ملی مردم عمل کنند ، دعوی های عامه توسط دادگاه‌هایی حل وفصل خواهند شد که قضات شانرا خود مردم قفقاز انتخاب می کنند وحکام روسی انتخاب آنان را تصدیق خواهند کرد. زمین ها وسایر املاک قفقازیها ملکیت آنان است واین ملکیت وقتی سلب خواهد شد که مردم منطقه درمقابل تزار روش عدم اخلاص ووفاداری را درپیش گیرند ویا به خلاف کاری ونافرمانی متوسل شوند.))

اما این قول وقرار روسها جز چند هفته بیش نبود وبه محض اینکه مردم باور کردند وشورش ها فرونشست ، بار دیگر دست به برچه بردند وجنایات خود را از سر گرفتند.

جنرال موسی که اصلاً "مسلمان (روستینی) بود واز طرف روس ها به حیث فرماندهٔ منطقه شاسان قفقاز مقرر شده بود ،دریادداشت های خود مینویسد که :

((حکومت فوراً "رویه‌اش را عوض کرد واین عهدوپیمان را یکسره پشت سر گذاشت. تمام املاک شاسانی‌ها را ضبط کردند وآنرا ملکیت دولت اعلام داشتند ، امور شریعت ومسایل عامه به قوای نظامی تعویض گردید.))

تولستوی نویسندهٔ معروف روسی که خود در این جنگها شرکت داشت ، پس از مشاهدات کارنامه‌های ضد انسانی وجنایات هموطنانش درقفقاز ، شغل عسکری را ترک گفت ودیدنی هایش را درداستان مشهور (حاجی مراد قفقازی) بروی کاغذ کشید. حاجی مراد درآغاز به روسها تسلیم شد ولی چندروز بعد از اردوگاه روس فرار کرد وبرای آزادی میهنش تا آخرین لحظه جنگید وبه شهادت رسید.

۴۵ سال بعد یعنی درسال ۱۹۰۵م حینیکه اردوی روس از جاپان شکست خورد ومردم دربرابر تزار قیام کردند ،نیکلای دوم جهت اغوای افکار عامه وبقای خود بتاریخ ۱۷ ، اپریل همان سال

اعلامیه‌یی صادرفرمودویک سلسله آزادی‌هائی را به مردم وعده داد که آزادی مذهب نیزدرآن شامل بود. وبه این اساس حتی قفقازی‌هائی که اغلب ازترس وبخاطرحفظ جان ومال خود، نام عیسوی اختیارکرده بودند، مجدداً "به اسلام روی آوردندواحیای شعایر ومراسم مذهبی خودرا ازسرگرفتند.

درگیری‌های داخلی وگرفتاریهای خارجی مخصوصاً "جنگ اول جهانی دیگربرای تزارروس فرصت نداد تا بازهم صفحه را برگرداند واوضاع همچنان باقیماندتا آنکه بلشویک‌ها جانشین تزارها گردیدند.

متأسفانه مبارزات مردم قفقازازهیچگونه پشتوانهٔ بین المللی وکمک‌های بشری برخوردارنبود، ازچهارسودرمحاصرهٔ روس بودند نه دوائی برای شان می رسیدونه غذائی. کشورهائی مانند ایران، ترکیه وترکستان که میتوانستندآنان راکمک کنند، خوددرزیرضربات پیهم تزارها خوردشده بودندودرخارج ازاین مرزها اطلاً"کسی نمیدانست که براین کتلهٔ مظلوم چه میگذرد. وبنابر این روس‌های تزاری فارغ ازهرتشویش وفشاری، هرچه ازدست شان ساخته آمددرآنجا انجام دادندوازهیچ کردارضدانسانی مضایقه نکردند.

اما مهمترین عاملی که قفقازی‌های غیورومسلمان رایاری داد تا باهمه‌بی دستگاهی وتهی دستی حداقل سه ربع یک قرن دربرابر لشکرتزارها بجنگند، اخلاص، صداقت، اتفاق واتحادنظروعمل آنان بود. رهبرسازی ورهبرپرستی دراندیشهٔ ایشان وجود نداشت وبرای کسب امارت وریاست سرشکستی ومنازعه نمی شد. رهبرازهمسنگران خوددرس ایثاروایمان وخودگذری وتقوی می‌آموخت، وسنگرداران ومجاهدان ازرهبرخود. همه باهم برادر وبرابربودندوحدیثی ازمن وما وتضادودوئی درمیان نبود. تا وقتی که یک رهبرنفس میکشیدفرمانش راپذیرا میشدندوبه مجردی که جام شهادت می نوشید یکی دیگرازآن میان بجایش قرارمیگرفت وبرجهاد (فی سبیل الله) ونبردعلیه دشمن ادامه میداد.

گفتارسوم –

پیشروی تزارها برقلمروترکیه:

براساس نقشه‌ها، برنامه‌ها وتصوراتی که پطراول درزمینهٔ جهانگشائی وسلطه‌جوئی برسرداشت، وخلافت عثمانی راازهر جهت مانع وصول به هدف‌های خودمی انگاشت، در۲۱ جولای ۱۷۱۱ میلادی یک قشون ۳۸هزارنفری خودرادراطراف رودخانهٔ (Prut) که متعلق به ترکیه بودبسیج نمودوفکرمی کردکه همانندبعضی نقاط دیگردرآن منطقه نیزتوفیق بدست خواهدآورد، وتدریجاً "به متصرفات خویش خواهدافزود. اما ترکهای غیورومسلمان مشت محکمی بردهانش کوبیدندوافسران وسربازان روسی با پرداخت (۲۳۰ ۰۰۰) دوصدوسی هزارروبل بعنوان جزیه، جان خودرانجات دادندوفرارکردند. واین شکستی بودکه پطررا سرجایش نشاندو دست ازحمله بعدی به ترکیه بازداشت.

ولی جانشینان ووارثان نقشه‌های استعماری پطرکه راه‌یابی وتسلط بربحراسود، اولین وعمده‌ترین برنامهٔ شان بود، در سال ۱۷۳۵م اعلامیه‌یی به نشرسپردندکه راههای خروجی پنج رودخانه بزرگ (دینستر، بوگ، دنیپر، دون و کوپان) متعلق به ترکیه ویا مناطق وابسته به ترکیه، یک تهدیددایمی برای منافع روس است. زیرا رودخانه‌های مذکورمعبرتجاری روسیه بوده وکشوربزرگ ودرحال رشدی چون روس بایدجهت دسترسی آزادبه بحراسودومدیترانه، موانع راازسرراه خودبردارد. درآن ایام علاوه بررودخانه‌هائی که ازآن‌ها نام بردیم، تنگناه بوسفوریگانه مخرج بحرسیاه نیزدردست ترکها بودوهروقت می‌خواستند، میتوانستندراه دسترسی روسیه را بدریای مدیترانه سدکنند. همین آرزوی تسلط بربحراسودونفوذ درتنگنای بوسفورواشغال مناطق ساحلی آن بودکه روس‌های تزاری درطول قرن هجدهم جنگهای خونینی را با ترکیه انجام دادند.

درخلال این بهانه‌جوئی‌ها ورسیدن به هدف، درست یکسال بعد ازاعلامیه‌یی که دربالا اشاره شد، روس‌ها جزیرهٔ (قرم) یاکریمیه راکه یکی ازحساس‌ترین ومهمترین موضع استحکامی ترکیه در ساحل شمال بحرسیاه بود، موردحمله قراردادندودرظرف ۲۹ روز قسمتی ازاین جزیره بشمول پایتخت آن اشغال گردیدوروس‌ها باتمام نیرومی کوشیدندحصه‌های باقیمانده جزیره را نیزبدست آرند. اما بیماری‌های گوناگون وازجمله (اسهال خونی) آنان رادروضعی قرارداد که ازحرکت بازماندندوافسران روسی مجبور شدندازجنگ دست بکشندوبه اکراین بازگردند.

سال دیگر (۱۷۳۷م) هنگامیکه لشکریان تزارعازم اروپا بودند و میخواستندکشورهای اروپائی وازجمله سویدن راتحت تسلط خود درآورند با یک ارتش مجهزومنظم ترکیه مواجه شدندوجنگهای خونینی بین دوطرف بوقوع پیوست. ولی روس‌های زبون و محیل همینکه دربرابرعساکرترک احساس ناتوانی کردندفوراً "اعلام آتش بس صادرنمودندوبتاریخ ۱۸ سپتامبر ۱۷۳۹م یک قرارداد صلح را با ترکیه امضاء کردندوبه اساس آن تمام مناطقی را که درجنگهای قبلی ازترکها گرفته بودند، واپس مستردنمودند.

حمله دوم برکریمیه:

پس ازتجدیدقوا ومساعدشدن اوضاع درسال ۱۷۷۱م باردیگرارد وی تزاربفرماندهی (واسلی میخائیلویچ دولوگورکی) برجزیرهٔ (قرم) هجوم بردوآنرا به تصرف خوددرآورد. اما ازآنجاکه روسها میدانستندفرانسه با ترکیه متحد می باشدوانگلیس والمان هم دربرابرتسلط روس برتنگهٔ بوسفوروپیشروی بسوی مرزاطریش دربالکان بی تفاوت نخواهندنشست، لهذا درقدم اول حیله‌یی بکاربردندوضمن دعوت ترکها بیک کنفرانس روی موضوع (کریمیه) پیشنهادکردندتا هردوطرف ازکریمیه دست بردارندوسرنوشت جزیره را به خودمردم واگذارند.

ترکها که کم‌کم برغداری روس آشنائی حاصل کرده بودند، دربرابر این پیشنهادسرسختی نشان دادندوآنرا ردنمودند. وسرانجام درسال ۱۷۷۳م جنگ بین روس ودولت عثمانی ازسرگرفته شد. در جریان این جنگها ودر جون سال ۱۷۷۴م خلیفه عثمانی (مصطفی – سوم) درگذشت وکشوررا هرج ومرج فراگرفت.

جانشین خلیفه (عبدالحمیداول) بنام اینکه کشورش را هرج ومرج فراگرفته وموجودیت آن بحیث یک مملکت اروپائی درخطر است،

بتاریخ ۲۱ جولای ۱۷۷۴م معاهده‌ای را با روس‌ها امضاء نمود که بنام صلح (کوچوک کینارجی) یاد میشود. براساس معاهده مذکور که درحقیقت حکم خودکشی را برای ملت مسلمان وشجاع ترک داشت وتوسط یک سلطان ضعیف النفس وترسو وبی احساس وفرصت طلب امضاء گردید، روس‌ها به سرعت وبی دردسر امتیازاتی را بدست آوردند که شاید برای حصول آن، حداقل یک قرن جنگ و لشکرکشی را پیش بینی می کردند. این امتیازات عبارت بودند از:

۱- ترکیه از سلطه خود برجزیرهٔ کریمیه که درواقع سالها جزو قلمرو آن بود، منصرف گردید وبه استقلال جزیرهٔ کریمیه تحت ادارهٔ خود (تاتارها) موافقت کرد.

۲- ۵ رودخانهٔ بزرگ (آذوق، کیرج، بنی کاله، کیلبورون ودنیپر) که روس‌ها جهت دست یابی به آنها درسال ۱۷۳۵م بر ترکیه لشکرکشی کردند وانگیزهٔ اصلی همه برخوردها وبهانه جویی های آنان را احتوا میکرد، از آن روس‌ها گردیدند.

۳- برنفوذ ترکیه درلهستان، روسیه جنوبی، مولداویا و والاکیا پایان داده شد.

۴- دریای سیاه، تنگه بوسفور ودردانیل بروی کشتی های روس باز گردید.

۵- مبلغ چهارمیلیون وپنجصدهزار روبل بعنوان غرامت جنگی برترکیه تحمیل شد.

۶- به تزارهای روس حق داده شد که از منافع وحقوق مسیحیان در ترکیه حمایت کنند.

مداخله درامور داخلی دولت عثمانی وتخریب این کشور در درون خودش، یکی از آرزوهای دیرین ومهمی بود که روس وانگلیس هردو برآن اتحاد نظر وعمل داشتند وماده ششم معاهدهٔ (صلح کینارجی) چنین زمینه‌یی را مساعد ساخت.

نقشه‌های بعدی روس:

تسلیمی سلطان عبدالحمید اول دربرابر خواست های تزار و امتیازاتی که برای روس‌ها قایل گردید، درواقع راه را جهت حاکمیت روس دربحر سیاه، تسخیر کریمیه وسایر مناطق تاتار نشین، هموار نمود. روس‌های محیل وغدار که اینک تمام موانع را از سر راه خود برداشته بودند، با استفاده از فرصت وضعف و زبونی حریف، نقشه‌های بعدی واستعماری خود را دنبال کردند روی این منظور تعدادی از روس‌های ساکن مسکو را به جنوب فرستادند وآهسته آهسته در نزدیکی جزیرهٔ کریمیه به آبادی وعمران پرداختند. درداخل این جزیرهٔ زیبا نیز با صرف پول و بوسیله جواسیس واجیران خود، وحدت ویکپارچگی مردم را برهم زدند ونیروی آنان را متلاشی کردند. وبه این ترتیب بعد از هشت سال آمادگی وزمینه سازی های قبلی، برهمه تعهدات وقرارداد های خویش پشت پا زدند وبار دیگر در دسمبر ۱۷۸۲م به کریمیه لشکر کشیدند وآنرا بکلی اشغال نمودند. این حمله که تحت فرماندهی خونخوارترین جلاد تزاری (جنرال پوتمکین) ودرکمال قساوت ووحشت صورت گرفت، با مقاومت چندانی مواجه نشد وروس‌ها با وجود اعتراضات مکرر ترکیه، جزیرهٔ مذکور را درهشتم اپریل ۱۷۸۳م جزو خاک خود ساختند.

اشغال جزیرهٔ (قرم) توسط روس‌ها در ترکیه ولوله برانگیخت و سلطان عبدالحمید دوم برای تلافی آن درپی تدارکات نظامی شد وجهاد مقدس اعلان نمود. وسفیر روس را نسبت به سوء ادبی که از وی به عمل آمد زندانی کرد.

درپی اعلام جهاد، ارتش مسلح ترکیه در اگست ۱۷۸۷م از دانوب گذشت ووارد اکراین گردید وجنگ های خونینی بین دو طرف درگرفت. دولت انگلیس که از اشغال کریمیه ونفوذ روس دربحر سیاه نگران بود، درمارچ ۱۷۹۱م پیشنهادی به پارلمان خود ارائه داد مبنی براینکه از روس‌ها تقاضا شود تا جاهائی را که از ترکیه گرفته اند واپس دهند. اما تاجران انگلیس فقط بسرای اینکه دادوستد تجاری شان با روسیه زیان نبیند، برپارلمان فشار وارد کردند واز تصمیم آنان دراین مورد جلوگیری فرمودند. یعنی درست آنچه که غرب امروز دربرابر قضیه افغانستان انجام میدهد وتمام مصالح جهانی خطرات فردا وحیثیت خود را فدای امور اقتصادی وبازرگانی با روس کرده است.

درهرصورت ترکیه هم که از جنگ های طولانی خسته شده بود واز هر جهت تحت فشار قرار داشت، درنهم جنوری ۱۷۹۲م از مبارزه دست کشید وعهدنامهٔ دیگری را با روس‌ها امضاء کرد که بوسیلهٔ آن تسلط روسیه را بر (کریمیه) ورودخانه های (دنیستر وبوگ) برسمیت شناخت وانگلیس ها که در آغاز سلطان ترک را به جنگ علیه روس تشویق وتحریک کرده بودند، از دور تماشا میکردند.

تزارهای استعمارگر وتوسعه طلب به این همه امتیاز وپیشروی در متصرفات ترکیه قناعت نکردند وباز هم به دستور (کاترین) امپراطرس روس که هوس اشغال قسطنطنیه را داشت، درسال ۱۷۹۶ میلادی برقلمرو ترکیه حمله کردند وتا حدودی پیش رفتند. اما از تصادف ایام روز ۱۷ نوامبر ۱۷۹۶م کاترین دراثر خونریزی مغزی درگذشت ونقشه اش ناتمام ماند.

تزار دیگر روس (الکساندر اول) نقشهٔ کاترین را مجدداً" مورد آزمایش قرار داد ودرسال ۱۸۷۷م به ترکیه لشکرکشید. عساکر روسی دراین حمله تا نزدیکی استانبول پیشرفتند وسلطان ترکیه مجبور شد معاهده دیگری را بنام صلح، با روسها امضاء کند. برطبق این معاهده که درجنوری ۱۸۷۸م صورت گرفت وبنام معاهدهٔ (سان ستیفان) یاد میشود، ترکها حاکمیت روسیه را بر شبه جزیرهٔ بالکان پذیرفتند واز سلطه وامتیازات خود در آن صرف نظر کردند. لیکن این قرارداد وحاکمیت روس در بالقانات برای انگلیس خوش آیند نبود وبه اتفاق دول آلمان واطریش روسیه را تحت فشار قرار دادند تا درپیمان مذکور تجدید نظر کنند. روس‌ها هم از طریق افغانستان وبوسیله امیرشیرعلی خان که تفصیل آنرا بعداً "خواهیم گفت، دست به مانورهای سیاسی زدند تا برانگلیس تشویش خلق کنند واز فشاری که در کنگرهٔ برلین متوجه شان بود بکاهند، ونتیجه همان شد که کنگرهٔ برلین به مصالحه بین ترکیه وروس واستقرار صلح در اروپا اکتفا کرد وبروز ۱۳ جولای ۱۸۷۸ م به امضاء رسید وتزارها به آخرین اهداف خویش نایل آمدند.

گفتار چهارم –

حمله تزارها بر ترکستان:

ترکستان در کتب جغرافیای اسلامی به سرزمینی از آسیا اطلاق میشد که حدود آن از شمال به سایبریا، از مغرب به بحر خزر، از جنوب به افغانستان، هند و تبت و از مشرق به مغلستان اتصال داشت. این ناحیه از آسیا که روزگاری مرکز مدنیت و تجارت بود و بازرگانان چینی و هندی و ایرانی با کاروان های حله بدانجا آمد و شد میکردند، بنام ماوراء النهر نیز یاد میشود. یعنی منطقه یی که بین دریای جیحون و دریای سیحون موقعیت دارد و مراکز مهم اسلامی مانند بخارا، سمرقند خیوه و خوقند در بین همین دو آبه قرار دارند.

ترکستان در آغاز قرن هشتم میلادی و در عهد عبدالملک بن مروان خلیفه اموی بوسیله قتیبه بن مسلم باهلی فاتح مشهور اسلام جزو قلمرو اسلام گردید و تقریبا "دوازده قرن عمده ترین مهد تمدن و ثقافت اسلام و مرکز نشر و پخش معارف و اندیشه های اسلامی در آسیا بود. بخارا و سمرقند و فرغانه و خیوه از نظر علوم و فنون و ادب و هنر اسلامی، همان شهرت و کیفیتی را داشتند که قاهره و بغداد و انطاکیه داشت. در مساجد و مدارس آن که در جهان آنروز از هر جهت چشمگیر و کم نظیر بودند، صدها محدث و فقیه و متکلم و فیلسوف و حکیم و ادیب و منجم و طبیب پرورش یافتند و دانشجویان و طالبان علم از هر گوشه و کنار جهان بدین شهرها روی می آوردند و علوم مختلف اسلامی را فرا میگرفتند.

از نظر سیاسی نیز سلاطین و فرمانروایان بزرگی همانند سامانیان سلجوقیان و تیموریان و سلسله های خورد و بزرگ دیگر، در این سرزمین تبارز کردند که هریک به نوبه خویش در انکشاف و پیشرفت فرهنگ و هنر و معارف اسلامی خدمات ارزنده یی انجام دادند.

اما این خطه انسان پرور و آن همه اندیشه ها و فرهنگ انسانی اش در قرن هجدهم میلادی بوسیله سلطه طلبان چینی و توسعه جویان تزاری مورد حمله قرار گرفت و پس از چندین سال کشتار و خونریزی بدو قسمت (شرقی و غربی) مجزا گردید که قسمت غربی آن بدست روس ها افتاد و قسمت شرقی اش را چینایی ها اشغال کردند. سردمداران مسکو و پکن نه تنها کانون ها و مراکز علمی و فرهنگی ترکستان را بخاک هموار کردند و آثار آنرا از بین بردند، بلکه نامهای تاریخی شهرها، زبان، معتقدات، هویت و نشانه های تاریخ و مدنیت آنرا نیز عوض نمودند.

کشتار و فجایع چین در ترکستان شرقی و مبارزات مردم شجاع و مسلمان آن سرزمین، خود داستانی دارد خونین و طولانی که در جای دیگر و نوشته دیگر در باره آش صحبت خواهیم کرد. واما تجاوز و لشکرکشی و پیشروی روس ها در ترکستان غربی که اینک محور و محتوای گفتار ما می باشد در زمان پطر اول آغاز گردید و تزارهای دیگر هریک به نوبه آنرا دنبال نمودند.

پطر پس از آنکه حملات متعددی بر بعضی از کشورهای اروپائی انجام داد و موفقیت هائی بدست آورد، در سال ۱۷۱۷م متوجه تسخیر ترکستان گردید و با سپاه زیادی بر خیوه مرکز خوارزم حمله نمود. ولی این حمله با مقاومت شدید مردم مسلمان آنجا مواجه گردید و پطر مجبور شد بعد از دادن تلفات زیاد بجای خودبر گردد. در واقع این اولین حمله دولت استعمارگر تزاری بود که با شکست مواجه شد و برای مدتی ترکستان از هجوم و غارتگری ارتش تزار مصوون ماند.

در سال ۱۷۵۰م بار دیگر روس های تزاری حملات گسترده و وسیعی را در ترکستان آغاز کردند و بر چهار خانیه ترکستان غربی یعنی: خانیه بخارا، خانیه خیوه، خانیه خوقند و خانیه قازاق حمله نمودند. این حملات نیز بوسیله ترکهای با ایمان و مسلمان دفع گردیدند و قوای تزاری شکست خوردند. و در نتیجه چندین دهه دیگر از حمله بر ترکستان خودداری کردند. علت هم بیشتر آن بود که روس ها از یکطرف با ترکیه و ایران و از سوی دیگر در اروپا درگیری هائی داشتند و نمیتوانستند همهٔ قدرت خود را در ترکستان یکجا راندازند.

لیکن قدرت جوئی ها، خودخواهی ها، تضادها، تن پروری ها عیاشی ها، بی کفایتی ها و تصادمات و برخوردهائی که در بین خانیه های مختلف ترکستان بروز کرد، نیروی جمعی و دفاعی آنان را به زبونی کشاند و باعث شد تا یکی بعد دیگر پامال دشمن شوند.

نیکلای اول که در کمین فرصت بود و برای بلعیدن ترکستان آمادگی میگرفت، از فرصت استفاده کرد و در سال ۱۸۳۹–۱۸۴۰م خیوه را مورد حمله قرار داد و تا نزدیکی رود سیحون پیشروی نمود. گرچه این لشکرکشی نیز با مقاومت های مردانه روبرو شد و مسلمانان خوارزم قربانی های زیادی را متحمل گردیدند، اما تزارها آنرا یک پیروزی تلقی کردند و در تسخیر ترکستان گستاخ تر شدند.

در سال ۱۸۶۵م (عهد الکساندر دوم) قوای تزار حملات بسیار شدید و وحشیانه یی را در ترکستان به مرحله اجرا گذاشت و تاشکند را اشغال نمود. و سال بعد یعنی در ۱۸۶۶م بخارا را نیز بدست آورد. امیر مظفر شاه بخارا از روس ها خواست تا کشورش را تخلیه کنند. لیکن روس ها جنگ را ادامه دادند و حکومت بخارا را مجبور ساختند تا واگذاری شهر خجند، اوراتیپه، و دیزج به روس ها معاهدهٔ صلح را با متجاوزین امضاء کند. چون در مشرب روس قول و قرار مفهومی ندارد و همه روی فرصت طلبی صورت می گیرد، لهذا دو سال بعد، در سال ۱۸۶۸م بار دیگر اردوی تزار زیر فرماندهی جنرال (کوفمان) بر بخارا حمله کرد و آنرا کاملا" تسخیر نمود. و در پی آن، سمرقند، کته قورغان و زیره بولاق همه از آن روس ها گردید.

در سال ۱۸۷۳م جنرال روسی (کوفمان) لشکریان خود و مردم بخارا را به خیوه سوق داد و این شهر مهم را که چهل هزار نفوس داشت مورد حمله قرار داد. در این حمله خانه ها و مزارع مردم به آتش کشیده شد، دو ثلث از مردم آن قتل عام گردید و محمد رحیم امیر خیوه فرار نمود. کافمن بنا بر شیوه های شیطانی و استعماری روس معاهده یی را با امیر فراری خیوه به امضاء رسانید و سلطه روس را بر خوارزم رسمیت بخشید. چنانکه این نوع قراردادها را ترکی و ببرک و نجیب هم امضاء کرده اند و عین آن طرح ها و برنامه ها و شیوه ها است که میخواهند آنرا در افغانستان نیز عملی سازند.

در سال ۱۸۷۵م قشون استعماری و غارتگر روس بر خوقند حمله بردو

خدایارخان امیرخوقند را به تسلیم وا داشت و همه شهرهای آن به دست عساکر تزار افتاد. اداره مرکزی را از خوقند به فرغانه انتقال دادند و در رأس آن یک نفر روس منصوب گردید.
چه دردآور و عجیب که پس از اشغال خوقند توسط اردوی تزار جنرال روسی (کافمان) در کمال پر روئی و بی حیائی که مبین فطرت روسی است، نامه یی به امیرشیرعلی خان پادشاه افغانستان می فرستد و می نویسد که:
((میل دولت روس براین است که با حکام و پادشاهان و فرمانروایان مستقل و همسایه در صلح و دوستی باشد، و این خیال ندارد که ممالک آنها را ضبط کند. و اینکه خان نشین های خوقند را دولت روس جزو ممالک خود قرار داده است، محض خیرخواهی و آسودگی اهالی آنجا بوده است، نه از لحاظ آنکه منفعتی به دولت روس خواهد داشت و یقین است که مردم خوقند جز از اوامر اعلیحضرت امپراطور، مطیع هیچ حاکمی نخواهند شد.)) *
به دنبال این بی شرمی ها و حقه بازیهای سیاسی، در سال ۱۸۷۹ میلادی اردوی تزار به فرماندهی جنرال ابراموف روسی متوجه اشغال شهر (سبز) شد و به شاه بخارا نیز دستور داد تا آنرا در این حمله یاری دهد. با وجود این لشکر زیاد و منظم در چهار حمله اول به شهرسبز شکست خوردند و تلفات سنگینی بر قشون تزار وارد آمد و خود جنرال ابراموف نیز زخمی گردید. چون در عرصه کارزار کاری از پیش برده نتوانستند و آنگاه به خدعه و حیل متوسل گردیدند و برای مدت شش روز آتش بس اعلان کردند. جنگجویان خوشباور و روخوش قلب مسلمان بر قول و قرار روس ها باور کرده از حمله دوازده هزار مجاهد، یک هزار نفر آن به حفاظت برج و باره شهر پرداختند و یازده هزار دیگر به اجازه فرماندهان خود به خارج از شهر رفتند تا از زنان و اطفال خویش که قبلاً از شهر برون شده بودند، دیدار کرده و روز ششم به سنگر خود باز گردند و برای تجدید جنگ آماده باشند. اما به مجردی که این یازده هزار نفر سنگرهای خود را ترک گفتند و از شهر خارج شدند، روس های غدار فوراً حمله کردند و شهرسبز را به تصرف خود درآوردند و آنرا به شاه بخارا واگذاشتند. تعدادی از مردم که توان رفتن داشتند به خوقند پناه بردند ولی خدایارخان رئیس آنجا بجای اینکه از ایشان پذیرائی کند، مال و دارائی آنان را ضبط کرد و خودشان را نزد (کوفمان) به تاشکند فرستاد. کافمان بعد از مدتی دستور داد تا مهاجرین مذکور در تاشکند بمانند و به زادگاه خویش مراجعت نکنند.

پایان درامه اول استعمار روس در ترکستان:

به ترتیبی که گفته آمد، روس ها تا سال ۱۸۸۱م بر تمام ترکستان زمین استیلا یافتند و صدها هزار انسان و چندین شهر و مدنیت و فرهنگ آن قربانی حرص و آز تزارهای خون آشام گردید. ترکمن ها و تاجک های دلیر و خداپرست در تمام این جنگها مردانه پایداری کردند و در دفاع از میهن و عقیده و آزادی خویش یک ملیون و دوصد هزار شهید دادند. که این رقم نظر به شرایط جنگ آنروز و آلات و ابزاری که در آن بکار برده میشد، بسیار زیاد و قابل توجه است.

استعمار تزارها بر ترکستان صدمات جبران ناپذیری ببار آورد و مردم آنرا به ذلت و خواری کشید. برعلاوه کشتارها و خشونت و جنایتی که انجام دادند، دارائی و هستی مردم را نیز به یغما بردند. دشمنی با فرهنگ و فرهنگ زدائی بارزترین طرح روس های اشغالگر بود و بیتابانه میکوشیدند زبان روسی را جانشین زبانهای ترکمنی و تاجکی بسازند و آموزش آنرا بزور بر چه و سرنیزه بر مردم تحمیل نمایند. آئین آقائی و غلامی در اندک مدتی سر جامعه ترکستان سایه افگند، بحدی که برای مردم ترکستان قطار های مخصوص بود و نمیتوانستند از آنچه روس ها بکار میبردند استفاده کنند.
گرچه در این دوره از استعمار روس بر ترکستان که از سال ۱۸۸۱م تا انقلاب اکتوبر ۱۹۱۷م دوام یافت، مردم هنوز میتوانستند مراسم مذهبی و دینی خود را قسماً "در مساجد و مدارس انجام دهند، مع هذا مردم آزاده و آزادی خواه ترکستان خاموش ننشستند و با زهم به مبارزات شان ادامه دادند و در ظرف ۳۷ سال سلطه تزارها (۱۵) طرح انقلابی را علیه آنان بکار بردند.
آنان بخوبی میدانستند که حکام شان عروسک های کوکی روس اند و آزادی های محدود و موقت مذهبی مادامی که با حاکمیت ملی و قدرت سیاسی توأم نباشد رفع بردگی نخواهد کرد. آنان به چشم خود میدیدند که جوانان شانرا به عسکری میبرند و به حیث پیش مرگان اردوی روس در جنگ های توسعه طلبی آن کشته می شوند. آنان خود مشاهده می کردند که ثروت های ملی و طبیعی شان را تزارها غارت می کنند و سایه شوم استعمار بر کوی و ایوان شان گسترده شده است.
آنان فشاری را که چنگ و دندان تزارها بر حلقوم شان وارد کرده بود، بخوبی لمس می کردند، از درد تاب میخوردند، دست بر دست می زدند و فریاد بر می آوردند اما سودی نداشت و فرصت از دست رفته بود. چه می توانستند بکنند؟؟ از هیچ جا برایشان کمک نمیرسید و هیچ مرجعی بفریادشان گوش نمیداد!!
آری! عیاشی و بی کفایتی فرمانروایان، ضعف سیاسی و اداری حکام، نداشتن اردوی منظم و مسلح و تضادها و اختلافات خانان در ترکستان زمین، زمینه این بلا و مصیبت را بر مردم معصوم و مظلوم آن فراهم کرد و عدم پشتوانه بین المللی، ناتوانی و بیتفاوتی دنیای اسلام و همکاری انگلیس با روس، ممد این بدبختی ها گردید. و استعمارگران تزاری فارغ از هر سودائی بر وسعت طلبی و برده گری خود ادامه دادند.
دولت عثمانی که در آن ایام یگانه مرکز و حامی اسلام بشمار می رفت، خود در کریمیه و سواحل دریای سیاه و اروپا با تزارها دست و پنجه نرم می کرد و روس و انگلیس هرگز مجالش نمیدادند تا نفسی به راحت بکشد و پا از محدوده خود فراتر گذارد.
شاهان قاجار هم که قربانی دسایس و سازش های نهانی این دو ابر قدرت آنروز شده بودند و از ضربات پی در پی قشون تزاری یارای حرکت و برخاستن نداشتند و به سختی نفس می کشیدند، هرگز نمیتوانستند با مردم ترکستان یاری دهند.
سرنوشت مردم افغانستان نیز دستخوش قدرت جوئی ها و ابن الوقتی ها و مصلحت طلبی های افرادی چون امیردوست محمدخان، امیر

شیرعلی خان و امیرعبدالرحمن خان بود، هریک به‌خودفکر میکردندومنافع خودرا می جستندومی کوشیدندتا بهرقیمتی که باشدسایه‌مرحمت جنرال کوفمان ازسر شان کم‌نشود. چنانچه شواهدآنرا درمباحث بعدی مطالعه‌خواهیدکرد. ازآنهمه‌بدتر که‌دراولین حمله‌تزارها به‌خیوه، همانطورکه‌امروزکشورهای اسلامی دودوآتش را درافغانستان ازدورتماشا می کنند، امرا وخانیه‌های دیگرترکستان وبخارا، حالت بی تفاوتی اختیار کردندوگمان بردندکه‌با بلعیدن(خیوه) اژدهای استعمار را اشتها بندمی شودوآنان ازگزندش مصوون می مانند. غافل از آنکه‌این اهریمن تشنه‌را سیری نیست وخون ایشان را نیزیکی بعددیگرمی مکد. ومکید!!

بنابراین سلطه‌یابی تزارها برترکستان وبخارا هم‌مدلول بی‌کفایتی ها ونالایقی ها وخودخواهی های مسوولین اموربود، هم غفلت وخوشباوری، هم فقدان سلاح ومهمات، هم‌بی دستگاهی وتهی دستی، هم‌بی اعتنائی وضعف وبی تفاوتی کشورهای مسلمان وهمجوار. ولی مردمان بخارا وترکستان آنچه‌درتوان داشتندوتا آنجاکه‌توان داشتند، دَین خودرا دربرابرخدا و تاریخ، مردانه‌انجام دادندوکارنامه‌های ضداستعماری شان که درمباحث بعدی این کتاب بازهم‌به‌تفصیل ازآن بحث خواهیم کرد، برای همیش زنده‌وگرامی خواهدبود.

گفتارپنجم

تزارها وافغانستان :

پس ازآنکه‌فرمانروایان تزاری بربحراسودوبحرخزرتسلط یافتندوازتاخت وتازوپیشروی برسرزمین های متعلق به‌ترکیه وایران واشغال ترکستان وبخارا فارغ گردیدند، هوس فتح هندکردندتا به‌آبهای گرم‌جنوب غسل تعمیدبجاآرند. زیرا سلطه‌ٔ انگلیس را درهندپایگاه‌پیشروی این کشوربه‌سوی شمال تلقی میکردندوازآن بیم‌داشتند. انگلیس ها هم‌ازماجراجوئی وتوسعه‌طلبی حریف استعماری خویش تشویش مشابهی داشتند. مخصوصاً "پیشروی روس ها درتاشکندوبخارا ونفوذ آنان درایران ومرزهای افغانستان برای حکومت بریتانیا غیرقابل تحمل بود. ودرواقع همین موضوع یکی ازانگیزه‌های رقابت روس و انگلیس را درقرون هجدهم‌ونوزدهم‌احتوا میکرد. هردوقدرت استعماری می کوشیدندتا آن یکی ازجنوب واین دیگری ازشمال درمنطقه‌پیشروی کنندوهندوکش یا آمورا مرزخویش قراردهند.

روی این وسواس وطمع هرد، درایران وافغانستان این آخرین سدوسنگرمداخله‌می گردندومیخواستندازهردوکشوربحیث پلی استفاده‌کنندوبه‌آنسوی هدف پاگذارند.

شرح وتفصیل این موضوع خودبحث دیگریست که‌ان شاءالله‌آنرا درچاپ دوم‌کتاب((دسایس وجنایات روس ...)) بااسنادو شواهدش توضیح خواهیم‌داد. ولی اینک گفتارحاضررا محض در جوکاتی که‌برگزیده‌ایم‌خلاصه‌می کنیم‌وبذکرپیشروی ودست اندازی روس های تزاری درمرزهای افغانستان اکتفا مینمائیم وآن اینست که :

درسال ۱۸۰۱م یعنی هنگامی که‌روس های تزاری ازتسخیربخارا وترکستان فراغت یافتند، به‌بهانه‌ٔ جلوگیری ازحمله‌ٔ ناپلیون به‌هند، خودطرح حمله‌به‌هندوافغانستان را رویدست گرفتند و (پال اول) تزارروس برای جنرال روسی (اورلف) ماموریت دادتا با ۲۴ هزارعسکرو۲۴توپ ازطریق خیوه وبخارا بسوی هند حرکت کند. اما جنرال مذکورهنوزبه‌اورنبرگ نرسیده‌بودکه (پال اول) دراطاق خوابش بوسیله‌افسران نظامی ودستیاری پسرش کشته‌شدواین حرمان را باخودبگوربردوجنرال وعساکر روسی ازراه‌بازگشتند.

الکساندراول نیزنقشه‌ٔ مشابهی طرح کرد. بااین تفاوت که اومیخواست حمله‌به‌هندرا مشترکاً "بافرانسه‌واطریش انجام‌دهدو ۲۵ هزارعسکرروسی ازطریق استرآباد وهرات وقندهار واردخاک هندشوند. ولی امکان وفرصت برایش مساعدنشدواین طرح که اساس وپایه‌یی نداشت عملی نگردید. ازآن تاریخ به‌بعد مستشاران روسی وطراحان وفرمانروایان آن، هریک برای لشکرکشی قوای تزاری به‌هندنظریات مختلفی ارائه‌دادندکه تقریباً "شبیه‌همان نقشه‌های قبلی بودند. جامع ترین وتازه‌ترین طرح سوق الجیشی روس به‌هند، بوسیله (سکوبی لیسوف) پیشنهادگردیدکه‌هدف اصلی ونهائی روس را تمثیل می کرد. وی درطرح خودخواسته‌بودکه :

۱- سعی شودباحکومت کابل باب مذاکره‌بازگرددوازاین طریق زمینه‌ٔ استقراروتمرکزقوای روس درافغانستان فراهم‌گردد.

۲- پس ازآنکه‌اردوی روس درکابل جابجاشد، آنجارا اشغال کندوبرای حمله‌به‌هندوتعیین خط سیرآمادگی بگیرد.

۳- همینکه‌قوای کافی وتجهیزات لازم‌آماده‌گردید، دفعتاً "به هندیورش برده‌شود.

ولی این نقشه‌ها ووسوسه‌های شیطانی هم‌جزخواب وخیالی بیش نبودوبنابرگرفتاری تزارها دراروپا وکشمکش های داخلی آن تحقق نیافت.

حقه‌بازی وتلبیس :

پس ازآنکه‌تزارها درتطبیق نقشه‌های نظامی خوداحساس ناتوانی کردندوآنرا محال دانستند، دست به‌دسیسه‌زدندوبه حقه‌بازی وغداری وفتنه‌جویی متوسل شدند. برای انجام‌این مامول نقش منافقانه‌یی را بازی کردندکه‌بسیارمضحک ولی موثروتماشائی بود.

کارگردان این درامه‌که (کینت سیمونچ) سفیرروس درایران بود، درسال ۱۸۳۷م ازیکطرف شاه‌قاجاررا وعده‌دادکه‌دراثر مساعی او، قندهاروهرات هردوبه‌ایران ملحق خواهدگردید. وازسوی دیگریک نفرنماینده‌ٔ خودرا بنام (ویتکوویچ) باتحایف زیادبقندهاروکابل فرستادکه‌نامه‌یی ازتزارروس‌عنوان امیردوست محمدخان نیزباخودهمراه‌داشت. همچنان ویتکوویچ حکام‌قندهار (سردارکندل خان، سردار رحمدل خان وسردارمهردل خان) را برآن داشت تا شاه‌قاجاررا درحمله‌به هرات کمک کنندوپس ازفتح آن، هرات به‌تصرف آنان خواهد بود.

نماینده‌ٔ روس ازامیردوست محمدخان نیزدرخواست کردتا ایران

را درتسخیرهرات کمک کنندودرعوض روس ها حاضراند، قندهار و کابل راکمک سیاسی کنندوپشاوررا مجدداً" بهاختیار اودرآورند (یعنی آنچه کهاصلاً" دراختیارروس نبودوقدرت آنرا هم نداشتند).

درجریان مذاکرات نماینده' روس باحکام قندهار وامیردوست محمدخان، نمایندگان انگلیس نیزمذاکرات مفصلی با ایشان انجام دادند، وخلاصهآنکهامیردوست محمدخان و حکام قندهارجانب روس ها راگرفتندوبافرستادن چهارهزارعسکر بهکمک سپاه ایران، دشمن را درنقشهحملهبههرات وتجزیه افغانستان یاری دادند. امامردم آزادهومومن هرات لشکر قاجاررا بهشدت شکست دادندوازخوددفاع کردند.

هدف روس ها آن بودتابهاین نیرنگ وتوسط شاهقاجارکهدربست دراختیارروس ها بود، برقندهاروهرات دسترسی یابندوازاین دوشهربحیث سنگرحملهبههنداستفادهکنند.

انگلیس هاکهازهمهنقشهها وهدف های روس آگاهی داشتند و از پیشروی آن بسوی افغانستان بیمناک بودند، بجای ایران خودبهافغانستان لشکرکشیدندوقندهاروکابل رااشغال کردند. سرداران قندهاربهایران گریختندوامیردوست محمدخان ازراه شمال بهبخارارفت وچون درآنجاباکم مهری مواجهگردید بار دیگر بهافغانستان برگشت وپس ازتسلیم شدن بهانگلیس ها بههندفرستاده شد.

لیکن روس ها برخلاف آنهمهوعدهولاف حرفی برزبان نیاوردند و استیلای حریف خودرابرکابل وقندهار ازدورتماشاکردند. بین سال های ۱۸۶۹ تا ۱۸۷۳م یعنی ختم اشغال ترکستان وقرارداد خط سرحدی افغانستان بین روس وانگلیس، هردوکشوردرباره' اوضاع منطقهوسرنوشت آن بهتفاهم رسیدندوبهاساس آن روس ها افغانستان راخارج ازساحه' نفوذ خودمحسوب داشتندوبهاین ترتیب دوراول روابط دوستانهروس وافغانستان بپایان رسید.

ادامه' غداری و مداخله:

موافقت تزاربا انگلیس فقط یک خدعهوفرصت طلبی بودوبه منظورآن صورت گرفت کهبریتانیا درترکستان مداخلهنکند. ولی همزمان با این توافق وتعهد، باب مکاتبهراباکابل بصورت سری ومحرمانهبازکردندوجنرال کوفمان روسی فاتح وحاکم ترکستان دراپریل نامهخودکهبتاریخ ۲۸ مارچ ۱۸۷۰م عنوانی امیرشیرعلی خان فرستادنوشت که:

((هرچندکههمسایهدورهستیم بایدرشتهمودت ودوستی محکم و قلوب بیکدیگرنزدیک باشند. درامورداخلهافغانستان من به هیچ وجهدخل وتصرف ندارم. نهتنها محض اینکهمملکت افغانستان درتحت حمایت دولت انگلیس میباشد (دروغ بی شرمانه، درآن تاریخ افغانستان کاملاً" آزادبود) ومابین دولتین انگلیس وروسیهکمال اتحادودوستی برقراراست، بلکه بواسطهآنست کهشما درامور بخارا دخل وتصرفی نکردهاید. وقتی کهسردارعبدالرحمن خان کاغذبمن نوشتهواذن خواسته بودندکهبهمملکت تاشکندبیایند درجواب ایشان نوشتم که اعلیحضرت امپراطورممالک روسیهالتفات ومهربانی خود را درباره' احدی دریغ ندارندودروازه' خانه' ایشان ازبرای هر مهمانی باز است. بخصوص ازبرای بیچارگان! از آمدن شما بتاشکندما خوشحال خواهیم بودومنتظرباشید کهدرخصوص نزاع شما با امیرشیرعلی خان من ازشما حمایت وطرفداری نمایم بهجهت اینکهامیردرست رفتاری راازدست نداده اند و راهی ازبرای شکایت بازنگذاردهکهبتوانم طرف ایشان را از دست بدهم. خیلی خوشنودخواهم بودکهدرجواب، رقعهمحبت آمیزشما بزودی برسدومرا مطمئن نمائیدکهدرامورداخله خانیات بخارا وخیوههیچ قسم مداخلهنخواهیدداشت))

چنانکهملاحظهمیفرمائیدنامهجنرال محیل ومکارروسی درواقع هم تهدیداست وهم تشویق، وغایه' آن دام انداختن برپای پادشاه افغانستان. تهدیدآنکهاگرامیرشیرعلی خان گوشه' چشمی بهروس نکند، دولت تزاری، عبدالرحمن خان حریفش رایاری خواهنددادوبهافغانستان خواهندفرستاد. (امیر عبدالرحمن خان درآن ایام درتاشکندبود).

تشویق آنکهامیرشیرعلی خان حوادث ترکستان وبخارا راناديده انگاردوبیطرفی وبی تفاوتی اش رادربنباره حفظ کند و در نتیجهآنچهروس ها می گویندبهآن عمل نماید، تا تاج وتختش را آسیبی نرسد.

چنانچهدرروابط تزارها باترکیهتذکاررفت، واقعیت این بود کهروسیهدرآن ایام درکنکره' برلین شدیداً" توسط انگلیس و کشورهای اروپائی تحت فشارقرارداشت تا برمعاهده' (سان ستیفان) تجدیدنظرکند. وروس های مکاروفرصت طلب میکوشیدند ازطریق مداخلهدرافغانستان واغواکردن امیرشیرعلی خان، انگلیس ها راتحت تهدیدوفشارقراردهند. وبهاین وسیلهآنرا ازاصرارروپافشاری اش روی تجدیدنظربرمعاهده' (سن ستیفن)در کنگره' برلین منصرف سازند:

بنابراین ازیکطرف اعلامیهها پخش میکردندوحملهبهافغانستان راعنوان می نمودند، ازسوی دیگرسعی شان این بود تا امیرشیرعلی خان راآله' دست خودسازندوکارهای خودرابوسیله' اوانجام دهند. بههمین منظوربعدازتبادلهچندنامهبین کوفمان وامیرشیرعلی خان، یک هیئت بزرگ روسی که ۵۰ سوارویک دکترآنراهمراهی میکرد، تحت ریاست جنرال (ستولیتوف) ویک نفرمعاون آن واردکابل شد. این هیئت مسوده' معاهدهیی راترتیب کردودرآن بهافغانستان وعدهداده شدکه: روسیهافغانستان رادرجنگ باانگلیس ازلحاظ سلاح ومهمات ومصارف آن تضمین می کند. وهرگاهکشوری بهافغانستان حمله کندوحکومت افغانستان بخواهد، روسیهحاضراست کهاوراکمک نماید.

درجریان این مذاکرات، جنرال کوفمان نامهیی بهرئیس هیئت روسی درکابل فرستادواورا ازفیصله کنگره' برلین آگاه ساخت. دراین نامهبهستولیتوف دستورداده شده بودکهشاه افغانستان را همچنان درانتظارمنگاه داردوبدون اینکهمعاهدهیی را با او امضاء کند، خودبهروسیهبازگردد. زیرا دیگرخطرکنگره' برلین رفع گردیدهبودونیازی بهتهدیدانگلیس توسط امیرشیرعلی نداشتند. ستولیتوف رئیس هیئت روسی بدون آنکهامیرشیرعلی خان را از جریان آگاه سازد، بتاریخ ۱۱ اگست ۱۸۷۸م کابل راترک

گفت ومسودهٔ معاهدهٔ مذکور را نیز به بهانهٔ امضای امپراطور روس با خود برد، و اعضای هیئت را جهت اغفال امیر در کابل گذاشت. امیرشیرعلی در برابر این وعده‌های چرب و نرم هیئت روس سرازپا نشناخت و هیئت انگلیس را که جهت مذاکرهٔ صلح با افغانستان، وارد کابل شده بود، نه‌پذیرفت. این عمل باردیگر انگلیس ها را تحریک کرد و بداخل افغانستان لشکرکشی کردند.

امیرشیرعلی خان از آن تاریخ تا زمانی که خود به قصد مسافرت به روسیه و امید دریافت کمک عازم شمال گردید و در مزارشریف درگذشت، هرقدر نامه نوشت و فریاد کشید، جواب مثبتی از روسها نشنید و سرانجام همان جنرال روسی (کافمان) که امیرشیرعلی خان را بوعده فریفت و آتش در کشورمان مشتعل نمود، بتاریخ ۷ جنوری ۱۸۷۹م درحالی که قوای انگلیس از شرق و جنوب به سوی کابل پیش می‌آمد، عنوانی پادشاه افغانستان نوشت که:
((از جانب اعلیحضرت امپراطور دستخطی بمن رسیده که بشما اطلاع بدهم که حال ازبرای ما ممکن نیست بشما امداد قشون نماییم!))... پس از فوت امیرشیرعلی خان باز هم باب مراوده با جانشینان او امیرمحمدیعقوب خان باز نگهداشتند. ولی اسنادی وجود دارد که وزارت خارجه روس، جنرال ترکستان (کوفمان) را از فرستادن نامه به امیران افغانستان بدون اطلاع وزارت خارجه باز داشته است.

بهانه‌جویی وگامهای عملی :

بکمال تاسف روسهای تزاری نه تنها مانعی در برابر تجاوز انگلیس بر افغانستان نشدند، بلکه با مساعد شدن امکانات و فرصت، خود در خاک افغانستان به تجاوز و پیشروی اقدام کردند و بتاریخ ۱۴ فبروری ۱۸۸۴م برشهر مرو که یکی از ولایات تاریخی افغانستان بود حمله نمودند. وچون این حمله ناگهانی و غیر مترقبه بود، مردم کاری انجام داده نتوانستند و روس ها آنرا به خاک خود ملحق کردند و رئیس ترکمن ها به افغانستان پناهنده شد. این عمل درحالی انجام شد که انگلیس ها مشغول تجاوز بر خاک مصر و کشمکش های سیاسی با دولت فرانسه بودند و روس ها هیچ حجت و بهانه‌یی هم نداشتند. لیکن سفیر روس مقیم لندن در توجیه این اقدام بی شرمانه کشور خود، بوزیر خارجه انگلیس گفت:
((سیاستمداران روسی و انگلیس همیشه تاکید کرده اند که برای قدرت های متمدن که همسایه‌گان نزدیک وغیر متمدن دارند بسیار مشکل است که در توسیع قلمرو خود توقف نمایند.))
آری! در فطرت حیوانی روس، تمدن یعنی غارتگری، تمدن یعنی تجاوز، تمدن یعنی حمله بر کشورها و هستی مردم، تمدن یعنی برچه و زور، تمدن یعنی انسان کشی، تمدن یعنی انسان دشمنی، برده سازی و از بین بردن مدنیت ها و فرهنگ انسانی، و جز این مفهومی ندارد!! وچه پررویی حیا قومی که از ننگین ترین عمل ضدبشری هم عرق شرمی بر جبین شان نقش نمی بندد و افتخار هم می کنند.
بر اساس همین منطق و افتخار در نومبر ۱۸۸۴ م هنگامی که هیئت حدبخشی روس و انگلیس در سرحدات افغانستان و روس، مشغول بکار بودند، یک قطعه نظامی روسیه، بسوی (شغنان) سوق داده شد. این سوار وپیاده حین عبور، بریک قطعه عسکری افغانی که در راس آن کندکمشر تیمورشاه و کپتان میراسلم قرار داشتند و در قلعه (سرپل) مقیم بودند، بدون هیچگونه دلیل و برهانی فیر کردند. ولی از آنجا که عساکر افغانی بنا بر امر سیدشاه خان جنرال بدخشان از هرگونه زد و خورد سرحدی با روس ها منع بودند، از فیر متقابل خودداری کردند و عساکر روسی از اینکه عکس العملی در برابر خود ندیدند، به ساحل دریای پنج بازگشتند و از آنجا به افسر افغانی نامه‌یی فرستادند که متن آن این است:
((عالیجاه کپتان ایدبخدا (؟) صحت وسلامتی به عبدالرحمن خان!
بعد سلام به میراسلم خان وجمع سرکردگان برسد از طرف طورها (؟). بعدها معلوم سرکرده کپتان باشد که از (روشنان) تا (شغنان) مملکت ما میباشد و درمیان افغانستان و دولت روس ملک بخش میشود از دریای پنج اینطرف از ما میباشد چراکه ما بیوردغ (؟) داریم که ملک ماست. ما برای شما معلوم می کنیم که لشکر خود را گرفته بروید در قلعه پنجه. چراکه ما کاغذ کردیم که همین به سیدشاه خان جرنیل معلوم است. وباید که بزودی برخاسته در قلعه پنجه بروید که فرمایش ما همین می باشد و باید یکی با دیگری خونریزی نکنیم که در بین ما و شما خونریزی نشود چراکه در بین ما خونریزی نشد دوست می شویم، یاردیمانی می شویم. چونکه آق پادشاه (پادشاه سفید یعنی زار) دلاسا می کند، ما هم بشما دلاسا می کنیم. باید که جواب همین کاغذ ما را همین روز رسیدن کاغذ را اینجا برسانید. البته از همین روز نگذرانید))

تصرف پنجده :

بر اساس قراردادی که در حدبخشی سال های ۷۳ – ۱۸۷۲م بین دولت انگلیس و روس بعمل آمد، ملکیت افغانستان در پنجده که یک قرن جزو خاک افغانستان بود تائید گردید و از طرف حاکم افغانی اداره می شد. در مروچاق و سایر نقاط مشخص شده نیز همانند آق تپه، پل خشتی (درکشک) ودهنهٔ ذوالفقار و یماق، مامورین وسپاه افغانی موظف بودند و از آنها حراست می کردند. اما روس ها درحالی که هنوز هیئت سرحدبخشی کار خود را تمام نکرده و در جنوب مرغاب نزدیک پنجده خیمه زده بود، بر دهنهٔ ذوالفقار و یماق تجاوز کردند و این بدعهدی و بی اعتباری روس باعث شد که حکومت افغانستان، در ماه جون ۱۸۸۴م تعدادی از عساکر خود در پنجده مستقر سازد و استحکامات نظامی اش را در آنجا استوار نماید.
روس ها در برابر این عمل فوراً " قزل تپه وپل خاتون را اشغال کردند و در کشک تا پل خشتی پیشروی نمودند. در ماه مارچ ۱۸۸۵م هنگامی که امیرعبدالرحمن بدعوت حکومت انگلیس در راولپندی بسر می برد، جنرال کماروف رئیس هیئت حدبخشی روس بهانه جویی در پیش گرفت وبه افسر افغانی در پنجده نامه‌یی فرستاد و اخطار کرد که در ۲۴ ساعت پنجده را تخلیه کنند. وخود فردای آن با سه هزار عسکر روسی بجانب پنجده حرکت نمود.
امیرعبدالرحمن خان قبلاً" دستور نامه‌یی به مامورین سرحدی

صادرکرده بود که در برابر پیش روی روس ها در نقاط مرزی تا وقتی که به هرات حمله نشود، دفاع نکنند. ومعلوم نبود که در این صورت هدف از حدبخشی چه بود؟ مع هذا وقتیکه قوای روسی در پنجده نزدیک شد و آتش گشود، عساکر افغانی و افسران شان علی الرغم فرمان امیرعبدالرحمن خان بمقابله پرداختند و درجنگ شدیدی که بین دوطرف بعمل آمد سه صدنفر از عساکر افغانی بشمول کرنیل شا مردخان به شهادت رسیدند و ۸۳ نفر زخمی گردیدند در حالی که کشته شدگان عساکر روسی بیشتر از یکهزار بود.

هیئت سرحدی دولت انگلیس درحریان این تصادمات مرزی و تجاوز عساکر روسی، بدون هیچگونه تماس ومداخله یی خیمه های شان را ترک گفتند وخودرا به هرات رسانیدند. (۱)

حکومت انگلیس که براساس موافقت نامهٔ سال ۱۸۸۰م بین امیر عبدالرحمن خان وگریفن، متعهدگردیده بود، درصورت تجاوز یک دولت خارجی به افغانستان، امیررا کمک خواهدکرد، ازجا تکان نخورد وبه ارجاع قضیه به حکمیت اکتفا ورزید. وسرانجام درمیان زدوبندها وکلاه بازی های دوقدرت استعماری، پنحده آق تپه، چمن بید وچشمهٔ سلیم بدست روس ها افتاد.

امیرعبدالرحمن خان که خودش از افغانستان دور بود وضعف انگلیس ها را درمقابل روس ها احساس کرد، ضمن مذاکرات خود با وایسرا وبوسیلهٔ آنان به هیئت سرحدی انگلیس اعلام داشت که برای جلوگیری از جنگ با روسیه حاضراست که دربدل ذوالفقار پنجده را به روسیه واگذارد وبدین ترتیب درتمام مرز مشترک که هیئت روس وانگلیس مشغول تعیین حدود سرحدی بودند، روس ها دست بردهائی بعمل آوردند وجریان بسود ایشان پایان یافت.

سلطه جویان تزاری به آنهم اکتفا نکردند وبرای اینکه برپامیر نیز دست یابند درسال ۱۸۹۲ و ۱۸۹۳م باردیگر دست به تحریکات زدند وبر (شغنان) و (روشنان) درساحل راست آمو که دردست عساکر افغانی بود حمله کردند واز طرف گزمه افغانی عقب زده شدند.

درسال ۱۸۹۵م مجددا" برمرزهای افغانستان هجوم آوردند ویک قطعه عسکر منظم روس از راه (غند) و (شاخدره) درداخل شغنان پیش رفت ودرمواضع (غند)، (خرگوش) (مرغاب) و (قلعه راش) متمرکز شد. عساکر افغانی جهت مقابله از آنسوی دریای پنج برگشته ودرقلعه شغنان سنگر گرفتند. درجریان این بحران دولت انگلیس مذاکراتی را با سفیر روس درلندن آغاز کرد ولارد کرزن هیئت انگلیس از هند به واخان بدخشان رفت تا موقعیت و محدودهٔ شغنان ودرواز وپامیر را حسب نقشهٔ قدیم معاینه و ارزیابی نماید. درپایان کار ودراثر موافقتی که بین روس وانگلیس بعمل آمد، بدون توجه به حقوق ومالکیت مردم افغانستان، انگلیس ها حاتم بخشی کردند وپامیر کلان را به روس ها واگذاشتند وپامیرخورد وواخان کماکان دردست افغانستان باقی ماند.

تزار روس بعد از جنگ با جاپان وشکست شرم آوری که درسال ۱۹۰۵م نصیبش گردید، دیگر از حرکت وسلطه جوئی باز ماند. ودرسال ۱۹۰۷م با رقیب استعماری اش (انگلیس) معاهده یی را به امضاء رسانید که:

۱ ــ افغانستان خارج ساحه نفوذ روس بوده ودرآن هیچ گونه مداخله یی نخواهد کرد.

۲ ــ به افغانستان نماینده یی نخواهد فرستاد وامور سیاسی مربوطه را از طریق نمایندگی انگلیس درکابل حل وفصل خواهد کرد.

اما اعتبار این قرارداد مشروط به تصدیق شاه افغانستان بود. ولی امیرحبیب الله خان آنرا نه پذیرفت.

با آنهم روس های تزاری متعهد گردیدند که معاهده را بدون تائید امیر افغانستان اجرا نمایند. این امرگویای آنست که روس ها دروقت ضعف ودرماندگی خود، درجستجوی راه حل ونجات خویش پیشقدم میشوند وهمه چیزرا زیرپا میگذارند. ولی آنجا که دست یابند وناخن شان کارکند، برهیچ عرف وآئینی پابند نیستند و جز تجاوز ودرنده خوئی معیار وارزشی را نمیشناسند.

بهرحال این بود خلص تجاوز وتوسعه طلبی روسیه تزاری برکشور ما که تا انقلاب اکتوبر ۱۹۱۷م دوام نمود وزیان های بزرگی را ببار آورد. وچه دردناک واندوهبار که درادامهٔ جنایات شان درهمین حا خاتمه نیافت وجانشینان تزارها (بلشویک ها) آنرا با مهارت وتردستی تا اشغال افغانستان ادامه دادند که تفصیل آنرا درکتاب ((دسایس وجنایات روس))تذکرداده ایم وامیدواست که حرفهای ناگفته نیز درچاپ دوم آن علاوه گردد.

زعامتهای مزدور درطول تاریخ بزرگترین مصیبت بجهان اسلام بوده اند.

استاد (ربانی)

G-R-U

یا

سازمان جاسوسی نظامی روسیه

ترجمه ونگارش: ث ـ شامر

(GRU) یک سازمان جاسوسی نظامیست که اعضای آن در دوران جنگ خیلی ها سرگرم کار وفعالیت اندوبرعلاوه درپلان های صنعتی نیزحصه می گیرندو روسها اکثرا" طریق بهتر آموزش جنگهای چریکی را نیز ازین سازمان فرا می گیرند

حالا تعداد زیادی از تربیت یافتگان این سازمان (GRU) به افغانستان آمده اندتا حرکات وعملکردهای عساکرروس را تحت مراقبت قرار دهندوبرعلاوه آن به تعداد هزارها تن ازجاسوسان این سازمان غرض اخذمعلومات به جبهات مجاهدین درداخل افغانستان وبه دفاترمجاهدین در خارج ازکشوراعزام شده اندتا آنها (جاسوسان) ازپلانهای که برضدروسیه وعساکرش صورت می گیرداطلاع حاصل کرده وبه مرجع اصلی اش اطلاع دهند ٠

همه عساکروافسرانی که در روسیه اندعضویت سازمان (GRU) را دارا می باشند وحتی یک افسر (صاحب منصب) هم نمیتواندبدون اجازهٔ این سازمان جائی برودووظیفه ای انجام دهد ، ازشواهددست داشته چنین برمی آیدکه : GRU یک بخش نظامی سازمان جاسوسی KGB میباشدواین هردواداره (GRU و KGB) برای خود شان طورعلیحده وجداگانه فعالیت مینمایندودرسرفهرست فعالیت های این اداره ربودن رازهای اتومی ازاهمیت زیادی برخورداراست ٠

درسالها قبل ازآغازجنگ دوم جهانی یکتن ازجاسوسان این اداره بنام " رجردسوجی " که درتوکیوزیست مینمود معلومات راکشف وبه منبع این اداره اطلاع داد که هتلرتصمیم گرفته تا بالای روسیه حمله نماید ودراطلاعات واصله ازروسیه گفته شده است که فعالیت ها ، اثرات وحتی بودجه ادارهٔ جاسوسی (GRU) نسبت به سازمان جاسوسی " KGB " بیشتراست ٠

درماسکوسال یکمرتبه ازطریق کمیسیون امورنظامی مجلسی دایرمیگرددکه درآن جلسه برعلاوه اشتراک سیزده تن وزیر، قوماندان عمومی ، ومعاون

وزارت دفاع ، رئیس اداره ٔ جاسوسی GRU هم شرکت دارد درین جلسه فهرست رازهای اتومی را ترتیب مینمایندکه تعداد این فهرست تقریباً " کمو بیش به پنجصدورق می رسد ،که نیم آن را ، رازهای اتومی کشورهای غربی تشکیل میدهد وهمچنان درآن فهرست پولیکه بخاطربدست آوردن رازهای اتومی به مصرف می رسد نیز معلوم بوده ودرج فهرست میباشد .

تاسیس : GRU

تهداب اداره جاسوسی (GRU) درسال (۱۹۲۰ میلادی ازطرف رژیم کمونستی ماسکوگذاشته شدکه مقارن با آن حمله ٔ ازطرف عساکرپولند بالای روسیه صورت گرفت .

یگانه رای ونظریه غلطی که اداره ای جاسوسی GRU به رژیم کمونستی کرملین ارائه نمودآن بودکه بایدعساکر روس بالای پولندوافغانستان حمله وتجاوزنمایدکه سردمداران کرملین نظربه عداوت ونظریه ٔ اداره ٔ (GRU) بحوب پولندوافغانستان عساکرشان را غرض اشغال این دوکشور (بفکر خام وعاقبت نیندیش خودشان) فرستادند .

وبا این تجاوزوسرازیرنمودن عساکروسلاح ومهمات وتانکهای پیشرفته اززمین وهوا بیمارها ازهوا به افغانستان وپولند ریختند اماعوض اینکه کامیابی ومونقیت نصیب روس ها گردد با مشکلات ومصائب زیادی روبرو شدند ودرهردوکشور (پولند و افغانستان) تقریباً " (۱/۵۰/۰۰۰) یک صدوپنجاه هزار عساکرروسی ازبین رفتند وخسارات زیادی نصیب شان گردید .

درسال ۱۹۲۰ میلادی تعداد زیادی ازکشورها نه تنها روابط سفارتی شانرا با روسیه قطع کردند بلکه ، به روسها اظهارنمودند که باید جاسوس هایش را خارج نمایند . ازسال "۱۹۳۶" - ۱۹۳۸ میلادی درخارج ازروسیه بایداداره فعالیت های زیادی را به ضررهمه ملت ها انجام داده است

وهمچنان درسال (۱۹۳۹) میلادی زمانیکه اداره جاسوسی (GRU) حمله بالای فنلندرا به سردمداران روس پیشنهادنمودهمان بودکه روسها به فنلندتجاوزکردند و خوشبختانه روسها دراین حمله ٔ شان خسارات بیشماری را متحمل شدند .

ازسال (۱۹۴۷- ۱۹۴۸)میلادی که روسها(KGB) رابه (KI) تبدیل نمودندووظیفه تفرقه انداختن وکشتن دهشت افگنی وترروررا به عهده سازمان جاسوسی (GRU) گذاشتند زمانیکه یکتن ازجاسوسان (GRU) به اسم (دگروال سیروف) ازطرف سازمان جاسوسی (KGB) ، بخاطری همکاری باسازمان جاسوسی (C-I-A) متهم گردید ، خروسچف به سازمان (KGB) دستوردادکه اورا باید (GRU) ازبین ببرد دگروال سیروف که یکتن ازافسران زیرک وفهمیده سازمان جاسوسی دردوران استالین بود ، خوداعتراف کرد که درسال (۱۹۶۲)درشبکه های جاسوسی (C-I-A) امریکا و (MI-16) انگلستان ایفاء وظیفه نموده وفعالیت های زیادی به نفع آن سازمان ها انجام داده است .

دگروال سیروف نه تنها برای (MI-16) فعالیتهای جاسوسی اش راانجام میدادبلکه ،یکتن ازاعضای فعال درسازمان جاسوسی (GRU) نیزبوده اعضای سازمان جاسوسی GRU امروزازتمام واقعات سیاسی وحزبی کمیته مرکزی حزب کمونست روسیه بطورکامل وصحیح مطلع اند .

سردمداران حزب کمونست روسیه بعدازعدم اعتماد بر دگروال سیروف ،"پیرانووب" را بحیث سرپرست سازمان جاسوسی (GRU) تعیین نمودند .

اگرچه (KGB) و (GRU) هردوزفعالیت های شان را به کمیته سیاسی حزب کمونست روسیه

بقیه درصفحه (۱۰۶)

ترجمه: جلال فرهیخته

ترکستان مستعمره

این گواهی بوضوح وروشنی تصویرگرموانعی است که راه رشد وانکشاف تعاونی Cooperative اعتباری وجودداشت. همچنان درهمین وقت این واقعیت آشکارا دیده می شودکه خود ویتی Wittee خواهان آن است تا " فعالیت تانک درجهت رشد عملیات های بزرگ موسسات تجارتی وصنعتی توجیه شود نه درکریدت های کوچک که برای بانکها مزاحمت ایجاد می نمایند. "

اما باوجوداین همه تناقض ها، بانکها درامارشبکه تعاونی به پیروزی های مهمی دست یافتند. جدول زیردال براین ادعا خواهدبود.

سال – شمارتعاونی های کریدت دهنده

۱۹۰۹	۱۰
۱۹۱۰	۴۶
۱۹۱۱	۸۱
۱۹۱۲	۲۶۵
۱۹۱۳	۴۰۱
۱۹۱۴	۵۱۷
۱۹۱۵	۶۵۰
۱۹۱۶	۷۶۲

تعاونی اعتباری (کریدت) رشد می نموده بانکها برمواضع هرچه بیشتردست می یافتند و شرکت ها عقب نشینی می کردند. این هم جهش نخستین وفوق العاده مهم که درساحه مناسبات متقابل بخش های مختلف دستگاه استثمار تجاری – رباکاری منطقه روی داده است. اما جهش دوم نیز وجودداشت وآن عبارت بود از رشد سریع وتحکیم بورژوازی تجاری – رباکاری بومی. " ملیونرهای محلی " ظهور می نمودند. درنامه منقول والی نظامی فرغانه گفته میشودکه " درعصرروسها پدیده هایی ازقبیل تمرکزثروتهای بزرگی به مبلغ (۱۴ ۰۰۰ ۰۰۰) (چارده ملیون) روبل دردست کامل مومن بایف که درعملیات رباکاری بدست آورده است ممکن گردیده. کولاک هایی ازقماش میرکامل دراینجا زیاد است، فقط باتفاوت مقدار ثروتی که اینان گردمی آورند. همچنان سرمایه هایی دردست یهودی ها متمرکزمیشودکه ازجمله نام های پوتلیاخوف Potelyakhov – ودیایف Vodyeav – سیمخایف Semkhaev – وداویدوف – مشهوراند. توده های مردم با ازکف دادن پول وزمین خودبه مزدوران بی زمین تبدیل می شوند "

تخمین مهم شرکت های روسی وبومی مشکل است، اما –

دراین هم شکی نیست که سرمایه تجاری روسی ازین رشد نگران بوده. مصداق خوب این ادعا – تفتیش پالین است.

درحالیکه نسبت به عملیات شرکت های روسی خاموشی اختیارمی کرد، همزمان ازرشد عملیات بورژوازی بومی اعلان آژیرکرده. هدف او هم هنگامی که سطورزیررا می نوشت مطلب اخیرالذکر (عملیات بورژوازی سرمایه تجاری بومی) بود:

" برای حفاظت ترکستان بمثابهٔ مستعمره ای که استعداد فراهم آوری فرآورده های مورد ضرورت ما را داردوهم بحیث بازار بزرگ محصولات صنایع فابریکه ها و کارخانه های روسیه اروپایی لازم است تا نفوس کشاورزبعضی راازدست رباکاران ومعظی های بیعانه بیرون کشید "

وضع دهقانان را می شدبا سازمان دهی کریدت کوچک بهبود بخشیدوپالین هم به این نتیجه می رسد: " مبارزه بادشمنی که دربالامذکورشد (رباکاری مؤلف) تنها ازراه صدوردرست کریدت کوچک برای ضروریات طویل المدت، رهنی ویابر اساس کریدت عمران اراضی وهمچنین برای احتیاجات دیگر قصیرالمدت، ممکن است "

... بدین منوال جهش دوم

درارتباط متقابل اجزای آپارات استثمار تجاری - رباکاری ه- - عبارت از رشد سریع بورژوازی تجاری بومی بود. این رشد نگرانی عمیقی را برمی انگیخت درهمین باره هم اعلان آژیر کردند.

هرگاه بانکها به چنان یک پیروزی دست بافتند، آنگونه که درباره لانقل شد، باید درنظر داشت که این (پیروزی) نه تنها از منافع بانک ها منشاء می گرفت، بلکه همچنان از وجود مبارزه شرکت های روسی و ملیونرهای بومی بهرحال کوپراتیف ها درقدم اول ضربه خودرا برهمین ملیونرها وارد آوردند.

منطقه کوچی نشین

سهم منطقه کوچی نشین در سیاست استعماری حکومت:

با وجود وسعت مساحت خود، مناطق کوچی نشین ودامپرور نقش خیلی ضعیفی را هم درمقیاس منافعی که درنتیجه استثمار استعماری بدست می آمد و درنتیجه سهم درتعیین خط اساسی سیاست استعماری حکومت روسیه درمنطقه - بازی می نمودند. علت این دراهمیت کمتر اقتصاد وامپروری بتناسب با اقتصاد کشاورزی نهفته بود.

بروفق آمار پی. ای. پلو بایارنیوف، تناسب متقابل ارزنده فراورده های کشاورزی (برحسب روبل) در انواع مختلف اقتصاددارای حجم آتی است:

درآن هنگامی که فراورده کشاورزی ۷۸ / ۹ % را تشکیل میدهد، فراورده دامداری تنها به ۲ را ۱ % بالغ می گردد. بکلی واضح است که عابدات استعمارگران روسی با بدکمتر باشد و توجه آنها به مناطق کوچی نشین ضعیف تر.

ولی، درشرح خود ما نمیتوانیم برهمین پایه مناطق کوچی نشین را ردکنیم چه درآن صورت استنباط ما که براساس مطالعه تاریخ مناطق حفری استوار است مناطق کوچی نشین قرغزستان را که خیلی خودویژه است دربر نمی گرفت. ازینرو این عنوان به بررسی آن خودویژه گی تخصیص می یابد که دراستثمار استعماری اقتصاد دامداری قرغیزستان درمنطقه ترکستان وجود داشت. نشانه های شاخص وضع مستعمرات درمناطق کوچی نشین:

سخن ما هنگامی که درباره آپارات وصنعت حرف می زدیم شامل تمام سرزمین (ترکستان) یعنی ازجمله مناطق کوچی نشین نیز میشد، ولی آنچه درباره پنبه گفته شد تنها به مناطق حفری پنبه کار مربوط می شود.

کوچی ها پنبه نداشتند از همینجا هم عملیات مربوط به آن را نداشتند، ولی این به آن معنی نیست که وضع کوچی ها بهتر از وضع مناطق حفری نبود، وضع شان تنها تا حدی خودویژه بود.

فرض می کنیم مساله آپارات قدرت درمناطق قرغزنشین را باندازه کافی توضیح داده ایم وتضادناشی از "پرابلم آپارات" دراینجا اگرنه به نحو بسیار حاد آن به تناسب با مناطق حفری وی مطرح بوده وباز چنین

نمی انگاریم که از آنجا یکه صنعت سرزمین ازانگاه حجم آن ... بیشتر درمناطق حفری متمرکز شده بود، عقب ماندگی استعماری درمناطق کوچی نشین درهمین مناسبت بوضاحت بیان شده است بدین ترتیب ما دو دسته از حالات کوچی ها را می شناسیم - عقب ماندگی صنعتی واستثمار از طریق آپارات بومی - روسی قدرت این دسته ها مناطق کوچی نشین را با مناطق حفری نزدیک می سازند. آنها دسته ها وحلقات مشترک اند.

دسته سوم - پنبه است، که درمناطق کوچی نشین وجود نداشت ولی بجای آن دستهٔ خودویژه چون مصادره مکرر زمینهای قرغزستان برای استعمار دهقانان موجود بود.

دهقانان البته به مناطق حفری هم به راحت نفوذ می کردند ولی به آنجا ایشان را با کم علاقگی می پذیرفتند، چه این ازدحام به پنبه، هیچ کومکی نمی کرد وبرعکس اقتصاد پنبه کار ازبک را تخریب می نمود. ازینرو ناقلین وهمچنین فعالیت سازمان های آنها درمناطق کوچی نشین متمرکز بودند.

جدول (۱) که درباره نتیجه استعمار سرزمین (ترکستان) تا اول جنوری ۱۹۱۶ میباشد این وضع را بخوبی تصویر می کند (تنها در سمریچ - یعنی هفت دریا. آمار به دهم جنوری ۱۹۱۵ تعلق می گیرند):

آنچنانکه می بینیم ایالت هفت دریا یعنی ایالت کوچی نشین قرغز ازانگاه نتیجه کمی استعمار در مقام اول قرار دارد سپس ایالت سیردریا قرار می گیرد که بیشتر قسمت آن به منطقه کوچ نشین قرغز تعلق می گیرد.

استعمار ایالات باقیمانده به مقایسه با این دو ایالت بسیار ناچیز است.

مساله سیاست ناقلین حکومت را در یکی از بخش های بعدی طرح خواهیم کرد، دراینجا فقط آن واقعیت را باید نقل کنیم، که درشرایط فقدان استثمار غارتگرانه سرمایه تجاری روسی

	ارزش تمام محصول	اقتصاد کشاورزی از جمله پنبه	اقتصاد دامداری	ارزش عمومی محصول
مطلق	۳۵۹۰۹۳۵۰۵۲۲	۱۷۶۰۵۶۲۰۱۳۵	۹۶۰۳۸۹۰۵۴۹	۴۵۶۰۱۲۴۰۶۷۱
به درصد	۹ و ۷۸	۳۸/۷	۱ ۲۱	۱۰۰ ،۵

ازراه خریداری پنبه و اعطای قرض به اقتصاد پنبه، مناطق کوچی نشین دربدل این، سهم شان استعماری بود که بهترین زمین های قرغز را غصب می کرد نتیجه عین چیز بود - بی زمین شدن توده های زحمتکش - ولی با این فرق که درمورد اول این کار بالوسیله اقتصاد صورت می گرفت - نخست ورشکسته می کردند وپس زمین های ایشان را دربدل قروض می گرفتند، ودرکوچی ها برپایه " قانون " و "حقوق غاصب تعمیل می شد : زمین با مروفرمان مقامات بطوربسیار ساده جدا می شده تاریخ این موضوع را بخوبی درج کرده است: درسال ۱۹۱۶ کوچی ها ودهقانان مناطق حفری بطورمساوی برضد سیطره وحاکمیت روسی قیام کردنده

نفوذ سرمایه تجاری روسی به مناطق کوچی نشین :

البته نبایدگفت که سرمایه تجاری روسی به مناطق کوچی نشین مطلقا "نفوذنمی کرد نفوذصورت می گرفت ولی درسطح بسیارپائین به تناسب با نفوذ آن به مناطق پنبه خیز

اینک گواهی تفتیش بالین درموردسمیریچ (هفت دریا)

" با رشدصنعت درایالت، بسیاری فراورده های اقتصاد محلی قلم عجده تجارت صادراتی را میسازدولی تاحال ماده اساسی آن همان اغنام واحشام وفراورده های وامدادی است، وازآنجائیکه تجارت با آنها سودمندتلقی می شود، همچنانکه مقایسه آمار ارقامی که درباره اندازه این تجارت درسال ۱۹۰۹ و۱۹۰۷ - وقبلا" مذکورسه آشاره می نماید، همچنین آن وضعیت که بسیاری شرکت های تجارتی روسیه اروپایی درجاهای مختلف ایالت مسی کشا بندونه تنها درمراکزحقری که حتی دردشت ها (ستیپ موسسات دایمی تجارتی برای خریداری مواد خام نیزدلالت می کنده

" چنین موسساتی درسال ۱۹۵۷ ابرپایه اطلاعات تفتیش مالیات به ۳۲۵ بالغ می گردید که دوران عمومی آن به چارملیون

ایالات	تعداد دهکده ها	تعداد خانوار	تعداد نفرهردوجنس
ایالات سمیریچ	۲۲۸	۱۶۶۴۹	۵۱۶۳۸۲
" سیردریا	۱۹۵	۱۰۶۸۴۸	۶۵۶۷۴۹
" فرغانه	۵۹	۲۶۳۹۹	۱۴۶۲۵۴
" سمرقند	۲۰	۱۶۹۴۵	۸۶۵۹۲
" ماورای خزر	۳۴	۷۵۴	۴۶۱۴۲
وجمعا درسرزمین	۵۳۰	۳۲۰۳۵۵	۱۴۴۶۴۱۹

جدول (۱)

روبل می رسیده گرچه مبلغ مذکورتقریبی است ولی آن کمتر ازآنچه درواقع امروجوداست مبباشده

" این عملیات برغ موجودیت موسسات تجاری دایمی برای خریدا غنام واحشام وموا د خام درایالت - براساس ومبنای خیلی وسیع دربازارهای دشتی که ازآن ها دربالاسخن رفت انجام می شد".

چنانکه می بینیم، شرکت های تجاری روسی برای خریداری درمنطقه های کوچی نشین به صدها عددبالغ می گرددوبطورپیگیر حتی به مناطق دشتی نفوذ می نموده

اینکه کوچی ها چگونه بوسیله این شرکت ها پیچانده میشدند ازگواهی آتی یکی ازنمایندگان وکمیشنرهای شرکت "خانهٔ تجارت یوسف داودوف وشرکاء "، که درحومهٔ شهرترکستان عملیات انجام می داد - افشاء می گردده

" شرکت تجارتی یهودی بنام " خانهٔ تجارت یوسف داویدوف و شرکاء " بخش بزرگی درشهر ترکستان که درآنجا ابتارهای مانوفاکتوروکالاهای دیگرکه توسط نمایندگان چابک وتردست این شرکت بفروش می رسند - کالاهایی که درتاشکندبازارفروش نداشتنده چون فروش کالای ازین قماش به پول نقدممکن نیست ازینروبگانه راه فروش وربالیزه کردن آن فروش این کالاها به اهالی دشت ها وکوچی ها بطورنسیه میباشدکه قیمت آن ها درمدت معین پرداخته میشودویا هنگام جمع آوری غله جات ویاهم هنگام تهیه پشم گوسفندوغیره درفصول بهاروخزان - تادیه میگردده

" شرکت " خانه تجارت یوسف داویدوف وشرکاء ازطریق یک چنین زدوبندهای تجارتی توانست که تمام حوزه ترکستان را ه پرو اشغال نمابدوحتی ضمینه ای که ازین شرکت مشروض نباشد پیدا نمی شده البته مرادمن کوچی های کم بضاعت هستندچه ثروتمندان ازچنین دام هایی فرارمی کنند "

تفاوت اصولی ای دربین اینگونه خرید - مثلا" خریدپنبه با چنین خریدی - چون خریدا قسام واغنام وجودندارد - تفاوت تنها دریک موردموجوداست وآن تفاوت کمی است ه درآنجا درمناطق پنبه خیزبه دهها شرکت وجودداشت ولی گردش های آنها بمراتب بزرگ بود - هریک ازشرکت ها به تنهایی خودملیونها روبل را به کارمی انداخت دراینجا بیشترازسه صد شرکت بودولی ازنگاه حجم ووسعت بسیارکمه ولی هم دراینجا وهم درآنجا " کار "شرکت به یک نتیجه می رسد : درآنجا دهقانان به دام مسوولیت های وامداری می افتد، دراینجا به همین دام دامدارکشانده می شود گرچه دام آنقدرانبوه وگیرا نیست، ولی با آنهم باندازه کافی محکم می پیچانده

فعالیت شرکت های تجارتی نیزدرمناطق کوچرنشین رشدمی کرد : درسال ۱۹۱۰ - ۱۹۱۵ - بررسی احصائیوی ایالت سمیریچ (هفت دریا) ۳۴۱ فارم را باگردش عمومی ۶ ملیون روبل ثبت کرده درظرف سه سال .شمار شرکت ها ۲۱ باروحجم گردش های آنها ۲/ ۸۱ بار (از ۴ ملیون به ۶ ملیون) بالارفت ه حتی اگردرآنصورت که اگراین آمار وارقام باندازه کافی ثابت

بقیه درصفحه ۱۲۰

مقاومت در برابر مغل

نویسنده : داکترعماد الدین خلیل
مترجم : اسـد الله "حنیف"

نمایشنامهٔ تاریخی

پردهٔ سوم

« عصر همان روز
علم الدین سنجر در قصر سلطنتی صدارت مجلس را بعهده دارد و اطرافش فرماندهان و سر لشکریان بچشم میخورد »

علم الدین : پس به قلعه باز گشته تا در آنجا بماند ؟

یکی از لشکریان : تلاش داشت تا مانع راهت شود تا داخل شهر نشوی و شهر بی سر پرست بماند ، و آنوقت تسلیم شهر برای دوستانش گوارا و آسان می شد .

علم الدین : (با تاثر) ملک بدرالدین خداوند ترا ببخشاید .. تو تخم این چیز را در میان ما کشت کردی میتوانستی آنرا رد بکنی ... پسرت ملک صالح به حق بود .. نمایندهٔ مغلی خاری است که در پهلوی ما خلیده ... وقت مقابله با دشمن خنجری است که از عقب ما را تهدید میکند .

فرمانده : با وجودیکه مغل ها را تحریک میکند همه به قتلش اتفاق کردیم ، مگر نمیخواهیم به قتل او مغلی ها را قبل از مراجعت ملک صالح تحریک کنیم .. او را دنبال کردیم مگر پنهان شد . در قلعه جای گرفت .. بهر حال او تنها نیست !

علم الدین : (با تحیر) تنها نیست ؟

فرمانده : در دسیسه چند نفر از نصرانی های شهر با او بودند ..

علم الدین : بناء چنین است ؟

فرمانده : بعد از وداعت با ملک تشویقش کردند تا مانع داخل شدنت به شهر گردد . وقتی دیدند کوشش شان به ثمر نرسید از او پشتیبانی کردند ، از بین خانه ها و کلیسا های شان فرارش دادند ، اخیراً به قلعه مستحکمی رسید ، تا حال بعضی شان با او در آنجا هستند ..

علم الدین : (بقهر) حالا این کار را کردند ، ازین میترسیدم .. در ابتداء ملک صالح ازین کار آگاهم ساخت .. برایم گفت اینها با مغلی ها خوشرفتاری میکنند .. پرسیدم : آیا سببی هست که به این کار دست بزنند و با ما درین شهر صد ها سال یکجا زندگی کردند ؟ گفت : آنها خوب میدانند که هلاکو به تشویق همسرش بر آنها شفقت میکند ، دیگر اینکه هلاکو میخواهد موصل را توسط فرمانده نصرانی اش سند گون تصرف کند .. او میداند صف ها را چگونه بشکند . او استعمال هر نوع سلاحی را که بهدفش برساند خوب میفهمد .. و او رولش را بازی میکند تا بفهمد در شهر چه کسی راه را برایش هموار می سازد . و حتماً اینکار فشار شان میدهد ..

فرمانده دومی : ما محتاطیم ، قلعه را تحت مراقبت جدی داریم .

علم الدین : قصدم شخص معینی نیست .. صد ها تن از آنها در موصل پراگنده اند، میترسم پل برای مغل بسازند.. میترسم رخنهٔ یکجا و شگافی جای دیگری باز کنند و برای ما سد این رخنه ها و مقابله با هجوم مغلی دشوار شود.. شما خوب میدانید که احیاناً محال است انسان در دو جبهه بجنگد.

فرمانده دومی : چارهٔ اینرا نیز سنجیدیم .. شما خوب مراقبت دارید.

علم الدین : لکن از تحریک شان غافل نباشید باید هر چه بیشتر به خاموش ساختن موضوع بکوشیم تا ملک برگردد و بدانیم که در قسمت کمک چه کرده و آنوقت میتوانیم قدم دیگری بگذاریم

فرمانده اولی : بهر حال، بعد از معلوم شدن اشتراک شان در دسیسه از بزرگان شان باید انتقام میگرفتیم تا تجاوز نکنند، ترسیدیم که اهالی قبل از ما انتقام نگیرند در آنوقت قدرت و سلطه را از دست بدهیم، غضب و غیظ در آنها مشهور بود.

علم الدین : (در حالیکه ریشش را بقهر مرتب میکرد) چشم مقابل چشم، دندان مقابل دندان و جراحت ها قصاص دارد.

فرمانده اولی : اگر واقعیت را بگوئیم همهٔ شان اینطور نیستند بعضی شان در ظاهر و باطن با ما هستند

علم الدین : الحمد لله !

فرمانده اولی : این کار قسمتی از مشکلات را تخفیف میدهد..

علم الدین : حتماً..

فرمانده دومی : دو ساعت قبل بعضی شان در قصر سلطنتی آمدند پشتیبانی شانرا اعلام دارند... از آنچه رفقای شان کرده بودند احساس عار و ننگ میکردند.. و ما آثار این نوع احساس را در چهره هایشان آشکارا مشاهده مینمودیم.

علم الدین : اگر کوشش بعد از رسیدن مغل عملی میشد تأثیر بدی میداشت مگر خداوند نجات داد.. کی میداند شاید اوضاع بنفع ما باشد.. و عسی أن تکرهوا شیئاً و هو خیر لکم..

فرمانده اولی : با وجود پناه گزینی او و همکارانش در قلعه او گوشه نشین شده، وقتی او متیقن شود که موصل لقمه چربی برای مغلی ها نیست آنوقت به نزد رفقایش خواهد رفت.. من مطمئنم.. بهر حال این دسیسه دوست و دشمن را جدا کرد.. آرزومندم دشمنانرا متحداله جواب دهیم..

علم الدین : (میکوشد تبسمی کند) ان شاء الله !

« صحنه را تاریکی ای فرا میگیرد »

« شب همان روز »

قلعه مرکزی موصل که بر بلندی واقع است جلب توجه میکند قلعه در جانب شمال شرقی شهر به مسافه صد هامتر دور و مشرف به نهر دجله است.. »

نماینده مغلی عقب یکی از برج ها که به امتداد نهر واقع شده ایستاده و اطرافش چند نفر به چشم مـــی خـــورد..»

نماینده : (با تشویش به استحکامات قلعهٔ بلند اشاره میکند) آیا ما در جای امنی نیستیم ؟

عبدالاحد بناء : فرمانده زحمت من است، و من این استحکامات راخوب بلدم.. همه عمرم را در ترمیم و آبادی اش گذشتانده ام..

نماینده : (با بی صبری) یعنی چه ؟

عبد الاحد : یعنی اینکه مردان جنگی موصل و دو چند آنها اگر با آنها باشند نمیتوانند کمتر از دو ماه مقاومت کنند !

جور جیوس بن حنا : (در حالیکه دستهایش را از خوشی می مالید) در خلال همین ایام، بلکه پیشتر از آن.. رفقای شما شهر را پاک خواهند ساخت بناء حاجت به پریشانی نیست..

نماینده مغل : اینرا خوب میدانم.. فرمانروا سند گون امشب میرسد و محاصره را شروع می کند.. هیچ شهری مقابلش مقاومت نکرده.. او بازوی نیرومند هلاکوست، میداند چگونه شهر ها و قلعه ها را از روی زمین نابود کند.. مثلیکه انسان خانه های ریگی را نابود میکند..

عبدالاحد : ملک در شهر نیست، و شاید هرگز برنگردد.

نماینده : فرض کنیم اگر او در شهر باشد، آیا چیزی مقدم و مؤخر میشود ؟

جور جیوس : کشمکش بی پایان است.. باید اینرا خوب میدانستند.. حتماً مرثیهٔ شانرا می خوانم.. آنها مانند کسانی اند که به رغبت خود را در آتش می افگنند.

عبدالاحد : بازهم گستاخی شان بقتل چند تن از رفقای ما کینهٔ سند گون را شدت می بخشد.. و جزای سختی خواهند داشت..

جور جیوس : (دستهایش را می مالد) گمان می بری او این حرفها را می شنود !

نماینده : کسی ؟

جور جیوس : خانم هلاکو !

نماینده : (در حالیکه می خندد) ای مرد دور رفتی.

جور جیوس : هرگز، اندوهش او را وادار می کند که از هلاکو بخواهد سزاء وعقاب را دو چندان کند.. این

اولین بارنیست . . هلاکو او را بسیار دوست دارد .

نماینده : (مثل کسیکه بخاطر بیاورد) احتمالی است که باعث اضطرابم می شود . .

عبدالاحد و جورجیوس : (هردو یکجا) چه چیز ؟ !

نماینده : (در حالیکه به دیوار برج تکیه می کند به هر دو ملتفت می شود و بطرف غرب اشاره می کند) اگر ملک کمک زیاد دریافت کند توازن قواء از بین میرود و مغل فرصت را از دست میدهد . . « ممالک » کسانی اند که باید از ایشان هراس داشت و در عین جالوت آرزو های ما به خاک یکسان شد ، می ترسم آن واقعه تکرار نشود .

جورجیوس : (بااضطراب) آیا تو یقین داری که ملک رفته تا کمک بیاورد ؟

نماینده : واضح است . .

عبدالاحد : لکن بیشتر از یکماه ضرورت دارد تا به آنجا برسد . اما بیرق های لشکر سندگون از طرف جنوب در اهتزاز است . . چند ساعتی بیش نمانده . .

جورجیوس : چه نظر داری شهر کوچکی مانند موصل چقدرمقاومت میتواند ؟ یک روز ؟ دو روز ؟ ده روز . . و رفیقمان هنوز از فرات نگذشته (می خندد) . .

نماینده : (کمی مطمئن شده) من با شما هستم . . گفتهٔ شما راست است . . لکن انسان نمیداند چرا احیاناً از مجهولی می ترسد . . با وجود یکه هرچه را می بیند و لمس می کند برای او اطمینان خاطر می بخشد . .

عبدالاحد : گاهی اتفاق می افتد و آنچه توقع نداری واقع میشود و سنجش غلط می بر آید . . لکن در حالت کنونی ... مامستحیل است . . . مستحیل . .

جورجیوس : اگر شهر یا قلعهٔ در مقابلشان بشورند میگوئیم شاید . . اکثر اوقات سندگون هم مرد ساده و آسان گیر نیست . . مثل اینکه او از سنگ تراشیده شده باشد هلاکو او را حائل و مانع قرار میدهد .

عبدالاحد : باخود می گفتم اگر محاوله و کوشش ما به نگذاشتن علم الدین سنجر به شهر موفقانه می بود حالا وضع قسم دیگری می شد . . کی میداند شاید امشب سندگون آمده کلید های شهر را تسلیم شود . . لکن (آهی می کشد) .

جورجیوس : چرا نداشت . . آنچه قدرت داشتیم کرد یم . . و سندگون میداند ما در موضوع هیچ کوتاهی نمیکنیم .

نماینده : (باسرزنش) برایم چنین معلوم شده بود که باشما گروهی از همکاران دیگری هست ، و کوشش ما بی فائده نیست . . حالا واضح شده که ما از جانب آنها تحت مراقبت قرار داشتیم ، و شما در قلعهٔ از افراد هستید . . اگر شما را پیروی می کردم گردن های ما را می زدند . .

عبدالاحد : لکن دانستیم چگونه ترا به امن و حمایت اینجا برسانیم . .

جورجیوس : از خوش شانسی ما اینکه پناه گاه منازل و کلیسا های ما در جانب شمالی بین دروازهٔ سنجار و قلعه قرار دارد . . راه فرار هموار است . .

نماینده : درست است ، مگر آنجا خطائی در اصل بوده ممکن واقع نمی شد .

عبدالاحد و جورجیوس : (ماهم) درین نکته باتوهستیم .

نماینده : (درحالیکه جانب نهر اشاره می کند) اگر این نمی بود سندگون میتوانست شهر را در چند ساعتی تصرف کند . .

عبدالاحد : (با تبسم) هیچ باکی نیست او از ما پشتیبانی می کند . .

جورجیوس : در هر کاری نتیجه اعتبار دارد .

نماینده : (بدون توجه به آندو بطرف جنوب گوش می کند) می شنوید ؟

عبدالاحد وجورجیوس : چه را ؟

نماینده : (گردنش را خوب دراز می کند) خوب گوش کنید . . طبل های مغل !

عبدالاحد وجورجیوس : (باخوشی) پس حتماً رسیدند . . آنچه ما توقع داشتیم !

نماینده : فردا صبح علم الدین قدرت و توانائی مغل را می فهمد .

عبدالاحد : صبح بهای گران می پردازد . .

جورجیوس : مگر صبح نزد یک نیست ؟ !

(پرده پایان میشود)

پردهٔ چهارم

« چهارم جمادی الآخرة

خیمهٔ ایست در میدان فراخی پهلوی مسجد جامع نورالدین محمود ، مرکز شهر موصل آنجا مقر فرماندهی ملک صالح و فرماندهانش برای دفاع از شهر است . ملک صالح بدروازهٔ خیمه می ایستد و پهلویش علم‌الدین سنجر و جمعی از سر لشکریان و فرماندهان قرار دارند .

در فاصله نزدیکی حرکت ها غیر عادی است . آنجا مجاهدین رفت و آمد دارند مهمات و ذخیرهٔ مواد را انتقال میدهند ، و آنطرفتر جمعی از اهالی شهر سلاح هایشان را بدوش گرفته و نزدیک دیوار های قلعه بخاطر مراقبت تحرکات مغل گشت و گذار دارند . . . صدا ها و آواز های بهم پیچیده را گاه گاهی ضربات منجنیق های مغل ها قطع می کند »

صالح : (در حالیکه طرف غرب و جنوب اشاره می کند) بناءً تعداد شان زیاد شده ؟

علم‌الدین حتماً تا حال بیشتر از بیست منجنیق را حساب کردیم .

صالح : خداوند هلاک شان کند . میدانند چگونه بزنند و چطور بهدف برسانند ؟

علم‌الدین : آنها به انداخت منجنیق مشهورند ، آله اساسی شان در تخریب و تصرف قلعه ها همین است با وجود آن هرگز نمی تواند در تصمیم ما خللی ایجاد کند انشاءالله

صالح : (به شانه او دست می‌کشد و نوازش می‌کند) خداوند ترا برکت دهد ، وقتی به مصر می‌رفتم همیشه می‌گفتم در موصل کسی را مانده ام اگر بر گردم یا نه فرق ندارد !

علم‌الدین : (به سر لشکر یانی که اطرافشان است اشاره می کند) بهر حال علم‌الدین تنها نیست .. او بالنوبه به این سر لشکریان مسلمان اتکا دارد .. در روز های دشوار با نماینده مغل و همکارانش ، سر لشکریان را امتحان کردم ، و حالا مرتبه دیگری چار ماه کامل است که آنها را امتحان می‌کنم .

صالح : (با تبسم در چهره های آنها نگاه می کند) میدانم علم‌الدین . . میدانم ..

علم‌الدین : (ادامه میدهد) درست آنچه که معنویات ما را بلند می برد و قدرت مقاومت می بخشد عموم مردم شهر است . . چنانچه در لحظات اول جنگ بمرکز فرماندهی سرا زیر شدند .. اصرار و تندی شانرا میدیدم و با خود می‌گفتم در قدم اول بنفع ماست . . غیر اینکه ملک با بشارت باز گردد چیزی دیگری باقی نمانده .

صالح : قبل از تصمیم بر مقاومت ، و درخلال لحظاتی میخواستم راجع به سرنوشت منفی یا مثبت تصمیم بگیرم خیالم مرا به جا های دور دست میکشاند ، وقتیکه گروه گروه مسلمانان در آئینهٔ خیالم تجسم یافتند باخود گفتم اینهمه مردم ، مسلمان اند بناءً امیدی پیدا شد و روشنی بیشتر شد ، تصمیم را در روشنائی آن گرفتم . . آنها را خوب می‌شناسم ، بعد از مراجعت و شکست پدرم از بغداد آنها را خوب مطالعه کردم . . اندوه و غم شان سخن می گفت . . به لسان خاصش همه چیز را بیان می‌کرد . . از همه چیز حکایت می‌کرد . . آنها شکسته بودند نه پدرم . . پدر مرحومم خواست چا نه بزند . . خرید و فروش کند . . اما عموم مردم چا نه نمی‌زنند . . هرگز خرید و فروش نمی کنند . . باخود گفتم حتماً باید کار های مهمی انجام داد . . بایست اشتباه های پدرم را جبران کنم . . از شهرم دفاع کنم . . و اندوه مردم را با خوشی و شادمانی تا حد توان پاسخ بگویم . . و لو که به شکست و مرگ پدرم هم تمام شود بمیرد و با چشمان باز و روشن ، با خوشی ، و بین هر دو شکست فاصله و فرق است !

علم‌الدین : شهاب الدین احمد وقت وداع با تو در دروازهٔ منجار بسیار پریشان بود . . لکن کمی بعد وحدت بین مردم و رهبری را مشاهده کرد . . عشقی که شهر را مانند قلعهٔ مستحکمی ساخته و میتواند استوار بماند . . لا اقل صبر می کند تا از آنجا برگردی . . آنوقت ترسش کم شد . . با وجود خستگی زیاد در شرایط جنگ و مصارف زیاد او ، حالا به آرامی در کار های دفترش مشغول است .

صالح : (مثل کسی که چیزی را بخاطرآورد) احوال چطور است ؟

علم‌الدین : از تو چیزی را پنهان نمی‌کنم ، با وجودیکه حرص شهاب‌الدین را میدانی و او در مقابل مشکلات توانائی دارد اما باز هم بر وفق مطلوب نیست . . لکن قضیه این بار فرق می‌کند . . از قدرت بالاست . . چار ماه محاصره وحشتناک کار آسانی نیست .

صالح : (سرش را تکان میدهد) میدانم . .

علم‌الدین : از تو پنهان نمی کنم مواد خوراکی هم خیلی کم مانده خطر خلاصی اش قریب است . . قیمت مواد هم بلند رفته بدرجهٔ که انسان فکرنمیکرد !

صالح : (بااضطراب) از شهاب‌الدین میخواهم امروز شام راپور این مسائل را بدهد ، لکن حالا می‌خواهم از نیروی دفاعی چیزی بدانم . . آیا این هم از مشکلات و کمی مواد شکایت دارد ؟

علم‌الدین : (بااطمینان) درین موضوع راپور نفعی نمی رساند ، از آنچه جریان دارد تعبیر کرده نمی شود . . آنچه جریان دارد به چشمانت مشاهده می کنی و حمد خداوند میگوئی !

صالح : (کمی‌مطمئن شد) الحمدلله . .

علم‌الدین :شهری که ماه های درازی در مقابل ابرقدرتی مقاومت کند ، و در مقابل شداید و مشکلات بدون اینکه از تصمیمش چیزی بکاهد بایستد ، میتواند مقاومت را ماه های دیگری نیز دنبال کند . .

صالح : علم‌الدین ! آرزوئی است که از ایمان نیرو میگیرد . . آنها هر لحظه انتظار کمک را دارند و این چیزی است که مقاومت شانرا بیشتر می کند . . با خود می گویند زود می رسد . . چاره

نداریم مگر اینکه روش مالرا دنبال کنیم . . در چند قدمی . . در لحظات بسیار کم . ، موضوع شکل دیگری می گیرد همه چیز را از دست میدهیم ، یا همه را بدست می آوریم . . و چنین ، موضوع دراینجا از مال و دارائی و خوراکی فرق می کند . . آنوقت معدلات پائین می آید . . در جهت مقابل حرکت می کند . . اما اینجا . . بهر حال شمس‌الدین برلی به زودترین فرصت رسیدنیست ، ثلث راه را از حلب تا موصل طی نموده ، حرکت او اضطراب و تشویش را در لشکر سندگون ایجاد نموده است . و پریشانی در چنین حالی راهی برای ترس و خوف بازمیکند . . چیزی قریب به ترس . . که می‌توانی آنرا پائین آمدن معنویات بنامی و یا نومیدی یا هرچه که می خواهی بنام . . لکن راپور هائی که از جبههٔ دشمن میرسد بیشتر متیقن میشوم که مقاومت ما نتیجه میدهد ، و مناسب نیست تا در لحظات ازبین رفتن تساوی بین هر دو قدرت تصمیمی برای رد مسأله بگیریم زیرا چنین از هم پاشیدگی شاید بعد از لحظاتی یا چند ساعتی یا حتی روزها و ماهها بعد تغییر یابد و باید هم تغییر یابد زیرا تاریخ سکون را نمی شناسد . . تاریخ همیشه در حرکت است . گاهی خلاف توقع تغییر می کند . . مهم اینکه انسان باید در چنین مواقف ایمان و اراده را بحرکت تاریخ بافزاید ، و آنوقت . . سپس حالت غیر مساوی باقی نمیماند . . سکون مطلق به نفع دشمنان است . . اینرا خوب تخمین میکردم و تصمیم میگرفتم . . علم‌الدین !

علم‌الدین : بلی ملک . .

صالح : در شهر اعلان بکن . . به آواز خوب بلند کمک «برلی» دو ثلث راه را پیموده ، و قریب است برسد . . به مردم فرصت بده تا نفسی بکشند . . و این آرزو ها در بلند بردن معنویات شان کمک می کند . و خستگی شانرا رفع می سازد . . فراموش نکن که جواسیس را در بین لشکر سندگون بفرست تا این خبر را با وسعت هر چه بیشتر پخش کنند . .

علم الدین : حالا وقتش رسیده ! !

تاریکی

سندگون : (در دروازهٔ خیمه ایکه در میدان بزرگ سمت جنوب دیوار شهر موصل ، نزدیک دروازهٔ عراق واقع است ، استاده شده و اطرافش گروهی از سر لشکریان و فرماندهانش دیده می شوند) . . آری . . حالا وقت سفر فرا رسیده . .

تکودار : اما ای فرمانده .

سندگون : درحالیکه (سخن او را قطع می کند) میدانم چه میگوئی ، لکن من نسبت بتو بیشتر میدانم !

تکودار : چند روز دیگر مهلتم ده و با چشمانت خواهد دیدی !

سندگون : دیوار ها را هموار و راه را باز می کنی . . چنین نیست ؟

تکودار : حتماً خواهی دید . .

سندگون : (بقهر) پس چرا درین چارماه که شب و روز حمله می کنی این صلاحیت را نشان ندادی ؟!

تکودار : باوجودیکه درحیاتم با چنین مقاومتی که موصل نشان میدهد مواجه نشده ام . . آن قسمتی را که در روز تخریب می کنیم شب ترمیم می کنند ، وآنچه در هنگام شب تخریب می شود روز ترمیم می‌کنند . من مطمئن هستم که آخرالامر تسلیم می شوند . . متأکدم که دربرابر منجنیق هایم هیچ چیزی مقاومت نکرده است . .

سندگون : تو همیشه به یک چشم می بینی . . بلکه بخود تکلیف دیدن راهم نمیدهی ، بطرف دیگر (جانب غرب اشاره می کند) تنها قصدت جانب موصل بوده تاهموارش بکنی ، آیا چنین نیست ؟

تکودار : این وظیفهٔ اولی و آخری ام است :

سندگون : لکن اگر کسی که نسبت بتو در اطراف موضوع بیشتر وارد است قضیه را ببیند ، متوجه باش که عقب جبهه خالیست و قبل ازینکه بهوش بیائی ضربهٔ محکمی را متحمل خواهی شد ، دراین مورد چه میگوئی ؟

تکودار (بطرف سندگون و دیگر فرماندهان می بیند) چیزی نمیدانم !

سندگون : (میکوشد تبسمی کند) این چیزی است کمی بیشتر می گفتم !

تکودار : ای فرمانده چه چیز ؟

سندگون : (چیغ می زند) ممالیک می آیند . . آنها درچند قدمی ما هستند ، و بخود اجازه نمیدهیم واقعهٔ دلخراش عین جالوت را با آنها تکرار کنم .

تکودار : ممالیک ؟ !

سندگون : چار یا پنج روز دیگر شمس الدین برلی ضربهٔ فیصله کن خود را انجام میدهد و تو به بازی منجنیق ها مصروف هستی . .

تکودار : درین نکته با شما منتظرم . . . لکن . .

سندگون : « باهمان برآشفتگی قبلی » میگوئی برای آخرین بار فرصتم ده . . لکن متوجه باش آنچه در خلال چارماه نتوانستی ممکن نیست در چهار روز انجام‌دهی !

تکو دار : اینرا نگفتم . . خواستم . . اگر اجازه بدهید . . خواستم اینکه . .

سندگون : بگو . . زود بگو . .

تکو دار : چرا ممالیک را از همین سنگرمان جواب ندهیم ، ما بیشتر از آنها هستیم . .

سند گون : اینرا کی برایت گفت ؟

تکو دار : (به ادامهٔ حرفهایش) از بین بردن محاصره از شهر موصل بعد از ماه های طولانی ، به امید مراجعت ودو باره به محاصره کشیدن ، به آنها فرصت میدهد تا سنگر های دفاعی خود را قویتر بسازند و آنوقت هزار منجنیق هم نمیتوانند به تسلیم شان وا دارد .

سند گون : باز به داستان منجنیقهایت بر گشتیم . تکو دار ! تصمیمات عسکری مقامات بالا نتیجهٔ یک آله جنگی نیست ، این قضیه بسیار پیچیده است : معذرت می خواهم اینکه گفتم در آنچه مهم است کفایت نداری این وظیفهٔ تو نیست : :

تکو دار : (کمی عقب میرود) متأسفم با پیشنهادات غلط خود شما را ناراحت ساختم . .

سند گون : (به آواز بلند) فرماندهان . . امرا ، . . به لشکریان اعلان کنید تا فردا صبح آمادهٔ سفر شوند . . ضرورت های فعلی جنگ مارا وا میدارد محاصره را رها کنیم . . تا مرتبهٔ دیگری بر گردیم . .

(ناگاه بدروازهٔ خیمه امیر مملوکی سابق زین حافظی فریاد می کشد)

حافظی : چرا ؟

(چند پاسدار پیش می شود و او را در چند قدمی سندگون نگه میدارند)

سند گون « باحیرت » تو ؟

حافظی : « نفس گرفته » آری ای فرمانده .

سندگون : بگذارید من او را خوب می شناسم . . او از اتباع مخلص ماست . . زین الدین چه داری ؟ چه حرف است ؟

حافظی : مژدهٔ که تو میخواهی ! !

سند گون : « باحیرت » مژده ؟ !

حافظی : مژدهٔ که در چند قدمی ات است و تو میخواهی محاصره را بگذاری و سفر کنی !

سند گون : « با بی صبری » بگو ، توضیح بده . . بگو هر چه نزدت هست من تا حال چیزی نمیدانم . .

حافظی : « تبسمی با اطمینان » قسمت بزرگی از کمک مملوکی از هدفش منحرف شده ، و فرماندهش « سنقر رومی » بعد از اینکه دمشق را ترک گفت در غرب جانب انطاکیه متوجه شد . . او را ضرورت جنگ واداشت تا برای نبرد با دوستان صلیبی شما آنجا برود و از هدفش مؤقتاً صرف نظر کند . .

سند گون : و بر لی ؟ ؟ !

حافظی : (با همان تبسم قبلی) دوستش را با بی صبری انتظار داشت ، زیرا سپاهش در حلب بتنهائی قادر به انجام وظیفه نیستند . . مقابله با شما کار ساده نیست . . هزار حساب دارد . .

سند گون : لکن با وجود اینهم می آیند . .

حافظی : (لب به تمسخر می کشاید) مگر جنگ دیوانگی نیست ! !

سند گون : منظورت چیست ؟

حافظی : مگر او خود کشی میکند !

سند گون : (با بی صبری) چه ؟

حافظی : از رسیدن دوستش مایوس میشود ، و میداند که وظیفهٔ او با صلیبی های انطاکیه بدرازا می کشد پس تصمیم میگیرد در رأس چند صد نفری که دارد بتنهائی حرکت کند (لبانش را می کشاید) میخواهد مانند این دوستش قهرمان شود (به دیوار های شهر موصل اشاره می کند)

سند گون : (می کوشد خوشی اش را بپوشاند) آنچه میگوئی متأ کدی ؟

حافظی : (قدم دیگرش را پیش می گذارد و مقابل سندگون برسم احترام خم می شود) گردنم در اختیارت هست هر چه میخواهی بکن تا گفته هایم برایت ثابت‌شود.

سند گون : (سر حافظی را با دستش بلند میکند و به شانه های او دست می کشد) ضرورت نیست . زین الدین ما ترا خوب می شناسیم . .

حافظی : و میتوانی گروپی از سربازانت را آنجا بفرستی تا مطمئن شوی . . یک روز بیشتر دربر نمیگیرد !

سند گون : (با تبسم) اینهم ضرورت نیست (باتکودار وعدهٔ از فرماندهان و سرلشکریانش سر گوشی می کند آنها سر های شانرا به علامت تصدیق تکان میدهند ، کمی آوازش را بلند می کند) فردا صبح : بخاطر جنگ با برلی و از بین بردنش قبل ازینکه اینجا برسد حتماً سفرمیکنیم و دو باره به موصل بر میگردیم تا حسابش را تصفیه کنیم ، و قسمتی از سپاه را بخاطر ادامه محاصره میگذاریم .. چنین نیست تکودار ؟

تکودار : (او هم میکوشد خوشی اش را اظهار نکند) اگر اجازه دهی من فرماندهی این لشکر را عهده

بقیه در صفحه (۴۳)

امریکا

از دیدگاه

سید قطب

وجدان امریکایی و قضیه فلسطین

ترجمه: ف (فاضل)

سرانجام حقیقت وجدان ایالات متحده هم که انسانهای زیادی درشرق بدان چشم امید دوخته بودند وآنرا غیروجدان انگلیسی وجدان فرانسوی وسائر وجدانهای معروف اروپائی گمان می کردند به همه برملامی شد.

بالاخره حقیقت وجدان امریکائی به همه آفتابی گشت که وجدانش مانندهرچیز امریکایی ، امریکایی است!

مادرمصرازبازی های امریکایی، تجربه های داریم ومی فهمیم که همه اش جزدشمنی ودام گستری چیزی دیگری نیست وبخاطرهمین خیانتها وحیله ها بودکه این بازی درمصرتحریم شد ووجدان امریکایی که توضیحات "ترومن" دررابطه قضیه فلسطین آنرا به نمایش میگذاردبااین بازی ممنوع درخیانت ومکر هم پایه وهم سنگ است.

امریکاروی دیگرسکه

بسا مردم درشرق فریفته وجدان امریکائی بودند، زیرا شرق مدت مدیدی باانگلستان،فرانسه هالیندتماس نزدیکی داشت واز امریکا شناختی نداشت،وزمانیکه درمساله فلسطین باامریکا تماس برقرارشدبلافاصله نیرنگ های وجدان امریکایی که باسرنوشت ملت ها وحقوق انسان بخاطر بدست آوردن چندرای درانتخابات بردوباخت می نمایدبه همه هویدا شد.

غربی ها همه شان برابرانند وهمه وجدان متعفن وتمدن نابکاردارندونیرنگ بزرگشان دیموکراسی " نام داردکه اکثر فریب خورده ها تاکنون هم به آن باوردارند.

آنچه ذکرکردم بیانگرعقیده من درمورد همه غربی ها بوده،در حالیکه درهمان دوران مردم به برخی ازغربی حسن ظن وبه برخی دیگرسوء ظن داشتندو امریکا درغالب ازحسن ظن تعداد زیادمردم برخوردار بود.

اینک حقیقت امریکا به همه معلوم میشودو"ترومن" حقیقت "وجدان امریکایی" راروشن می سازدکه وجدانش مثل وجدان هرغربی دیگرمتعفن است وجز فریب خورده ها کسی دیگری بر آن اعتمادی نمی کند.

غربی ها همه ازیک منبع الهام می گیرندکه همانا تمدن مادی است که نه قلب داردونه وجدان، تمدنیکه جزصدای ابزار وآلات صدای دیگری رانمی شنود. وجزبه زبان تجارت حرف دیگری نداردوجزبه چشم سودخوار به چشم دیگرنظرنمی افگند وانسانیت رابا همین مقایس است داشته اش اندازه گیری می نماید.

آه!چقدرازغربی ها بیزارم وازآنها نفرت دارم وحقیرشان می شمارم ، همه شان رابدون استثناء انگلیس ها ، فرانسوی ها ، هالیندی ها وامریکائی ها راکسانیکه مورداعتمادبسامردم بودند، امامن تنها ازآنها بیزارنیستم وآنها رابه تنهائی حقیرنمی شمارم بلکه آن مصری ها وآن عرب های راهم که تاکنون هم بصورت عموم بروجدان غربی وبصورت ویژه بروجدان استعماری اعتمادداردازآنها هم نفرت دارم وآنها راهم حقیرمی شمارم.

اعتمادبه غرب واستعمار جنایت است جنایتی که آنها درحق ملت های مستمندوبیچاره شان مرتکب می شوند، جنایت تخدیرکردن وتحمیق ملت ها وخوابا ندن اعصاب شان دربرابر اذیت ها و" لولولوگفتن"بخاطر

آرزوهای باطل وامیدهای فریبگر:
سوراخ افعی های اروپائی

پیامبر بزرگوار اسلام صلی الله علیه وسلم می فرماید: لایلدغ المؤمن من جحرمرتین "مردمومن ازیک سوراخ دوبار گزیده نمی شود" واینک ما کسانی هستیم که ازیک سوراخ چندین بار گزیده می شویم، بازهم درهربار به همان سوراخ برمی‌گردیم، چشمان مان را می بندیم واز سوراخ های افعی ها "شهد" می طلبیم و درطول این مدت یک بارهم بخود جرات نداده‌ایم که این سوراخ ها را ویران کنیم واین افعی ها را لگدمال نمائیم وازخود گردوغبار وهمی را که ما را بسوی سوراخ های کشانند تکان بدهیم.

این جنایتی است که ما هر بار آنرا تکرار می کنیم، جنایت حق خود، درحق وطن وجنایت در حق آئین وعقیده خود واین کار ما بی خبری وناآگاهی ایست که قابل هیچ نوع احترام نیست وانسان با انجام همچوکارها تنها حماقت خودرا به نمایش می گذارده.

غفلت زمامداران وسیاستمداران:

حق تقاضا می کند که ما نباید ملت های مسلمان را با این ننگ وعار داغدار کنیم، ملت های مسلمان هوشیار تروباغیرت تر از آنند که تن به چنان ذلت بدهند اما یک مشت از سیاستمداران نسل گذشته درمصر و در برخی کشورهای اسلامی که بخاطر سستی، فرتوتی وکهنسالی وناآرامی اعصاب شان توان مبارزه را نداشتند ونه ملت های شان را اجازه مبارزه دارند، زیرا

خودستایی آنها به حدی بود که نه صحنه را ترک کردند ونه به دیگران فرصت اقدام دادند.

جنایت مذاکرات:

این مشت سیاستمداران نسل گذشته کسانی بودند که حرفهای مذاکرات، گفتگوها، وکنفرانس ها را اختراع کردند ... چرا؟ زیرا این حرفها وسیله آسانی است که هیچ تلاشی نمی خواهد وهمچنان بقای حکم وسلطه شانرا تا یک مدتی تضمین می کند، و هرگاه ملت ها تصمیم می گرفتند راه خودرا بپیمایند ودربرابر استعمارگران صف آرائی کنند، آن سیاستمداران حیله‌گر مانع شده ودربرابر شان به پا می خاستند تا به سروقت استعمارگران رسند، بلکه آنها با ملت های خود داخل کشمکش می شوند وقتیکه این کشمکش با ملت ها خسته شان کرد، تلاش می ورزند تا روح اعتماد به استعمارگران را با آرزوهای دروغین دیگر در میان ملت شان پخش کنند.

این است داستان، داستان سوراخ ها وافعی ها وداستان گزیدن های پی درپی ازین سوراخ این داستان بسیار تراژدی وغم انگیز است، اما عدل وانصاف تقاضا دارد که ما ازین معامله ملت های مسلمان را برائت بدهیم ونباید ملت های مسلمان به گناه یک مشت سیاستمداران ضعیف وبیمار مسؤول شناخته شوند

ویژه‌گیهای وجدان امریکائی

بسا مردم گمان می بردند که وجدان امریکائی چیزدیگری غیروجدان اروپائی است اصا خداوند خواست - وشاید هم بخاطر خیرامت اسلام - که این وجدان به همه آفتابی شود، تا همه بدانند که وجدان امریکائی، وجدان مادی، وجدان ابزار و آلات بی احساس ووجدان تاجر فاجروبی تقوایی است که حق وعدالت وحیاء برایش اهمیتی ندارد، مگر ابزار وآلات می توانند بدون همچووجدان، وجدان دیگری به وجود بیاورد؟!

فرزندان تمدن مادی:

اینجا مسأله نژادو دولت مطرح نیست، زیرا امریکا بهتر از انگلیس نیست وانگلیس بهتر از فرانسوی ها وفرانسوی ها بهتر ازهالیندی ها نیستند، همه‌شان فرزندان یک تمدن اند، تمدن مادی نفرت انگیزکه نه دل دارد ونه وجدان، تمدنیکه می گیرد ونمیدهد (ستد دارد نه داد) زخمی می کنند نه پانسمان، تمدن خودستای وکوچک است اگرچه از خارج بزرگ، پرزرق وبرق وپر آوازه هم به نظربیاید.

تمدت اغواگریکه به انسانیت تاکنون توشه روحی تقدیم نداشته است ونه کوشش کرده تا مقام آدمیت را ازبرخورد جنگل بلندتر برد، وآیا همچوتمدنی درمیان ملت های تحت ستم جز قانون جنگل، قانون دیگری را تطبیق می نمایند؟

اما با وجوداین همه، درمیان شرقی های بی خبروبا فریب خورده کسانی هم پیدا می شوند که به صاحبان همچوتمدنی، اعتماد داشته وازملت های خود چوت به عمل می آورند تا به همچوضمیرمادی اعتماد کنند وپیوسته آنها را از جهاد فیصله کن ومبارزه ثمربخش درمناسب ترین شرایط باز میدارند ومانع می شوند.

صدای ضعیف:

ودرمیان ضجه‌های ابزار و آلات، گاه گاهی صدای انسانی ضعیفی بگوش می رسد که در آن پهن دشتها انسان را به بازگشت به دین خدا فرا می خواند، همچون صدای کاردینال "گریفن" که چندی قبل درکلیسای "وستمنستر" انگلستان دریک موعظه دینی گفت:

"چون نام خداوندرا ازمنشور مؤسسه ملل متحددورکردند، ازهمین روملل متحدتاامروز نتوانسته که "متحد" شود"

"وبایدمبادی وقوانین خدا که برشالوده‌های احسان وعدالت پایه گذاری شده است درمسائل بین المللی جای داشته باشد تا آزادی حقیقی درهمه‌جهان سایه بگستراند وبشان درسایه صلح وآرامش به‌زندگی ادامه بدهد"

اما این صدای ضعیف میان شوروغوغای ابزاروآلات که صدای وجدانیرا تحت الشعاع قرار میدهد شنیده نمی شود، این صدا آهنگ گرفته‌ایست که درمیان فریادهای، مطامع مادی وعوعوهای شهوات درآن جهان طوفانی به گوش ها نمی رسد.

راه نجات وراه هلاک :

اما ای شرق ! حالاچه می خواهی ؟

هرگاه می خواهی ازچنگال غرب وحشی نجات بیابی ، تو فقط یک راه داری ، راه بدون جنجال ودرعین حال نزدیکترین راه‌ها. خودت را بشناس ، درنیروهایت دقیق شو به‌کشمکش آماده‌گی بگیر ومبارزه‌را آغازکن وبه صدای هیچ دغل کاری که‌می خواهد درجهت اعتماد به غرب درقلبت وسوسه کند ،گوش فرا مده.

اما اگرتوخواهان آرامش و آن نسل های فرسوده وبا آن سیاستمداران تن آسا ،خوشگذران ، عیاش وتجمل پرست باشی ، در پیش رویت کوره راه‌های زیادی داری که درهرکدام کجی ها ونشیب وفرازهایی است ، درآنجا مذاکره است ، گفتگواست ،نگرانی واندیشه‌است ، نظرخواهی است، دپلوماسی تجمل پرستانه‌ونازک حرفهای ظریف ، وانتظارهای بی پایان است وخواهشات وعذر ولابه های بی نتیجه‌است وآنجا کنفرانس های پرجمع وجوش ،میز های مدور ، کتابهای سفیدوآبی وسبزو راه های بی شماردیگرکه پیچ وخم ها وباریکی های دارد. آرزووتلاش

اما ای شرق توخدا را شکرگوکه نقاب ازچهره امریکا افتاد ووجدان امریکائی را همه مردم شناختند ، وجدانیکه چشم بسا بی خبران وفریب خورده‌ها سویش متوجه بوده.

شرقا ! خدا را شکرکه‌آفتاب توطلوع می کندوآفتاب غرب فاجرغروب ، تو ازسرمایه‌روحی برخورداره‌ستی اما غرب ازثروت کهن تومحروم است ، غربیکه درآنجا چون حیوانات وحشی برخی به خوردن برخی دیگرکمربسته اند. زیرا درآنجا قانون جنگل حاکم است ، وکشمکش ها هم در آنجا پایان ناپذیره. مگرامکان داردرجنگل درمیان درندگان کشمکش ها پایان پذیرد؟

ای شرق ! حالاموقع ،مناسب بوده‌ودورانی فرا رسیده‌است که مردان ضعیف الاراده‌وازپا درآمده‌وفرسوده‌پیشتر ازخود دورکنی وخودداخل میدان گردی — زیرا قضیه‌های ملت ها را دراین عصربایدخودملت ها حل کنند.

وقضیه فلسطین هم قضیه همه عربها وهمه ملت های شرق ومسلمان است ،.قضیه فلسطین نبردمیان شرق سر بلندومبارز وغرب درنده خوی است ، قضیه فلسطین نبردوکشمکش میان قانون خدا ویژه انسان وقانون جنگل ویژه درندگان است.

اسلام امریکایی

سبب توجه امریکائی ها به‌اسلام

امریکائی ها وهم پیمانانشان دراین روزها بفکراسلام افتاده اند ، آنها امروزبه اسلام نیاز مندندتا درشرق میانه به‌نمایندگی آنها با کمونیزم بجنگدآنها که‌نه قرن پیشتر ازدوران جنگهای صلیبی تاکنون بصورت دوامدار با اسلام مبارزه‌می کنندامروزبه اسلام احساس نیازمندی می کنند طوریکه با آلمان جاپان وایتالیا که درجنگ جهانی گذشته سرزمین هایشانرا ویران کردند، امروز با تمام نیروی کوشندتا آنان را روی پاهایشان ایستادکنند ،تا آن کشورها به نفع امریکا وهم پیمانانش دربرابر غول کمونیزم ایستادگی کنندوشایدهم فردا اگرتوانستندباردیگربه ویران ساختن آن کشورها بکوشند

اسلامیکه امریکا خواهان آن است :

اسلامیکه امریکا وهم‌پیمانانش درشرق میانه خواستارآن هستند، همان اسلامی نیست در برابر استعمار مقاومت می کند ویا آن اسلامیکه با طغیان به نبردبرمی خیزدبلکه فقط اسلامی است که برضدکمونیزم مقاومت می کند ! آنها نمی خواهندکه اسلام حکومت کندوتوانندارندکه حکومت اسلامی را ببینند ، زیرا هرگاه اسلام زمام حکم را دردست بگیرددرآنصورت ملتها تولددوباره می یابندوملت ها می فهمندکه تهیه دیدن نیروفرض است ، طردکردن وراندن استعمارگرهم فرض است ، وکمونیزم مثل استعمار ، وباء خطرناک بوده هردودشمن اسلام اندوهردوتجاوز گره.

اسلام امریکائی :

بناء امریکا وهم پیمانانش درشرق میانه خواهان اسلام امریکایی " اندوازهمین جاست که صدای اسلام خواهی ! درهر جا بلندشده‌است ، حرفهای راجع به اسلام را ما درمطبوعات مصر، اینجا وآنجا می شنویم ومی بینیم مناقشه های دینی چندین صفحه روزنامه ها را بصورت کامل فرا گرفته است ، آن هم درروزنامه ها یکه‌هیچ روزی دوستی با اسلام وشناخت ازاسلام ازآنها فهمیده وشنیده نشده‌است . وراکزنشرکه امریکایی بودن برخی آنها به همه آفتابی است ، ناگهان اعلام میداردکه بایداسلام موضوع کتابهای ما هوارا وباشده.

نویسندگان معروفی که، گذشته هایشان همه مشحون ازتبلیغات به نفع " هم پیمانان " بود، امروزبفکر نوشتن درمسائل اسلام افتاده‌اند ، آنانیکه درروزهای جنگ جهانی گذشته به‌اسلام توجه زیادی مبذول داشتندوبعدازپیروزی . هم پیمانان ! " از نام اسلام لب فروبستند ! ورجال دینی حرفه ایکه صاحب دارایی ثروت ، جاه وسلطان اند درمسابقه های علمی راجع به اسلام وکمونیزم — که جایزه های ضخیمی به آن تخصیص داده شده است — اشتراک می ورزند.

اما اسلامیکه با استعمار مانندکمونیزم مبارزه‌می کند هیچ کسی ازجمله آن اشخاص راجع به‌آن معرفی نمی زندواسلامیکه حاکم برزندگی ورهبری زندگی شودهیچ یک از آن جمله ، به آن اشاره یی نمی فرمایند !!

ازاسلام راجع به منع بار داری ، عضویت یافتن زن درپارلمان ودرموردنواقض وضو فتوا می خواهندواین فتوا خواستن ها راجواز میدهندامااز اسلام‌هرگز راجع به‌اوضاع اجتماعی،اقتصادی

ونظام مالی و اوضاع سیاسی و ملی مان و پیوندهای مان با استعمار طالب فتوا نمی شوند.

برای هرکس اجازه است که درباره دموکراسی در اسلام، برونیکوئی در اسلام و عدالت در اسلام کتاب و مقاله ای بنویسد اما درموضوع حکومت اسلامی، قانون اسلامی، یا وری جهت پیروزی اسلام به هیچ صورت جواز ندارد قلمی، خط کش کند، یا زبانی به حرف بیاید ویا استفتائی صورت گیرد !

اشتراک مصری ها در این حادثه مضحک:

در این اواخر اسلام امریکائی فهمیده است که در اسلام موضوعی است که برایش "زکات" میگویند وهم چنان فهمیده است که همین زکات هرگاه تطبیق شود، شاید در برابر جریان کمونیستی در شرق مقاومتی نشان بدهد، از همینجاست که "بخش بررسی های اجتماعی" که در سال گذشته در مصر منعقد شد به بررسی داستان زکات و بررسی مساله "تکافل اجتماعی در اسلام" اهتمام به خرج میدهد.

وچون امریکا در عقب حلقه بررسی های اجتماعی قرار داشت خداوندان قدرت، هم در مصر نخواستند در برابر داستان زکات صف آرائی کنند، طوریکه در برابر همین مساله روزیکه عبدالحمید عبدالحق وزیر امور اجتماعی راجع به آن اندیشید در برابرش مقاومت کردند، زیرا صاحبان سلطه می توانند در برابر زکات روزی صف آرائی کنند که خداوندان امر نموده باشد اما روزگاریکه امریکا به آن امر کند جز خضوع و اذعان کار دیگری نمی توانند انجام دهند !!

بنا براین در مصر کمیته ای از برخی استادان شرعیات پوهنتون قاهره وبرخی علماء ازهر وبرخی پاشاها برای بررسی مساله "تکافل اجتماعی در اسلام" بویژه داستان زکات تشکیل شد، البته نه بخاطر خدا ونه برای سربلندی وخدمت به وطن، بلکه برای امریکا وبخاطر لبیک گفتن به فرمان "بخش بررسی های اجتماعی".

اینجاست که خطر برای برخی اعضای کمیته مزبور چهره می نمایاند، زیرا اگر امریکائی ها حقیقت "تکافل اجتماعی در اسلام" را درک کنند حکم فرضیت آنرا بالای شرق میانه صادر می نمایند زیرا آنها سد نیرومندتری چون او در برابر کمونیزم نیافتند.

خطر این است که تکافل اجتماعی در اسلام یکسلسله تکلیف ها و حقوقی را بر اموال و دارائی وضع کرده و به حق زندگی ملت ها اعتراف دارد و اگر این احکام همه تطبیق گردد، در آن صورت آنها از طرف امریکا گردن زده خواهند شد،

بناء بخاطریکه این امر از امریکائی ها پنهان داشت چاره ء جز بکار بردن حیله و نیرنگ در متون اسلامی نیست و باید آن حقوقی را که اسلام بر اموال وضع می کند، تخفیف داد، و باید هم کمیته در مورد زکات سرسری تیرشده مسائل جانبی را مطرح سازد و ثروت ها را جز با دستکش ابریشمین به چیز دیگر لمس نکنند (بخاطریکه ضرری به دارائی های بزرگان نرسد)

زیرا هرگاه، کار، کار خداوند می بود آسان بود، اما دستور دستور امریکا است، آنچه شریعت اسلام مقرر داشته است چیزی و آنچه بخش بررسی های اجتماعی مقرر میدارد چیز دیگر است و بایست بخش بررسی های اجتماعی کنه وحقیقت اسلام را که نمی فهمد، نه فهمده ورنه اجرای آنرا برمسلمانان لازم می گرداند !!

ولی برخی از اعضای کمیته که معاندین و اهل غرض بودند و نمیدانستند که چگونه نصوص اسلامی را پنهان دارند، وهم چنان نمی فهمند که چگونه به پاره ء از اسلام ایمان بیاورند و به پاره ء دیگر آن کافر شوند وهم چنان نمیدانند که چگونه آیات خداوندی را به بهای اندک درمعرض فروش قرار دهند، آنها تاکنون تلاش دارند که امریکائی ها را از این راز خطرناک اطلاع دهند و در مقابل اعضای دیگر از این تشبث آنها در حرج قرار دارند وجز خدا دیگری نمیداند که سرانجام چه خواهد شد.

ویژه‌گی‌های سپاهیان اسلام:

این وضع مضحک است، مضحک نه بلکه فاجعه غم انگیز است اما خدا را شکر که اسلام دوستدارانی دارد، دوستدارانیکه تنها بخاطر اسلام تلاش دارند و بوسیله آن با استعمار، طغیان و کمونیزم بطوریکسان در نبرد اند، دوستدارانیکه می دانند باید اسلام حکومت کند تا از دست آورد هایش بصورت کامل همه بهره ور گردند.

دوستدارانیکه دوستی های موسمی صلیبی ها که نهصد سال برضد اسلام جنگیدند آنها را نمی فریبد.

دوستداران اسلام، به نام اسلام خواهان احسان کسی نیستند، بلکه می خواهند بنام اسلام، عدالت اجتماعی همه گیر شود آنها اسلام را وسیله یی برای خدمت استعمار وطغیان قرار نمیدهند، بلکه می خواهند به وسیله اسلام عدالت، عزت وکرامت را در میان جامعه حاکم سازند، آنها از اسلام بعنوان پوششی برای تبلیغات بی اساس خود استفاده نمی کنند بلکه آنها اسلام را سپری نیرومندی برای مبارزه در راه حق و برتری آن میدانند.

اما آنانیکه در این روزها به تظاهر اسلام، اسلام میگویند وکسانیکه بنام دین در سرزمین شرق میانه تجارت می کنند و آنانیکه از راه بازی با قوانین اسلام چون شعبده بازان، نان می خورند همه آنها چون "کف" دریا هستند، که هرگاه موجی آید نابود شود و این موج سریعتر از آنچه بسا مردم گمان می برند راه خودش را باز می گیرد، مردم آنرا دور میدانند ولی ما آنرا نزدیک می بینیم.

خداوند می فرماید:

"وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُم وعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُم فِي الأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُم دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُم وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِن بَعْدِ خَوْفِهِم أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي، لَا يُشْرِكُونَ بِي

شیئا ۰ صدق الله العظیم۰ سوره نورآیه ۵۵ . وخداوندبه‌کسانی که ازشما به خدا ایمان آورده‌و کار های شایسته انجام داده‌اند، وعده‌فرمودکه :
درزمین جانشین شان کند، چنانکه پیشینیانشان رانیزجانشین کرد وعلاوه‌برجانشینی،دین پسندیده آنان رابرهمه ادیان تمکین وتسلط عطاکندوبه همهٔ موٴمنان پس ازخوف واندیشه‌ازدشمنان، ایمنی کامل دهدکه‌مرابه‌یگانگی بی هیچ شائبه‌پرستش کنندوچیزی رابامن شریک نسازنده

نژاد سفید
دشمن نخستین ما

درامریکازمانیکه ازنژادسفید حرف می زنندگوئی آنها العیاذبالله از (نیمه‌خدا) حرف میزنندوزمانیکه‌ازدیگران مثل مامصری ها وعربها حرف بزنند، گوئی راجع به یک "نیمه‌انسان"! صحبت می کنند۰
آنانیکه معتقداندکه ممکن امریکائی ها درمبارزه ضد استعمارارو پائی باماهمنوا هستندآنها یااحمق اندویافریب کارانیکه درنقش ستون پنجم استعمارامریکائی آرزوی سلطه رادرخاورمیانه درسر می پرورانند، انجام وظیفه می‌نمایند

مصالح امریکاومصالح اروپا

مصلحت های استعمارامریکائی گاهی بامصالح استعمارارو پائی اختلاف پیدا می کنداما این اختلاف به این معنی نیست که امریکائی هادوستداراستقلال و آزادی ماهستند، بلکه معنی این اختلاف این است که‌امریکائی می خواهندپای اروپائی هارا دورکرده وخودپاهای شانرابر بالای مابگذارند،واغلبا "آنها راه‌های حلی هم برضدماباستعمار گران اروپائی پیدا می کنند۰

دشمن نخستین ما :

نژادسفیددشمن نخستین ماست ، ابراست که‌اودراروپاباشدویا درامریکا، وبایدمادرمورد تصمیم بگریم واین دشمنی راسنگ بنیادسیاست خارجی وتربیت ملی خودقراردهیم۰
فرزندان مادرمدارس باید طوری تربیت شوندوطوری دانسته‌ها به ذهن شان منتقل شودکه آنها ستمگاری های نژادسفیدرا درک کنندوازتمدن وحرص وآزمندی این نژاداطلاع حاصل نمایند، وبایداهداف تعلیمی وتربیتی ما دررهائی ازنفوذ وسلطه نژاد سفیدخلاصه شود، رهائی نه‌تنها ازسلطه سیاسی واقتصادی بلکه مابایدازنگاه‌اجتماعی ،شعوری وفکری نیزآزادی بیابیم۰

مزدوران امریکادرمراکزتربیتی!

امامآنچه ماانجام میدهیم برخلاف این آرمان والاست ،زیرا دروزارت معارف ماکسانی کار می کنندکه‌بردگان نژادسفید هستند، بردگانی که‌این نژاد راچون خدامی پرستندوحتی آنها دربرابرخدابی احترامی می کنندولی دربرابرامریکا، آشکاروپنهان نافرمانی نمی نمایند۰
درانستیتوت های تربیتی ماکه آموزگاران رابه‌جامعه تقدیم میدارندوآنها به‌نوبه خوددرافکارچندنسل اسرای بجا می گذارند، درمیان آنها کسانی پیدا می شوندکه‌امریکا را به نظرتقدیس می نگرندواین دیددرروحیه شاگردانیکه‌بعدها آنها نیزبه وظیفه مقدس آموز- گاری می رسندتاثیری بجا گذاشته، وآنها طوری تربیت می شوندکه تقدیرواحترام غربی های استعمارگروکثیف باافکار شان گره می خورد،احترام کسانیکه مامسلمانان راتحقیر می کنندوبرکرامت وعزت ما توهین می نمایندوماتوهین وتحقیرشانرابالفاظ رامتنان وستایش پاسخ می گوئیم۰

جنایات ملی وانسانی :

واین کارماجنایت ملی وجنایت انسانی است ، جنایت ملی بخاطریکه نژادسفیدماو میهن مان رابصورت شنیعی استثمارمی کندوبایدماطوری خودرادرمقابلش عیاربسازیم‌که حقوق به یغمابرده‌شده‌خویش را بدست بیاوریم‌وجنایت انسانی بخاطریکه مازمانیکه اروپائی وامریکائی.راتمجیدوستایش می کنیم درحقیقت ماانسان منحرف وعیب داری راستایش کرده‌ایم انسانی راجزحرص وآز بهره کشی وجوروچپاول ونیرنگ بازی کاردیگری نداردوماکه قدم های اوراگرامی داشته با اکلیل گل استقبالش می کنیم واورابا همه جنایاتش ستائیم، درحقیقت، مادربرابرانسانیت مرتکب جنایت شده‌ایم۰

مزدوران فرانسه :

من که حالااین سطوررا می نگارم پیش رویم یک روزنامه مصری است که هرباماددبه‌چاپ می رسد، مسئول آن درسرمقاله اش راجع به فاجعه فرانسه‌در تونس قلمفرسائی کرده است، نویسنده‌رئیس دولت فرانسه را مخاطب قرارداده‌می گوید!
وهرگاه اوقصداعماراه‌ها، ساختن خط آهن وبنای آپارتمانها وبوجودآوردن آرامی اقتصادی راداشته باشد، شایداوبداند که‌همه‌این کارهابه نفع استعمار گران فرانسوی است، ودرمقابل ساکنان اصلی کشورمثل بیگانه ها زندگی دارندتاکنون هم بیسوادپابرهنه‌ومستمندزندگی دارند،باوجوداین همه ،نویسنده راجع به فرانسه می گوید، فرانسه کشوریست‌که به‌جهان مبادی آزادی، برادری ومساوات راآموخت!!

شکست روحی دربرابراستعمار گران :

این است استعمارروحی که آن نویسنده رابه نوشتن وا داشته است، حتی اوکه تاریخ سیاه وننگین فرانسه وچانه زدنهای استثماری امریکا راهم که بیان میدارد، نتوانسته است خودرااز قیوداستعمار روحی نجات دهده
این همان استعماری است‌که نویسندگان خاین به‌میهن،به

نفع آن خدمت می کنند، آنها امانتی که حامل آن به انسانیت اندفراموش کرده قلمهایشان را درتمجیدفرانسه بکارمی برند با وجودآن برخی ازجمله ما به نفع همچونویسنده خائن به میهن شعارداده واورا ازرهبران فکردر شرق می خوانند.

من میدانم که هرگاه فرانسه، انگلیس وامریکا به نفع اینها شعاربدهند باکی ندارد ولی زمانیکه ما مسلمانان چنین کاری را انجام میدهیم درآنصورت است که ما تن به ذلتی داده ایم که هیچ انسان با حیثیت وبا شرافتی چنان نمیکند.

ویژه‌گی های آن مزدوران :

بایست با همچواشخاص چون جاسوسان، خیانتکاران وستون پنجم دشمن معامله شودنه اینکه موردتمجید، تقدیرواحترام قرار گیرند.

هرانسانیکه فرانسه، انگلستان یا امریکا را تمجیدوتوصیف می کند، اومردی است فاقداندیشه که قلبش مستعمره شده است و نمی تواندرهیچ نهضتی خدمت کندونه بایدبعدازنهضت کشوردر اداره امورجای پائی داشته باشد من تصورنمی کنم که انسانی با داشتن همه مشاعرانسانی، مردسفیدپوستی را بنگردکه برگرده ما سوار می شودوما را زیرپا می کند، بازهم او به خود جرأت داده همچوانسان را تمجیدکند یا با اوباب دوستی بکشاید.

من درآدم بودن همچو نویسندگان، همچووزراء وهمچو استادان شک می ورزم، بلی من درآدم بودنشان شک دارم زیرا ازممیزات وویژه‌گیهای انسان است که بایدکرامت انسان دیگری را احساس کند.

من میدانم که شرایط اضطراری ما را به ارتباطات دیپلوماتیک وبازکردن کونسلگری ها، مبادلات تجارتی وروابط اقتصادی با آن استعمارگران پلیدوامیدارد، اما هرگاه ما با ایشان تبادل عواطف داشته باشیم ازمفاخروعظمت آنها حرف بزنیم وآنها را در قلب خودجای دهیم، خیال من درموردجزتصور ذلت وپستی همچوانسانها، تصور دیگری نمی تواندبکند.

آری! شعورهمچوانسان مسلمانی مسخ شده است، فطرت بشری اش لکه دارگردیده که در همچوپرتگاه ذلت وهوان سقوط نموده است.

عوامل دشمنی با امریکاواروپا :

کیست که راجع به وحشت وجنایت فرانسوی ها درشمال افریقا حرفهای شنیده است وباز هم هر فرانسوی را پاره پاره نمی سازند ودرهم نمی کوبد اگراواین کاررا با دستها ویاهایش انجام نمیدهد علی الاقل با احساسات، قلم وزبانش این وظیفه را به سرمی رساند. کیست که امریکا راوآدمیت امریکا را تحقیرنکند؟ درحالیکه اوهمه وسایل وابزارامریکا ودالرهای امریکایی را می بیند که استعمار اروپایی را بخاطر یک سلسله معامله های اقتصادی استراتیژیکی وحربی، کمک ویاری می رساند.

کیست که درنبردآزادی که میان استعمارغربی وهمه بشریت جریان دارد، درشرق وغرب گستره خاکی بیطرفانه ایستاده شوو ونظاره کند، وسپس به این بیطرفی هم اکتفا نه نموده بلکه دست دوستی وهم پیمانی را با این استعمارپلیدکه زمین وآسمان نفرینش می گویددرازکند.

وسایل استعماردرکشورهای اسلامی :

امروزاستعمارنمی تواندبا آهن وآتش برما غلبه کند، اما قبل از هرچیزبوسیله تربیت یافتگانش که جسم وجانشان را تحت استعمار قرارداده برما غلبه خواهدنمود آری! استعماربوسیله موریانه هایش که آنها را دروزارت معارف روزنامه ها وکتابها کارگذاشته برما غلبه خواهدکرد، استعمار بوسیله قلمهائیکه در رنگ ذلت وپستی روحی غوطه خورده تا درباره امجادفرانسه، بریتانیا وامریکا کاغذها را سیاه کنند برما غالب خواهدشد.

ما تا زمانی براین استعمار غالب نخواهیم شد، که آثارش را دراحساسات خوددرهم نکوبیم وهمراه با این کوبیدن وسایل واسبابش را که نیروی ایمانی ما را خردوله می کنندنابودنمائیم. این وسائل واسباب استعماردروزارت معارف انستیتوت های تربیتی، قلم های خائن ومسخ شده که فرانسه، انگلستان وامریکا را به پاکی حمدمی گوید، خلاصه می شود.

نسل نووآرزوهای ما.

من درنسلیکه پیرشده است آرزوی کدام نقش وفعالیتی را ندارم، این نسل به آخررسیده است، نسل شکست خورده وضعیفیکه اگرچه چون کوه استوار به نظرآید نسل بیکاره وناچل، زیرا به خود ایمان نداردونه ازبوسیدن پاهای که قوم، میهن وانسانیتش را لگدمال می کندعارداردونه این کارننگین را اهانت می شمارد، نسلیکه باک نداردکه امروز دور فرانسه باشدیا انگلیس ویا امریکا، زیرا اوبخاطرآنها انجام وظیفه می نمایدوبرایشان خدماتی ایفا می کندکه یک ارتش نیرومندولشکرمسلحی هم قادر به انجام آن نیستند.

من هرگزازین نسلیکه پیرشده است وفرتوت، امیدوطمعی ندارم بلکه آرزوی من نسل نووجوانان آزادی اندکه مردانگی شانرا، قومشانرا وانسانیت شان را احترام میگذارند.

راه کارنسل نو :

ازنسل نوآرزومندم که هر صدائی راکه درمدرسه یی، انستیتوتی یا فاکولته یی در تمجیدوستایش نژادسفیدکه در امانت انسانی خیانت روا داشته است به خاموشی مجبورسازند و آنرا درگلوخفه کنند.

ازنسل جوان آرزومندم که هر قلمی راکه دررنگ ذلت وعارغوطه خورده است تا نژادسفیدرا که با پاپوشهایش ما را لگدمال می کند، تمجیدمی نمایدوستایش، بشکنند

ازنسل جوان آرزومندم که هر انسانی راکه با طاعت وفرمانبرداری وبدون ضرورت شدید شرایط دیپلوماتیک با نژاد سفیدپیمان دوستی می بندد

تحقیرکند ودرنظرها رسوا ٠

وروزی که ما استعمار را با این روش از ساحه روح وعقل وفکرخود دور افگندیم وروزیکه خون در عروق ما به داشتن کینه مقدس برضدهر اروپایی وهر امریکایی بجوش آید وغلیان کند، وروزیکه ما هرکسی راکه ما را با عرادهٔ استعمار پیوند می دهد خرد ولهٔ ساختیم ودرهم کوبیدیم آنروز است که مااستقلال خود را بصورت کامل بدست آورده ایم زیرا ما استقلال خود را از داخل جامعه خود می توانیم بدست بیاوریم ٠
خداوند می فرماید:
" إنّ الله لا یغیرما بقوم حتی یغیروا ما بأنفسهم ٠

و" سنة الله فی الذین خلوا من قبل ولن تجدلسنة الله تبدیلا
این سنت خدا (وطریقه حق) است که درهمه ادوار امم گذشته برقرار بوده است وبدان که سنت خدا هرگز مبدل نخواهد شد ٠
و" سنة الله التی قدخلت من قبل ولن تجدلسنة الله تبدیلا"
سنت الهی (وقانون نظام ربانی) براین بوده (که حق برباطل غالب شود) وابداً دراین سنت خدا تغییری نخواهی یافت ٠

کبوترانی در نیویارک

گفتم: وای برحال شما ،مگر اینجا هم جای کبوتران آرام است درنیویارک ، میدان هنگامه ها ، همهمه ها داد وفریادها که لحظه در آنجا آرامش سراغ نمی شود ٠ مگردرنیویارکی با این اوصاف جای امن برای رسته های آرام شما کبوتران است آنها راست وچپ با چشمان آرام وشگاف شان متوجه می شدند ونمی فهمیدند که من چه می گویم امامن ازاحوال آنها دانسته شدم ٠
آنها دستهٔ ازکبوترانی بودند که درمیدان پهن وفراخ یکی از خیابان های عمومی پائین شده بودند وبه شوروفریادوهمهمهٔ اطرافشان توجه نداشتند ،موتر (ماشین) ها با رفت وآمد خود شوروغوغا می آفریدند ، ازدحام موج درموج که بحر متلاطم از انسانها را به نمایش می گذاشت وگروه های که هرطرف دوان دوان روان بودگوئی بوی شکار آنها را به سوی خودفرا می خوانند، با آن گامهای که گوئی تا زیانه ها گرمش ساخته است ، آن دیدن ها جام وسخت گوئی دیدن جلاداست یا آن نظربرنده ایکه برقی از آن می جهدبرق طمع ، رغبت وشهوت ٠
کبوتران با این همه شوروهمهمه توجهی نداشتند ، گوئی آنها به آن رمه هیجانی، پریشان وگرفته می گفتند: ای رمه! کمی آرام باشید ، کمی ازامن،آرامش، اطمینان ومدارا کارگیرید کمی هم درمعنی زندگی ، زیبائی وموسیقی آن تأملی کنید ،زیرا اهداف زندگی ، برتر از گاز گرفتن ها ، هضم کردنها ،اشتهاء دوباره وپرخوری هاست ٠
امریکا کارگاه بزرگ :

مدت یکسال را درآن کارگاه بزرگ که ،جهان نوین،می خوانندش سپری کردم وازنیویارک تا واشنگتن ودنفروگربلی به سیر وسیاحت پرداختم٠ ودرطول این مدت مدیدزمانی ودرآن مساحه پهناور ، باچهره انسانی ، بسیار نادربرخوردم ، چهره انسانی ایکه ازمعنی انسان یا دیدانسانی که ازآن معانی انسانی چهره می نمایاند تعبیرنماید٠٠٠٠ ودر عوض من رمه یی را درهرجا یافتم رمه آشفته وسرگردان راکه جزلذت وثروت اندوزی وسیراب ساختن غرایزجنسی وآرامش آن تا یک زمانی ، چیزدیگری را نمی فهمد ورغبت به ثروت اندوزی که زندگی را حیروشرش را وروزوشبش رابخاطر(دالر)، صرف می کند
وهرگاه ایکه من آن رمه آشفته وپریشان رامیدیدم همان دسته آرام وبی آزارکبوتران نیویارک رابخاطرمی آوردم که به شوروهمهمه وازدحام اطرافش اهمیتی نمیدهدوتوجهی نمی کند، وهرگاه نومیدی از بشریت که آخرین مراحل تمدنش رادنیای جدید به نمایش می گذاشت به من رومی آورد ،یاد آوری آن دسته کبوتران آرام در پهلوی آن رمه پریشان ،آرزو ورضامندی را به من می بخشید وبار دیگرمرا مطمئن می ساخت
مادیت زندگی درامریکا :

اینکه زندگی کاروتلاش باشد کارخوبی است اینکه درزندگی انسان ازلذت ها ومتاعها بهره ورگردداین هم کارخوبی است ولکن به شرط اینکه تنها کار وتلاش ، جستجوی لذت ومتاع همه زندگی رافرانگیرد ویا به عباره دیگرزندگی به همین امور تخصیص نیابد ،بلکه باید انسان وقتی برای تأمل آرام وتوجه به افقهای بلندتراز لذت ومتاع هم داشته باشد امادنیای جدید زندگی را جزتلاش درکارهای مادی تا سرحدخستگی ورنجوری وسرکشیدن جام لذت ها تا سرحدسکون وآرامش چیزدیگری نمیداند ٠
حتی اینکه تفکیرهم نزدیک است که یک تلاش عضلاتی گرددزیرا غایت تفکیردرامریکا بهترشدن کارهای فابریکه، ترقی دادن کارگاه ، اداره عمل وتنظیم وظایف است !!
وعشق " عشقیکه همه نیروهای انسانی راازبندرها می کند درامریکا به معنی میل جسدی درحیوان گرسنه ایست که میل ورغبت به حیوان دیگری دارد خلاصه می شود ٠ ودراین مساله وقتی برای آرزوهای روحی دیگر که روان ها را به پرش می آورد ونه برای آرزوهای ملکوتی دیگر وحتی وقتی هم برای "غزل" که قبل ازگام آخری باید بیاید وجودندارد ، عشق درامریکاازگام آخری شروع می شودوبه گام اولی پایان می پذیرد ،حیوان برای حیوان ، جسدبرای جسدولذت برای لذت ٠
بندگان شهوات :

طبیعت ، نعمت هایش را به حدوفوروبی حساب دراختیار امریکائیان قرارداده است ،حتی زیبایی طبیعت را دراصناف واشکال گونه گونش مشاهده می کنیم ، زیبایی درطبیعت

جغرافیائی ، زیبایی درچهره‌ها وزیبایی دراجسام ... اما هیچ کس این زیبایی را نمی فهمد و نه احساس میکند ، مگر مثلیکه چهارپایان ودرندگان جنگل از زیبایی احساس دارند ، تو دوشیزه جوانی را می بینی گمان می بری که حن جا روئی یا حور فرار کرده از بهشت است ، اما زمانیکه به تو نزدیک می گردد ، در او تنها غریزه سراسر فریاد و برهنه از هر ستر را در او ، احساس می کنی و رائحه جسدیکه از شهوت می سوزد به مشام تو می رسد ، نه بوی خوش و عطر آگین را ..

زندگی حیوان جنگل :

من یک تعداد فلمهای سینمایی را که زندگی در جنگل را تمثیل می کرد ، مشاهده کردم ، که در آن فلمها زندگی امریکایی را یافتم وهرگاه که من در امریکا نرها را می دیدم که عقب ماده‌ها روان اند ویا ماده‌ها را درعقب نرها ، دودو یا گروه ، گروه ، در این حال من چشمهای خود را برای لحظهٔ فرو می بستم تا در این وضع بیندیشم ، بناءً من جز جنگل پهنا وروپریشان چیزدیگری را نمی یافتم که نر و ماده در آن هر سو می دوند ، آن دیدن های گرسنه جسمهای گرم وساعت تیری های حیوانی ، هرچه که در فلمهای جنگلها دیده بودم عین همان چیزرا در امریکا میدیدم اما با یک تفاوت که درجنگل ازدحام فابریکه ها ، کارگاه‌ها ، مدرسه ها ودکان ها وجود ندارد وهمین یگانه فرق بارز میان جنگل ومحیط امریکاست ، زیباترین جسم در امریکا وزیرک ترین و چابک ترین حیوان درجنگل ، وزیبا ترین نظر در اینجا همانست که از آن سوختن وگرسنگی ببارد ، وغیر همین چیزدیگری وجود ندارد که میان انسان وحیوان تمییزی بوجود آورد ...

وزمانیکه انسان همه ساعات زندگیش را درکارهای شاقه وخسته کن سپری کند وهدفش هم ، دالر باشد وزمانیکه افقهای زندگی اش به اندازهٔ ضیق گردد که جز دالر چیزدیگری در آن جای نداشته باشد ، اینجاست که آرزوهای روحی وملکوتی واحساس های پاک در او جای نمیداشته باشد ، در این صورت آیا از عشق جز جسم وآنچه مربوط به جسم می شود چیزدیگری باقی می ماند؟

شهرگریلی وساکنانش :

واین شهرکوچکی که "گریلی" نام دارد ومن در آن سکونت پذیر هستم ، خیلی ها زیبا ست حتی انسان گمان می برد که این شهر در باغ رویائی ای روئیده باشد ، هرخانه مثل نباتی در باغی . وهرخیابان چون راهی در راغی وتومالک ، هرخانه و همسرش را می بینی که اوقات بیکاری خود را درکارهای شاقه وخسته کنی چون آبیاری کردن باغ ، وقلم کردن درختها سپری می کنند وهمین کار را تنها هدف از باغداری میدانند ..

من مدت شش ماه می شود که در این شهر سپری می کنم ، در این مدت برای یکبار هم ، هیچکس و هیچ خانواده یی را ندیدم که بینشند و این زیبایی جادوئی را بویژه در شبهای تابستان که نسیم هم چون خواب خوش می وزد مشاهده کنند و از آن لذت برد ، در نزد آنها تنها رشد و نموی درختان ونباتات وتنظیم آن اهمیت دارد ، مثل تاجری که فروشگاه خود را وصاحب فابریکه ، فابریکه خود را تنظیم بخشد وجز این ، ذائقه زیبایی دوستی ، بهره گیری از زیبائی در آنها سراغ نمی گردد ، همه کارشان چون ماشین نظم وترتیب می آورد بدور از روح تذوق و زیبایی شناسی .

زندگی بدون خوشبختی :

در امریکا درهرجا خنده‌ها بلند است ودرهرمحله ساعت تیری ودر هرزاویه درآغوش گرفتن ها و تبادل بوسه ها ، اما تو درسیمای هیچ کسی آثار رضایت را مشاهده نمی کنی ونه در دل هیچ کس روح اطمینان را .

زندگی در آنجا اضطراب وپریشانی همیشگی وکار همیشگی اشتهای همیشگی وسیرابی همیشگی وشور وهمهمه دائمی است .

وگاه گاهی من دسته‌های کبوتران را درگریلی هم مشاهده می کنم مثل همان دسته‌ایکه برای نخستین بار درنیویارک دیده بودم.

وهربار به این دسته آرام همان یک سوال را تکرار می کنم که : مگر اینجا ، برای کبوتران آرام جایی است ؟ .. ودرهرمرتبه همان یک جواب را می گیرم که : دیدن های آرامی از چشمان آرام کبوتران ، آنها نمیدانند که من چه می گویم اما من پاسخ سوالم را میدانم ومی فهمم.

گریلی – کولورادو

سید قطب

وَأَعِدُّوا لهم ما استطعتم مِنْ قُوَّة "القرآن الکریم"

ترجمه ونگارش :
استاد ابو نجیب الرحمن

جنایات وحدود

فصل پنجم

اثبات جنایت بر نفس مادون نفس و جنین

فقهاء در مورد تحدید ادله که وسیله آن جنایت برنفس ـ مادون نفس وجنایت برجنین به اثبات می‌رسد باهم اختلاف نظر دارند چنانچه اکثریت فقهاء بر این نظریه هستند که جنایات مذکور از سه راه به اثبات می‌رسد که عبارت انداز :

۱ ـ اقرار ـ۲ شهادت ـ ۳ ـقسامت

ولی شماره دیگری از فقهاء میگویندکه قرائن قاطعه نیز از جمله ادله مثبته جنایات مذکور بشمار میرود بدین ترتیب طرق اثبات جنایت بر نفس مادون نفس و جنین عبارتند از :

۱ ـ اقرار ـ ۲ ـ شهادت ـ قسامت ـ ٤ ـ قرائن قاطعه . واینک به شرح هر یک از ادله مذکور می‌پردازیم .

اول ـ اقرار

اقرار در لغت اثبات را گویند و در اصطلاح فقها عبارت از اخبار واعتراف به حق میباشد حجیت اقرار به کتاب الله سنت و اجماع ثابت شده است چنانچه خداوند بزرگ میفرماید (قال ءاقررتم و اخذتم علی ذلکم إصری قالوآ اقررنا) « گفت ایا اقرار کردید و گرفتید به‌این چیز ها عهدمرا گفتند اقرار کردیم »

دلیل حجیت اقرار از سنت موضوع اقرار کردن حضرت ماعز و زن غامدیه به جرم زنا است‌کرهر دو درنتیجه اقرار خود محکوم به رجم گردیدند . همچنان علماء به صحت اقرار اجماع نموده اند زیرا اقرار تهمت وشک را از مقرنفی میسازد وهمین طور واضح است که شخص عاقل از گفتن دروغیکه در نتیجه آن زیان مند گردد خود داری مینماید وبه همین علت اقراز نسبت به شهادت موکد بوده و نسبت به مقر حجت شمرده شده و بالایش حد ـ قصاص-تعزیر و حقوق مالي زا واجب میگرداند .

اکثریت فقها بدین نظریه هستند که‌اقرار حجت قاصره است بدین معنی که نتائج اقرار تنها متوجه شخص مقر بوده وبکسی دیگری تجاوز نمی نماید مثلاً اسلم اقرار مینماید که او و سلیم ـ نسیم را بقتل رسانیده‌اند این اقرار درمورد اسلم صحت داشته و طبق آن برایش جزاء داده خواهد شد واما نسبت به سلیم اگر از موضوع شرکت خود در قتل نسیم انکار مینماید اقرار اسلم در مورد او کدام تاثیری وارد نکرده ودلیل مجرم بودن سلیم شده نمیتواند ولی اگر سلیم از موضوع قتل انکار نکرده و اقرار نماید درینحالت مسوولیت سلیم به اساس اعتراف خود او به اثبات رسیده ونه به سبب اقرار اسلم ـ چنانچه در عهد حضرت رسول اکرم (ص) مردی بنزد ایشان آمده و اعتراف نمود که با فلان زن زنا کرده است حضرت محمد (ص) از زن موصوفه در زمینهٔ اقرار شخص مذکور پرسش بعمل آوردند آن زن از موضوع انکار نمود همان بود که حد بالای شخص موصوف جاری شده و برای زن موصوفه هیچ نوع جزا و عقوبت متوجه نشد . در اقرار مثبت جنایت شرط است که اقرار مفصل ومبین و ارتکاب جنایت از طرف جانی قاطع باشد پس اعتراف مجمل که امکان هرنوع تفسیر و تاویل درآن موجود باشد وسیلهٔ اثبات جنایت نمیگردد چنانچه اگر کسی به قتل شخصی اعتراف نماید نمیتوان او را

مسوول جنائي دانست تا اینکه با تفصیل سبب قتل وآلات را که به وسیله آنها قتل صورت گرفته است بیان کند چه درحالت اقرار اجمالی امکان دارد که قتل بحق صورت گرفته و مقر مسوولیتی دران نداشته باشد زیرا ممکن است که اقرارکننده از مقتول خواهان انجام دادن کاری شده باشد و یا او را معین فرستاد و در نتیجه به قتل میرسد درآن حالت مقر فکر میکند که سبب قتل او گشته است و به همین علت به قتل اعتراف می نماید همین طور بالای مقر لازم استکه هنگام اقرار به قتل بیان نماید که آیا مرتکب قتل عمد شده است یا قتل شبه عمد ویا قتل خطاء زیرا هریک از سه قتل مذکور دارای ارکان جداگانه و عقوبت خاصی میباشد وهم چنان لازم است که شرائط قتل و سبب آنرا باتفصیل بیان نماید تادر زمینه ارتکاب جنایت شک وتردید موجود نباشد .

اضافه بر مفصل بودن اقرار شرط است که باید اقرار صحیح باشد اقرار هنگامی صحت دارد که از طرف شخص عاقل و بالغ وبه اختیار او صورت گرفته باشد پس اگر شخص که عقل و خردش را در نتیجه سببی چون استعمال ادویه نوشیدن چیز های سکر آور ، خواب و یادیوانگی از دست دهد و دران حالت به ارتکاب جنایتی اقرار نماید اقرارش صحیح نبوده و مدار اعتبار شمرده نشده ومقر طرف باز خواست قرار نمیگرد و اگر همین شخص پس از ینکه بحالت عادی خود بر گشته و اقرارش را تکرار نماید در ینصورت به سبب اقرار جدیدش به جزای مقرره می رسد زیرا این اقرار او صحیح میباشد .

امام ابو حنیفه و امام شافعی در مورد استعمال ادویه و نوشیدن چیز های سکر آور مخالف نظریه فوق که آنرا امام مالک و امام احمد ارائه کرده اند بوده و امام ابوحنیفه میگوید که اگر کسی در اثر استعمال چیز های ممنوع به حالت سکر و مستی درآمده و سپس اقرار نماید اقرار او در همه موارد بجز از حدودیکه تنها حق خداوند است صحت دارد پس اقرار شخص مست در قتل جنایت بر مادون نفس و جنایت بر جنین که عقوبت آنها قصاص و دیت از حقوق افراد است صحت دارد . ولی اگر سکر در نتیجه استعمال چیز های غیر ممنوع بمیان آمد درین حالت اقرار سکران و مست ونشه مورد اعتبار نیست مگر اینکه پس از زوال سکر اقرارش را تکرار نماید .

امام شافعی رحمت الله علیه میگوید اگر کسی ادویه زائل کننده عقل را بدون ضرورت استعمال کرد یاچیز های سکرآور را درحالیکه میدانست منجر به زائل شدن عقل او میگردد نوشید در همه این حالات اقراریکه ازاو صورت میگیرد صحت دارد زیرا شخص موصوف باوجود علم به نتیجه استعمال چیز های سکر آور که همانا زائل شدن عقل است ازاستعمال آن خود داری نکرد پس باید متحمل زیان هائیکه از نتیجه این کار نامشروع او بمیان می آید گردد تا باشد که بار دیگر به چنین اعمال نامشروع اقدام نکند .

طوریکه قبلا تذکر داده ایم باید مقر به اختیار و اراده خود اقرار نماید پس اگر شخصی در نتیجه اکراه اقرار میکند اقرار او صحت نداشته و باطل میباشد .

چنانچه خداوند مهربان می فرماید (الامن اکره وقلبه مطمئن بالایمان) و همینطور رسول اکرم «ص» فرموده اند (رفع عن امتی الخطاء والنسیان و ما استکرهوا علیه) البته درین شکی نیست که شخص عاقل گاهی نمی خواهد قصداً خود را متضرر سازد :

پس اگر شخص عاقل به اختیار و اراده اش اقرار مینماید اقرارش صحت دارد ولی اگر به سبب اکراه اقرار میکند این اقرار او صحیح نیست زیرا احتمال زیادی وجود دارد که هدف از اقرارش دفع ضرر اکراه باشد .

پس اگر شخصی در نتیجه اکراه به قتل ـ قطع ـ دزدی وغیره اعتراف مینماید این اقرار او صحیح نبوده و برایش جزا داده نمیشود زیرا احتمال دروغ بودن اقرارش موجود است چنانچه حضرت عمر (رض) میفرماید : (اگر شخصی را گرسنه نگهداشتی یا او را لت وکوب نمودی و یا او را بسته کردی این شخص در آنچه که میگوید امین و صادق نمیباشد)

اگر از شخص مکره خواسته شود که به موضوع معین اقرار نماید ولی شخص موصوف موضوع دیگری را اقرار کند این اقرار صحیح میباشد زیرا اقرار او خارج از موضوعیکه به سبب آن مورد اکراه قرار گرفته است میباشد .

رجوع مقر از اقرار :

در صورتیکه اقرار مقر صحت داشته باشد و مقر بعداً از اقرار خود رجوع نماید دیده میشود که موضوع طرف اقرارش متعلق به حق خداوند است و یا حقوق انسانها و اگر متعلق به حق خداوند (ج) بود آیا حق مذکور ازجمله حق هائی استکه در حالت وجود شبه از میان میرود و یا خیر ؟ پس اگر اقرار بحقوق اشخاص و یا آن حقوق خداوند که به شبه ساقط نمیشود چون زکات و کفارات تعلق داشت درینحالت رجوع مقر مورد اعتبار نمیباشد و در صورتیکه اقرار بان حق خداوند که به شبهه ساقط میگردید تعلق داشت رجوع از اقرار صحت داشته و به مقر کدام جزا و عقوبتی متوجه نمیشود ولی اگر ثابت شود که اقرار طور دروغ صورت گرفته است به مقر جزا داده نمیشود برابر است که از اقرار خود رجوع نماید و یا در اقرارش ثابت و پا برجا باشد اگر جرم بغیر از اقرارمقر بوسیله دیگری ثابت شده باشد مثلاً در نتیجه شهادت شاهدان به اثبات رسیده باشد درینصورت رجوع مقر از اقرارش کدام تاثیری در برائت او و از جرم ارتکاب شده ندارد .

دوم ـ شهادت :

شهادت یکی از طرق معتاد اثبات جرایم بوده و اکثر جرایم بوسیله شهادت به اثبات می رسد و به همین علت شهادت نسبت به سائر ادله اثبات در زمینه اثبات جرایم اهمیت زیادی دارد .

دلیل حجیت شهادت کتاب الله وسنت رسول الله است چنانچه خداوند متعال فرموده است (و استشهدوا شهیدین من رجالکم فان لم یکونا رجلین فرجل وامرأتان

ممن ترضون من الشهداء) و (واشهدوا ذوی عدل منکم) و (و اشهدوا اذا تبا یعتم)

دلیل حجیت شهادت این حدیث شریف است ـ (وائل بن حجر روایت میکند که مردی از حضر موت و مرد دگری ازکنده به نزد رسول اکرم (ص) حاضرشده وحضرموتی گفت : ای رسول خدا این شخص زمین من را غصب نموده است کندی در پاسخ گفت ـ زمین ازان منست و در تصرف من میباشد و او در زمین مذکور کدام حقی ندارد پیشوای اسلام حضرت محمد (ص) از حضری پرسید ـ که آیا برای اثبات ادعای خود شاهد داری وی جواب داد که شاهد ندارم پیغمبر اسلام گفتند میتوانی که او را سوگند دهی .

فقها در مورد اثبات قتل و جرح بین جرایمی که موجب عقوبت بدنی چون قصاص ـ و جلد وحبس و غیره عقوبات بدنی میگردد و بین جرایمی که موجب عقوبت مالی چون دیت و جبران خساره میگردند فرقی را قائل اند و اینک شرح آن :

اول ـ اثبات جرائمی که موجب عقوبت بدنی میگردد :

عقوبت بدنی از دو حالت یعنی قصاص وعقوبت تعزیری بیرون نیست فقهاء در مورد شهادت برای اثبات جرایمی که موجب قصاص میگردند شرط میگذارند که باید شاهدان دو مرد عادل با شند. جمهور فقهاء در اثبات این نوع جرائم شهادت یک مرد و دو زن ویا شهادت یک شاهد را با سوگند خوردن مجنی علیه نمی پذیرند زیرا قصاص سبب ریختن خون یک شخص میگردد وباید در زمینه اثبات آن از احتیاط کار گرفته شود .

در مورد جرایمی که موجب تعزیر بدنی میگردند فقها میگویند که اگر در نتیجه وقوع جنایتی تعزیز بدنی توأم با قصاص لازم گردد برای اثبات جنایت مذکور شهادت دو مرد عادل ضروری و لازمی است ولی اگر تنها تعزیر بدنی لازم میگردید در ینصورت امام شافعی و امام احمد میگویند که باید جنایت موصوف وسیلهٔ شهادت دو مرد عادل به اثبات رسد از نگاه امام مالک اثبات جنایتی که موجب تعزیر بدنی میگردد شده میتواند وسیله یک شاهد و سوگند خوردن مدعی صورت گیرد .

اصل در مذهب احناف اینست که عقوبات بدنی هنگامی لازم میگردد که باید اقلاً دو مرد عادل واقع شدن جنایت را شهادت دهند ولی در مورد تعزیر بمنظور مصلحت مردم و حفظ امنیت و آرامش جامعه از مساهله کار گرفته و میگویند ، شده میتواند یکی از دو شاهد مجنی علیه باشد و همینطور درین مورد شهادت یک مرد و دو زن را می پذیرد .

دوم ـ اثبات جرایمی که موجب عقوبات مالی میشوند :

ازنگاه امام شافعی وامام‌احمد جرایمیکه موجب عقوبات مالی چون دیت و جبران خساره میگردد به شهادت دادن دو مرد و یا یک مرد با سوگند خوردن مدعی به اثبات می‌رسد در مذهب امام مالک بدین نظریه هستند که جرایم موجب عقوبت مالی به شهادت دادن دو مرد ، دو زن ویک مرد ، شهادت یک مرد و سوگند خوردن مدعی و یا شهادت دو زن و سوگند مدعی به اثبات می‌رسد و از نگاه امام ابوحنیفه و یارانش جرایمیکه موجب عقوبات مالی میشوند به شهادت دادن دو مرد و یا دو زن و یک مرد به اثبات میرسد .

فقها به صورت عموم هنگام ضرورت شهادت یک مرد و یا شهادت یک زن را جائز میدانند مثلاً شهادت معلم را در مورد جنایتیکه در صنف میان شاگردان خورد سال واقع میشود و شهادت زن را در جنایتیکه در حمام زنانه واقع میشود قبول مینمایند و هم چنان شهادت یک مرد و یا یک زن در مورد اثبات جنایت و نتایج آن صحت دارد ، مانند شهادت طبیب و یا دایه مبنی بر اینکه از نتیجه ضرب جانی در رحم جرح داخلی تولید شده است و شهادت طبیب در مورد اینکه به سبب ضرب و جرح مجنی علیه منفعت عضوی از اعضای خود را از دست داده است .

همینطور شاهد باید عاقل و بالغ بوده و طوری شهادت دهد که شبه و شک را در واقع شدن جرم باقی نماند و باید شهادت با تفصیل و طور قاطع بیان شود تا اینکه سبب اثبات جرم گردد مثلاً اگر دو نفر شهادت میدهند که ما چند نفر را دیدیم که فلان شخص را که بازویش قطع شده است لت وکوب میکردند و این دو نفر شاهد در شهادت خود نمیگویند که کدام شخص و یا اشخاص بازوی مجنی علیه را قطع کرده اند درینحالت تنها ضرب که در شهادت طور قاطع ذکر شده است به اثبات می رسد ولی به سبب همین شهادت نمیتوان جنایتکاران را مسوول قطع بازوی مجنی علیه دانست .

سوم قسامت :

قسامت درلغت قسم وسوگند را گویند و در اصطلاح فقها عبارت از قسم های مکرر در دعوی قتل میباشد .

قسامت در جاهلیت یکی از طرق اثبات در جنایت قتل بشمار میرفت و چون این روش در زمینه اثبات قتل یک روش معقولی بود و ازین راه خون کسیکه قاتل آن مجهول بود به هدر نمیرفت لهذا اسلام نیز انرا تایید کرد . چنانچه در زمینه بودن قسامت یکی از طرق اثبات در جنایات قتل احادیث متعددی از پیشوای اسلام محمد (ص) روایت شده است ازین رو قسامت نزد فقهای اربعه یکی از طرق اثبات جنایت بر نفس بشمار میرود و علت مشروعیت آن طوریکه گفتیم همانا حفظ خونها از ضایع شدن است چه قتل همیشه واقع شده و اثبات آن از راه شهادت مشکل است زیرا قاتل میکوشد که همیشه

جنایت قتل را در اماکن و جا های دور از نظر مردم انجام دهد تا از عقوبت و جزای آن رهائی یابد ازین رو قسامت در شریعت اسلام یکی از طرق اثبات شمرده شد تا جانی و قاتل از جزا و عقاب رهائی نیافته و خون مردم به هدر نرود .

به منظور جلوگیری از ضایع شدن خون انسانها امام احمد میگوید ، که اگر کسی به سبب ازدحام نماز جمعه و یا طواف جان خود را از دست دهد دیت او باید از بیت المال پرداخته شود چنانچه حضرت عمر و حضرت علی (رض) در زمینه چنین حکمی را صادر کرده اند .

از نگاه امام ابوحنیفه (رحمه الله) سبب مشروعیت قسامت اضافه بر آنچه تذکر داده شد اینست که باید هر کس جزای اعمال خود را در مورد نصرت و کمک و محافظت جائیکه در آن مقتول پیدا شده است ببینند زیرا هر کسیکه کمک و نصرت بر او واجب باشد و یا محافظت مکانی بر او لازم باشد و در زمینه اهمال و تقصیر نماید باید به جزا و عقاب اهمالش برسد . ازینرو احناف می گویند که اگر مقتول در جائی پیدا شود که آن مکان ملکیت یک ویا چند نفر بوده و یا در تصرف ایشان میباشد سپس همان یک نفر و یا چند نفر مذکور متهم به قتل مقتول گشته و به منظور از میان رفتن اتهام قتل بالای شان قسامت لازم گشته و به سبب اینکه مقتول در مکان متعلق به ایشان پیدا شده است دیت بالای شان واجب میگردد .

آیا مشروعیت قسامت برای اثبات است و یا برای نفی : -

امام مالک ، امام شافعی و امام احمد میگویند که قسامت به منظور اثبات جرم بر ضد جانی مشروع شده است و هنگامی صورت می گیرد که دلیل دیگری برای اثبات جنایت پیدا نشده و یا دلیل مذکور در زمینه اثبات جرم بر جانی کفایت نکند . چنانچه برای اثبات قتل تنها یک شاهد وجود داشته باشد و قرینه وجود باشد که متهم قاتل است درین حالت اولیای مقتول باید جنایت را بر متهم ازطریق قسامت به اثبات بر سانند .

امام ابوحنیفه رحمه الله میگوید که قسامت از جمله دلائل اثبات برای فعل جرم نبوده و بلکه دلیل نفیٔ است برای اهل محله ایکه در آن مقتول پیدا شده است زیرا ازنگاه امام ابوحنیفه « رحمه‌الله » برای مدعی سوگند متوجه نشده و مردم محله که در آن مقتول پیدا شده است به منظور دفع کردن قصاص از خود قسم میخورند . وسپس دیت بالای شان واجب میشود زیرا مقتول در محلهٔ ایشان پیدا شده است .

فقها اتفاق نظر دارند که قسامت تنها در جنایت قتل برابر است که قتل عمد باشد و یا شبه عمد و یا خطاء لازم گشته و در جرح و ضرب و قطع اعضاء و یا از میان رفتن منفعت آنها قسامت لازم نمی شود .

امام ابوحنیفه می گوید که قسامت هنگامی صورت میگرد که قاتل مجهول باشد و اگر قاتل معلوم بود قسامت به میان نیامده و در اثبات جرم از طرق عادی اثبات کار گرفته میشود .

امام مالک . امام شافعی و امام احمد میگویند که قسامت وقتی صورت میگیرد که قاتل معین باشد ویا سببی برای اتهام قاتل وجود داشته باشد واگر قاتل مجهول بود قسامت موردی نخواهد داشت .

کیفیت قسامت :

از نگاه امام مالک امام شافعی وامام احمد قسامت اولا بالای اولیای مقتول لازم گشته و باید پنجاه (۵۰) تن ازایشان سوگند یاد کنند که جانی به تنهائی ویا به اشتراک فلان وفلان ، فلان شخص را به قتل رسانیده است وهمین طور باید نوعیت قتل راکه عمد ویا خطا بوده است نیز بیان کنند واگر مدعیان سوگند یاد نکنندمدعی علیه پنجاه قسم خورده و برائت حاصل مینماید ودر صورت سوگند یاد نکردن مدعیان و راضی نشدن شان به قسم خوردن مدعی علیهم متهمان برائت حاصل نموده و از نگاه امام احمد دیت مقتول از بیت المال پرداخته میشود واگر مدعی علیهم از قسم نکول کردند طبق مذهب مذکور زندانی میشوند تا اینکه سوگند را بجا آورند و از نگاه امام مالک برای مدت یکسال زندانی شده و اگر بازهم قسم نخورند تعزیر میگردند امام شافعی صاحب میگوید که قسم به مدعیان راجع میگردد اگر از بجا آوردن سوگند خود داری کردند بالای مدعی علیهم کدام چیزی لازم نمیگردد و اگر سوگند خوردند عقوبت و جزا بالای مدعی علیهم واجب میشود .

امام ابوحنیفه رحمه الله میگوید که قسامت بالای اهل محله که دران جسد مقتول یافت شده است واجب گشته واگر سوگند را بجا آوردند بالای شان دیت لازم میشود و باید پنجاه مرد از اهل محله مذکور بدین ترتیب قسم بخورند (والله ما قتلناه ولا علمنا له قاتلا) و اگر مدعی علیهم از سوگند خودداری کردند تا هنگام بجا آوردن قسم و یمین زندانی میشوند و از نگاه امام ابو حنیفه قسامت تنها بالای مردان واجب بوده پس بر صغیر و دیوانه واجب نمیشود ولو اینکه مقتول در ملک ایشان پیدا شود زیرا قسامت سوگند ویمین بوده و آندو (صغیر دیوانه) از اهل یمین نیستند وهم چنان قسامت بالای اهل نصرت واجب میشود و صغیر و دیوانه قدرت کمک ونصرت را ندارند ودیت مقتول درصورتیکه در ملک یکی از آندو پیدا شود شامل نمیگردد و اگر مقتول در خانه اش پیدا شد و یا در قریه ایکه غیر از زن کسی دیگری وجود نداشت پیدا شد درینحالت بنا بر رأی راجح زن موصوفه طور مکرر پنجاه سوگند را ادا میکند و دیت بالای عاقله اش لازم میگردد .

شروط قسامت

قسامت در صورت وجود شرایط ذیل واجب میگردد.

۱ - ثابت شود که مرگ در نتیجه قتل صورت گرفته باشد ولی اگر وفات به حالت طبیعی صورت گرفته بود قسامت لازم نمیشود.

۲ - از نگاه امام مالک و امام شافعی و امام احمد (رح) باید سببی برای اتهام قاتل وجود داشته باشد ولی از نگاه امام ابوحنیفه (رح) برای وجوب قسامت شرط است که جسد شخص در محله پیدا شده و آثار قتل در آن بملاحظه رسد.

۳ - طبق نظریه امام ابوحنیفه باید قاتل معلوم نباشد اگر قاتل معلوم بود قسامت لازم نمیگردد ولی از نگاه امام مالک امام شافعی و امام احمد برای لازم شدن قسامت شرط است که قاتل معین باشد و اگر قاتل معین نبود قسامت بمیان نمی آید.

۴ - باید اولیای مقتول دعوی اتهام قتل را بر ضد اشخاص یعنی طبق طرز دید امام مالک امام شافعی و امام احمد و بر ضد اهل قریه به اساس نظریهٔ امام ابوحنیفه رحمه‌الله اقامه نمایند.

۵ - مدعی علیهم باید از موضوع قتل انکار نمایند و اگر بقتل اعتراف کردند قسامت صورت نمیگیرد.

۶ - باید اولیای مقتول تقاضای قسامت را نمایند.

۷ - مکانیکه در آن جسد مقتول پیدا شده است باید در ملکیت شخصی و یا در تصرف کسی باشد و در غیر آن نه قسامت لازم میشود و نه دیت.

اگر جسد مقتول در مکان عمومی پیدا شود قسامت بالای کسی واجب نشده و دیت مقتول از بیت المال پرداخته میشود و در صورتیکه جسد مقتول در میان چندین قریه پیدا شود دیده میشود به هر قریه که جسد نزدیک باشد بالای اهل همان قریه قسامت واجب میگردد چنانچه حضرت عمر (رض) نیز اینطور قضاوت کرده اند. اگر جسد مقتول در مسجد جامع، جاده ها، پل ها، راه های عمومی و بازار پیدا شود قسامت بالای کس لازم نبوده و دیت مقتول از بیت‌المال داده میشود.

چهارم قرائن :-

شریعت اسلام از آغاز پیدایش خود به قرائن به صفت یکی از ادله اثبات اعتراف داشته و شماره زیادی از احکام شرعی به اساس قرائن استوار است چنانچه اساس قسامت وجود قرینه است برابر است که سببی برای اتهام قاتل موجود باشد و یا مقتول در محله پیدا شود و به اساس همین قرینه قسامت بالای اشخاص معین طبق نظریه یک تعداد فقهاء و بالای اهل محله طبق طرز دید امام ابوحنیفه لازم میگردد همچنان نکول از سوگند قرینه برای اثبات جنایت میباشد همین طور اثبات شراب نوشی بالای کسیکه از دهن او بوی شراب خارج میگردد. چه ثبوت جرم مذکور به اساس قرینه که همانا خارج شدن بوی شراب از دهن متهم است استوار میباشد.

به همین ترتیب پارهٔ زیادی از احکام شریعت اسلام به اساس قرائن بمیان آمده است چنانچه پیشوای اسلام حضرت محمد (ص) فرموده اند.

(الولد للفراش) زیرا بر قراری عقد ازدواج میان زن و شوهر قرینه بر این است که اولادیکه از زن بدنیا می آید اولاد شوهر میباشد همین طور شماره زیادی از خلفاء، والیان وقاضیان از وقت بمیان آمدن شریعت اسلام قرائن را مورد اعتبار قرار داده و آنرا دلیل برای اثبات دعوای های جنائی و مدنی دانسته اند.

مقاومت ....

دار میشوم (به افتخار طرف بیست و چار منجنیق اشاره میکند) این اسباب و آلات را چه کسی استعمال میکند، غیر من دیگر کسی نیست کار آنرا بداند ..

سندگون : (به شانه هایش دست میکشد) هر چه میخواهی بکن

تکودار : کی میداند .. شاید حین مراجعت راه را مقابل خویش باز بیابی ...

سندگون : (در حالیکه میخواهد به خیمه داخل شود) مبالغه نکن ..

تکودار : هیچ قلعهٔ در مقابلم عصیان نکرده و هیچ دیوار و برجی در مقابلم مقاومت نه نموده است و به زودی می بینی!

پرده پائین میشود

حسین احمد مجددی

مقاومت ملت مسلمان افغانستان

متجاوزین

ملت هفده ملیونی دشمن شکن افغانستان که در رقبه «٦٣٣٠٠٠» کیلو متر مربع در بین کشور های اسلامی پاکستان، ایران و جمهوریت های ـ تاجکستان، ازبکستان ترکمنستان تحت اشغال روسیهٔ استعمار گر چون مشتی در قلب آسیا افتیده است که در شمال شرق و جنوب شرق سلسله کوه های هندوکش و در شمال غرب و جنوب غرب میدانهای وسیع و لامزروع را در بر دارد در روزگاران پیشین این کشور را آریانا و مسکونین آنرا آریائی میگفتند، نژاد های ـ سفید و زرد اکثر ساکنین وی را تشکیل داده است. پشتون ها تاجکها و نورستانی ها از نژاد سفید، مغل ها، ترکها، تاتارها و ازبکها ازنژاد زرد میباشند. ساکنین این دیار بزبان فارسی، پشتو، ازبکی و پشه‌ای صحبت مینمایند. بلخ آنرا بخاطری ام البلاد میگویند که (یما) برای نخستین بار در بارگاه (بخدی) اساس سلطنت را درجهان گذاشت. ساکنین هند و ایران از سرازیر شدن نفوس این دیار در محل کنونی خویش تشکیل قبیله نمودند. از قبیله قصبات و از قصبات تشکیل شهر ها کردند ازین جا است که ملت هند و ایران نیز از نژاد آریا میباشند.

بعد از مدتی در بخدی خاندان اسپه‌بمیان آمد، این خاندان بتربیهٔ مالداری و زراعت ذوق مفرط داشت. بعد از ایشان اسم کشور از آریانا به خراسان تبدیل شد و قرن ها به این اسم مسمی بود. در سال «١١٢٦» با آغاز سلطنت احمدشاه ابدالی نام خراسان به افغانستان تعویض گردید. کوه های سر بفلک وادی های شاداب و رود های خروشان این مرز و بوم ملت آنرا از قدیم آزادمنش، جنگجو و بهادر تربیه نموده است.

این کشور در ادوار تاریخ یک مشت گره شده بر دهان متجاوزین است.

کشور افغانستان با داشتن موقعیت استراتیژیکی در بین قدرت های زمانه از نخست در کشا کش بوده است ولی فاتحین جهان وامپراطورها باهمه وحشت وبربریت خود نتوانستند شهامت و استقلال این ملت رزم جو را نابود سازند. آب و هوای خوشگوار آن سبب شده که بزرگترین فلاسفهٔ جهان چون ابوعلی سینا ابوریحان بیرونی و فارابی ازین کشورعلم خیز تقدیم جهان گردد و نیز با تربیهٔ جهان کشایان اسلام چون محمود واحمد فاتحین سومنات و پانی پت بر شوکت تاریخ‌خودمی افزاید. اگر سطور تاریخ اسلام را ورق بزنیم نام نامی سیدجمال‌الدین افغان، ملا مشک عالم و پیرروشان رادر زمرهٔ دعوت گران اسلام مطالعه خواهیم کرد. درحلقه های عرفاء متصوفین جهان حکیم سنائی، خواجه عبدالله انصاری، مولانا جلال الدین بلخی عبدالرحمن جامی و شیخ سعد الدین انصاری را این کشور علم دوست در بغل دارد. اگر قدمی در بوستان ادب و سخن گذاریم قصیده و غزلیات فرخی، عنصری مسعود سعد سلمان، ابن یمین، محجوبهٔ هروی و مخفی بدخشی ما را بسوی خود میکشاند، همچنان در مبارزه و پیکار این خطه مردان نامی را بجهان تقدیم داشته است. در لشکر کشی های اسکندر کبیر که سراسر جهان از حملات وحشیانه آن

جان بسلامت نبرد ، ایـن ملت شجیع در دامنهٔ جنوبی هندوکش در یک شب زمستانی بیشتر از دو هزار عسکر سو ار آنرا با خاک سیاه یکسان نمود که خود از ناتوانی خویش و بهادری افغانها در نامه‌ای مرقومه بمادرش حکایت میکند که تا کنون در دست روز گا ر است .

انگلیس که آفتاب در قلمروش غروب میکـرد از شمشیر ایـن ملت آزاده جان بسلامت نبرده از جملهٔ دوازده هزار عسکر متجاوزش تنها یک نفر داکتر بنـام (برایدن) خـود را نجات داده بصورت نیمه جان در قلمرو برطانیه با قشون انگلیس یکجا شد .

گلا دستون صدر اعظـم برطانیـه در پاسخ شکست خود از افغانها چنین گفت : ملتی کـه حیـات خـود را از میلـهٔ تفنگ جستجو کند مقابلـه با وی بجائی نمیرسد .

لینین از آغاز کودتای کمو نستی (۱۹۱۷) میلادی بخاطر موقعیت خوب استراتژیکی افغانستان ، بخاطر معدنیات سر شار و دست نخوردهٔ افغانستان و بخاطر رسیدن به آبهای گرم و استفاده از زر سیاه خلیج با امان الله پاد شـاه جوان و مغرور افغانستان دست دوستی دراز نمود ، امان الله با فشردن دست لنین بعد از چندی نمایندهٔ خاص خـود « محمد ولی خان » را به مسکو فرستاد . روابط جانبین بیشتر از پیش استحکام پیدا کرد . لنین نمز وزیر مختار خویش را بکابل فرستاد و با همکاری امان الله شاه افغانستان در ریشه کن ساختن اسلام دست بکار شدند . امان الله بر کارمندان دولت فرمان صادر نمود کـه زنهـا از کلاه شپو استفاده نمایند . مرد ها با ریش و دستار و بدون دریشی بدفتر نیایند و نیز چند دختر جـوان بی محـرم را غرض تحصیل بخارج فرستاد . لنین در پاداش این خدمت بـه سفیر خـود در کابل هدایت داد تا قراردادی بنام عدم مداخله و بی طرفی با افغانستان امضا کند ، سفیر روسیه این قرار داد را با وزیر خارجهٔ امان الله محمود طرزی به امضاء رسانید . دولت روسیه بـرای بی بند و بار ساختن بیشتر امـان الله و دربار یا نش چهـارده دختـر از روس های سفید را به امان الله فرستاد . آمد و شد مقامات دولتی قرار داد های مسلسل فرهنگی و اقتصادی و توسعه کلتور لجام گسیختهٔ روسها که همه مقدمه ای برای بی ایمان شدن ملت افغان وزمینه را مساعد ساختن یک نظام الحادی عیار نمودند ، این پروسه بر خشم ملت مسلمان افغانستان افزوده سفیر روسیه را در یک سفر بیرون از کابل بقتل رساندند و نیز شورش ها از مرکز و اطراف کابل در برابر روش مردود و اسلام دشمنی امان الله بر پا شد . وقتیکه امان الله دولت خود را در برابر طغیان خشم ملت مسلمان ناپایدار یافت تاج و تخت افغانستان را به برادر بزرگ خود سردار عنایت الله «معین السلطنه» گذاشت و خود بدولت هند برطانوی پناه برد .

سردار عنایت الله بعد ازچند روز توسط حبیب الله بچهٔ سقاء که از پشتیبانی اکثریت ملت و جامعه بر خوردار بود نابود شد . حبیب الله بچهٔ سقاء در جوزای (۱۳۰۸) هـ‌ش صاحب تخت و تاج افغانستان گردید و لقب حبیب الله خادم دین رسول الله را بخود انتخاب نمود .

حبیب الله بمجرد بدست گرفتن زمام امور بجهان اعلان کرد : که در آزادی بخارا و آوردن دروازه صندل اقدام جدی خواهد کرد . این سیاست طبعاً بر دولت کمونیزم روسیه و قدرت سرمایه داری برطانیه نا مطلوب بود . روسیه بی درنگ در مقابل این روش حبیب الله . . . ۰۰۰م عسکر بقیادت غلام نبی خان چرخی که سفیر افغانستان در ماسکو بود به مزار شریف غرض شورش فرستاد . غلام نبی خان به همکاری عسکر روسیه شهر مزار شریف را از تصرف دولت کابل کشیده بجانب سمنگان رخ نهادند .

حبیب الله از یکطرف سید حسین را در مقابل این عسکر متجاوز روس بسوی قطغن فرستاد و از جانب دیگر سفیر روسیه در کابل را بحضور خواسته برایش گفت : در ظرف بیست و چار ساعت اگر عساکر متجاوز شما خاک مزار شریف را ترک نگوید ترا با همه فامیلت از تیغ میکشم . سفیر روسیه قضیه را به ماسکو اخبار نمود ، دولت لنین که در داخل با مخالفین جمهوریت های مسلمان تاجکستان و ازبکستان دست بگریبان بود نخواست که دولت تازه بنیادش در برابر قیام ملت مسلمان افغانستان نابود شود در ظرف دو شبانه روز غلام نبی خان را با عساکر اعزامی اش از خاک افغانستان بیرون نمود .

ازین تیرگی سیاسی ، همسایهٔ شرقی افغانستان (دولت برطانیه) موقع را غنیمت شمرده با جنرال نادر خان که وزیر مختار افغانستان در پاریس بود داخل مذاکره شد نادر خان بهمکاری اقوام جنوبی بکابل آمد .

در سال ۱۳۰۸ امور سلطنت افغانستان را بدست گرفت و برادر خود محمد هاشم خان را بصدارت افغانستان تعین کـرد ، فامیل های غلام نبی خان لوگری و صاحب زاده شیر جان خان را با همهٔ اطفال و اناث زندانی نمود ، بعد از چند روز تمام ذکور بالغ ایشانرا بدار آویخت ، اناث و اطفال شان را تا پایان دوران سلطنتی بزندان نگه داشت .

با سیاست اختلاف بیند از و حکومت کن انگلیس ، قوم جاجـی و منگل را امـر تاراج سر و مال اقوام شمالی را داد . اقوام منگل جنوبی سه مرتبه بشمالی حمله نموده حتی از کشتن زن ، پیر مردان و اطفال هم دریغ ننمودند ، امـوال منقـول ایشانـرا چـور و چپـاول نمودند که تا امروز برای خاموشی اطفال این اصطلاح در بین مردم شمالی رائج است : (خاموش شو که منگلی میآید) .

نادر خان با این سیاست ظالمانه انگلیس که : مهتران را بکش تا کهتران از تـو تابعیت نمایند . بناءً اکثر بزرگان قوم و متنفذین کشور را از تیغ کشید تا اینکه بعد از چار سال قتل و تاراج ملت مظلوم افغانستان خود نیز توسط « عبدالخالق » یکی از متعلقین این کشته شده‌گان در روز روشن در مکتب حبیبیه بقتل رسید .

الحاج تنګیال

مجله بیا خپره شوه

«ددعوت‌اوجهاد پوهنتون» له خوا د « شرعیات » مجلې بیا خپریدلک هغه ارزښتناک قدم دی چې که هر څومره وستاینل شی بیا هم لږ ده‌او حق‌یې پرې نشی ادا کیدی .

ځکه دشرعیات درنه مجله‌زموږ داسلامی‌ژغورنده خوځښت دویاړونو او مبارزو تل‌پاته خاطرې پخپله‌غیږ کې خوندی ساتلې او دداسی بختور سهال او لیکمرغه شپو ورځو یادګار اود اسلام دآزادی بښونکی غورځنګ دمبارزو اواتلوالیودلور دکرښوانځور کړه او ددغه پرمهال غورځنګ د مبارزو اوبادونو روښانه‌هنداره پیژندل شویده چې بیا خپراوی یې له‌یوائې داچې مناسب اوپه ځای اقدام دی بلکې لازمه اودومره ضروري ده چې دا ښالیدله څو دیرمخکې دغه‌ژولدلی چارې ته اوږه ورکړ شوې وای .

خوبیا هم دخدای (ج) شکرونه اوستاینې چې زموږ ویاړ من القلاب ته یې دوسله والو له ماتیدونکو او حماسه زیږوونکو پخو سنګرونو دتینګښت‌اوپراختیا ترڅنګ په فرهنګی او روزنیزه برخه‌کې داتوان هم ورپه برخه اود هجرت په ستونز ورچاپیریال او دبې وسۍ په لوپالی څپو کې‌یې راپالدی دغه لوړېینه اومهرپالی هم وکړه چې د خوځښت تیر یادونه او زاره پلوله چې دتحریک‌دبنسټ حیثیت لري تازه اوله دغه پخو او تل پاته پلولو ګردوله لیری اولښې یې ژوندی وساتو

« شرعیات» دیوه ستر اوبې سیاله غورځنګ دانقلابی اهدافو دځالګړو ګرښو خپروونکی اود نهضت دلوړو ارمانونو اوبې‌دریغه سرښندلو دتاریخي تسلسل‌ساتونکی اوبالاخره دیوه داسې عظیم رسالت دپیل اوجریان ژوندی تاریخ دی چې نن زموږ ولس دهغه په پل اولیکه‌دیرې‌اوپرلاسی دمنزل‌لوری لندوی‌چې له‌یوائې دسیمی اواسلامی نړۍ دآزادی ګټلو اوعزت ساتنې په لار کې دالهام اوپیغام منبع ګڼلی شي بلکې دګردی نړۍ لپاره داستکبارپرضد

داستضعاف دپاڅون ، مقاومت اوپری درس ګرځېدلی دی .

د«شرعیات» مجلی دپیاخپریدلګ خبری دومره خوښ اووپارولم چی تر اوسه دمقاومت‌لخوادسلګونو کتابونو، رسالو،مجلو اوجریدو خپراوی له یم خوښ‌کړی ځکه‌خوتر‌تولود‌مخه‌د‌دغه تاریخی اودرانی مجلی دترلاسه‌کېدلی په لته کی شوم چی له ښه بخته ګران فاضل پردغه ګران‌بیه‌لورېینه سرلوری کړم او دغه ور د دغه درنی مجلی لیدو یوځل بیا تیر یادونه اوپخوانی خاطری مخی ته‌راژوندی کړی داسی یی وګڼی چی له لاسه یی ونیولم او دسترګو په رپ کی‌یی ډیر لیری‌بوتلم دپوهنتون په‌باغچو،دهلیزونو،ټلاکونو یی کوته په‌کوته وګرځولم،دنهضت دمخکښانو پریکړی اوپاوقاره خوری او د دوی دمبارزو جریان او حماسی می دخیال په پرده بیا بیا وځلیدی دپوهنتون په انګړ اود زرلګار پارک پرڅولدیو دنهضت دسرلارو اوسرتیرو دانقلابی ویناوو ازانګه می دزړه او دماغ تردیره روح پالونکی مشغولا وګرځیده چی تیروه‌وختو‌ته‌یی دمجلی له لوستو راپه څنګ کړم او دپادونو په ناپایه سمندر کی یی لکه توپانی لیری یوه اوبله خوا څپو ته وسپارلم.

له موضوع به لیری نه ځم .

جهادی خپرولو ته هسی هم زما تلوسه وی او دا پدی چی له څه وخته را سی د جهادی خپرولو د معرفی پداره په تحقیق لګیایم چی په پرله پسی تو ګه یی ابتدائی بنه د «افغان جهاد»په درنه مجله کی په دریو ژبو ، دری ، پښتو او انګریزی خپرېږی ، ځکه خو هری نوی جهادی خپرونی ته له تواو زیاته زما تلوسه وی خو شرعیات مجله داسی له وه چی یواځی می د یوی جهادی خپرونی د تحقیق په چارو او خپلو مطالبو بوخت وساتی بلکی دغه درنی مجلی چی د نهضت د تاریخ څندی تری روښانه‌دلی شی ډیرو لیرو ځایونو او جریانونو ته ورسولم او ډیر هیر شوی څیزونه یی بیا را په زړه اوتازه کړل او ډیر نور سی تری زده .

د همدغه مینی ، علاقی او درناوی له امله چی یواځی زه نه بلکی د نهضت ګرد افراد یی لری دی ته اړ کړم چی هغو تیروتنو او خصوصاً تیر ایستنو ته چی د مجلی په اړی خوره شوی ګڼه کی یی بنه لیونی کوته ونیسم ځکه شرعیات مجلی ته یواځی د یوی مجلی په سترګه ښایی و نه لیدل شی ـ لدغه مجلی سره تاریخونه ، ارمانونه ،غور- ځنګونه او رازونه تړلی او د نهضت د خاطرو ، ویارلو او مبارزو د یوی اوږدی او روښانه مودی پیښ لیک ور سره غبرګ جریان مرتبط‌لی دی ځکه خو دلته ډیره وره تیروتنه او تیر ایستنه د ټول نهضت په حق کی له یوی غټی جفا سره انډ ول ګڼل شی .

لومړی تیروتنی :

د مجلی پر دو تنه « د دعوت او جهاد دپوهنتون دری میاشتنی مجله » کښل‌شویده دلته دانبائیدله چی «دد‌عوت اوجهاد پوهنتون دری‌میا- شتنی مجله کښل شوی وای ځکه د پوهنتون نوم دعوت اوجهاد دی . د ساری په ډول د ادبیاتو پوهنځی دری میاشتنی خپرونه چی د ادبیاتو د پوهنځی دری میاشتنی . . له لیکل کېږی دلته یو دال اضافه دی ځکه دا واحد ترکیب او یوه جمله ده چی د دال د اضافه کېدو سره په اضافت کښی اضافت راځی .

د پښتی پر دوهم مخ د هیأت تحریر غړی یا د کتونکی ډلی نومونه راغلی دی پداسی‌حال کی چی د هیئت تحریر د مشر نوم په ورستی پښتی کی لیکل شویدی په کار خو دا وه چی د هیئت تحریر د مشر نوم کله هر ځای لیکل کیدای خو د کتونکو غړو د نومولو په سرکی کښل شوی وای ځکه دا د ګردو مجلو ژورنا ـ لستیکی تعامل دی .

د دو تنی او متن تر منځ یوه پانه سپینه پاتی‌شویده‌چی دغی سرپه‌نی پانی مجلی ته د کتاب بنه ور کړی او لکه د کتابونو استر داسی بریښی د مجلی د دوتنی او متن تر منځ د

سپینې پاڼې کړندود هیڅوک هم په هیڅ ځای کې نشي په ګوته کولای چې همداسې یې یوه سپینه پاڼه په‌پای کې هم اچول شوېده.

سره لدې چې دا د مجلې دپیاخپرېدنګ لومړی ګڼه او د دوهمې نشراتي دورې پېلامه ده خو بسم الله... پکې چور هېره‌شوېده.

د مجلې پر دوتنه ۴۹ ګڼه لیکل شوی که څه هم دا په ځای کېښنه ده ځکه په افغانستان کې ۴۸ ګڼې مجله خپره شوېده، خو دا عبارت چې «د ۱۳۶۶ کال ۴۹ ګڼه» لوستونکي‌په تعجب‌کې اچوي چې‌مجله دري میاشتېزه ده او بیا لا ۱۳۶۶ کال پای ته ندی رسېدلی نو څنګه ۴۹ ګڼې مجله خپره شوېده دلته‌دا ښائېدله چې ددوهمې دورې ذکر ور سره ضرور راغلی وی چې دهغو ټولو خپرونو کړلدوده دی چې له یوې وقفې وروسته بیا خپرېږي د نیتې په اړه دومره ویلای شو چې په مجله کې لومړی هجري شمسي نیټه لیکل شوېده او له هغه وروسته قمري خو د مجلې د خپراوۍ دري میاشتې بیا یوائې قمري‌ښودل شوېدې او لمړیزې میاشتې کورت له پامه غورځول شوېدې که د کال او میاشتو حساب او شمېر ته په شمسي حساب وی لکه چې د مجلې په پیل کې هم همدغه شمېر له او نیټه راغلې وه نو ښایي چې میاشتې هم شمسي ښودل شوې وای ـ او که تعامل قمري حساب او نیټه وی نو دا بیا ضروري ده چې همدغه نیټه په پیل کې ولیکل شي.

استاد شهرالي د سر مقالې د سر لیک‌د« تجدید طبع مجله شرعیات و مختصری از سر گذشت آن » تاکلي خو تجدید طبع د تکثیر معنا ورکوي لکه چې یو کتاب او مجله دوهمه پلاخپرېږي‌یعنی دهغه خپرولې دویم ایډیشن.

د بېلګې په توګه د علامه سید جمال‌الدین افغان‌عروة‌الوثقی‌چې(۱۸) ګڼې یې خپرې شوې چې هغه‌ته‌تجدید طبع سمه لګېږي خو له یوې وقفې وروسته د یوې خپرولې له بیا خپرېدلګ سره تجدید طبع زما په نظر ښه له برابږي.

دا خودهغو تیرو تنو خو بېلګې وی چې د مجلې په ۴۹ ګڼه کې یې ښه نیولی خو ځکه یې په لنډون سره یادونه وشوه چې تېرو تنې زموږ په جهادي خپرونو کې پېښې شوې او پېښېږي خو هغه چې قصداً ښه نیسي او موږ یې دلته د تیرایستنو په نامه یاد ووهغه په رښتیا هم د الدېښنې، نیونې او سمولې وړ دی چې په‌لنډو ټکو کې په لالدې ډول هغو ته اشاره کېږي.

د مجلې لومړلی سرمقاله چې‌د « تجدید طبع مجلهٔ شرعیات و مختصری از سر گذشت آن »

تر سر لیک لالدې لیکل شوی د مجلې د لومړنی مسؤول مدیر استاد رباني په نوم او رول چور سترګې پټې شوېدي، پداسې حال کې چې د یوې خپرولې د معرفي په لړ کې د لومړنی مسؤول مدیر یادونه دخپرونې د معرفي په اړه د څېړنې تخنیکي غوښتنه ګڼل کېږي چې لد غه واقعیت څخه سترګې‌پټول پخپله د سر مقالې د عنوان او بیا لوري لیکنې پر تېرایستنه ګواهي ورکوي ـ ځکه چې د مجلې د سر ګذشت په راسپړلو او یا دولو کې چې د هغه مجلې د لومړنی مسؤول مدیر یا دونه ونشي نو دا به د هغه خپرولې د سر ګذشت‌په یادونو یولوستونکی څه وړ قانع‌کالدی د ژورنالیزم له مخې هره خپرونه د معرفي ځالګړې ښه لري:

د بېلګې په توګه علمي او اکاډمیکه خپرونه، تبلیغاتي خپرولنه او ادبي خپرونه خو پدغو ټولو کې د خپرونو تخنیکي اړخو له سره مشترک دی که هغه علمي او اکاډمیکه مجله وی یا ادبي او تبلیغا تي. خو د مؤسس ـ د امتیاز خاوند ـ مسؤول مدیر ـ د تأسیس کال ـ خپرونکی ـ د خپرېدو فاصله ـ د خپرېدو ځای ژبه ـ قطع ـ دخپرېدو موده هغه‌برخې دي چې دهرې خپرولې دمعرفي‌سهم،

عمده او ضروری ارخونه گڼل شویدی او که له پامه غورځول کیږی نو دا د معرفی او خپرنی نیمګړتیا بلل کیږی او د تنګ نظری ور وست محصول .

دزیات تفصیل له پاره وګوری :

۱ افغانستان کی د ژورنالیزم تاریخچه

۲ ـ پاکستان مین ژورنالیزم کا تاریخی سفر

۳ ـ معرفی جرائد ، مجلات و روزنامه های افغانستان ۴ ـ جرائد غیر دولتی افغانستان اودا سی نور . .

تر او سه چی هرڅه ور ونه که هغه مجله ده ـ که جریده اویا ورځپانه چی له یوی وقفی اوځند وروسته بیا خپریږی په سرمقاله کی د پخوانی چلوونکی اوددی ترڅنګ د مؤسس او د امتیاز دخاوند یادونه هرو مرو راغلی ، د خپرونی په تیرو خپرونو خبری شوی ، د بیاخپریدنګ ضرورت یی په ګوته شوی او نشراتی کرښی او راتلونکی یی په ډبه شویده .

لیری به نه ځو د ګهیځ اسلامی جریده په راواخلو کله چی شهید مولوی عبدالسلیم فرقانی د مدیریت له چارو ګوښه کیږی او عبدالرازق فهیم د مسؤول مدیر په توګه ټاکل کیږی نو په لومړی سرمقاله کی د فرقانی له خدمتونو یادونه او ستاینه کوی .

اوبیا کله چی لعل محمد الیاس ـ خیل دغه دندی ته اوړه ورکوی هغه د ښاغلی فهیم څخه په درناوی یادونه کوی همدغسی لعل محمد الیاس خیل او محمدعارف پیمانی هم .

د کابل مجله یوه اکاډمیکه مجله وه خو د هر مدیر په بدلیدو او ټاکل کیدو دغه اصل اودود دوام موندلی چی د لسګونو چلوونکو په ټاکنه او بدلیدنه هیڅوخت هیڅوک له پامه نده غورځولی شوی د پیام حق په مجله کی هم د ښار ـ فائز ـ قرشی او نورو چلوونکو په بدلیدو رابدلیدو دغه ژورنا لستیکی اصل خپله لاره نده پریایښی داخو په ځای پریږده راشه خپله شرعیات مجلی ته کله چی له استاد ربانی وروسته استادشهرانی د مجلی د مسؤول په توګه ټاکل کیږی نو هغه وخت د استاذ ربانی د خدمتونو او زحمتونو په تفصیل یادونه کوی خو دلته هڅه له یاده باسی او هیروی یی .

لومړی مسؤول مدیرچی مؤسس مسؤول ورته ویل کیږی او بیا شرعیات مجله چی پخپله استاد سیاف د تحریک دنشراتی ارګان نوم ور کړی او حقیقت هم دی د مجلی په اړه د دغسی ټکو یادونه نوره هم ضروری ګڼلی شی ځکه چی داتریوه نهضت پوری ارتباط پیدا کوی او د نهضت منسوبین ښایی په بشپړه توګه له خپل تیر او پخوانی جریان اود خپلو مخکښانو له اول فعالیت کار او مبارزی څخه په سمه او بشپړه توګه خبرتیا ولری .

د لومړی او مؤسس مسؤول مدیر یادونه لدی نه هم ضروری ځرګندیږی چی هغه به هرو مرو په ابتدایی او ناسمو شرایطو کی د کار پنسټ ایښی وی او ستونزو او نا خوالو ته به یی اوږه ور کړی وی چی بیا وروسته نور د هغه په نښه شویو پلونو په آسانه لار لندولی او پر مخ تللی شی . محترم استاد شهرانی په لومړی سرمقاله کی لیکی :

هژده سال پیشتر یعنی درسال ۱۳۹۰ هـ ق مطابق ۱۳۴۹ هـ ش مجله شرعیات درآسمان مطبوعات کشور همچون ستاره درخشان طلوع کرد ، ویا به عبارت واضح اولین شماره مجله مذکور در دوازدهم ربیع الاول سال ۱۳۹۰ هـ ـ ق بمناسبت میلاد مسعود حضرت رسول اکرم «ص» ازطبع برآمد و در محفلی که بدین مناسبت طور معمول از طرف پوهنځی شرعیات پوهنتون کابل برګزارمیشد برای حضار توزیع ګردید .

خواستاد شهرانی دالدی لیکلی چی د مجلی لومړنی ګڼه د چا په مسؤلیت او چلونه خپره شو چی بیا د سرمقا لی تر پای پوری د دغه ټکی څه ځرګندونه نده شوی پداسی حال کی چی د اصلاح ورځپانه د هغه کال (۱۳۴۹) د جوزا د(۹۱) نیټی په ګڼه کی دیوه تقریظ په ترڅ کی چی د استاد ربانی عکس ئی هم خپور کړی لیکی : شرعیات نام مجله ایست که درین اوا خر از طرف پوهنځی شرعیات پوهنتون کابل انتشار یافت و اولین شماره آن به مدیریت

مسؤل ښاغلی برهان‌الدین ربانی در مطبعه پوهنتون طبع و غرض استفاده علاقمندان آن در ۷۳ صفحه گذاشته شده است نخستین شماره سال اول مجله شرعیات که‌مقارن به‌ایام فرخنده وبا میمنت میلاد حضرت‌سرورکائنات (ص)چاپ‌شده اکثرموضوعات‌ومطالب خود را وقف شرح‌حال وزندگی‌پیامبر بزرگ اسلام گردانیده است چنانچه نخستین مضمون منتشره آن تحت عنوان «متن نخستین نامه رسول خدا (ص) به‌هرقل امپراطور روم می‌باشد که انتشار این نامه تاریخی را بحیث سر آغاز انتشارات مجله شرعیات فال نیکو گرفته ، آرزومندیم تاسلسله این نشرات در راه خدمت به دین مقدس اسلام و توضیح وتفسیر بهتر اساسات اسلامی به نحویکه جوابده نیازمندیها و حوائج پیروان این دیانت مطهر باشد ، مصدر خدمتی شده و انوار معنوی اسلام‌رادر قلوب مردمان متدین بیشتر اثر گزین گرداند .

در مضمون « هدف و مرام » غایه بوجود آمدن این مجله چنین تصریح گردیده :

« . . . آری همین اسلام که روزی پایه مجد و جلال شرق و شرقیان بوده ، هم اکنون برای ما پایه گذاری حیات نوین ما از هر مسلک ونظام دیگر صالحتر و شایسته تر است گذشت زمان وسیر تاریخ کمترین اثری بر ابهت و جلال آن وارد آورده نمیتواند ، کاروان معرفت هر قدر رو به جلو برود . . . عظمت و جلال این دین بر جهانیان روشنتر می شود . . . »

اصلاح په پای کی لیکی :

ما در حالیکه نشر این مجله را به پوهنځی شرعیات ومدیر مسؤول آن ښاغلی ربانی تبریک می گوئیم ارزومند بیشتر خدمات فرهنگی شان درین ساحه می باشیم .

استاد شهرانی د سر مقالی په بله برخه کی لیکی : « باتأسیس پوهنتون دعوت و جهاد در مجلس تاریخی ۸ / ۱۲ / ۱۴۰۷ خود چاپ مجدد واحیای طبع مجله شرعیات راتصویب کرد و توصیه نمود که باید روش نشراتی ، قطع و صحافت و شماره مسلسل سابق آن مد نظر گرفته شود و مدیر مسؤول سابقه نیز بحیث رئیس هیئت تحریر اجرای وظیفه نماید و نظر به شرایط هجرت دفعتاً در هر سه ماه نشر گردد .

درانه لوستونکی دی پاملرنه وکړی «روش نشراتی قطع ، صحافت و شماره مسلسل سابق آن مد نظر گرفته شود»څو د لومړنی او مؤسس مسؤول چلوونکی له یادولو دی‌سترګی پټی کړی شی ؟ ! !

موږ پدی بحث نه کوو چی د مجلی نشراتی سویه د استادربانی د مسؤولیت په وخت کی څه وروه او بیا راوروسته څنګه ؟

خو دا د ژورنالیزم کره اصل دی چی د یوی خپرونی د بیا خپریدنګ په وخت کی ددغه ډول ټکو یادونه ډیره ضروری خبره ده . چی پخپله د استاد شهرانی لدغه ادعا سره اړخ نه لګوی . . . با صراحت لهجه می گوئیم که این مجله مربوط به یک شخص و یا یک تنظیم نبوده بلکی ارګان نشراتی پوهنتون دعوت و جهاد است . در قدم‌اول بهمه ملت مسلمان افغانستان مربوط بوده و در مرتبه دوم بهمه جهان اسلام .

بل ځای دوی د خپل مدیریت یادونه کوی خو له ځانه مخکی بیا د بل هر څه نالیدلی نیسی .

دوهمه سر مقاله د محترم‌استاد سیاف په قلم‌کښل شویده چی دپیغام بڼه لری چی هغه هم دغه حقیقت نالیدلی ګڼلی . تر دی چی لیکی : د اشتن یک جریده آزاد یا د اشتن یکی از آلات طباعتی ازجمله آرسالهای بزرگ اکثر فرزندان دلسوز تحریک گردیده بود .

البته این ضرورت از یکطرف و ضرورت تعبیر از مقاصد و اهداف پوهنځی شرعیات آن وقت که در حقیقت مهد تحریک اسلامی افغانستان بشمار میرفت از طرف دیگر مسؤولین

پاتی په (۶۷)مخ

دالحاج اجرالدين ژباړنه

نشنلزم داسلام دښمن او دښکلاک لاس په نامه خدمتګار

دودمل د مقالې په یوه برخه کې
غواړي ثبوت کړي چې اسلامي هیوا-
دونه باید یو له بله لیرې او جداوي
او په خپل ګمان یې د قرآن مجید
یو « آیت » هم د اثبات لپاره راوستی
« په مسلمان امت کې د ملتونو د
ثبوت او جلا جلا قومونو تصدیق قرآن
مجید په ډېر ځای کې داسې بیانوي :

ولقد اخذالله میثاق بني اسرائیل
و بعثنا منهم اثني عشر نقیبا . . .

ترجمه : په تحقیق سره اخستی وُه
وعده خدای ، د بني اسرائیلو څخه او
لیږلي یې ؤ د هغوی څخه (په هغوی
کې) د ولس د قومونو مشران .

د موسی (ع) په امت کې
دولس قومونه وو ، او هر یو قوم خپل
خپل مشر درلود چې هر مشر به د
خپل قوم پالنه کوله »

دلته دودمل غواړي چې دوه
مطلبه ثبوت کړي :

لمړی داچې نشنلزم داسلام دتائید
وړ دی او پورته مبارک آیت یې ورته
شرعي دلیل راوستی .

دویم داچې په مجموعي توګه
ټولو مسلمانانو ته « امت » وائي ، خو
امت معنا داسې نده چې ټول به یو
بل کې ګډ او نه ماتیدونکې صف جوړ
کړي ، سرحدات له منځه یوسي امتیا-
زات لغوه او نفي کړي ، بلکه هر یو
مسلمان ملت باید ځانته خپل سرحدات ،
سیاست ، اقتصاد او منابع ولري او له
هره پلوه یو له بله بېل وي یوازې
د « واحد امت » ترنامه لاندې راشي
نود عملي ژوندانه په ډګرکې بېلا بېل
وي (! ! !)

دودمل دلته تیروتي او بې ځایه
یې د موضوع لپاره شرعي دلیل
راوستی چې هیڅ ورپورې اړه نلري .
او هغه دا چې :

۱ — پورته مبارک آیت دحضرت
موسی (ع) د قوم په باره کې دی
نه د امت رسول الله ﷺ په باب .

۲ — پورته آیت « اخباري » شکل
لري نه « انشائي » . یا په بله وینا
خدای جل جلاله خبر ورکوي چې
دموسی علیه السلام له قوم ځینې مې
دولس تنه د مشرانو (نقباء) په
توګه غوره کړي وه ، نو د قرآن
مجید کوم شمیر آیتونه چې «اخباري»
شکل لري ، له هغې موږ مشخص
دستور او تکلیف نشو افاده کولای
بلکه « انشائي آیات » د مشخص
دستور په مفهوم دي لکه اقیموا
الصلاة (لمونځ ادا کړی) وآتوا
الزکوة (او زکاتونه ورکړی)
نو ځکه دپورته آیت ځني داسې نشو
استنباطولی چې ګنې خدای جل جلاله
دستور ورکړی چې « امت اسلامي »

صفحة مفقودة

صفحة مفقودة

په بیلا بیلو ملتونو تقسیم شی او هر ملت ځانته سیاست ، اقتصاد، فرهنگ حکومت او قانون ولری او نوم یی یوازی «امت اسلامی»وی اوبس(!!!) نوکه داسی وای د قرآن مجید نورو آیاتونو به مسلمین «وحدت اویوالی» ته نه رابلل او دا ښکاره ده چی اسلام تش په نامه « وحدت » ته څوک نه رابولی بلکه « اسلامی وحدت » ، یو هر اړخیز او په تماسی معنا پوره «وحدت » دی چی سرحدات له منځه وړی ، ټول هیوادونه سره «یو» کوی او په ټولو اسلامی ځمکوکی یوالهی قانون « قرآن » جاری کوی ، دملتونو قبیلو او طائفو نومونه یوازی د پیژندنی لپاره دی اودبیلا بیلو ملتونو پرځای د یومشر تر قیادت لاندی یوستر اسلامی هیواد منځ ته راولی یعنی د امت او امامت نظام جوړوی چی ټولو خلکو « اسلامی ا ت » د یو امام پسی اقتدا کړی وی .

ددغسی « توحیدی امت » جوړښت ذهنی او خیالی مسئله نده بلکه د حضرت رسول کریم ﷺ او خلفا ء راشدین (رضوان الله اجمعین) زمانه د « توحیدی امت » انځور وه .

په اسلام کی د انسان د فضیلت معیار « تقوا » ده ، چی د تقوا له مخی حکومتی او اداری وظائف د اسلامی خلیفه لخوا مستحقینوته ورکول ، که څه هم د یو سیمی « والی » د بل ځای وی .

مثلاً دمسلمینو د دویم خلیفه حضرت عمر رضی الله عنه په زمانه کی حضرت عمرو بن العاص رضی الله عنه د مصر والی او حضرت ابو هریرة رضی الله عنه د بحرین والی تاکل شوی وه پداسی حال کی چی دوی د مصر او بحرین اوسیدونکی نه وه .

۳ - په هغه آیت چی مولانا دودمل استدلال کړی آیا واقعاً تری د نشنلزم بوی راخیژی(العیاذبالله)؟ آیا کله چی خدای جل جلاله بنی اسرائیلو څخه دولس تنه مشران (نقباء) وټاکل نو هغوی ته ئی وویل چی تاسی هریو بیلا بیل ملتونه او قومیتونه اوسی ، باید یو له بله جدا او بیل اوسی او هریو پریو بل ځانونه لوړ او غوره گنی او هر مشر (نقیب) بایدد خپل قوم غم وخوری او بس :

مولانا دودمل د مقالی په بله برخه کی غواړی چی داسلام له نظره د نشنلزم ارزښت ثبوت کړی خو په لاشعوری توگه د هغه ټول استدلال د خپلی دعوا پر ضد دی .

مثلاً لاندی دوو فقرو ته پاملرنه وکړی .

لمړی فقره : « که چیری دیوه ملت دین بیل وی خو په ژبه اونسل کی شریک وی هغه هم یوقوم حسابیږی»

دو یمه فقره : « لیکن دا یاد ماتل په کار دی چی د امتحا ن په وخت کی په ژبنی ، نسلی یوا لی ته ارزښت نه ورکول کیږی او د دین په سر به د خپل ژبی نسلی وروسره هم جنگیږی »

دودمل د لمړی فقری د اثبات لپاره دوه آیتونه راولی څو د قومیت او نشنلزم ارزښت په اسلام کی راوښی چی د مسلمان او کافر وطندار ترمنځ د وروری اړیکی وجود لر ی او هغو دوه آیتونو ته داسی پیوند ورکوی «قرآن عظیم الشان ددی خبری تصدیق کوی چی بیل دین ، لکن په ژبه او نسل شریک ته د ورور قوم الفاظ استعمال شوی دی خدای جل جلاله فرمائی : « **والی مدین اخاهم شعیبا قال یقوم اعبدوالله** » ترجمه : او په طرف د مدین ورور دهغه قوم شعیب علیه السلام ولیږه وویل شعیب ای قومه زما !عبادت کوی دخدای شعیب علیه السلام خپلو هم ژبو او هم نسبو کفا رو تـه د یا قوم الفاظ استعمالوی . په بل ځا ی کی صالح علیه السلا م خپلو هم ژبو او هم نسبو وروڼو ته داسی بیا ن کو ی . خدای جل جلاله فرمایلی دی : « **والی ثمود اخاهم صالحاً قال یقوم اعبدواالله. . .** » ترجمه : او لیږلی و ثمودیانو ته ورور د هغوی صالح علیه السلام وویل صالح ای قومه زما ! عبادت کوی د خدای جل جلاله .

له دویمی فقر ی معلومیږ ی چی قومیت ، میلیت ، ژبه ، نژاد او

د دوی په ځیر نور ځیزونه د اسلام له نظره ارزښ للری او له د افرادو او خلکو تر منځ د قوی رابطی باعث گرځیدلای شي ، یوازی عقیده او دین د خلکو تر منځ د قوی رابطی او پیوستون باعث گرځېدلای شی که څه هم دوه نفره سره پردی وی خو د دوی د یوالی باعث گرځی او هغوی چی سره نسبي ورونه او خپلوان وی .

خو که دین او عقیده ئی یوه نه‌وی یودبل دښمنان اوسره لیری کیږی. دودمل دلته پوه شوی دی یانه ، خو حقیقت ته ئی غاړه ایښی ، ځکه له اسلام پرسیره نور آسمانی ادیان هم « اعتقادی اړیکو » ته زیات اهمیت ورکوی چی د انسانانو ترمنځ نوری اړیکی د « اعتقادی‌اړیکو » په رڼا کی وینی لوځکه « ابو لهب » چی د حضرت رسول کریم ﷺ کا کا دی خو د « حق‌عقیدی » سره د دښمنی له امله د هغه او ښځی په باب ئی درټلو اوغندنی لپاره سورت نازلیږی تبت یدا ابی لهب وتب . . . .

بلی دود مل دلته پر حقیقت اعتراف کړی خو ورسته بیا ئی د « لمړ ی فقری » سره په رابطه داسی جملی استعمال کړی چی په غیر مستقیمه‌توگه‌ئی له حقیقت ځنی‌شاکړی او په زیرکه توگه ئی غوښتی دی ثبوت کړی چی ددین او عقیدی په نسبت « ژبني او نسلی اړیکی »

ارزښت او اهمیت لری چی پدی باب له تیرو دووآیتونو څخه داسی دلیل راولی چی هغه دوه پیغبران (حضرت شعیب علیه السلام او حضرت صالح علیه السلام) دخپلو قومونو دورونو په نامه یادشوی ، پداسی‌حال کی چی قومونه‌ئی دکفر په لاره روان وه .

مونږ دود مل ادعا د لاندی دلایلو له مخی ردوو :

۱ ـ د دواړو پیغمبرانو دخپلو قومونو دورونو په نامه یادیدلوڅخه مطلب دادی‌چی دوی‌له خپلوقومونو پردی نه وه بلکه له همدی اقوامو پروردگار هغوی نبوت لپاره غوره کړی وه چی له بعثت مخکی دوی د ستر شخصیت خاوندان او نیک خلک وه چی دروغ‌ویل دهغوی له شانه لیری وه نواوس ئی چی دنبوت دعوا کړی داسی به نه وی چی‌گنی دوی دروغ وائی ددی لپاره چی نبوت قومونه په دروغو ونه‌گنی لوځکه ئی هغوی د خپلوقوموانو دورونوپه‌نامه یادکړی، اوپه آیتونو کی د دی مطلب یادونه پدی مفهوم لـه چی‌ژبنی او نسلی اړیکی ترعقید وی اړ یکو مهمی او ارزښتنا که دی او که‌دا سی وی نو بیا ولی د « حق » څخه د سراړولی پصورت کی پردواړو قومولو د خدای عذاب نا زل شو.

نعقروالناقة وعتواعن امرربهم وقالوا یٰصلح ائتنابما تعدلنا ان کنت من‌المرسلین فاخذتهم‌الرجفة فاصبحوا فی‌دارهم جاثمین ـ . . . .

وقال الملأ لذین کفروا من‌قومه لئن‌اتبعتم‌شعیبا انکم اذالخاسرون ـ . فاخذتهم الرجفة فاصبحوا فی دارهم جاثمین ـ .

۲ ـ مولانا دودمل دهغوآیتونو په باب‌څه وائی‌چی‌د « حق عقیدی » دنه‌منلو له امله ——— دپلار او ځوی اړیکی شلیږی او مؤمنینوته وصیت‌شوی چی‌د کفارو دوستی به نکوی دمثال په توگه :

(۱) ونادی‌نوح‌ربه فقال‌رب‌ان ابنی من‌اهلی وان وعدک‌الحق . . .

(۲) یاایهاالذین آمنوالاتتخذوا الکافرین اولیاء من دون المؤمنین اتریدون‌ان‌تجعلواالله‌علیکم‌سلطانامبینا

(۳) یا ایهاالذین آمنوالاتتخذوا الذین اتخذوا دینکم هذوا ولعبا من‌الذین‌اوتواالکتاب‌من‌قبلکم‌والکفار اولیاء واتقواالله ان‌کنتم مؤمنین .

نودلته معلومه شوه په کومو آیا تو چی مولانا دودمل استدلال‌کړی او هغه آیات‌چی دحضرت شعیب علیه‌ـ السلام او حضرت‌صالح علیه السلام د اقوا مو د هلاکت په باب نازل شوی دا تول د نشنلیزم پر ضد یت دلالت کوی . ځکه قرآن د قومولو سره د هغو دوو پیغمبرانو د قومیت د رابطی له اعتراف پرسیره داهم په ډاگه کړی چی د « حق » نه منلو په‌صورت‌کی ژبنی، قومی ،نسلی، وطنی اولژادی اړیکی په دردنه دواکیږی .

مولانا دود مل هم کفارو سره

د دوستی نه کولو لپاره پدی آیت استدلال کوی .

« یاایهاالذین آمنو ا لاتتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء ولا تتخذوا منهم ولیا ولانصیرا »

دا او ددی په څېرلور آیاتونه هم پردی کفار اوهم دمسلمانو سره هموطنه کفارچی دیوی ژبی اونژاده وی دبرابرلیسی اوس‌له مولانا دودمل څخه پوښتنه کوو چی دامطلب دی دغه منظور اوهدف لپاره راوستی چی که دیو ملت خلک دبیلابیلو ادیانو پیروان خو ژبه او نژادئی‌یو وی بیا هم دوی یو قوم حسابیدلای شی . آیاد « قومیت » محور وحدت منځ‌ته راوستلای شی ؟

قومیت دمختلفوادیانودپیروانو لیری زړونه سره نژدی کولای شی ؟

آیاد حضرت رسول کریم(ص) د رسالت‌تاریخ، دخلفاء راشدینو تاریخ، داسلام تاریخ اولیدی پرسیره‌اسلامی احکام دارابو دلای شی چی «قومیت» د وحدت محور گرځیدلای شی ؟

البته د « اهل ذمت » مسله یوه بیله مسله ده چی بایدیه جدا گانه دول پری بحث و شی.

اوس هغو شرعی نصوصو ته پاملرنه کووچی نشنالیزم یعنی قومی ژبنی ، وطنی ، نژا دی ، قبیلوی تعصبونه ئی ردکړی .

اسلام هر دول تعصبونه رتلی او دانسان د فضیلت معیار « تقوا » گنی . جغرافیائی تنگ حدود ،ژبنی ، قومی ملی او قبیلوی دیوالونه دهغه لظر او دریغ نشی محدود و لای د « انماالمومنون اخوة » او « ان‌هذه امتکم‌امة واحدة واناربکم فاعبدون » په رڼا کی ټول جزئی او کلی مسائیل څیری .

لاندی شرعی نصوصو ته پاملرنه وکړی :

۱ ـ رواه ابو داود : لیس منا من‌دعاالی‌عصبیة ولیس‌منا من‌قاتل‌علی عصبیة ولیس منامن مات‌علی‌عصبیة .

« هغه څوک ځما څخه ندی‌چی نورتعصب‌ته رابولی ، ځماڅخه ندی هغوی چی دتعصب‌په نیت اوانگیزه جنگیږی، ځما څخه ندی هغوی چی پرتعصب مړه شی »

۲ ـ رواه احمدوابن‌جریر :ان‌انسابکم هذه لیست‌بمسبة علی‌احدکلکم‌بنوآدم لیس‌لاحدعلی‌احدفضل‌الابدین اوتقوی الناس‌لادم وحواء ان‌الله لایسألکم عن احسابکم ولاانسابکم یوم‌القیامه ان‌اکرمکم عندالله‌اتقاکم .

« تاسی‌نسبونه نوروته دکنځلو باعث نشی‌گرځیدلای ، تاسی ټول د آدم اولاده یاستی ، هیڅوک پریو بل برته له تقوا او تدین امتیاز نلری خلک د آدم او حوا څخه پیدا شوی البته خدای‌جل‌جلاله دقیامت‌په ورځ ستاسی د حسبونو او نسبونو پوښتنه نکوی ، بی‌شکه غوره له تاسی‌دخدای په نزد متقی له تاسی دی »

۳ ـ رواه بیهقی : یاایهاالناس ان‌ربکم واحد الا لافضل لعربی‌علی لعجمی ولاعجمی علی‌عربی‌ولا لاحمر علی اسود ولا لاسود علی احمر الا بالتقوی .

« ای خلکو پروردگار تاسی یو دی ، پوه شی چی‌هیڅ عربی‌پر عجمی اوعجمی‌پر عربی ، سورپر تور او تور پر سور فضیلت او لوړوالی نلری مگر په « تقوا » .

۴ ـ رواه البزار : کلکم‌بنوآدم و آدم خلق من تراب .

« تاسی ټول‌دآدم اولاده یاستی او آدم له خاوری پیدا شوی »

۵ ـ امام بخاری رحمة‌الله علیه روایت کړی چی حضرت ابوذر رضی الله عنه او حضرت بلال رضی الله عنه پخپلو کی قهر کړی‌وه اوپوبل‌ته ئی کنځلی‌هم‌وکړی دقهروخت‌کی حضرت ابوذر ، حضرت بلال ته وویل : ای د توری زویه ! حضرت‌بلال رضی الله عنه حضرت پیغمبر ﷺ ته شکایت وکړ لو ابوذر رضی الله عنه ته‌ئی په خطاب‌کی وویل :

« اعیرته بامه ؟ الک امروء فیک جاهلیة »

« ای دمورعیب‌دی‌ورته وواپه بی شکه ته دا سی سری ئی چی د جاهلیت خوی لری . »

۶ ـ امام احمدحنبل د ابوذر رضی الله عنه څخه روایت کړی چی حضرت پیغمبر ﷺ فرمایلی : « انظرفانک‌لست‌بخیر من‌احمر ولااسودالاان تفضله بتقوی

الله »
« ته‌له سورا او توره بهترنه‌ئی مگر داچی الهی تقوا اختیار کړی»

۷ - ابن جریر پخپل تفسیر کی روایت ذکر کړی او هغه داچی:

یو یهودی د اوس او خزرج (دانصارو دوه قبیلی) قبیلی و لیدلی چی په وحدت او خورا محبت سره یوه ځای شوی یو د بل سره گذاره او خبری کوی ، نودا کار پری سخت تمام شو اوله ځاله سره ئی وویل : دهغوی ترمنځه به دکینی او دښمنی اور بلوم داخبره ئی وکړه او هغوی پسی لاړ او په خبرو کی ئی کیناست اود «بعاث» جنگونه (دجاهلیت دزمانی داوس اوخزرج دقبیلی ترمنځ جنگونه) ئی رایاد کړل اوه نه اشعار ئی وویل چی‌ددی جنگ په باب ویل شوی وه اوتردی حده ئی نوموړی شیطانی عمل ته لمنه ووهله چی دوی ئی په احساساتو راوستل اودجاهلیت دزمانی کینی (چی‌داسلام له امله دمنځه تللی وی) ئی بیرته راوپارولی داوس دقبیلی پوری اړونده سړی ژغ وکړچی ای د«اوس» قبیلی ژر راشی او هم‌دغسی خزرج هم ، دواړو اړخونو وسلی راواخستی اونژدی وه چی لویه فتنه جوړه شی هغه وه چی خبر حضرت رسول کریم ﷺ ته ورسید او دپیښی ځای ته‌ئی ځان راورساوه اودهغوی ترمنځ ئی سوله وکړه او ولی ویل : آیا پداسی حال کی چی زه لاتراوسه ژوندی یم نودجاهلیت دعوا سورا ژوندی کړی اوهغه هم پداسی وخت کی چی خدای (ج) تاسی اسلام ته « هدایت » کړی اوسی او داسلام له لاری تاسی دعزت خاوندان شوی یاستی کومه رابطه چی تاسی دجاهلیت سره لرله هغه پری شوی اود اسلام پواسطه دکفر نه خلاص شوی او اسلام ستاسی په منځ کی مینه او الفت پیدا کړ ، (ددی ټولو سره سره) بیاهم تاسی غواړی چی جاهلیت ته مخه کړی اوپداسی حال کی چی کافران شوی یاستی یو دبل سری پری کوی.

ابن جریر زیاتوی : « ددی پیښی پسی خدای تعالی د آل عمران سورت لاندی آیتونه نازل کړل « **یاایها الذین آمنوا ان تطیعوا فریقا من الذین اوتوا الکتاب یردوکم بعد ایمانکم کافرین . . . .**»

« ای مؤمنانو ! که تاسی د اهل کتابو دیوی ډلی پیروی وکړی تاسی له « ایمان» څخه « کفر» ته راا اړوی » .

دکابلی تفسیر په لمړی جلد ، د آل عمران د « ۱۰۰ - ۱۰۳ » آیتونه څخه لاندی داپیښه په مفصله توگه بیان شوی .

په‌لنډه توگه‌وایو، دنشنلیزم اصول محتوا او فروعات ټول داسلام له‌نظره منفور اوردشوی اود «اسلامی واحد است » دگټو برخلاف دی ، پدی باب زیات شرعی دلایل موجود دی موږ دلته یوازی دمسئلی د روښانه کولو لپاره پرڅو دلایلو بسیا وکړه .

«شرعیات» مجله ....

و منسوبین پوهنځی شرعیات را که استاد غلام‌محمد نیازی رحمة الله علیه در رأس آنها قرار داشت به فکر آن انداخت تا نشریهٔ داشته باشد که زبان ناطق این مؤسسه علمی و در عین زمان منفذی برای تبارز آراء و نظریات فرزندان راه دعوت بشمار آید به همین ملحوظ مجله شرعیات در ساحه مطبوعات افغانستان تبارز کرد . . .

استاد سیاف تر پای پوری د مجلی د چلولکی خواته هیڅ ډول اشاره نده کړی .

خو موږ د استاد سیاف حق هم محترم او محفوظ گڼو چی د استاد ربانی د مدیریت په وخت کی دمجلی مهتمم ؤ او لدی څخه هم یادونه او قدر دانی ضروری گڼو په پای کی د شوی گستاخی د بخښنی په امید خپلی حوزی وری خبری رانغاړم او د شرعیات د درنی او معیاری مجلی د بری دوعاکوم چی لوی خدای (ج) دی د دعوت او جهاد په لاری دغه خپرولی په کړی مبارزه‌برکت کیږدی مؤسسینو چلوونکو او همکارانو ته . یی دی اجراو توفیق ورپه برخه کاندی . آمین یارب العالمین

نویسنده: مولانا مودودی

مترجم: عبدالقدیر «فطرت»

اقتصاد اسلامی

سیستم شرکت های معدود (انحصار فئیـــوی)

درین رقابت جهانی و عالمگیر مشتی از بانکداران ، دلالان (کمیشن کاران) صنعتکاران و بازرگانان بزرگ طوری بر کلیه وسائل اقتصادی کنترول دارند که جهانیان در مجموع از مقابله با آنان عاجزاند :

اکنون تقریبا "انتخاب شغل آزادانه ممکن گشته است وافراد به آسانی نمیتوانند که با عرق جبین و آبله دست و بکار گیری نیروی دماغ خویش بکاری دست بزنند ، و از نعمات مادی که خداوند برای ایشان ارزانی داشته استفاده ببرنده. طوریکه درسیستم اقتصادی کنونی برای یک تاجر یا صناع و یا یک زراعت پیشه کوچک محلی برای دست و پا زدن وجود ندارده و آنها مجبورند که در تمام امورات اقتصادی غلام و برده ٔ مالکان شرکت ها وصنایع بزرگ بوده باشنده وبدیهی است که این صنعتکاران بزرگ تمام سرمایه های مادی ومعنوی آنها را به یغما می برنده. ونتیجه این همه بهره کشی های بیرحمانه تا آنجا میکشد که کافه نسل انسانی به یک حیوان صرفا "مادی و اقتصادی تبدیل می گردده و ازین میان محض افرادکمی میتوانند که ازین مرداب بیرون آیند و استعداد های روحی ، اخلاقی وعقلی خویش را تکامل بخشند و به مسائل بالاتر از اشباع شکم بیندیشنده

وخلاصه دراثر استیلای این نظام شیطانی تنازعات وکشمکش های اقتصادی آنقدر شدت اختیار می کند که تمام پهلوهای حیات را فلج میسازده

علاوه ازین ، نظام های سیاسی ، اصول ومو ازین قانونی وسیستم اقتصادی دنیا نیز ازین نظام غیربشری و غیرفطری به سختی صدمه دیده است ه از شرق گرفته تا غرب ، ودرهرنقطه زمین، معلمین اخلاق (سرا زگریبان توصیه و اندرز برآورده و بر کفایت شعاری (تاء کیدمی ورزنده گوا ینکه نبایدتمام ، تحصیل ودرآمد انسانی کلا"مصرف شود ، وبلکه باید قسمت از آن را پس انداز کرد ودربانکها تحویل داد ویا بذریعه آن اوراق و ضمانت های بیمه خریداری کرد ویا سهام بشرکت ها وکمپنی های تولیدی را وصول نموده

یعنی چیزیکه نقطه مقابل اخلاق قرار دارد وبشریت را به تباهی سوق میدهد ، بدبختانه معیار عالی اخلاق تصور می شود ه قدرت سیاسی هم درکنترول این طبقه است وبجای اینکه در راه رهائی انسان از ستم انسان بکار گرفته شود ، آله دست ستمگاران وزورگویان گشته و از منافع آنان حمایت میکنده تمام پوست های دولتی ایاری شیطان تسلط کامل دارند و برسرنوشت مردم حکومت میرانند ه قوانین وضوابط انسانی (اعم از قوانین اجتماعی ، اقتصادی و اخلاقی وغیره) ایکه درسایه ساطور این سیستم فاسدتدوین می یابد ،به افراد آزادی کامل می دهدتا هرطوریکه دلش میخواهد ثروت بدست بیاورده ولو هرقدر مخالف موازین اخلاقی بوده ومنافع وثروتهای اجتماعی را درمنحنی زوال نیزسوق بدهد ه وشاید بیان این واقعیت تلخ آنقدر محل شگفت نباشد که در عصر اقتصادی کنونی تمیز وتفکیک جایز وناجایز کاملا از اذهان رخت بربسته است ه ایده ٔ " از هرطریق میتوانی پول بدست بیاور " همه ذهن ها را تسخیر نموده وقانونا " مجاز شناخته شده است ه یعنی شراب بساز ، بنوش وبفروش ، مراکز فحشاء تاسیس بینما ، افلام شهوانی تولید بنما ،مضامین فحش وغیراخلاقی بنویس ، تصاویر عریان وشهوت زا شایع کن، بهره (سود)و ادارات سود خواری را رونق بده ، انواع وطرق تازه ٔ قمار

را جستجو کن، خلاصه هر چه میخواهی بکن قانون پشت و پناهت مطمئن باش که قانون نه صرف تو را ممانعت نمینماید بلکه حافظ منافعات نیز خواهد بود.
(گمان نبرید که ژولیدگی این کلاوه در همین نقطه پایان میابد بلکه هر قدر که بقصد گشایش آن کوشش صورت می گیرد ژولیده تر و معقدتر می گردد.

خشت اول گر نهد معمار کج
تا ثریا میرود دیوار کج) مترجم
ثروتهای را که افراد بدینگونه در مالکیت خود در آورده اند ـ باید طبق قانون تمرکز خود را حفظ کنند و حین مرگ مالک نباید بتمام فرزندان و متعلقین آن توزیع گردد بلکه باید تنها بفرزندان ولی آن اختصاص داده شود تا ثروتهای متراکم حالت تمرکز خود را از دست ندهند.
یعنی طبق قانون "حق نخست زادگی" تنها و تنها فرزند نخستین میتواند از املاک پدر مستفید گردد و بقیه فرزندان و ورثه کنار ی بدان ندارند.
ضمنا "قانون انتخاب متبنی (پسرخوانده) و قوانین مانند خانواده مشترک و غیره نیز بالنوبه درهمین راه سیر کرده و هدف اساسی آن جلوگیری از توزیع دولت و حفظ تمرکز آنست تا اگر ماری میمرد ماری دگری وارث اموال آن شود اینها همه مسائلی اند که مشکل اقتصادی انسان از آن ناشی میشود، و مشکل اقتصادی همیشه این سوال را با خود دارد که چسان در زمین خداوند برای بندگان آن آذوقه تهیه نمود و برای هر شخص به اندازهٔ استعدادش موقع کار و فعالیت مهیا ساخت؟

مشکل اقتصادی و راه حل کمونیستی آن !

کمونیزم و یا مکتب اشتراکیت نیز راه حل برای مشکل اقتصادی ارائه داده است و آن اینکه وسائل تولید از ملکیت افراد بیرون آورده شود و در ملکیت اجتماع قرار گیرد.
ظاهراً "این حل قیافهٔ معقولی دارد و با زبان شیرینی از در سخن در آمده است. اما در واقع نقائص این علاج هولناکتر از نتائج مرض است و اگر هر قدر در پهلوهای عملی آن دقیق شویم به موانع بیشتر بر میخوریم که صعب تر و پیچیده تر از اصل مشکل است.

تشکیل طبقه جدید !

نیاز بتوضیح ندارد که در سیستم سوسیالیستی مسئولیت توزیع اشیاء و ثروتهای مادی و کنترول کلیه وسائل تولیدی اگر چه بشکل نظری بعهده اجتماع سپرده میشود ولی در واقعیت امر محض معدودی از هئیت حاکمه دولت ناظر این همه صحنه سازیها خواهد بود. چون این گروه کوچک افراد به اصطلاح منتخب اجتماع اند.
و از طرفی محال است مجموع اجتماع از حیث کل ناظر توزیع و کنترول وسائل تولید و کالاهای مولده باشند.
ولی همینکه این افراد تمام منابع اقتصادی را درقبضه بیاورند، آنگاه بعید نخواهد بود که کافهٔ اجتماع را از حق تملک بی دخل ساخته و آن را مانند پرنده بال شکسته و اسیری محتاج لقمه نان خواهند ساخت.
چه احدی نمیتواند علیه ارادهٔ سخن براند و هیچ نیروی منظمی وجود ندارد که آنها را از اریکه اقتدار ریکسوا زده زیرا رژیمهای سلطه گر و غاصب سوسیالستی مجال تشکیل چنین جنبش هایرا حتی در نطفه محال میسازد. کارگران یارای آنرا ندارند که برای حصول حقوق حقه ایشان دست به اعتصاب بزنند و بدین طریق شکایات ایشان را بطور موٴثرتری بگوش طبقه حاکمه برسانند چون درین نظام دگر شرکت ها و یا کمپنی های متعددی وجود ندارد که اگر از یکی ناراض شود بدروازهٔ دگری پناه ببرده زیرا در سراسر کشور فقط یک کارخانه وجود دارد و آن دستگاه حاکمهٔ کشور است.
پس صورت اصلی و چهرهٔ حقیقی سوسیالیزم چیزی جز تشکیل بدترین سیستم سرمایداری در شکل دولتی آن نمیباشد که در نتیجهٔ آن یک سرمایدار بزرگ تمام سرمایه داران کوچک تر را ببلعد و تا یک کارخانه دار و یا زمین دار بزرگ کارخانه داران و زمین داران دگر را فرو ببرد و در خود هضم نماید و سرانجام بر سرنوشت مردم مسلط گردد. و در عین زمان شاه و شاهنشاه و قیصر و تزار هم باشد و بر طبق مثل مردمی هم کوزه و هم کوزه گر و هم گل کوزه گردد. مترجم)

رژیم جبر و اختناق !

درسایه چنین اقتدار مطلق و نا محدود انسان نمیتواند کاملا" تضمین کند که مرتکب ظلم و بیداد نخواهد شد، بخصوص افرادیکه اعتقاد بخدا و روز واپسین را نوعی خرافات می پندارند بغرض اگر تصور نمائیم که این گروه کوچک بعد از دستیابی به این قدرت نا محدود هم پا از دایره عدل و انصاف بیرون نخواهند نها دو خوان عدل و داد خواهند گسترانید، باز هم در چنین نظامی افراد اجتماع نمیتوانند استعدادهای درونی خود را رشد دهند و شخصیت ایشان را بمدارج عالی تکامل برسانند.
نخستین عنصری که درپرتو آن شخصیت انسانی رشد میابد و قدم بسوی کمال میگذارد ـ اصطلاح آزادی درمفهوم واقعی آن و همچنین اختیارات انسان بر بخشی از وسائل مادی است، زیرا در صورت تملک و اختیار، فرد میتواند راه های بهتر استعمال آنرا جستجو کند و با کوشش و تلاش صلاحیت ها و قابلیت مرموز خود را جلاو درخشش بخشد مگر در ماشین کمونیزم چنین امکانی وجود

ندارده زیرا درین نظام وسایل ومنابع مادی ازمالکیت افراد سلب میشود وکلاً" از اختیار دولت ودر راس ، هئیت اجرائی آن قرار می گیرد. وهئیت مزبور بر مبنی برنامەهای اجتماعی ایکه ازدست دارد ، بتوزیع واستعمال نعمات مادی دست میزنند ، افراد ناگزیر اندکه از پروگرام ها وبرنامه های مطروحه دولت تبعیت نمایند. ونه تنها مطابق آن بکار آغاز نمایند بلکه خود را هم درقالب این کوره بریزند وسر اسر اراده واختیار ایشان را نیز تابع هوای آنان بسازند وشکی نیست که درچنین جوامعی ،مجموع انسانها طوری درقبضه تسلط چندفرد قرار می گیرند که مانند مواد خام واجسام بی روح مورد معامله قرار می گیرند.

قتل شخصیت :

این نظام کریه وخودرأی تهذیب ومدنیت انسانی را نیز شدیداً "متأثر ومضمحل میسازد و اگر بالفرض ، برحسب ادعا های سوسیالیست ها ، نوعی از تساوی درتوزیع نعمات مادی وکالاهای موردنیاز انسان هم برقرار نماید ، (که آنهم بذات خود امتیازی نیست وهزاران مفسده وزیان بدنبال دارد مترجم) باز هم ،افراد ومصیبت های آن آنقدر فراوان است که کفه را بزمین می کوبد وبرفوائد آن حیث "هیچ"میبخشد تهذیب ومدنیت انسانی وقتی موقع رشد می یابد ورونق وتجلی پیدا می کند که انسانها در انتخاب سرنوشت وحیات فردی ایشان خود مختاری کامل داشته باشند واستعدادها وتوانائی های ذهنی وجسمی ایشان درجهت مطلوب به سیر ادامه دهند ،وهیچ نیروی به جبر وخشونت اراده آنها را محکوم نه نماید ،زیرا تمایل همه انسانها یکسان ومشابه نیست قابلیت ها وکمالات خداداد آنها نیز گوناگون وغیرمشابه است ، درنظامهای که "پلان گذاری انسانی "بخشی از اساسات آنرا تشکیل میدهد ، قطعاً "محل برای رشد این کمالات وهنرها سراغ ندارد ، ولو اجاره داران این نظام هرقدر نیک اندیش وبشردوست هم باشند وسراپا جسد خاکی را نثار خدمت خلق هم گردانیده باشند ،زیرا بشر هرقدر خبیر وبا بینش هم باشد باز هم نمیتواند خواهشات و، تمایلات درجانات هزارها ومیلون انسان را بدرستی تخمین زند وبرای ارتقای آن راه درست تعیین سازد ،آنها از نقطه نظر علمی هم مرتکب اشتباهات فاحش خواهند شد واز نقطه نظر منافع اجتماعی که خود درذهن پرورده اند زیرا آنها میخواهند که تمام جامعه را درقالب حدس ها وتخمین ها ذهنی خود بریزند. ومبرهن است که چنین اقدامی تمدن انسانی را به مرگ میکشاند وبر حیات ونشاط ، تازەگی وطراوت زندگی وحرکت وتنوع ورنگا رنگی دگرمی وحرارت آن آب سردمی ریزد.

دگرتازەگی وابتکار ،وتجدد ونوآفرینی از آن رخت می بندد وقافله تمدن بی روح ویکنواخت وخسته ودلفگار لرزان لرزان به حرکت ادامه میدهد. سیرفطری وارتقائی تمدن به بیراهه کشانیده میشود ونوعی حرکت ارتقائی جعلی ومصنوعی براوضاع حاکم میشود. غرایز فطری وانگیزەهای مترقی انسان سرکوب ، وانحطاط ذهنی واخلاقی گریبان گیر بشر می گردد.

انسان هرگز سبزەچمن وبتەوگیاه نیست که باغبانان به قصدزیبائی به قطع وبرید و آرایش وپیرایش آن دست یازند ،بلکه هرانسان دارای تشخص علیحده وخصوصیات گوناگون میباشد که برطبق آن باید به سیرفطری خود ادامه دهد. اگر آزادی او سلب شود ویا اراده اش بقصد تعمیل اراده چندقلدر وجاه طلب تغییر داده شود ، اوشاید درین قالب ضیق نگنجد ، یا شدیداً "واکنش نشان دهد ویا پژمرده وذلیل شود خطای بنیان برانگیز ،واشتباه بنیادی کمونیزم درآنست که با یک نگاه کور وقضاوت جاهلانه قضایای اقتصادی را هسته تمام مسائل قرار میدهند وتمام پهلوها وجوانب حیات را بگردآن بگردش وامیدارند. نگاه آنها درهیچ عرصه حیات نگاه مجرد وتحقیقی نیست ولکه های تعصب وعقده روشنائی آنرا ربوده واز قضاوت سالم قضایا باز داشته است ، چنانچیکه آنها هیچ پدیده را خارج ازیک انگیزه اقتصادی نمیدانند حتی که مسائل ماوراء الطبیعه ،اخلاق ،تاریخ ساینس علوم عمرانی ، وغیره را نیز خواهی نخواهی ازقضایای اقتصادی مغلوب ومتاثر میدانند. وطوریکه قبلاً" تذکار رفته است ،این نگاه یک رخ ونیم بین توازن زندگی را دستخوش تزلزل وعدم ثبات میسازد.

حل معضله ازنظر فاشیسم :-

طوریکه ازنظرخوانندگان گذشت راه حل مجوزه کمونیزم (مکتب اشتراکی)راه حل درست ومنطقی مشکل اقتصادی نبوده ویک راه غیر فطری ومصنوعی میباشد ، دربرابر فاشیزم (سوسیالیزم ملی) نیز حرم سکوت را دریده وراه حل ویژهٔ برای این مشکل تجویز نموده است. بدین ترتیب که مالکیت فردی بروسائل تولید باقی بماند ولی بخاطر مصالح اجتماعی این نوع تصرفات نیز درکنترول شدید دولت قرار گیرد. با این بررسی واضح میشود که فرق چندان میان فاشیزم وجود ندارد (تنها فرق در کلمات واسلوب تعبیر است وبس ،وبعبارهٔ دگر اختلاف ــ اختلاف لفظی است نه معنوی. وچنانکه بعضی ها گفته اند کمونیزم وفاشیزم برادران دو قولوی هم اند مترجم)وعملاً "نتائج هردو یکسان ومشابه است. فاشیزم هم مانند کمونیزم فرد را درتوده محو میکند وعرصه را برای نشوونمای آزادانه شخصیت واهلیت افراد تنگ میسازد. مزید برآن هرنوع سیستم حکومتی که مالکیت

شخصی را سلب و در قبضه خود میگیرد و این کار را به رضا و رغبت مردم نمیتواند انجام دهد ـ بلکه برای الغای حق مالکیت فرد به استبداد و جبر و خشونت پناه می برد و از نیروی شمشیر و گلوله و آهن و آتش استمداد میجوید، مانندیکه این قضیه در کمونیزم صبغهٔ عملی دارد.

راه حل اسلامی معضله

حالا باید بدانیم اسلام چسان به این مسئله می نگرد و برای حل آن چه مسیری در پیش میگیرد.

اصول اساسی:

عمده ترین اصلی که اسلام در برخورد با معاملات زندگی بر آن تکیه می ورزد آنست که اصول فطری حیات باید بدون کوچکترین تغییر و دست خوردگی بجای خود باقی بماند و تنها مداخله قانون وقتی جواز دارد که مسئله از مسیر حقیقی و فطری آن انحراف کند. در اثر آن دومین اصلیکه تمام اصلاحات اجتماعی اسلام بر مبنای آن بنا شده است آنست که در نظام تمدن فقط به وضع چند ضابطهٔ خارجی نباید اکتفا کرد ـ بلکه بیش از همه بر اصلاح ذهنیت و اخلاق تاکید باید گذاشت تا که ریشه هر نوع انحراف را در نفس انسان کشته باشیم. سومین اصلیکه به تفصیل در شریعت اسلامی مورد بحث قرار گرفته است آنست که حکومت تنها وقتی به جبر و تعمیل اجباری قانون توسل میجوید که دگر چارهٔ جز آن باقی نمانده.

یعنی اسلام با در نظر داشت اصول سه گانه فوق با تمام انحرافات و کجروی های انسان در امور اقتصادی بیشتر بوسیله اصلاحات اخلاقی، شستشوی درونی و تربیه روحی و کمتر بوسیله مداخلات حکومتی و اعمال نیرو برخورد مینماید ـ تا اثرات وساوس شیطان را کاملاً از سینه و ضمیر انسان بزداید

اما در مورد اینکه انسان در تلاش هایش برای دستیابی به نعمات مادی آزاد، و در آنچیکه از طریق سعی و تلاش و عرق جبین بدست آورده است مالک، و اینکه انسانها بنا بر اختلاق توانائی و قابلیت ها از همدگر متفاوت و متمایز اند ـ نظر مثبت دارد و تا آنحد این فاصله را تائید میکند که مطابق به منشاء فطرت باشد و از مقتضیات آن خلاف ورزی ننماید و موجب فساد، ظلم و بیعدالتی نشود، در غیر آن توسل به نیرو حتمی میافتد

کسب ثروت:

قبل از همه به مسئله تولید و یا کسب ثروت نگاه افکنیم و نظر اسلام را راجع به آن دریابیم.

اسلام حق حصول ثروت را از هر کسی و بدون کوچکترین مانعی برسمیت میشناسد. هر فرد میتواند در زمین خداوند به تلاش آغاز کند و بر حسب توان و استعداد خویش ثروت کمائی کند.

اما هرگز این حق را ندارد که برای حصول معاش، وسائل و ذرایع مخرب اخلاق و تمدن را بکار گیرد. اسلام راه ها و مجرا های درست برای تولید معین نموده است و برای تفصیل صحیح و روشن آن معیارهای موزونی وضع کرده است. چنانچیکه درین بررسی و سیر مطالعاتی (مطالعه وسائل تولید و اشیای مولده) به تمام اشیائیکه کوچکترین ضرر اجتماعی، اخلاقی، عقلانی وغیره دارند اصطلاح حرام و به اشیائیکه هیچ گونه ضرر و فسادی در بر ندارد و از هر حیث پاک و مصفا اند اصطلاح حلال داده شده است.

از نظر اسلام شراب و تمام اشیای نشه آور نه تنها حرام و ناشروع است بلکه تولید، خرید و فروش و نگهداشت آن نیز حرام و غیر مجاز است. همچنین حصول پول و دولت از طریق زنا، رقص و سرود و قیافه زشت و کریه در نحوه تولید دارد و از دیدگاه اسلام حرام و نامشروع !

اسلام فهرست آن عده وسائل و شیوه های تولیدی را نیز از قلم میاندازد که در آن عدهٔ برد و عدهٔ باخت دارند و یا در آن یک و یا چند فرد نفع میبرند و بقیهٔ افراد متضرر میشود چنانچه بر حسب این قاعده بر سرنوشت رشوت دزدی، قمار، فال ـ کاروبار آگنده از فریب و نگهداشت اشیاء مورد نیاز بمنظور ارتقای قیمت ها (احتکار)، و تسلط یک یا چند فرد ـ بر دستگاه های تولید (انحصاری فردی و انحصار رفیئوی) وغیره خط بطلان می کشد. و گذا معاملاتیکه منجر به نزاع و کشمکش شود و یا در آن فائده و ضرر مبتنی بر اتفاق و بخت و طالع باشد و یا در آن سهم شرکاء معلوم نباشد در اسلام جای پای ندارند.

ولی اگر اکنون راه ها و طرق کسب سرمایه را که ملیونرهای امروزی انتخاب نموده اند بغور از نظر بگذرانیم مشاهده مینمائیم که کمترین تطابقی با قوانین تجارتی و بازرگانی اسلام ندارند و اسلام بر چنین شیوه های تولیدی محدودیت و ممنوعیت های سنگینی وضع نموده است.

اگر تولید معاش مطابق برنامه اقتصادی اسلام صورت بگیرد، دگر امکانی برای میلونر شدن باقی نمی ماند.

حقوق ملکیت:

(دقت کنید) اگرچند، اسلام حقوق ملکیت افراد را در اشیاء و ثروتهائیکه از طریق حلال و مشروع بدست آورده اند برسمیت میشناسد و از آن قویاً حراست مینماید ـ مگر آنها را در استعمال آن

کا ملا"آ زا دومطلق ا لارا ده نمیگذا رده وخوا هی نخوا هی محدودیت ها ی را درجهت ا ستعما ل و نگهدا شت آ ن وضع مینما یده
نیا زبه توضیح نیست که پول وثروت ا فرا دبیش ا زسه مورداستعما ل ندا رد :
۱ : یا مصرف میشود ۰ ۲ : یا به منظورتولید بیشتر ، سرما یه گذا ری میشود ۰ ۳ : ویا اند و خته میشود ۰
وا سلام را جع به هریک ا زا ین سه موا ردقیود ومحدودیت ها ئی وضع نموده است که ذیلا"با ا ختصا رموردمطا لعه قرا رمیگرد ۰

قوا نین وا صول مصرف : —

هرطرزمصرفی ا یکه به ا جتما ع مضروبا ا خلا ق ا جتما عی متنا قض با شدکریه وا زنظرمکتب ا قتصا دی ا سلام ممنوع ا ست ۰
بنا " ا فرا دنمیتوا نندپول خودرا د رقما ربمصرف برسا نندویا با آ ن شرا ب بنوشند ،زنا کنند ، ویا آ نرا درمحا فل موسیقی ، سرودرقص وا نوا ع دگر عیا شی ها به هدربدهد ۰

همچنین ا فرا دا جا زه ندا رندکه با ا ین پول لبا س ها ی ا بریشمی وقیمت بها زیب تن کنندویا زیورا ت وظروف طلائی وغیره جوا هرا ت بخرند وا ستعما ل کنند ۰ وبهمین طرزا ین ثروتها نیمی توا نند درجهت خریدا ری تصا ویروتزئین دیوا رها بکا ر گرفته شوند ۰ خلاصه ا ینکه ا سلام تما م در- وا زه ها ی را که دولت وثروت ا نسا ن دررا ه — ا شبا ع هوا ها ي نفس وهوس ها ی شیطا نی بمصرف میرسدرا قطعا "مسدودسا خته ا ست ۰
را هی را که ا سلام برا ی صرف پول تجویزنموده ا ست آ نست که ا نسا ن با یددرحدا عتدا ل زندگی کندویک حیا ت سا ده ومصفا وشسته وپا کیزه ا ختیا ر نما ید ۰ وا گر ، ثروتش ما زا دهزینه مصا رف ومحتا ج ا وا ست ۰ آ نرا درا مورخیریه ورفا ه اجتماعی بمصرف رسا ندویا به ا فرا دتخصیص دهدکه ا زحدنیاز کمتردرآ مددا رند ۰
ا زدیدگا ه ا سلام مصرف معقول وشا یسته آ نست که ا نسا ن درآ مدها ی حلال خویش را دررا ه رفع ضرورت ها ی معقول خودبکا را ندا زدودرپی آ ن ثروت وامتعهٔ ما زا درا به مستمندا ن ومحتا جا ن ا عطا کنندتا آ نها هم ا زمزا یا ی حیا ت حظ ببرند ۰
وچنا نچیکه می بینم ا سلام ا ین صفت وخصوصیت را بلندترین معیا را خلاق قرا رمیدهد ۰ وجا معه ا یرا که تا ا ین حدرشدفکری وروحی می رسد "جا معه آ یدیا ل "یا مدینه فاضله"نا میده ۰ یعنی جا معه ا یکه درآ ن ا خلاق ا سلامی غا لب وروح ملکا ت وفضلات ا نسا نی رسوخ می یا بدوبرحرکت ها وا نگیزه ها ی غیرا خلاقی چیره میشود ۰
وشکی نیست که ا فرا دمتصف به ا ین صفا ت وخصایص درا جتما ع مقا م رفیع دا رندومردم آ نها را با نگا ه عزت وا حترا م مینگرندودربرا بربخیلا وسرما یه ا ندوزا ن وفضول خرچا ن را به دیدهٔ حقا رت وذلت ۰

ا محا ی ثروت ا ندوزی یا مبا رزه علیه پرستش سرمایه

طوریکه قبلا"مطا لعه نمودیم ا سلام درهیچ مسئله معتقدبخصوص درا محا ی فسا دا قتصا دی به ا عمال قوه وا ستنا دبه زورنیست وهمیشه کا رفکری را برجبروفشا رترجیح دا ده ا ست ۰ ا ما درا کثرموا رد محض با تعلیما ت ا خلاقی نمیتوا ن با طوفا ن خا نما ن برا ندا زحرص وطمع مقا بله کردوجلوآ ن را درا فرا دگرفت ۰ چه بسا ا شخا صی سرا غ خوا هند دا شت که ا زتعلیما ت ا خلاقی ا سلام کمترا ثر پذیرفته ا ندوهنوزهم با ا ستفا ده ا زموقع به تکثیروا زدیا ددولت میپردا زند ۰ ا ینجا ا ست که ا سلام لزوم قیودقا نونی ذیل را برا ی سرما یه ها ی درحا ل دورا ن ضروری می دا ندبکا رگیری ثروت ها ی ما زا د (ا متعه زا ئدا زمصرف) بخا طرجلب

سرما یهٔ بیشتر ، ا زمجرا ی سود (بهره)حرا م قطعی میبا شدوبا سا یرا موا ل محرم یکسا ن وهمسا ن ا ست ۰ خوا ه قرض گیرنده ا موا ل مذبوررا بقصدرفع حوا ئج وضروریا ت روزمره خودبکا ربگیردویا آ نزا دررا ه کسب معا ش بگردش بیا ندا زد ۰ لهذا قرض دهنده تنها وتنها مستحق با زپس گیری ا صل پول ویا را س ا لما ل خودا ست وبیشترا زین حقی بر قرض گیرنده ندا رد ۰ ا ما ا سلام درموردبکا رگیری وا ستعما ل ثروت ها وامتعهٔ زا یدا زنیا زدرصنا یع بازرگا نی وحرفه ها ی سودمندوتا سیس شرکت ها بر ا سا س ا شترا ک درنفع وزیا ن نظرمثبت دا ردوآ نرا جا یزوپا کیزه میدا ند ۰ ودرگا م بعدی ،بکا ر علاج وچا ره جوئی سرما یه ها ئی را زمصر ف رهیده) میا فتدکه ا زمجرا ها ی مجا زوقا نونی وصول شده ا ندتا ا زترا کم ورکودآ ن جلوگیری بعمل آ ورد ۰ وبدین ترتیب برهیکل نا ما ٔ نوس کا پیتا لیسم (سرما یدا ری) جفا کا رتبرموت میکوبدوسموم وآگندگی ها ی آ نرا با آب شفا شستشومینما ید.
آ ری ا سلام با ا محا ی قا نون بهره قا مت سرما یه دا ری را می شکندوبزرگترین سلاح آ ن یعنی سود را که سرما یدا را ن بوسیله آ ن تما م سرما یه ها ی مردم را می ربودندوبرسرنوشت شا ن حا کم می شدندرا کندوبی ا ثرمیسا زد ۰
(وا ین با ورمردم که «دولت طرف دولت میرود» را مسخره میکندوبرضرا به آ ن حقیقت "دولت طرف ملت میرود"را سنگ بنیا دمی نهد ۰ مترجم)

توزیع ثروت وتکا فل عمومی :

ا سلام با تکا ثرتمرکزورکودسرما یه سرخصومت دا رد وچنا نکه گفته آ مدا زسرما یدا را ن ودولتمند ا ن میطلبدکه دا را ئی ها ی خودرا یا درخریدکا لاها ی ضروری وموردنیا زخودبه مصرف رسا نند ،یا آ نرادر کا رها پیشه ها وحرفه ها ی جا یزسرما یه گذا ری کنند ویا ا ینکه تحویل بیچا رگا ن وبینوا یا نی نمایند

که بنحو ی سهم خودرا ا زطبعیت بدست آ ورد ه ـ
نتوا نسته ا ند ه ومحتا ج یا ری وشیا ردا ری برا ـ
درا ن بنی نوع خودا نده تا دولت ا زرکودبـا ز
ما ندوبر درا ن ا فتدوا زحا لی هرکس خبرگیردو
فا قه کشا ن بی دست وپا ومحروم را سدجوع شود
ولی ا گرچنین کا ری را برغبت ومیل ا نجا مندهد
وکما کا ن سرا زجنون کثرت طلبی وعبودیت پـول
برنا ورند ، آ نگا ه دولت ا سلامی مجبوربمدا خله
خوا هدشدوسا لانه ۲½ دونیم فیصدا مـوا ل
آ نها را به قصدا عا نت فقرا وسا کین ودرمجمـو ع
کسا نیکه قدرت وحوصله کا روفعا لیت ندا رنـد
وسرا نجا م بیچا ره مضطرشده ا ند ،ا خذوتحویـل
بیـت ا لما ل ا سلامی بنما یدکه درا صطلاح شـرع
به زکا ت "معروف ا ست ه
بیت ا لما ل ا سلامی خزا نه مشترک تما م مسلمانها
ا ست وکفا لت توزیع ا موا ل جمع شده را به ا فرا د
بی‌بضا عت وکم درآ مدبعهده میگردکه بدون تردید
بهترین شکل بیمه درنوع ا ست وسرا نجا منا بسا
ما نیها ی ا جتما عی که درا ثرعدم موجودیـت
یک سیستم متشکل وشبکهٔ منظم ا قتصا دی بوجود
آ مده ا ست را بتدریج ا زا له مینما یده ۰
دررژیم‌ها ی سرما یدا ری (بورژوا زی)ا نگیـزه
ا یکه موجب تکا ثروترا کم ثروت ویا محرک دست
زدن به (بیمه‌حیا ت) میشودهما نا عدم‌ا طمینا ن
برآ ینده وا نحصا رووا بستگی ا فرا دبه وسا ئـل
شخصی خودا یشا ن میبا شده یعنی ا گرا نسا نها یک
مقدا رپول وثروت پس‌ا ندا زنکنندد رپیری فا قـه
خو ا هندکشیده ،ویا ا گربه فرزندا ن وبا زما ندگان
چیزی منحیث دا را ئی با قی نگذا رند۔ آ نهـا در
بدروخا ک بسرخوا هندشدولابدبدروا زهٔ دیگرا ن ـ
روخوا هندآ ورد ، ا گربه‌بیما ری ومصیبت مبتـلا
شوندوچیزی درکیسه‌ندا شته با شده مدتهـا در
کشمکش مرگ وزندگی گرفتا رخوا هندشدوعلاج‌وچارهٔ
نخوا هندیا فت ه ا گرخا نه وکا شا نه بسوزد ، یـا
تجا رت وحرفت درمحل کسا د وا قع شود ، ویا ا گـر
بلا ی دگری گریبا ن گیرا وشود۔ وا ما نده وتنهـا
فریا دخوا هدکشیدوکسی به فریا دا ونخوا هدرسیدو
ooo وغیره :
ویگا نه عا مل هم که کا رگرا ن وزحمت‌کشـا ن
ستمدیده را به قبول شروط سنگین وکمرشکـن
سرما یدا را ن مجبورمیسا زد ـ هرا س ا زفقـرو
گرسنگی وخو ف ا زآ ینده تا ریک وما ء یوسیـت
با رآ نها ست ه زیرا آ نها تصورمی کنندکه ا گـر
هما ن مزدنا چیزآ قا ی سرما یدا ررا هم نگیرنـد
برهنه وگرسنه خوا هندما نده
چه بیچا ره‌ها پول خریدا ری دووقت غذای روزا نه
را با خودندا رنده
وعلت ا ینکه ا مروزه ا زیک سوملیونها ا نسا ن در
فقرمیسوزندولی وا زسوی دگرملیا ردها تن موا د
ومصنوعا ت فا بریکه ها ا نبا رگردیده وخریـدا ر
نمیا بد۔ تا آ نجا که گندیده وفرسوده شده وعا قبت
ا زا ستفا ده با زمیما نند ،ویا ملیون ها تن گنـد م
وروغن به ا وقیا نوس ها ریخته میشودوبدسـت

ا نسا نها ی فقرزده وگرسنه کا م نمیرسد !
هما نا نبودن یک دستگا ه منظم‌کمک رسا نی بـه
فقرا یعنی " بیت ا لما ل " میبا شده ا گرچنیـن
موسسه وجوددا شته با شدرزق ا نسا ن‌عمدا "بدهـا ن
ما هی نخوا هدرفت ه هرفردجا معه‌نیروی شرا ئـی
پیدا خوا هدکردوبرطبق ا حتیا ج ونیا زخویـش
قا دربخریدکا لاخوا هدشدودرصنعت ، تجا رت ، و
زرا عت وغیره سهم خوا هدگرفت ه وبرا ثر آ ن
صنعت وزرا عت وتجا رت وتما م حرفه‌ها نیزرونـق
وجلاخوا هندیا فت ه
ا سلام با نظا م زکا ه وبیت ا لما ل تما م ا یـن
شکست وریخت ها وویرا نی ها را سربا ب مینما یده
بیت ا لما ل همیش ما ننديک مددگا روتیما ردا رـ
دلسوزپشت وپنا ه آ نها خوا هندبوده
آ نگا ه دیگرضرورت به تشویش ا زنا حیه پی آ مـد
ها ی فردا نمیا فتده زیرا هرگا هیکه ا فرا دنیا ز
پیدا کنندبیت ا لما ل درپشت سرآ نها قرا رخوا هند
دا شت ه آ ری دگربه ا عتبا را ت وپردا خت هـا ی
با نگی وسیا ست بیمه‌نیا زنمیا فتده آ نها بایـد
با ا طمینا ن ا زدین رخصت بگیرندودرفکرا طفا ل
کودکا ن خودنبا شندزیرا خزا نه ملت (بیت المال) بهترین
کفیل آ نها خوا هدبوده
درپیر ی ، درصورت آ فا ت زمینی وآ سما نـی
وخلاصه درحا ل بیت ا لما ل بسرا غ خوا هدرسیـد
وآ نها را بیکس وتنها رها نه‌خوا هدنموده سرما یـه
دا را ن دگرآ نها را به پذیرفتن شرا یط حـا د و
پیچیدهٔ خویش مجبورکرده نخوا هندتوا نسـت
آ ری ، بیت ا لما ل برعلاوه بلندبردن سطـح
نیروی شرا ئی مردما ن نا دا روکم درآ مد ،با دست
بردن به "معیا رها ی کنترول سرما یه " تـوا زن
ا قتصا دی را نیزحفظ میکنده
(توا زن ا قتصا دی ا یجا ب میکندکه با یدعرضه
(تما م کا لاها ی تولیدشده)مسا وی به تقا ضـا
با شده وتقا ضا وقتی با لامیرودکه همه مردم‌نیروی
شرا ئی دا شته با شندوقیمت ها درسطح منا سـب
ونا زلترقرا ردا شته با شنده ا ما درصورتیکه قیمت
با زا ری ا شیا ء فوق ا لعا ده با لا وا زجا نبی هـم
نیروی شرا ئی مردم خیلی پا ئین وگا هی ا غلبا "
ضریب صفربا شدتقا ضا برا ی خریدا شیا ءبتدریـج
پا ئین میرودکا لاها ی مولده درمغا زه‌ها ومخزن ها
آ نبا رمیشونده ا ینجا ست که توا زن عرضه وتقـا ـ
ضا جمعی (توا زن ا قتصا دی)درا قتصا دیک جا معه
برهم میخورده مترجم)
ا سلام برا ی کنترول وگردش سرما یه تنها به یک
معیا ریعنی زکوة ا کتفا نمیکند بکله درپهلـوی
آ ن معیا ردگری را نیزعلاوه میکندکه عبا رت ا ز
قا نون ورا ثت ا ست ه (زکوه ، میرا ث وا نـواع
مختلف صدقا ت را درا صطلاح ا قتصا دی جدیدرا بنا م
معیا رها ی کنترول سرما یه نیزیا دمیکنندمترجم)
به ا ستثنا ی ا سلام درا کثر ادیا ن وقوا نیـن
مروجه دنیا ترجیح برا ین ا ست که ثروت ا ندوختـه
شده یک فردپس ا زمرگش نیزبا یدا ندوخته ومتمرکز

باقی بمانده مگرمکتب اقتصادی اسلام با این امرا تفاق نداردە

وپیوسته اصرارمی ورزدکه سرمایه هاتراکم بلافاصله پس ازمرگ مالک به گردش درآید وتوزیع شوده‌ا زیبنرودرقوانین اسلامی پسر دختر، پدر، مادر، زن ، برادروخواهرهمه درملک متوفی شریک اندوا ملاک وی طبق ظابطهٔ معین برآنها توزیع میشوده اگرمتوفی بفرض بدون خویشاوندان واقارب نزدیک میباشد ، برای توزیع حق میراث بایدبسراغ خویشاوندان

ورشته دا ران دورتری اورفت ه واگردردنیا خویشاوندی نداردـ تمام اجتماع وارثان املاک اوخواهندبودوبیت المال اسلامی بسرعت درآن تصاحب وآنرا درمیان فقراءامت توزیع خواهدنموده درهرحال متوفی برای انتقال املاک مورثهٔ خویش حق انتخاب متبنی را نخواهد داشت ه

بدین ترتیب اگرفردی ملیاردها روپیه هم جمع کند ، بعدازوفات اودریک یا چندپشت به مقدارهای کوچک تبدیل شده وحالت تمرکزخودرا ازدست میدهدوبتدریج درحال دوران قرارمیگرد.

حرف تفکر :

لطفا "راجع به نظام اقتصادی ایکه خاکهٔ مختصرآن را درچندسطرپیش نمودم به دقت وغور نظرا فگنیده

آیا نمیتواندا ین نظام همه خرابی ها وبیداد گری ها ایکه درسایه‌تسلط سرمایداری وتعلیمات نا مطلوب شیطان برمالکیت شخصی اثراندا خته است را بزدا یدوبربقای آن پایان دهد؟

پس چه نیازیست به افکارواراداتی سوسیالیزم ویافاشیسم (ناسیونال شوب‌لیزم) ، ونظریات بی‌بنیادوجعلی آن هاکه تازه مصیبت را دورنا کرده خودصدها مصیبت بیافریند ه؟

من البته‌ادعاندارم که درین جا تمام پهلو های نظام اقتصادی اسلام رابیان کرده‌ام ه ـ زیرا تشریح‌تمام مسائل مربوط به ملکیت زمین فعالیت‌های تولیدی ـ حل وتصفیه تنازعات ناشی ازآن ، صورت ها واشکال صحیح تد ارک سرمایه درامرتاسیس شرکت ها ، حرفه‌ها ،صنایع وغیره ازدیرگاه اسلام ،همه وهمه‌به‌شرح مبسوطی نیازداردوگنجایش آن درین مقاله کوچک مستحیل است ه

وکذا ازمقابله اسلام علیه محدودیت های وارداتی وصادراتی برپایه تحمیل محصولات گمرکی ، وقوانین وظوابط مربوط به نقل وانتقال اشیاء درقلمروداخلی یک کشورو ایجادپابندی های متعدددرآن مانندا خذحق العبوروغیره حرف بمیان نیاورده‌ام ه؛زیرا این اقدامات منافی تجارت آزاد ـ ومبادله‌کالاهای ضروری میباشدواسلام دروازهٔ

تجارت آزادومبادله‌اشیاء ضروری رابروی جهانیان گشوده‌است ه

همچنان موقع نیافتم راجع به مصارف‌گزاف واحدهای‌مسلح وفضول خرچی های دولت درامور وخدمات ملکی ـ نظربیافگنم ه

چنانچیکه‌نتوانستم دررابطه باحق "مهرپولی " یاپول هایکه بعنوان "حق قلم" درمحاکم عدلی اخذمیشودنیزقضاوت اسلام را بیان نمایم ه چون اسلام این نوع حقوق را قطعا " برسمیت نمیشناسده ودرراه تقلیل و الغای این نوع بارهای کمرشکن از دوش مردم باقاطعیت عمل میکنده اسلام میگویدکه محصولات ومالیات رابجای ولخرچی درامور کشوری ، درخدمت اجتماع بایدقرارداد وازآن درراه رفاه وسعادت مردم استفاده‌بعمل آورد وحقاهم‌نظام اقتصادی اسلام درجامعه‌انسانی چقدررحمت بزرگ خواهدبوده

اگر انسانها به تعصبات جاهلانه‌وموروثی آباواجدادپایان دهند ، وباذهن مصفاازتاثیرات ومرعوبیت های نظام های جاهلی کنونی به قضایا بنگرندـ من متیقن هستم که جز اسلام هیچ نظام را معقول تر ، صحیح ترومفیدتر بحال اجتماع انسانی وحل قضایای پیچیده اقتصادی تشخیص نخواهندداده ولی اگربازافرادی یافت شوندکه معتقدباشندکه محض باتطبیق نظام اقتصادی اسلام میتوان مشاکل را حل کردوباکامیابی همکنارشدولذاضرورتی به مجموعه نظام های اعتقادی ، اخلاقی ومدنی آن وجودنداردە

من به اینگونه‌اشخاص میگویم که لطفا " این اشتباه راازاذهان بدورانداززنده زیرا مکتب اقتصادی اسلام باتمام بخش های سیاسی ،عدلی مدنی ، واجتماعی ، اعتقادی وغیره رابطه عمیق وگسست‌ناپذیرداردواساس همه این بخش

ها برمبنای نظام اخلاقی اسلام استواراست وچنانکه میدانم نظام اخلاقی نیزسنگ زیرین نیست بلکه‌وبنوبه‌خودمبتنی به اعتقادبه یک ذات عالم بغیب وقادرمطلق میباشداعتقادبه اینکه انسان بنزداوجواب‌ده خواهدبود ،تمام کارنامه های او محاسبه‌وبررسی خواهدشد واومطابق کروه مکافات ویامجازات خواهدديد وضمنا" اعتقادبه‌اینکه دین ایراکه محمد رسول الله (ص) به بشریت ابلاغ نموده (که سیستم اقتصادی نیزیک جزءآنست)یکایک وبدون کوچکترین کم وکاستی قانون نازل‌کرده خداوند (ج)بوده‌وسراپا هدایت وروشنی است ه وتااینکه این مجموعهٔ لاینفک ولایتجزا رامنحیث یک مکتب فکری وعملی نپذیریم وبرمقتضای آن بکاروتلاش آغازنکنم ، صرفاً تمسک جوئی ما به مکتب اقتصادی اسلام حتی برای یک روزهم نمیتواندکاری راازپیش ببردونه از آن نتائج‌مثمربباررخواهدآمده

پایان بخش اول

خوانندگان عزیز!

درقسمت اول این داستان مطالعه نمودید که قوماندان یارمحمد درشامگاهان ۲۲ عقرب سال جاری، پس ازگرفتن دعا ازمولوی صاحب نیکه مشاورین اویند، بقصد یورش بالای پوسته‌های کمربندی شهر "میمنه" براه می افتد.

نبردش از تپهٔ "وزیرآباد" که بمنظور امنیت غند ۳۵ پنج پوستهٔ قوی درآنجا مستقرمیباشد، آغاز می یابد. او وبا تکیه برخدا ونیروی ایمان، چندپوسته را فتح کرده وحال درصدد درهم‌کوبی سائرپوسته‌های دشمنست.

اینک بقیه داستان

آخرین نبرد

ملکزاد

چهارنفر ازمجاهدین وظیفه می یابندتا اسرای این پوسته را طبق دستوریکه قبلاً از طرف قوماندان یارمحمد برایشان داده شده بود، نزد بقیهٔ گروپی که درفاصلهٔ کمی دورتر از پائین تپه قرار دارند، انتقال دهند.

پنج نفردیگرسرگرم تلاشی و جمع آوری اجناس غنیمتی ازهمین اطاق واطاق خورددیگری که متصل با آن است، میباشند.

***

قوماندان یارمحمدبا گروپش که تعدادشان، باگروپ موظف بالای این پوسته، فعلاً پانزده نفراست، پوسته دوم را نیزتحت محاصره قرارداده است درینجا محافظی که سمت شرقی پوسته را درنظرداشت با دیدن گروپ مجاهدین قبل ازهمه درفکر حفاظت خودمیافتد ودفعتاً خودرا درپای درخت انبوهی که درپیش اوقرارداردد، پنهان میسازد... مجاهدین ازعدم موجودیت محافظ مذکورکه چندلحظه بیشترشبح او کم کم بالاترازایشان حرکت میکرد، مطمئن شده اند. اما اینکه اوپنهان شده ویا فرار کرده وسمت فرارش کدام سوخواهد بود؟ ناآگاهند.

دراین حین یکی ازعساکرپوسته که میخواست ازدروروودی اطاق بیرون پریده، بمقابله آماده‌گی بگیرد. بمجردظاهرشدن سروکله اش هدف فیرکلی کوف یارمحمدکه تقریباً دردو- سه متری دررسیده است، قرارمیگیرد. او ودرحالیکه مغزش پاش پاش شده، نقش برزمین میافتد. بدنبال او ویکی دیگراز عساکرکه هنوزنیمی ازبدنش را بیرون نکشیده، ازناحیه زانو توسط فیردوم قوماندان یارمحمد شدیداً جراحت میبردارد. او وهم چنان درآستان دروازهٔ ورودی ازپای درمیآیدوبیهوش برخ می افتد.

اکنون دروازه کاملاً توسط یارمحمدوشش نفرمجاهددیگری که متصل با اودردوپهلویش ایستاده اند، گرفته شده. یارمحمددرحالیکه نوک میل کله کوفش را بطرف آنها قرار داده میغرد:

ـ تسلیم شوین.

دراین اثناء یکی از مجاهدین با شتاب تمام خودرا در دم یارمحمدقرارمیدهد، تا مبادا فیری ازداخل اطاق صورت بگیرد وبقوماندان آسیبی برسد.

قوماندان باردیگرمی غرد.

ـ تسلیم شوین:

ولی صدائی ازداخل اطاق شنیده نمیشودوهمزمان با این برق دستی اش را روشن میکند، می بیندجای خواب (بستر) دوازده‌نفردرداخل اطاق هموار است اما همه‌اش خالی است. وهیچکسی دربین آن ها وجود ندارد. ودردوگوشهٔ بالائی اطاق سه ـ چهارصندوق آهنی قرار داردود رپهلوی آنها صرف سه میل کلاشینکوف موجوداست. از قرائین برمیآید، غیرازآن دونفر عسکریکه هدف گلوله قرارگرفته اند، بقیه همه چندلحظه بیشتر روبه فرارنهاده اندوبالای این دونفرشایدخواب غلبه کرده که نتوانسته، یکجا باآنها فرار کنند...

صدای فیرها ازهرطرف مسلسل شنیده میشودوفیرهای هاوان وتوپ وهمچنان بی ایم سیزده وبی، ایم (۴۰) ازسوی غند ۳۵ بطرف تپه، درحال غریدن وشلیک شدن است. ساعت تقریباً "یک وبیست شب را اعلان میکنند. تعدادی ازمجاهدین مصروف جمع آوری سلاح ها وقطی ها ئیکه پرازمهمات وسائرمواد

قابل استفاده برای جبهات هستند ...

درین هنگام یکنفر مجاهد ازپوسته نمبر (۳) هم بقوماندان پیغام میرساند که بدون تلفات توسط مجاهدین فتح شده. ولی دشمن یک کشته ودو اسیر بجا گذاشته وبقیه فرار نموده اند..

قوماندان صرف نظر از خواستن معلومات بیشتر دربارهٔ سائر جزئیات فتح پوسته نمبر ۳ از چند نفر مجاهدیکه بدورش حلقه زده اند، میپرسد :

ـ معلومات نشد نتیجهٔ عملیات پوسته های چهار و پنج چطور خواهد بود ؟

یکی از مجاهدین :

ـ ها ،منتهی همیقه میفامیم که یکی از مجاهدین ،همولحظه ایکه شما پوستهٔ "دو" را محاصره کده بودین ، بمه آمده گفت :

(بقوماندان صاحب مژده بتین که مه ازپیش قوماندان گروپ چهارآمدم ، پوستهٔ چهارم الحمدالله کاملا" فتح شدوهمین گفت وپس زود برگشت ...)

قوماندان شکرخدا را بجا آوردو افزود :

ـ خدایا رحق اس . مطمئن باشین که ان شاء الله پوستهٔ پنجم هم فتح شده است ...

خوب ! بهترهمیست که بموسمت حرکت کنیم ...

درحدود تقریبا "ده متری پوسته می بینند که دونفر ازگروپ مربوط به عملیات پوستهٔ پنج بطرف آنها میایند .قوماندان

گروپ (دو) بطرف آنها ، چون تاریکی است ، چهره ها شناخته نمیشود ، صدا میزند :

ـ دریش ... کیستی ؟ نامته بگو !

آندو صدای قوماندان رلمی شناسند وبجاهای خودهمچنان ساکت می مانند. یکی ازآنها پاسخ میدهد :

ـ نام مه ((فتح)) اس !

((فتح)) نام گروپ عملیاتی مجاهدین بالای پوسته پنج است ...

وی به تعقیب معرفی،میپرسد:

ـ بقوماندان صاحب پیغام آوردیم ، ده اینجه باش یا نی ؟

قوماندان یارمحمد صدای او را می شناسد که نامش (عبدالروف) است . پاسخ میدهد :

ـ ها ، بیائین مه همینجه استم .

آنها پیش میایند وقبل از همه سلام میدهند :

ـ سلام علیکم ـ قوماندان صاحب !

قوماندان ازطرز صحبت و پاسخ ایشان که آمیخته با شادی است ، می دریابد ـ این پوسته نیز با موفقیت فتح شده . سپس میگوید :

ـ مانده نباشین شیربچه هایم ـ ان شاء الله خیریتی خواس ؟

عبدالروف بیصبرانه میگوید:

ـ ماوه قوماندان صاحب (منظورشان قوماندان گروپ پنج است) پیش تان روان کد تا بشما مژده بیتم که ان شاءالله پوسته کاملا"فتح شده.

قوماندان میپرسد :

ـ خو ، حالی اونا کجاستن ؟

عبدالروف پاسخ میدهد :

ـ اونه همونجه هستن مره روان کدن تا ازشما هدایت بگیریم که چکنیم وبکدام سمت حرکت کنیم ؟

ـ برین اونا ره خبربتین ماده او (تپهٔ اول)می باشیم.

ساعت چهار وسی وپنج دقیقهٔ شب را اعلان میکند. قوماندان یارمحمد ، قوماندان گروپ عملیاتی بالای پوستهٔ ((دو)) راکه ضمنا "وظیفه داشت اجناس واموال غنیمتی ازپوسته هارا یادداشت نماید ، پیش خودفرا خوانده ، پرسید :

ـ نتیجه عملیات چطوراس ؟ راپور گرفتین یانی ؟

وی بالحن حاکی ازخورسندی درحالیکه ورق یادداشت بدست چپ وبرق دستی را دردست راست گرفته بود ، روشن ساخته گفت:

ـ ها ـ بلی ! اینه گوش کنین :

ـ ازپوسته اولی یک میل توپ ۷۶ صحرائی ، پنج میل کلاشینکوف وچهارصندوق مرمی کره بین .

ای چیزا ازپوسته اولی بود.

ازپوستهٔ دومی ، دومیل کلاشینکوف ، ده تخته کمپل هشت پایه چپرکت ویک صندوق هم بم دستی بدست آمده ـ وباد داشتی ره که ازپوسته سومی بمه دادن هم همی قسم اس .

وازپوسته چهارمی : ده تخته کمپل ـ هفت پایه چپرکت ویک میل کلاشینکوف ویک صندوق بم دستی گرفته شده وازپوستهٔ پنجمی هم ده تخته کمپل وهفت پایه چپرکت ویک صندوق بم دستی ، بدست آمده .

سپس قوماندان ازمجاهدینش که دورا طرافشا وحلقه زده اند ، می پرسد :

ـ ازبچیادرا خوکسی شهید نشده ؟

شخص قبلی (تقدیم کنندهٔ راپور) جواب داد :

ـ نه ! قوماندان صاحب ! الحمدلله بینی کسی هم خون نشده .

ـ تلفات جانی دشمن چطو ؟

ـ ازمجموع پنج پوسته ، هفت نفرکشته وپانزده نفر دستگیرشدن وبقیه اکثرشان با سلاح های خودگریخته بوده.

دراین اثناء قوماندان گروپ پنجم که درنزدیک قوماندان یار محمد دوزانو نشسته بود ،خواست ازشهامت گروپ خودش که بالای پوستهٔ پنج عملیات کردند ، تعریف کند ، گفت :

ـ "... همی که به پوسته قریب شدیم ، دیدیم که پهره دار ، میره دار ، معلوم نمیشه . تقریبا "چهار مترنمانده بودکه بدروازهٔ اطاق برسیم ، سربیادرا ، که مه پیش پیش ازاونا رفته راهی بودم ، یک ضربه شده . فضل خدا ای ضربه بکسی ضرر نرسانده . راکتچی هم نام خدا یش چریک اس دیگه ،دفعتا" ازپشت اطاق یک فیرکدوما هم با دازودویده دهن دروازه را ـ گرفتیم.مه فوری بداخل اطاق برق دستی ره انداختم. دیدم فقط سه تایش مانده بود ،دیگه هایش گریخته که ازجمله دو تایش مرده ویکش زخمی شده بود ..."

صدای فیرها غرش توپ

وهاوان ازداخل غند ۳۵ تا هنوز بگوش میرسیده. وقت ازور ود صبح صادق خبرمیداده. دریـن اثناء قوماندان یارمحمدروبه مجاهدین کرده‌گفت:

ـ حالی بگیرین سلاح هـا ومرمی هاره پیش بچه‌های دیگه ببریم وچپرکتا وکمپلاره‌همینجه بانیین، صبح مردم قطـوره میگیم ببرن ده خانه هایشان ان شاء الله بخیرده غنـد حمله میکنیم. یا الله!

بخیزین که‌بریم نماز ه‌همونجـه بخوانیم که قضا نشه. *

بیست‌وسوم ماه عقرب اسـت. اکنون یارمحمدبا مجاهدیـن سلحشورش درقریهٔ قطورکه‌حد ود یک کیلومترازغند (۳۵) فاصلـه دارد، جابجا شده‌ ویرآنست تـا درحوزه پنج شهرمیمنه یعنـی کندک امنیتی خادکه‌درجوار غند ۳۵ وبخاطرامنیت غندمذکـور، ساخته‌شده، یورش ببرده‌ساعـت مقارن پنج عصراست. مجاهدیـن با احتیاط وآرامش کامل بفاصله پانزده، بیست متردوراز سه‌قسمت کندک امنیتی، پهلوی انبوه درختان خوردوکلان وانباشته‌از خس وخاشاک برگ وباررریخته باغ کنارغند، مستقرشده‌اندوصـرف قسمت شرقی آن که متصل بردیوار غند ۳۵ میباشد، محاصرهٔ ایـن سمت خیلی مشکل وحتی محـال است وبه پهره داران غند هـم باستثنای همین راه امکان فرار قطعا "میسرنیست.

یکنفرازمحافظین کندک کـه درشانهٔ خودکلاشینکوف روسی حمل وبالاپوش خاکی رنگ درازی بتـن دارد، گاه گاه ازبرابردریچهٔ بالاخانه ای که روبطرف قریهٔ قطورنصب شده، بابی پروائـی واطمینان خاطرساحهٔ باغرا زیـر نظردارد، ازرسیدن مجاهدیـن داخل باغ ومحاصره شدن کنـدک توسط ایشان، تاحال مطلـع نیست. اوهرچندلحظه‌ایکه‌چهار پنج دقیقه ازدریچه به صحـن باغ مینگردوچشمش راا ینسـو وآنسومیرقصاند، دوباره بـه عقب می چرخدودرداخل بالاخانـه بقدم زنی میپردازد.

آفتاب درحال برچیدن آخرین اشعه های زرین خود، ازافـق ابرآلودآسمان میباشد.

ویرآنست تا ازعقب کوه هـای خاکی که فاصلهٔ چندانی از آن ساحه ندارند، آرام ـ آرام در آغوش تاریکها، پناه ببـرده.

نقشه دریورش بالای ایـن کندک طوری است که: باستثنای یک گروپ ده نفری که درپیشـا پیش آنها یارمحمدقـراردارد گروپهای دیگردرهمان مواقعی که قرارگرفته اند، تادریافـت قوماندهٔ ازطرف شخص یارمحمـد که باصوت مخصوصی برایشـان داده خواهدشد، بدون سروصـدا بجاهای شان قرارداشته باشند.

تاریکی‌لحظه‌ببشتر میشـود. قوماندان یارمحمدونه نفـر دیگریکه بدنبال اویند، باکمال احتیاط وآهستگی، بااستفـاده ازپناه گاهای خس وخاشاک، خـم خم کنان بطرف بالاخانه‌نـز دیک میشوند، تادررسیدن به‌بالاخانـه چهارمتردیگرباقی است. پس از ده دقیقه‌مکث که‌تاریکی بـروی فضا بیشتردامن گسترده، یارمحمـد خطاب باطرافیانش آهسته‌میگوید

ـ ((گوش کنین ا مه کمـت خیرمحمدآهسته خوده‌طرف زینهٔ بالاخانه منرسانیم. یکـی ازشما کمی ازابنجه پس تررفتـه یک تک بکنین.

ده ای صورت یکی ازی د و چانس بدست خادآمد. اولش ایکه پهره دارترسیده‌میخواهه، اززینه تاشده، بطرف داخل غندبگریزه‌و ماده دواطراف زینه‌ایستـاد میشیم. همی که‌او اززینه‌تا شد، فورا "خفه ایش میکنیم واگـه مقاومت کد، سرش فیرمیکنیـم. شما باشنیدن صدای فیرطـرف بالاخانه‌بدوین ...

دومش ای که: وقتیکه پهره دار صدای فیره شنید، ده دان دریچه‌ایستادمیشه‌وبا وارخطائی چشم خوده ازدریچه‌بداخل بـاغ می دوزه‌وما هردودویده‌سربالاخانه می برائیم‌وپهره‌داره‌زنـده دستگیرمیکنیم. اگه‌مقاومت کد، مجبورکله ایشه کت کله کـوف سوراخ میکنیم.))

طبق دستورشنفربهمان جائیکه رسیده بودند، توقف‌کردنـد. یارمحمدبا خیرمحمد آهسته‌آهسته باسینه طرف دیوارگلی می خزند تابا عبورازبالای دیواری که‌یک متربلندی دارد، دردوطـرف بالاخانه قراربگیرند، بدیوار نزدیک شده‌اند. خیرمحمدکـه چریک ورزیدهٔ یارمحمدهسـت، آهسته بگوش قوماندان میگوید:

((قوماندان صاحب! شمـا صبرکنین مه ازدیواردا خـل کندک کله کشک کنم که کسـی نزدیکای زینهٔ حویلی دیده‌میشه یانی؟ شما پشت ونودرخـت (اشاره بطرف درخت بزرگ توتـی که درانجا میباشد) ست شیـن. اگه خدا نکده‌خطربود، ازشمـا دورشوه.))

قوماندان بپاسخ اومیگوید:

ـ احتیاطه ازدست نیـین، خوامه خی ازهمونجه پهره‌داره زیرچشم میگیرم.

قوماندان آهسته خود را در عقب درخت ستبرتوته، درحالیکه هردوچشم اش را به پهـره دار دوخته است، قرارمیگیرد.

همینکه خیرمحمدمیخواهـد هردودست خودرا بالای دیـوار گذشته، بداخل کندک نگاه کند می بیند، درفاصلهٔ شش متـری زینه شبح مردمسلحی که‌روبـه طرف بالاخانه درحرکت اسـت، دیده‌میشود. اودرهمان لحظه‌ایکه متوجه کله کشک نمودن خیرمحمد شده، جابجا توقف میکنـد. خیرمحمدخلاچاره‌ای جزایـن ندارد که آهسته وبا احتیـاط پشت همان دیواری که‌میخواست ازآن بالاشده‌بداخل کندک بپرد آهسته خودرا خم بسازد. پهره داردقیقا "متوجه همان قسمت دیواراست وخیرمحمدباین گمان است که پهره‌دارمتوجه‌اش نشده. لحظاتی بایدبنشیندتا این مـرد مسلح ازآنجا ردشود... موقعیت حساسی است. اوپس ازده‌دقیقه دوباره‌آهسته‌ازسردیواربداخل نظاره میکند. شبح پهره دارحالا درهمان قسمت قبلی دیـده نمیشود. پس ازآنکه لحظاتـی بصورت دقیق بان طرف نگاه‌میکند گمان میبردپهره‌دارازآنجا بسمتی ردشده. اوآهسته آهسته‌دوباره بجانب قوماندان می خـزد. قوماندان آهسته ازاومیپرسد:

– گپ از چه قرار اس؟

– پیشتر یکنفر عسکره دیدم که طرف بالاخانه میآمده. فکر میکنم پهره عوضی باشه.

– نی شاید پهره تا هنوز بدل نشده باشه. بخاطریکه پهره دار سابق، اونه می بینی که از پیش دریچه تا حال شور نخورده!

– پس حالی چه هدایت اس؟

قوماندان لحظه ای بفکر فرو میرود. بعداً آهسته بگوش او میگوید

– احتمال داره عسکری ره که پشت دیوال دیدین، متوجه شما شده باشه. چند لحظه باید همینجه صبر کنیم وطرف دریچه دیده ایستاد شیم، وقتیکه دیدیم، پهره بدلی ده بالاخانه بالا شد، دیگه ایش حتماً از زینه پائین میشه. ما وشما تا او وقت خوده بدیوال چسپانده متوجه زینه ایستاد میشیم...

– خو (بسیار خوب! خدا کنه تا او وقته بیادرای دیگه فیر نکنن)

پانزده دقیقهٔ دیگر چشمان قوماندان با خیرمحمد در پناه درخت توت بدریچهٔ بالاخانه دوخته میشود وسکوت کاملاً "حکمفرما ست.

یکبار قوماندان آهسته بگوش خیرمحمد پس پس میکند.

– ... مثلیکه پهره دار دیگه ده بالاخانه بالا شد. اونه دیدین پیش دریچه دوسیاهی معلوم میشه

– ها، راست میگین! خی چه کنیم؟

– باید عجله شوه – هـا بخیزین!

هنوز این دو خودرا راست نساخته اند که صدای فیری ازطرف مجاهدین (از وسط باغ) شنیده میشود.

قوماندان روبه خیرمحمد آهسته میگوید:

– زودشین که خوده بدیوال برسانیم، هله!

خم خم قوماندان نیم متر پیش وخیرمحمد بدنبال آن بطرف دیوار، باعجله بحرکت میافتند. بین دیوار وموقعی که آنها قرار دارند، سه ونیم متر فاصله دارد مجاهدین دیگر نیز خم شده خودرا بطرف بالاخانه نزدیک میسازند ه

قوماندان اکنون خودرا بپای دیوار رسانده خیرمحمد همینکه میخواهد خودش را از سر دیوار بداخل کندک باندازد، یکی از پهره داران از درواز هٔ درآمد بالاخانه که روبطرف داخل کندک نشانده شده، متوجه گذشتن او میشود. با عجله کلاشینکوفش را میگیرد ودست خودرا به ماشه تماس میدهد.

خیرمحمد حالا از دیوار بداخل پریده وهنوز نیم متر نمانده که خودرا بزینه برساند، ناگهان با ضربهٔ کلاشینکوف پهره دار جابجا نقش برزمین میشود. قوماندان جابجا می نشیند. سپس قدری خود را به عقب کشانده، سینه اش را بزمین می چسپاند وآهسته آهسته با کمک آرنج های دست وزانوان پایش، درپهلوی درخت قبلی خودرا پنهان ساخته، متوجه دریچه می ایستد. متعاقباً "پهره دار دیگر، روبه طرف باغ یک ضربهٔ هوائی میکند وتا میخواهد شاجور دومی را به کلاشینکوف نصب کند، از قسمت سرهدف گلوله کلیکوف یارمحمد قرار میگیرد. نعش او از دریچه بطرف باغ می پرد. پهره دار دیگریکه خیرمحمد را از پای درآورده است، شتابان خودرا بدریچهٔ (مقابل باغ) میرساند یارمحمد همینکه می بیند پهره دار دیگر بطرف دریچه چرخیده با عجله خم خم از سر دیوار به پای زینه می پرد وترصد میکند. فیرهای مسلسلی از هرطرف بگوش میرسد. پهره دار یک شاجور دیگر را روبه جانب باغ، هوائی ضربه میکند. قوماندان یارمحمد آهسته آهسته درحالیکه انگشت راست خودرا به ماشهٔ کلیکوف خود تماس داده، با احتیاط از زینه بطرف بالا میاید

پهره دار با دقت تمام سایه های درختان را از دریچه زیر نظر دارد. اما حواسش کاملاً "از کنترول برآمده وضربه های کلاشینکوف پیهم بگوش میرسند ودرفاصلهٔ پنجاه متردورتر از داخل غند وکندک آواز سلاح های ثقیل بآسمان می پیچد. قوماندان حالا به بالاخانه داخل شده. تلاش دارد پهره دار را زنده دستگیر کند. تا رسیدن نزد پهره دار سه قدم دیگری باقی است وی با سرعت تمام درحالیکه کلیکوف خودرا موازی با سر پهره دار گرفته است، بطرف او می پرد. پهره دار متوجه پشت سرش میشود وبا دیدن هیکل تنومند یارمحمد کلاشینکوف از دستش بزمین می افتد. او درحالیکه از ترس بشدت می لرزد، دست ها را به علامت تسلیم، بلند میکند..

یارمحمد خطاب به مجاهدینی که درمواضع مختلف اطراف بالاخانه وپهلوی دیوار قرار گرفته اند.. از راه دریچه صدا میزند:

– بدوین بیادرا! خیرمحمد شهید شده اوره وردارین ...

چند نفر پیکر خون آلود خیرمحمد را از زمین برمیدارند ویکی او را بدوش حمل میکند وبا کمک دو – سه نفر دیگر از دیوار میگذرانند وبداخل باغ میاورد چند نفر دیگر از راه زینه به بالاخانه داخل شده اند. دست های پهره دار بدستور قوماندان یارمحمد از پشت سر بسته میشود

آوازهای توپ وهاوان وبی ایم – یک وبی ایم سیزده و... مسلسل بغرش درمیآید یارمحمد درین اثناء روبه مجاهدین میگوید:

– حالی افراد غند وکندک از واقعه خبرشدن. ده ای وقت اگه بداخل حمله کنیم، نتیجه خوب نخادداد. بهتر ش همی اس باقی عملیاته روز دیگه انجام بتیم. حالی باید پس طرف قشلاق بریم. ✱

نه روز مسلسل است که مجاهدین توسط بیل وکلنگ یک کیلومتر بالاتر از سمت غربی پوستهٔ حوزه پنج کندک امنیتی خاد، نقب میکنند. تا یارمحمد با جابجا کردن مواد حربی وسائر لوازم جنگی – غذا وپراتیفی ها رندوی شهر میمنه را که بطرف جنوب فاریاب واقع است، فتح ومتعاقباً "مراکز مهم دیگر فاریاب، ازجمله: مقرولایتی را متصرف شود.

یارمحمد قوماندان درجریان دو – سه هفته ایکه بیشترین قسمت شهر میمنه را تحت فرمان روائی خود میگیرد پایگاه اصلی خودرا درمیان ((باغ دولتی)) یا ((باغ زراعتی)) واقع درسمت جنوب غربی شهر میمنه

انتخاب میکنند پس از ختنه روز نقب کنی شور و غلغله و هنگامهٔ عظیمی در ولایت فاریاب برپا میشود. مجاهدین حالا بسرعت پیشروی دارند و این پیشروی جانبازان روحیه دشمنان اسلام از جمله روسهای جنایتکار تاثیری می اندازد که جز استفاده از قوای هوائی هر چاره دیگر را غیر عملی و ناممکن میپندارند و واقعیت امر هم چنین بوده. شجاعت یارمحمد نقل مجلس کوچه و بازار – طفل و جوان و زن و مرد آن دیار شده. اکنون او تقریباً درحدود نیمی از شهر میمنه فرمان میراند از خوردترین عضو دولت مزدور تا والی هرلحظه با بینگمان و در تشویش اند که شهر کاملاً به تصرف مجاهدین، تحت قوماندانی قهرمان نام آور آن دیار (یارمحمد) خواهد افتاد. در فاصلهٔ هر نیم ساعت و یک ساعت از میدان هوائی میمنه طیارات جنگی و جت های بلند پرواز روسی بقصد سرکوبی سلحشوران اسلام که پیشروی قابل ملاحظه ای در داخل شهر کرده اند، به پرواز درمیآیند و ناخودآگاه و دیوانه وار در هر قسمتیکه بخواهند بمبارد میکنند. به اثر همچو بمباری های کورکورانه چندین منزل مسکونی از نواحی تاتار خانه – افغان کوت – تاشلیق گذر – بی بی آئینه – توکلی خانه و یا مبلاق بویرانه تبدیل و افراد بیشماری از مردم بیگناه و مواشی بهلاکت میرسند.

چنانچه: وقتیکه بوالی فاریاب خبر میرسد که: مجاهدین جاده های هرات و پشتونکوت را به تصرف درآورده اند و احتمال بعید نیست که یک و دو روز بعدتر شهر میمنه کاملاً در قلمرو مجاهدین قوماندان یارمحمد قرار بگیرد، والی با وحشت و ترس بیش از حد گاهی بمرکز کابل ا[illegible] و گاهی با مشاورین روسی که در میدان هوائی فاریاب مستقر اند، ارتباط قائم میکند. مصرانه و عذر آمیز تقاضا می نماید که مجاهدین را سرکوب و یا به عقب برانند. باساس تقاضای اوست که اکنون بیش از سی فروند طیاره در آسمان ابرآلود فاریاب به پرواز درآمده و پیلوتان کوردل و وحشی از شدت غیظ و قهر، در هرجائیکه دلشان میخواهد، بمباردمانی میکنند.

ساعت یازدهٔ روز دوم قوس است. متعاقباً به مزدوران و مشاورین روسی اطلاع میرسد که مجاهدین جاده های هرات و نادر-پشتون را تصرف کرده اند. روحیات خود را کاملاً می بازند. در مقابل راپور هائیکه بقوماندان یارمحمد میرسد حاکی از آن است که: خلقی ها و پرچمی های مزدور در پی تغییر شکل و قیافهٔ ظاهری خود هستند و اکثر ایشان در صدد تدارک مخفی گاه ها میباشند. چنانچه گفتند اکثر کمونستها که دارای بروت های کشاله و پهن و موهای دراز و شقیقه های تنبر مانندی بودند، سر و روی را کاملاً تراشیده، لنگی بسر کرده اند و به مساجد رو میآورند (!) و به جماعت ها اشتراک (!) میکنند. خود والی و بعضی از اعضای کمیته ولایتی چندین روز متواتر است که در بیغوله ها خزیده اند و در پی چاره و فرصتی هستند تا راه فرار از میمنه برایشان فراهم آید.

اما بمباردهای طیارات روسی، جز اینکه تلفاتی برخود شان وارد آورد، جزئی ترین تاثیر منفی ای در مورال و روحیهٔ قوی مجاهدین وارد کرده نمیتوانند.

طبق یک خبر موثق، وقتیکه بوالی فاریاب اطلاع میرسد که (گویا) لیسهٔ ابوعبید واقع درسمت جنوب میمنه و هکذا غند ۳۵ فاریاب به تصرف مجاهدین درآمده است، والی دست و پاچه شده دستور میدهد که آن دو جا را بمباردمان کنند. بلافاصله شش فروند طیاره، لیسهٔ ابوعبید را زیر آتش حملهٔ هوائی قرار میدهند که درحدود پانزده نفر از معلمین و شاگردان لیسه که مشغول تهیهٔ نتایج امتحانات سالانه بودند، هلاک و یا شدیداً مجروح میشوند، و ادارهٔ لیسه نیز بویرانه تبدیل میگردد. بدنبال آن طیاره ها میخواهند غند ۳۵ – را بمبارد کنند، اما از طرف قوای غند مذکور مقاومت صورت میگیرد، و فیر سلاحهای ثقیل از غند باعث ترس و عقب نشینی طیارات و مانع عملیات بالای آن میشود.

مجاهدین از آنروز تا کنون بیشتر از پنجصد متر زمین را نقب کنده اند. اکنون سپاهیان اسلام در داخل مسجد جامع شهر میمنه مصروف ادای نماز فجر ضمن ادای نماز شکرانه اند. یارمحمد حالا در داخل این مسجد مصروف تشریح نقشهٔ جنگ و یورش بالای سایر پایگاه های دشمن است.

درحدود بیست و سه نفر از مجاهدین را بعد از حمله بالای محبس فاریاب برگزیده و بقیه را که تعداد شان هفتاد و پنج نفر است، جهت کندن نقب از جوار مسجد جامع تا غند اوپراتیف توظیف نموده و رزمندگان بالنوبه همراه بیل ها و کلنگ های شان بحفر زمین مصروف اند. هوا خیلی ها سرد است. کوچه ها و باغ ها و کوه ها یک تلم لباس سفید به بر کرده اند. در شهر هیاهوی عجیبی افتیده. در کلبه های محقر اهالی مسلمان شهر میمنه شادی و سرور برقص و پایکوبی پرداخته اند. زنان بزرگسال و مردان شهر میمنه از خانه های شان دیگ های خوراک قسما قسم و انواع میوه جات تر و خشک، با خود میآورند و به مجاهدین توزیع میکنند. و راستی هم عجب است اکنون در شهر کسی فرمان میراند و بیرق پرجلال و عظمت اسلام را در فراز بیشتر از نصف شهر کسی به اهتزاز در میآورد که او "چوپان" است.

سیمای این چوپان از نور تقوا چون برق میدرخشد. زنان مسلمه و مردان مؤمن چنان شیفتهٔ او شده اند که پروانه وار بدیدنش رو میآرند و مردان پیوسته بوسه بارانش میکنند و زنان بسرش نقل و شیرینی میپاشند.

هفده روز دیگر سپری شد که سپاهیان اسلام از جوار مسجد جامع تا غند اوپراتیفی خارندوی به اثر جرکنی و حفر زمین پیشروی کرده اند. داخل شدن به غند اوپراتیف اکنون صرف ایجاب بیست متر کندن دیگر را میکند که آنگاه خواهند توانست بسزرگ

ترین پایگاه دشمن را متصرف شوند.

صبح گاهان روز بیست وششم قوس است. پیرمردی با عبای سفید ورنگ پریده وتکیه بر عصا با عجله خودرا نزد قوماندان یارمحمد رسانده و با لحن حاکی از حزن وتاثر میگوید:

– قوماندان صاحب! صبح وقتیکه طرف مسجد میرفتم، یکی گفت روسها با قوای بسیار کلان به ای طرف آمده راهیستن. شاید حالی از کته کم به ای طرف تیر شده باشن، مه زودی کده آمدم، تا شما ره خبر بتم.

یارمحمد درحالیکه تبسم سرور آمیزی برلبانش نقش بسته بود، با لحنی که نمایندگی از شجاعت مندی ومردانگی اش مینمود، میگوید.

" – بابه جان! مه خو از خدا همی ره میخاستم. ما که کمره برای جهاد بسته کدیم، باید منتظر یکی ازی دو چیز باشیم، یا دشمنا ره مردانه از وطن آزاد کنیم ویا شهید شویم. جان مه خو از جان بیادرایم، خال محمد وجان محمد زیاد نیس، وجان مجاهدای دیگه مه هم از بیادرای دیگه ایکه بخاطر خدا شهید شدن، شیرین نیس! مزدورای روس تا امروز که مه الحمدالله نصف شهر آزاد کدم، با ما مقابله کده نتانستن، باید هم کمک میخاستن وما به توکل خدا جنگ میکنیم. شما فقط بما دعا کنین."

اشک از چشمان پیرمرد درمیان تارهای ریش سفیدش چکیدن گرفت بعد با لحن حاکی از هیجان، درحالیکه با هردو دست لرزانش آرنج های قوماندان یارمحمد را گرفته بود، گفت:

– بچیم! ای کاشکه مه هم پیر نمیشدم وهمرایت میبودم وبا روسها جنگ میکدم. لیکن چه کنم که از ضعیفی وپیری سلاح ورداشته نمی تانم. بگو غیر از دعا مه برت چه کنم؟

توماندان بعد از آنکه میگوید:

– " خدا خیرتان بته. به مه همی دعای تان بس اس". پیرمرد علاوه میکند:

– یقین کو بچیم! ده تمام مسجدای فاریاب مردم ده حقت دعا میکنن واز خدا میخواهن، عمرته درازتر کنه. ده هرخانه ازتو تعریف وتوصیف میشه. زنا ومردا همه برت آفرین میگن. مه خودم از چندجای شنیدم که بخاطر سلامتی وکامیابی تو ومجاهدینت خیرات ها وصدقه ها میتن، ختم کلام شریف می کنن... تو کسی هستی که امروز ده دل خورد وکلان جای داری. خداوند سایهٔ رحمتشه از سرت کم نکنه...

هنوز حرف های پیرمرد به پایان نرسیده بود که دو نفر از مجاهدین، با عجله خودرا نزد یارمحمد رساندند، یکی از آنها با اشارهٔ انگشت روبه آسمان کرده گفت:

– قوماندان صاحب! اونه می بینین طیاره های روسا رسیدن..

– کو؟

قوماندان بعد از آنکه از زیر برنده ایکه لحظاتی با پیرمرد، در حال صحبت بود، دو، سه قدم خود را به بیرون کشید، وروبه فضای سمت شمال شهر نظر انداخته علاوه کرد:

– "ها، راست میگین"! بعد درحالیکه دستان لاغر پیرمرد را گرفته به سختی میفشرد، روبه وی گفت:

– "بابه جان! خدا خیرتان بته. حالی اگه میرین، رخصت استین. از دعا فراموش نکنین، مه برم بچه ها ره بگویم که آماده باشن."

قوماندان با متانت واستواری بیش از وصف داخل نقب گردید، تا بهریکی از سرگروپان بخاطر آمادگی با قوی دشمن، هدایات لازمی بدهد. هنوز لحظه های چندی سپری نشده بود که جت های روسی که مستقیماً از میدان هوائی تاشکند پرواز کرده بودند، بروی آسمان بر آلود میمنه که اتفاقاً درآن روز دانه های برف هم کم کم بزمین می نشست، پدیدار میشوند. بیشتر از نیم ساعت سی فروند جت مواضع مجاهدین را شدیداً "تحت آتش قرار دادند. مجاهدین همچنان توسط راکت اندازها وماشیندارها از داخل مواضعیکه کنده بودند، بسوی طیارات به شلیک ومقابله میپردازند.

جنگ از هردو طرف بشدت درگرفت. اما از اکثر منازلیکه در دور وبر سنگرهای مجاهدین قرار داشتند، لمعه های آتش و دود های آتش ودود بلند است وآواز بم های بزرگ آتش زا، وفروریختن خانه های مسکونی ودیوارها وچیغ وفریاد پیره زنان واطفال معصوم گوش ها را سخت میخراشند، ودلها را می آزارند.

درست درهمین فرصت است که، گروپیکه برای عملیات بالای محبس رفته بودند، فاتحانه برگشته اند. یارمحمد ازبازگشت این گروپ که اکنون نیازمند افراد بیشتری میباشد، درپهلوی شنیدن مژدهٔ فتحی که همرکاب رزم آوران شده، قوت روحی اش بیشتر گردیده. ولی او، درآن موقع حساس از استفسار – ماحول سائر جزئیات فتح محبس، صرف نظر میکند.

با سپری شدن لحظات دیگر، صدای غرش تانکهای غولپیکر وموترهای شیفت لحظه به لحظه بیشتر ونزدیکتر میشود...

اکنون عظیم ترین کاروان زمینی دشمن بقصد مقابله با رزمندگان اسلام، وارد فاریاب شده وروبه جانب موضع وسنگر های مجاهدین، درحال رسیدن اند.

میگفتند: درطول انقلاب این بی سابقه ترین قوائی بوده که دشمن زبون بمنظور مقابله با چند گروب محدود مجاهدین که تعداد شان (درآن روز) از صدنفر تجاوز نمیکند، بفاریاب سرازیر کرده:

قوای چهارزرهدار کابل، قوای پانزدهٔ کابل، فرقه هجده بلخ ونهرین، غند اوپراتیفی جوزجان وغند رسول مزدور تگابی!

جنگ با شدت هرچه سخت تر وبیشتر درگرفته است. زمین وآسمان، از دود آتش پرشده، خروارها بمب آتش زا، درداخل وماحول نقب ها، توسط طیارات روسی فرو میریزد.

نبرد با قوای زمینی دشمن که بالغ بر سه هزار تانک وموتر، و سی فروند طیاره تخمین شده، همراه با رزمندگان یکصدنفری قوماندان یارمحمد، وارد دومین روز خود گردیده است.

مقابله ومقاومت وآتش ریزی از هردو جانب بشدت ادامه دارد.

قوای دشمن با وصف کثرت افراد ووسایطش مجهز با پیشرفته ترین سلاحهای روسی است. اما آنچه مجاهدین درمیان نقب ها با خود دارند: کلاشینکوف است و ماشیندار وراکت آر، پی، جی، هفت وبس!

عصرگاهان روزبیست وهفتم عقرب ۱۳۶۶ است. درخلال این دوروزجنگ مسلسل وبلاوقفه، درمیان شاجورهای اسلحهٔ رزمندگان اسلام، بیشترازده یا پانزده فیر مرمی باقی نمانده. (همه بمصرف رسیده.) گرچه یارمحمد در سحرگاهان روزدوم این جنگ به جبهات نزدیک، راپورفرستاده بود تا بکمک اوبشتابند ویا لااقل دررساندن مهمات باوی همکاری کنند. متاءسفانه نسبت بندش راه وموانع دیگر، رساندن کمک ومهمات به یارمحمدسخت مشکل وحتی ناممکن شده.

قهرمان نام آورفاریاب در آخرین دقایق مقابله اش با قوای روسی ومزدوران فرومایهٔ آن چاره ای جزاین نمی یابدکه مجاهدینش را دستوربدهدتا آهسته آهسته از قسمت جنوبی شهرمیمنه، به عقب نشینی بپردازند وخودرا درقریه کوهی پشه خانی، که پنج کیلو متردورتراز شهرواقع است، جابجا بسازند.

روسها دربن جنگ تلفات زیادی بجاگذاشته اند، آمار دقیق تا اکنون دردست نیست. از مجاهدین سه نفرشهیدوعده ای هم زخمی شده اند.

همزمان با عقب نشینی سپاهیان اسلام، قوای روسی نیز بطرف میدان هوائی میمنه بازگشت کرد.

مقارن ساعت هشت شب است درین ساعت یارمحمدبا مجاهدین خودوارد یکی ازمساجد منطقهٔ کوهی پشه خانی شده ودرحال گرفتن وضوء است، تا نماز بگذارد. هنوزازادای نماز فراغت حاصل نشده که یک گروپ پانزده نفری وی ازقرارگاه دربندبکمکش رسیده اندیارمحمد بدون معطلی دستگاه بی ایم یک خودراکه توسط همین گروپ در آنجا آورده شده بوددریک قسمت مرتفع پشه خانی، نصب کرده وپانزده فیرآنرا درهمان فرصت درداخل میدان هوائی میمنه شلیک میکند.

ساعت اکنون یازده ونیم بجه شب رااعلان میکند. قوماندان یارمحمدمجاهدینش رادستور میدهدکه تابقصدرسیدن بقرارگاه دربند، قریهٔ کوهی پشه خانی را ترک بگویند. *

ساعت پنج ونیم صبح بیست وهشتم عقرب است. مقارن لحظاتیکه اذان نمازازمنارهٔ های مساجد، بلندوبگوش ها طنین می افگند. درست درهمین فرصت، ناگهان درفضای ابرآلوددربند چهل وسه فروندهلیکوپترومیک های بیست ویک وبیست وهفت روسی، به پروازدرآمده وبرآنند تادرموقعیت های مهم وحساس قلل کوه وتپه های استراتیژیکی اطراف دربند پائین کنندو دربندرا بمحاصره بکشانند.

هلیکوپترهای توپدارومیگ ها، باغرش مهیب وگوش خراش شان، درفواصل بسیارنزدیک دهشکه ها و... که درستیغ مختلف تپه های اطراف دربندنشانده شده، چرخ میزنند، نزدیک میشوند، بالامیروندوپائین میآیند، تابهروسیله ایکه ممکن باشد، دهشکه هارابربایند ومجاهدین مستقربالای آنهارا بخاک وخون بنشانند.

اطراف دربنداحاطه ازکوه های خاکی است که بلندترین کوه آن ازسطح زمین درحدود یکهزارالی یکهزاروسه صدمتر بلندی دارده درشش نقطهٔ بسیارمهم ومرتفع کوه ها یک یک میل دهشکه نصب شده ودربلندی سمت جنوبی یک کوه دیگر یک میل زیکویک نیزجابجاست که جمعی ازمجاهدین بالنوبه سلاحهای مذکور رابکارمی اندازندوباطیارات روسی مقاومت وازمواضع خودحراست مینمایند.

درگرداگرددرهٔ دربندکماندوها عساکرروسی وملشه های وطن فروش، درحال پیاده شدن از هلیکوپترها هستند. تا مجاهدین رابه محاصره قراردهندواهداف شوم خودرا بدینوسیله عملی گردانند.

بالای هریک ازسلاح های ثقیلهٔ مجاهدین: (دهشکه ها وزیکویک) ده، ده فروند هلیکوپتروجت ازفاصله های بسیارنزدیک گشت میکنند، سلاح ومجاهدین موءظف بالای آنرا، شدیدا" زیرآتش میگیرند، مجاهدین همچنان بافیردهشکه ها وراکت لینچرها وزیکویک، دربرابرحملات وهجوم ها وآتش ریزی های طیارات روسی سرسختانه بمقابله میپردازند.

جنگ لحظه به لحظه شدت میابد. پیلوتان جنایتکار روسی دیوانه وارهمچنان دهشکه چی ها وراکت چی ها رازیر آتش شدیدقرارمیدهندوبا لمقابل جواب های قاطع وآتشکشانی دهشکه چی ها وراکت چی ها، این زمینه راخیلیها بروسها مشکل ساخته که بتوانندبآسانی وزودی سلاح هارا ازنزدآنها بربایند. درنشیب وکمرکوه ها، ومیدانگاه ثانوهٔ دربند، افراد پیادهٔ دشمن همچنان روبطرف قرارگاه وذخایرمجاهدین درحرکت اندوپیش میآیند ورزم آوزان اسلام باوجودعدم آمادگی قبلی سرسختانه وباشدت به مقاومت پرداخته اند. مقارن ساعت چهارونیم عصرکه درگیری ازهردوجانب به همان شدت خود ادامه داشت، ازدورترها غرش تانک های زرهدارو بیردم وموتر های حامل سلاح ومهمات تواءم باصداهای هول انگیزطیاره ها درمیان کوه ها وفضای درهٔ دربند می پیچدولحظه به لحظه بیشتر وبیشترمیشود. واین نمایندگی ازآن میکندکه قوای عظیمی در حال رسیدن به درهٔ دربنداست. لحظات چندی نمیگذردکه تقریبا" درکلبه اطراف قرارگاه دربند، زره پوشها وبیردم ها وموترهای روسی وافرادپیادهٔ آن، رسیده اندوتلاش وسیع ومذبوحانه برای پیشروی دارند.

این قوای بزرگ درست همان سازوبرگ بزرگ وکاروان عظیمی است که دیروز بالای یارمحمد درداخل شهر، یورش آورده بود.

آسمان وزمین، آگنده ازدود

وغبار و آتش است که می پیچد وصداهای سهمگین فیرها، بی هیچ توقف از هر طرف، از بالا وپائین، گوشها را میخراشند.

دربند اکنون به خونبارترین صحنهٔ جنگ تبدیل شده که توان گفت نظیر چنین نبرد در طول انقلاب درنارباب دیده نشده.

شلیک سلاحهای دوربرد روسی از جمله: بی ایم چهل وبی ایم سیزده، از داخل میدان هوائی میمنه، بقصد درهم کوبی قرارگاه دربند، که تقریباً بیست کیلومتر از آن فاصله دارد، پیهم بگوش میرسند ودر داخل واطراف دربند وماحول مجاهدین فرومی افتند وآوارهائی از خاک وگل وبرف را بهوا می پاشند و گاهی دیده میشود که دست ویا پا ویا عضو دیگری از اعضای رزمندهٔ عزیز، از تن جدا شده وبهوا پریده ورقص رقصان همرهٔ خاک وگل خون آلود وپارچه های یخ وبرف ویا آهن پاره ای، بسمتی می افتد وخون از آن همچون چشمه ای خونین فواره میزند ومی جوشد وسیلان میکند وپیشانی زمین را رنگین میسازد.

و ـ درگوشه ای هم دیده میشود که پیکر نازنین سپاهی ای از سپاهیان جان برکف اسلام، از چندین جا سوراخ شده وهنوز از آنچه بالای وی پیش آمده، اطلاعی ندارد، وتا درهمان

دقایقی که بی حرکت نشده وبدنش بسردی نگرائیده، با دستان خون چکان، انگشت برماشه سلاحش گذارده وغلطان وخیزان پیش میتازد ولبان متبسمش هر لحظه گل تکبیر میکارد وحاضر نیست تا شاهدشهادت را به برنکشند؛ ترک میدان بکند. آنچه از همه بیشتر انگیزه های جوشش خشم و غیظ واحساسات، وتحت تاثیر قرار دادن رزم آوران اسلام شده، آتش کشائی سه تن از خواهران پاکباز بر علیه نیروی کفر است که دو تن این مجاهدها، خواهران یار محمد قوماندان ویکی دیگر والدهٔ آن می باشد که از بالای بام مسکونی شان ارتش الحاد را سلحشورانه زیر آتش قرار داده اند.

اما، با نسوی دیگر، چشم ها ناظر آن اندکه تانکهای غول پیکر وکامیون های نفربر روسهای جنایتگر، به اثر مقاومت وپایمردی رادمردان دلیر سنگر حق، به کوره های سوزانی از خشت وسنگ وخرمن هائی از آتش ودود، تبدیل شده. وافتادن نعش های لعنتی وپلید دهها ارتش سرخ وملیشه های بی ارادهٔ آن پایگاه عظیم سپاهیان نور، یعنی: دربند قهرمان خیز را، متعفن وکثیف ساخته که دماغها از استشمام وپراگنده شدن بدبوئی ها وکثافت اجساد پلید ونفرت آور آنها، شدیداً "احساس آزار تکلیف ونا راحتی میکنند.

افتادن سه پرونده هلیکوپتر روسی (درهمان روز) در سه قسمت از میدان نگاه دربند که به اثر فیر های راکت ودهشکه وزیکویک رزمندگان اسلام متلاشی شده، دلها را میبالاند وهر آن متانت شجاعت ودلیری وجوشش غیظ وخشم رزمندگان را برضد دشمن، بیشتر از پیش تبارز میدهد ومضاعف میسازد.

آفتاب جهان تاب از زیر ابر های تاریک وسیاه، درحال سفر درپشت قله های کوه است. درست درهمین لحظه های حساس است که متاسفانه مهمات رزمندگان روبه خلاصی میگذارد وسردار رشید وفداکار اسلام (یار محمد) دربرابر حرفهای سرگروپی که با عجله خودرا نزد اورسانیده وطالب دستوری هست که:

ـ قوماندان صاحب! مهمات ما خو، خلاص شده حالی بگوئین چه کنیم؟

...بفکر عمیق فرورفته. قوماندان پس از لحظه ای دوباره سربلند میکند وروبه او کرده میگوید:

ـ مرمی همهٔ بچه های گروپ خلاص شده؟

جواب می شنود:

ـ ها ـ بلی! از تمام بچه ها.

ـ خیر بچه ها حالی کجا هستن؟

ـ تا هنوز از موضع های شان نه برآمدن!

سردار اسلام پس از آنکه سر خود را از جائی که قرار دارد، بلند میکند بعد (با اشارهٔ انگشت سبابه بطرف جنوب آن منطقه که یک ساعت قبل مجاهدین توانسته بودند قوای دشمن را از آنجا به عقب برانند) میگوید:

ـ (بچه ها ره بگوئین، خو ده از موضع ها بکشن. همی وقت میتانن پشت اونه از وگردنهٔ کوه عقب نشینی کنن ...)

سرگروپ برای اجرای دستور نزد مجاهدین مربوطش برمیگردد. درهمین هنگام دو سه نفر از مردانی را که محرم خانهٔ او بند، دستور میدهد درصدد انتقال اعضای فامیلش به طرف المار، شوند. لحظاتی بعدتر از سایر گروپ ها نیز خبرهای تاسف باری مبنی برخلاصی مهمات، بقوماندان میرسد. قوماندان ناگزیر فرمان میدهد، مجاهدین دیگر ونیز از قسمت جنوب منطقه ئی که زمینهٔ عقب نشینی از آنجا فعلاً "میسر است روبطرف "المار" حرکت کنند، تا خودرا از سرنو اکمال وبار دیگر با دشمن ملحد وحیله گر وسفاک، داخل پیکار خونین وفیصله کن گردند.

درفراز هفت کوه بلند که بین هرکدام آنها فاصله های زیادی وجود دارد غرض مقابله با طیارات دشمن، شش میل دهشکه ویک میل زیکویک نصب شده بود. اما برای قوماندان معلوم نیست که برسر افراد موظف بالای دهشکه ها وزیکویک چه حالاتی پیش آمده وچند دهشکه توسط هلیکوپترها کشیده شده وکدام یکی از قوماندانهای دهشکه وراکت و... درقید حیات وکدام ـ کدام دیگر آنها بدرجهٔ رفیع شهادت نائل آمده اند؟ اما همینقدر معلوم است که در آسمان دیده شده بود، یک هلیکوپتر حوالی ساعت یک ونیم ظهر وهمچنان هلیکوپتر دیگری ساعت سه بعد از ظهر همان روز دهشکه ها را از موضع شان برداشته و رو بجانب میدان هوائی میمنه به حرکت میکردند.

روسهای وحشی درخلال چهار وچهار ونیم ساعتی که مجاهدین بمنظور تهیه وتدارک مهمات موضع های خودرا ترک گفته اند. به رهنمائی یکتن از مزدوران دنی

وفرومایهٔ روسي بنام "جلال"
مغاره سمج هائی که سلاح ها
ومهمات قرارگاه درآنها دفن
شده بودند، افشاء وتوسط ارتش
جنایتکا روملیشه‌های پست آن
کاملا" بآتش کشیده میشوندو
تمامی پناه گاههائی که
مجاهدین برای خودساخته‌بودند،
یکسره ویران وبرخاک یکسان
وذخائروغله جات شان همه

وهمه بخاکسترتبدیل میگردند.
ساعت نه‌وپانزدهٔ شب
مجاهدین باردیگرهمراه با
مقداری ازمهمات ازالماربه
دربندرسیده‌اندومجددا "به‌زدو
خوردمیپردازند. جنگ هرلحظه
شدیدترمیشودوبیشتر. سرتاسر
میدان وسیع درهٔ پهناوروگرد و
پیش دربندبه دشتی ازآتش وخون
ودودعوض شده که بهرجانب می
پیچدومي دود، توگوئی دربند
اکنون آتش فشانی بزرگ شده‌ا

آری‌ا جنگ برای هفت ساعت
دیگربلاوقفه‌جریان پیدا میکند،
عقربک ساعت چهاروده‌دقیقه‌با-
مدادرانشان میدهد. درست در
همین دقایق است بازبه‌یارمحمد
می رسانندکه مهمات مجاهدین
کاملا" روبه خلاصي گذاشته‌است‌ا

پس حالابایدچه کنند؟ ناگزیر
بازهم راهی جزعقب نشینی برای
آنها نیست. یارمحمدبفکرعمیقی
اندرشده‌است‌همزمان با وصول
این راپورتنی جنداززرمندگان
که به‌کمبودمرمي مواجه‌وموضع
هایشان راترک گفته‌وغرض
دریافت هدایت نزدیارمحمدآمده
اند، حامل پیام دلخراشی دیگری
نیزاندکه خودشاهدهمان صحنه
بودند. یکی ازآنها درحالیکه
قطره - قطره اشک ازچشمانش
فرومیچکدبالحن حاکی ازتاءثر
عمیق میگوید:
" - قوماندان صاحب‌ا پنج
نفرازگروپ ماوقتیکه‌مرمی
هایشان بکلی خلاص شدهیچی نمانده
بودکه بدست روسها بیافتن‌باخود
گفتن: ما بایدخوده‌زنده‌بدست
روسها نتیم‌واوناآخرین مرمی
هائی ره که همزاه .رددا شتن،
بجان خودشان فیرکدن ..."
این خبردردآورتاشیرناگواری

به‌یارمحمدواردمیکندوبرمیزان
رنج واندوه اومی افزاید وی
همزمان باکشیدن آهی سوزناک
ازسینهٔ دردمندش، آرام آرام می-
گریدودانه های سرشک مروارید
آساءازلابلای انبوه‌ریش خرمائی
رنگش فرومیچکد. هرقطره اشک
اوعالمی ازرازبا خوددارد. ه‌اشکی
که نمایندگی ازمظلومیتش میکند
که خودمی بیندبهترین یاران
شجاعش ونخبه‌ترین همسنگران
دلیروگرامیش، بی سروبی پا
شده‌ودرهرطرفی افتیده‌وبخون
شطه‌می زنندوجان میسپارند
وبرای همیش باهمسنگران عزیز
شان وداع میگویند. اوجزاینکه
دستان لرزانش رابه درگاه‌خدا
بلندکندوبگوید:
- " الهی‌ا غیرازتویاری
رسان دیگری نداریم، خودت
بحال مارحم کن" وتوام‌بااین
دعاکه دردست وپای اوسخت
زنجیرنومیدی پیجیده‌است، غیر
ازاینکه به یاران خوددستور
عقب نشنیی بدهد، چه راهی
دیگری درپیش دارد؟

همزمان به عقب نشینی
مجاهدین، روسها بعدازآنکه
مطمئن میشوند، هیج جیزی، حتی
یک مشت خس هم درساحهٔ پروسعت
قرارگاه دربند- باقی نمانده
که باثرآتش ریزی این وحشیان
درامان مانده باشد، خودنیز
بابجاگذاشتن تلفات بیشماری،
ازجمله: کشته شدن بیش از
دوصدوپنجاه نفرقشون سرخ‌وملیشه
وسقوط پنج فروندهلیکوپتر
ومتلاشی شدن ده ها تانک وموتر
دربندمظلوم راترک میگویند.
یارمحمدباردیگربا تدارک‌یک
مقدارمهمات، بدیدن دربند
خونین رومیآورده دربندی که:
تاهنوزهم آتش ازسراپایش زبانه
میزندودودبلندمیشود، و دارو
ندارش همه بخاکسترمبدل
میگردد‌ا دربندی که: اکنون
نعش های خونین وپیکرهای
سوراخ بهترین سپاهیان سلحشور
وگرامی مردان غیورش رادردو ش
داردومی گرید:
و - دربندی که دوروزقبل
ازبرف چادرسفیدبسرکرده بود
واکنون دامنش باسیلاب خون لاله

گون شهیدان گرامیش به‌دجلهٔ
قرمزرنگی می ماندوازجویبار
دره های آن وتنگناها وگذرگاه
های او، همراه بابرفهائیکه
درحال آب شدن اندء بهرطرف
خون جاری است...
روزنزدهم قوس ۱۳۶۶ است.
یارمحمدبامجاهدین خودکه‌در
میان آنها دویارقهرمانش: پیر
نظرپهلوان وسلیمانقل غازی
نیزوجوددارند، بادلی آگنده
ازغم واندوه‌درحال ورودباین
درهٔ خونبار است. سلیمانقل
قوماندانی که درفرازیکی‌ازتپه
های بلنددربندتاساعت دوازدهٔ
دیشب، پیوسته طیاره‌ها را مورد
هدف قرارمیداد، باآنکه‌بدنش
ازچندین جا سوراخ شده‌بود
توانسته بود - تنها باهمین
سلاح سه فروندهلیکوپترروسی
را (خودش) سقوط بدهد.
وی بعدازآنکه مرمی های
زیکویکش خلاص شده بود، با
استفاده‌ازتاریکی شب، توانست
زیکویک رابه همراه‌باپنج نفر
ازمجاهدین گروپ خود، ازموضع
بکشد. درین اثناء سلیمانقل
ضمن اینکه ازموءثریت ونتیجهٔ
خوبی که ازاستعمال سلاح تحت
اداره اش: (زیکویک) گرفته
بود، چنین تعریف میکند:
- قوماندان صاحب‌ا راستی
زیکویک ده‌ای جنک کتِ‌ما خوب
جوانی کده نه گفتین چطو؟
قوماندان که تاهمان لحظه
به اندیشه‌های عجیب وگوناگونی
فرورفته‌وگاه درباره‌ٔ پیآمد
این جنگ بی سابقه‌وشهدائیکه
داده، عمیقا "می‌اندیشیدآواز
سلیمانقل یکبارتوجه اورا بخود
جلب ساخت، بعدازآنکه‌سرخودرا
بجانب وی گشتاند، پرسید:

- خو، بگوئین که چطو؟
سلیمانقل اندکی جلواسپ
سرخینش را بطرف اسپ سفید
یارمحمدبرگردانید، تا بتواند
باوی درست ترصحبت بکند. بعد
روبه اوکرده‌گفت:
- ... مه متوجه بودم طیاره
ها چنان ازصدایش ترسیده‌بودند
که هیچ نمی تانستن طرف ماخوده
نزدیک بسازن ودرهموچنددفعه
ای که طیاره‌ها خیل خیل، ده، ده

تاودوا زده ـ دوا زده‌تا شده‌طرف ما دورمی خوردن ، فضل خـدا فیرای زیکویک حق شانه خوب داده . باداز او طرفش هیج نزدیک شده نتانستن . لیکن دودفعه چندتاجت ناگهانی آمدن وچند تابم سرما انداخت کدن، ده‌هم ونجه چها رنفرا زبچه‌ها شهیدشدن ومه‌هم ازدوسه‌جا زخمی شدم ..

قوماندان نخست بعنوان اظهارتاسف " چوق چوق " گفت وبعددوباره اورا موردپرسش قرارداد :

ـ خو ! راستی ، حالـی زخمای تان چطورس ؟

سلیمانقل بعدازآنکه قمچین خودرا بدهان گرفت ، میخواست با دست راست ، آستین دست چپ رابرهنه سازدوجای زخمش را که یک مرمی کلاشینکوف ازناحیهء بازواصابت کرده‌بود، بوی نشان بدهد . بلافاصله‌یا رمحمدبرایش گفت :

ـ بازنکنین که شمال‌نخوره ، گزک میگیره !

سلیمانقل درحالیکه‌دربرابر این جملات مهرانگیزتبسم‌میکرد ، برای اینکه غیرت وشهامتش را بیشترتبارزبدهد ، گفت :

ـ ای بابا ! مجاهدا گه‌ای قسم زخمی هاره زخمی گفتـه بشینه ،اوره‌مجاهدگفته‌نمیشه دیگه ! اینه به ای پایم (اشاره به پای راست). هم دوتا مرمی خورده . میفامم هزدویش بگوشت بندمانده

جملات ... ن یارمحمد را به لبخندکـ... داشته بـود وچنین بـ... مـ...یدکه‌ازشنیدن این حرف... ...مکدرش کمی روشن شد... سپس اوروجه‌سلیمانقل کرده‌گفت :

ـ راستی مه‌ای ر...ه‌بی مذاق میگوینم که‌ده‌با غیرتی تـان فضل خدا ، ده دنیا جوک ندارین اگه کسی دیگه‌مثل شما ایطور از حندجا زخمی میشد ، حالی قرارده بستره افتیده‌بود ...

مکالمات این دوبا دیدن اجساد خون آلودچهارنفرازمجاهدین که درتنگهء راه ورودی درهء دربند پهلوی هم افتیده‌بودند ،قطع ویا رمحمددفعتا " ازسراسب سفیدش پائین میآیدوبدنبال آن پیرنظرپهلوان نیزازاین عمل پیروی میکند ، وبعدیارمحمد به‌مجاهدینی که‌ازدنبال ... ودر حرکت‌اند ، دستورمیدهدتاز ((...ومکی)) قریه‌ای که‌درهمان نزدیکی موقعیت دارد ، چندعدد بیل با خودبیاورندولوازم تکفین وقبرودفن آنها رابرابربسازند .

راستی چه صحنه‌های دلخراشی است . یا رمحمدحالاهرقدرکه بیشترمیآیدوبه‌میدان پهناور دربندخونین نگاه میکندوچشمش به چقوری ها وجرها وبلندی ها وپستی ها ودامنه‌های تپه‌ها ئیکه اکثرقسمت آنها پوشیده‌ازبرف میباشد، برمی افتد ـ دربرابر دیدگان آن تن های بخون آغشته وسرهای ازتن جدا شده‌ودست هاوپاهای قطع شده‌سبزمیشودوموج میزنده . ودوروپیشش ازخون چنان سرخ میزندکه‌گوئی آسمان همراه برف وبا ران ـ گوشت پاره‌های انسان باریده‌وسرها وپاها ودست های آدمیزادان ....!

آری ! اکنون یا رمحمدبا جهانی ازماتم ،وکوله‌باری ازغم وچشمانی آکنده‌ازاشک ، وقلبی مملواززهردرد وضمیری لبریز ازتلخی رنج ، ونهانی مشحون ازسم حسرت ،وخاطری سرشارا ز سختی نفرت ، ولبانی لرزنده‌از مرارت غیظ وخشم ، وپیکری سوزنده ازآتش آه ،بسوی یاران همرزمش می بیند ! آری ! یارانی که برای همیش این جهان را ترک و سفردرپیش گرفته‌اند .سفربسوی شهر عشق وسفربجانب کشوروف... یارانی که‌ازمیدان این گوشه‌ئی وآن بیشه‌ای، ازپای این دره‌ئی وآن دیواری ، ازلای این جوئی وآن چقوری ئی،و ازفراز این تپه‌ای وآن کوهی ... ..

بویژه‌همان تپه‌ها ئیکه‌سلاح های ثقیلی چون دهشکه‌وزیکویک وراکت درستیغ آنها نصب بودندوبالای هریکی ازاین سلاحها ازاین سلاحها کم‌درکم‌ده ... ده‌نفربمنظور بکاراندختن آنها وحراست از آنها گماشته شده‌بودند... آری نعش های خونین عزیزان استکه اکنون بردوش همسنگران شان حمل ودرکنارشهدای دیگری قرار داده میشونده . آه چقدرسخت است دیدن این حالت غمبارکه شمارنعش های گلگون کفنان برای فعلا" ازچهل تن تجاوزکرده، بااین هم تاهنوزازسرنوشت مجاهدین ((قره تپه))خبری درد ست نیست . زیرا ! قوماندان بالای این تپهٔ زیباکسـی را نگماشته تاسراغ یارانش را باو آرند.تپه‌ئی که‌یا رمحمدبآن عشق می‌ورزیده . تپه‌ای که‌گفته بود: برای معاینهٔ آن شخصا "خودش اقدام خواهدکرد .

هرزمانیکه چشمان نافذ یا رمحمد بسوی ((قره‌تپه))که‌در بهاران سراپایش ازسبزه‌وگل موج میزند، وجلوه‌ای طاوس گونه دارد، نگاه میکرد ،بیاد عهد چوپانی اش میافتادکه‌قبل ازانقلاب تقریبا "ده‌سال تمام دردامن آن گوسفندمیچرانید وخوددرستیغش می نشست وسرشار ازباده‌ٔ سروروشادمانی،نـی مینواخت . وازآواز خوش بره های زیبا ، احساس لذت وشگفتگی روح وجان میکرد....

اوبعدازگشت وگذارچندین ساعته ازمیدان نگاه ها ودوراد ور درهٔ خونین (دربند)حالااراده داردبهمراه چهارتن از مجاهدینش دربلندی آن (تپه) رودتاببیندکه درآنجا بالای یارانش چه حالتی پیش آمده؟..

تقریبا "چهل دقیقه‌است که یا رمحمدبقصدرسیدن برستیغ (قره تپه)روبه‌بالا،منزل میزنده وحالادرست درهمان موقعیتی قرارگرفته‌که ،خودش همان قسمتِ بلندی وحساس را ، برای نصب دهشکه‌انتخاب کرده بوده بهرطرف چشم می دوزد.اما چشمان غم بارش بهیچ چیزی نمی-

افتد، جز آن ده نفر جوانی که بفاصله‌های ده متر و هشت متر و پنج متر دور از هم و یا یکی پهلوی دیگر غرق درخون غلطیده اند و دهشکهٔ شان نیز از همان جا، توسط هلیکوپترها، ربوده شده.

او بالای سر و پهلوی هریکی ازین شهداء چند دقیقه می ایستد و پاها و دست های آنها را منظم و سرهای شانرا روبه قبله میسازد. ودرحالیکه اشک چون ژاله از چشمانش چکیدن میگیرد، از جبین هریکی ازین (زندگان جاوید)، بعنوان آخرین دیدار بوسه هائی می رباید، وگاه بی اختیار دلش به خروش میآید وبه تپش می افتد. مثل اینکه خواسته باشد واپسین حرفهای خودرا بگوش این یاران دلاور و بخون خفته اش بگوید، زمزمه میکند:

— ... یقین داشته باشین که بالاخره انتقام خون شما ره از ای گرگهای وحشی میگیرم و یا ای که مه هم به راهیکه شما رفتین، تا درفتم واز دنیا، دست خاد ششتم...!

متعاقب آن، جملهٔ زیبای دیگری که از دهان این چوپان می پرد، اینست:

(بیادرا! منزل نو برای تان مبارک) وباگفتن این جمله زیبا، هنوز سرخودرا از بالای نعش یکی از شهداء نه برداشته بود که طنین آواز اضطراب آمیز یکی از مجاهدین وی در گوشش، که دو سه قدم دورتر از او ایستاده بود، توجهش را بخود جلب کرد:

— قوماندان صاحب! اونه دیدین، طیاره های پدر نالتا باز رسیدن!

یارمحمد همزمان با برخاستنش ازجا، چشمان نم آلودرا بسوی آسمان می چرخاند، می بیند هشت فروند هلیکوپتر، که گوئی از بالا شدن یارمحمد بر فراز (قره تپه) خبر شده است، با سرعت چون گلوله، بمقصد زیر پا در آوردن آنها بسوی شان میآیند. یارمحمد بلافاصله کلهٔ کوفش را از زمین برمیدارد و قید سلاحش را باز و بحالت آماده باش قرار میگیرد. درهمین اثناء یکی از مجاهدین بدلیل (دوست داشتن)، با لحن حاکی از التماس، از او تقاضا میکند:

— قوماندان صاحب! خوده ده اینجه (اشاره به غاری که چند قدم دورتر از و است)، پت کنین — نشه که خدا نکده از بین برین. اگه شما شهید شدین، جبهه بی سرپرست میشه. روسا و مزدورا یش همه‌با زبال پیدا میکنن...

قوماندان التفاتی به حرفهای او نمیکند. او درحالیکه چون شمشاد راست درجای خود ایستاده است، چشمانش را بهر سمتی که مسیر گشت و پرواز طیاره ها هست، بخیه میسازد، و انگشت سبابهٔ دست راستش، به نشانهٔ آمادگی برای فیر، بماشه تماس دارد.

متعاقب آن مجاهد دیگری بعد از آنکه قدری خودرا به یارمحمد نزدیک میسازد، بعلامت اظهار دلسوزی، با لحن التماس آمیز، تقاضا میکند:

— آخی — او قوماندان صاحب! صد تای مثل مه فدای یک تار موی تان. شما پانین ما کت همی کلاشینکوفای خود تا جان داریم، جنگ میکنیم. ما شهید شویم پروا نداره، شما خوده یکطرف کنین، اگه دیگ بی سرپوش شد، باد از وما صد مشت ده کله، خود بزنیم چه فایده داره؟ کلماتیکه بخاطر دلسوزی از زبان آن مجاهد تراوش میکرد، نه تنها نتوانست یارمحمد را، از عزمش منصرف بسازد، بلکه آثار عصبانیت نیز از لبان خشکیدهٔ او دوید، وی بلافاصله با آواز تندتر غرید:

— ... ای ننگه هرگز مه قبول کده نمیتانم [illegible] بیادرا یم ده ای دره توپرا فتیده باشن و مه بخاطر سلامتی جان خوده چپ بسازم! جان مه خوا زجان ازیدا شیرین نیس!..

راستی قهرمانی که آوازهٔ شهامت و مردانه جنگیدن و راست قامت و با ثبات و اراده بودنش، درمیان مردم، مثل شده بود ودرهیچ یکی از جنگ ها او را کسی ندیده بود که قامتش خم شده باشد، حالا که با دیدن نعش های خونین یارانش سراپا خشم شده، وحالا که سخت تشنهٔ ریختن خون کثیف دشمنان اسلام است، چگونه میتواند قبول نماید که درفکر سلامت ماندن جانش باشد؟

طیاره ها گاهی جفت — جفت وگاهی سه تا چهار تا، یکجا از بالای سرش با شتاب و تیزی چرخ میزنند — بالا میآیند و پائین میآیند. واز داخل طیاره ها یارمحمد و چهار تن از همراهانش را زیر آتش قرار میدهند. یارمحمد و مجاهدین او همچنان با پایداری و متانت مقاومت دارند و از میله های کلیکوف یارمحمد و چهار میل کلاشینکوف همراهانش مسلسل گلوله می پرد. گاه از پهلو، گاه از بالا وگاهی از پائین وگاهی هم در یکی از بدنه های طیاره ها اصابت میکند وصدای شرنگ شرنگ مرمی ها، بگوش ها میکوبد. اما متأسفانه این سلاحها بخاطر مقابله با طیاره نیست. ولو که بتوانند بدن طیاره را سوراخ کنند، اما طیاره ها پس از چند گردش حالا بااین مطمئن شده اند که مجاهدین همراه خود راکت و دهشکه و زیکویک نیاورده اند. لذا جرئت آنرا یافته اندکه تا پنج — شش متری قریب بر بالای سر یارمحمد و یارانش پائین بیایند وگاهی به همان سطح بخاطریکه مجاهدین را بیشتر زیر آتش و باران مرمی قرار دهند — برای ده — پانزده دقیقه درفضاء معلق می ایستند و آتش می پراگنند.....

هنوز نیم ساعت ازین مقاومت نگذشته بود که یکی از مجاهدین، باثر ضربهٔ کلاشینکوف داخل یکی از طیاره ها، از پا در میآید و می افتد. همزمان با او دست راست یکتن دیگر آن، از ناحیهٔ شانه قطع میشود و جا بجا بزمین می افتد، ولی زنده است.

گلوله باری ها و چرخش پی درپی هلیکوپترها از فراز مجاهدین، بشدت دوام دارد، و تکرار میشود که گاهی جوره جوره وگاهی هم سه تا — [illegible] چهار تا — پائین می

بقیه در صفحه (۱۳۰)

نوشته: محمد نسیم حجازی
ترجمه: ناصرالدین «جمال»

سرگذشت یک مجاهد

(۵)

ایثار

صابره عادت داشت همه روزه بعد از نماز صبح عذرا را روبروی خود مینشاند و از زبان او قرآن میشنید. شیرینی آواز عذرا گاه گاهی زنان همسایه را نیز به خانه صابره میکشاند. سپس صابره مصروف تعلیم دختران محله میشد و عذرا بعد از انجام مصروفیت های خانگی تیر اندازی را مشق و تمرین می نمود یکروزی قبل از طلوع آفتاب عذرا حسب معمول میخواست بعد از قرائت قرآن از جا برخیزد که صابره دستش را بگرفت و در پهلویش نشاند و تا لحظهٔ جانبش با محبت خیره شده گفت

عذرا من اکثراً فکر میکنم که اگر تو نمیبودی شب و روز من چقدر بمشکل سپری میشد.

و اگر تو دختر من هم میبودی شاید من با تو بیشتر ازین محبت نمیتوانستم.

عذرا: مادرجان اگر تو نمیبودی من.......

«عذرا بیش ازین چیزی نتوانست بگوید و چشمانش پر از اشک شد»

صابره: عذرا!

- بلی مادر

صابره میخواست چیزی بگوید که دروازهٔ بیرون باز شد و عبدالله سوار بر اسپ داخل گردید، صابره از جا برخاست و چند قدمی پیش آمد، عبدالله سلام کرد و مادر و فرزند هر دو در برابر هم ایستادند.

نگاه مادر از فرزند خطا رفته تا به گذشته های دور متوجه شد. آنگاه که بیست سال قبل از امروز پدر عبدالله با همین لباس و با عین شکل و صورت بخانه آمده بود.

: مادر جان!

: چه فرزندم؟

: شما نسبت به گذشته خیلی ضعیف به نظر می رسید.

: نی بچیم نی باید مه امروز ضعیف نباشم.... بیار که من اسپت را به اصطبل ببرم، صابره این گفت و لگام اسپ را گرفت و با محبت به گردن او دست می کشید.

عبدالله بگرفتن لگام از دست مادرش کوشش نموده گفت: بگذارید مادر بگذارید..!

صابره: بچیم اسپ پدرت را هم من می بستم.

عبدالله: اما من تکلیف شما را گناه می پندارم.

صابره: بگذار بچیم بگذار...

عبدالله به احترام خواهش مادرش لگام را رها کرد.

صابره چند قدم طرف اصطبل برداشته بود که عذرا پیش آمده لگام اسپ را محکم گرفته گفت:

مادر بگذارید من اسپ را خودم می بندم.

صابره با نگاه محبت طرف عذرا دید و چیزی بخاطرش آورده لگام اسپ را رها نمود. عبدالله بیست روز ایام رخصتی را بخانه سپری نمود، او درین مرتبه دگر گونی خاصی را در وضع خانواده اش احساس میکرد. عذرا که قبلاً هم با تکلیف با او پیش آمد مینمود حالا خیلی خجالت میشد، روز اخیر رخصتی عبدالله فرا رسید و بهترین تحفه مادر بر دلبند عزیزش شمشیر پدرش بود.

وقتی عبدالله به اسپ سوار شد عذرا

دستمالی را که بدست گرفته بود به صابره داد و با خجالت طرف عبدالله اشاره نمود صابره به هدف عذرا پی‌برده دستمال را به عبدالله پیش نمود، عبدالله دستمال را باز نمود دید که در وسط آن با ابریشم سرخ این کلمات قرآنی نوشته شده بود.

«و قاتلوهم حتی لا تکون فتنة» با کفار بجنگید تا فتنه ئی باقی نماند

عبدالله دستمال را به جیب اش پنهان داشته طرف عذرا دید و فوراً نظرش را از عذرا بطرف مادرش مبذول داشته اجازه رفتن خواست.

صابره برهمه احساسات لطیف و عواطف مادری اش فایق آمده گفت:

بچیم: حالا تو ضرورت به نصایح من نداری، مگر هرگز فراموش نکنی که تو فرزند کیستی؟ خون پدر و اجداد تو گاهی بر بستر نریخته، حرمت شیر من و نام آنها را نگهدار!

۲

از رفتن عبدالله به جهاد مدت یکسال سپری شده بود. او طی چند نامه اش به صابره یادآور شده بودکه او بالاتر از توقع مادر غیورش شهکاریهای قابل قدری از خود نشان داده است، همچنان احوال نعیم را از نامه های سعید و یا شفاهاً از آنعده اهالی قریه که به آنصوب رفت و آمد داشتند اطلاع میگرفت، از یک نامهٔ نعیم به صابره معلوم شد که او عنقریب فارغ التحصیل گردیده بخانه می آید، یکروز که صابره بخانه یکی از همسایه هایش رفته بود، عذرا تیروکمان برداشته به صحن حویلی هر چیز را نشانه میگرفت که ناگاه زاغی رو بروی عذرا بدرخت خرما نشست، عذرا با دقت تیر انداخت اما نشانه اش خطا رفته زاغ از جا پرید هنوز زاغ به پرواز آمده بودکه تیری از طرف دیگر آمد و زاغ زخمی به زمین افتاد، عذراحیران شده تیر از جسم زاغ بیرون آورده هر طرف نگاه میکرد ناگاه تصوری به خاطرش آمده قلبش به طپش در آمد، او سراسیمه طرف دروازه دوید که نعیم برون دروازه با تبسم ایستاده بود، عذرا در حالیکه چهره اش از حیا و مسرت سرخ شده بود پیش آمده دروازه را بازکرده یکطرف ایستاد، نعیم از اسپ پائین آمده داخل خانه شد.

نعیم از بصره تا بخانه به آرزوی شنیدن و گفتن بسیار مطالب تازه می‌آمد اما با انتهای کوشش فقط «عذرا صحت داری؟» گفت و خاموش شد..

عذرا به جای پاسخ یک لحظه طرفش دید و سپس سرش را پائین انداخت نعیم بازهم جرأت نموده: چه حال داری عذرا؟.

: خوب هستم

: مادر جانم کجاست؟

: او به عیادت زن همسایه رفته.

بعد از آنکه هر دو تا یک لحظه خاموش ماندند.

: عذرا! من هر روز ترا یاد می‌کردم

عذرا نگاهش را بالا نمود اما جرأت نتوانست پیکر حسن و جبروت او را در لباس سپاهیانه تا دیر مدتی تماشا کند.

: عذرا! تو از من ناراضی هستی؟

عذرا میخواست چیزی بگوید اما تمکین شاهانه نعیم زبان او را بند ساخت، عذرا در تلاش تغییر موضوع گفت: بیار مه اسپت را به اصطبل ببندم، نعیم نی عذرا دستان تو بخاطر این کار ساخته نشده

این گفت و اسپ را طرف اصطبل برد.

نعیم سه ماه را در خانه سپری نموده در مورد رفتن اش بجهاد منتظر دستور والی بصره بود.

او بر خلاف توقع اش در خانه نتوانست آنقدر ها خوش باشد. آغاز جوانی دیواری بزرگی از حیا را در میان او و عذرا حایل ساخته بود، خاطرات ایام طفولیتش آنگاه که او دستان کوچک عذرا را بدست گرفته در نخلستان های دهکده به سیاحت می رفتند، همانند خواب و رویا معلوم میشد، عذرا نیزکم وبیش در همین حالت قرار داشت، نعیم دوست زمان کودکی اش نسبت به گذشته خیلی دگرگون به نظر می رسید در طرز عمل او بجای آنکه تکلف کم شود هنوز بیشتر شده بود، نعیم دنیا را با همه بزرگی‌اش بخود تنگ می دید، عذرا که از طفولیت همنوا با آهنگ دل نعیم نغمه پر سرور صحبت را ایجاد کرده بود حالا نعیم دلش میخواست که در پیشروی این حورصحرائی آنچه در دل دارد بکشاید اما حیا اجازهٔ لب کشودن نمیداد با آنکه هر دو طپش قلب همدیگر را احساس میکردند.

چارماه بعد از آمدن نعیم عبدالله نیزبه رخصتی آمد و رونق کلبهٔ صابره دوچندان شد، بعد از صرف طعام شب نعیم وعبدالله که در نزدیکی صابره نشسته بودند عبدالله از کارنامه جنگی و از حالات و گذارشات ترکستان حکایت میکرد، عذرا اندکی دور بدیوار تکیه نموده به سخنان عبدالله گوش میداد، در پایان سخنانش عبدالله یادآور شد که من وقت باز گشت از بصره نیز احوال گرفتم.

صابره پرسید: مامایت را دیدی؟

: بلی دیدم او به همه شما سلام می‌گفت و یکنامه هم داد.

: چه قسم نامه؟

عبدالله نامه را از جیبش برون آورده گفت:

: شما بخوانید.

عزیزم خودت بما بخوان.

عبدالله با خجالت گفت: مادر جان این نامه بنام شماست.

صابره نامه را گرفت و برای نعیم داد و گفت! نعیم فرزندم خیر است توبخوان

نعیم خط را گرفت و بطرف عذرا دید عذرا شمع را برداشته در پهلوی نعیم

ایستاد ، نعیم چون نظری به سراپای مضمون افگند قلبش یک تکان خورد میخواست سراپا نامه را به مادرش بخواند اما محتوای نامه بزبان او مهر نهاد ، او زود زود به سراپای ورق نظر انداخت مضمون خط برای نعیم از جزای گناه ناکرده هم بیشتر وحشت آور بود ، از مطالعهٔ فیصلهٔ ناقابل تردید قسمت ، در مورد آینده خود تا لحظهٔ ساکت مانند فریب بود ، بار غیر قابل برداشتی او را بزمین پیوست کند اما باز هم از همت مجاهدانه اش کار گرفته با کوشش بی حد تبسمی بر لب آورده گفت :

ماما جانم در مورد عروسی برادرم نوشته است شما بخوانید .

این گفت و خط را به مادرش داد صابره در روشنی شمع نزدیک آمده شروع به خواندن کرد . « و نوشته بود »

همشیرهٔ عزیزم ! در مورد آینده عذرا تا حال به کدام فیصلهٔ نتوانستم برسم به نظر من عبدالله و نعیم یک چیزاند هر دو دارای آن همه صفاتی اند که میتواند آینده یکدختر عالی نسبی همچو عذرا را تضمین کند ، از نگاه عمر عبدالله بیشتر مستحق این امانت به نظر میرسد ، او دو ماهه رخصت گرفته است ، شما یکروز مناسبی را غرض عروسی آندو تعین کنید من صرف به مدت دو روز می آیم .

شما نسبت بمن بیشتر به خوی و خاصیت بچه ها واقف هستید . . اما در نظر داشته باشید که سوال از آینده عذرا مطرح است .

سعید

۳

تعبیر خواب های دیرینهٔ نعیم بر خلاف توقع اش ظاهر شد ، او تا حال درین فکر بود که او بخاطر عذرا است و عذرا بخاطر اوست اما از خط مامایش یک حقیقت تلخی کشف گردید .

عذرا . . . . عذرای معصوم او ، داشت همسر برادر او شود ، همه موجودات در نظر او دگر گون جلوه میکرد ، در قلبش طی وقفه ها درد شدیدی احساس مینمود تا آنجا که ممکن بود او از خود داری کار گرفته راز دلش را به کس اظهار نکرد ، حالت عذرا نیز از او تفاوتی نداشت .

عبدالله و صابره علت پریشانی آندو را می پرسیدند اما نعیم بپاس برادرش و عذرا به احترام صابره ، سعید و عبدالله چیزی نمیتوانست بگوید لذا آتش دل در دل همچنان سر پوشیده فوران داشت . . .

هر لحظه و هر ساعت که روز خوشی عبدالله نزدیکتر میشد ، دنیای تصورات نعیم و عذرا نیز تاریکتر میشد ، چار دیواری خانه به نعیم که فطرت سکون نا آشنا داشت همانند قفل تنگ جلوه میکرد او هر شام بخاطر تفریح براسپ به جا های دور میرفت و تا نیمه های شب در لابلای صحرا ها گشت میکرد .

یک هفته به عروسی عبدالله باقیمانده بود ، یکشبی نعیم برون از دهکده سوار بر اسپ به تفریح رفته بود ، هوا خیلی گوارا بود ، ستاره های آسمان چشمک میزدند و با فروغ دلفریب مهتاب تپه های کوچک صحرا میدرخشید ، . در دهکده دختران محله بخاطر خوشی عروسی عبدالله دف و چنگ میزدند ، نعیم لگام اسپ را نگه داشته تا لحظه ها به این نغمه گوش میداد و در نظرش همه کائنات بجز از او مسرور بودند ، او از اسپ پائین آمده بالای ریگ سرد صحرا دراز کشید . مهتاب و ستارگان نسیم گوارای شب هنگام و در پیشرو منظرهٔ دلفریب نخلستانهای دهکده سکون دنیای مظلوم او را به اضطراب تبدیل کرد او با خود میگفت :

بجز از من هر ذرهٔ کائنات خوش و خرسند اند ، و این آه سرد من در برابر وسعت دنیا چه حقیقتی میتواند کسب کند . ، اف خوشی مادر وبرادر خوشی ماما و شاید هم خوشی عذرا مرا اینقدر به غم آغشته کرد ، من نهایت شخص خود خواه ام . . . . اما من خود خواه هم نیستم ، من بخاطر برادر خود خوشی خود را قربان کرده ام ، . . . . اما اینهم دروغ است ، از اینکه در دل من اینقدر احساس فدا کاری نیست که من به خوشی برادرم شریک شده همه غم و غصه های خود را فراموش کنم این شب و روز برون رفتن ها با کسی حرف نزدنها ، آه سرد از دل بر آوردنهای من باو چه تصوری ایجاد خواهد کرد . من در آینده چنین نخواهم کرد او دیگر هرگز چهره مرا محزون و مغموم نخواهد دید . . . اما این از توان من نیست من بر آرزو های دلم میتوانم فایق آیم ، اما بر احساساتم نه . بهتر است برای چند روز بیرون روم . . . . . بلی باید حتماً بروم . . . . . چرا حالا نروم . . . . . نی مگر اینچنین نی فردا بعد از اجازهٔ مادرم . . .

این تصمیم نعیم تا حدی او را تسکین داد .

فردای آنروز بعد از نماز صبح از مادرش برای چند روز اجازهٔ رفتن در بصره را خواست صابره از خواهش او بحیرت وا مانده گفت :

عزیزم ، عروسی برادرت پیشروست تو آنجا بخاطر چه میروی ؟

: مادرجان من یکروز پیش از عروسی می آیم .

: نی عزیزم تا ختم عروسی بودنت در خانه ضروریست .

: مادرجان مرا اجازه بدهید .

صابره اندکی به قهر شده گفت : نعیم

تا حال فکر میکردم که تو به تمام معنی فرزند یک مجاهد هستی ، اما این تصور من غلط ثابت شد ، تو از شرکت در عروسی و خوشی برادرت انکار می کنی نعیم تو با عبد الله حسد .... ؟

: حسد ! مادر جان شما چه میگوئید ،من چرا با برادر خود حسد کنم ، من میخواهم که همه هستی خود را به او نذر نما یم . .

: عزیزم خدا کند تصور من غلط باشد. مگر این گونه خاموشی ها و بی دلیل صحرا رفتن های تو غیر ازین چه میتواند با شد .

: مادر جان من معذرت میخواهم .

صابره پیش آمده دست به شانه نعیم گذاشت گفت :

فرزند عزیزم ! سینهٔ مجاهدین خیلی ها فراخ میبا شد .

نعیم شب ، به صحرا نه رفت ، بعد از صرف طعام در بسترش هر طرف پهلوداده تا مدتها فکر میکرد ، در قلب او چنین تشویش ایجاد گردید که آنچه که مادرم از طرز عمل من برداشت کرده شاید عبدالله نیز چیزی فهمیده باشد ، این تشویش عزم برون رفتن او را هنوز بیشتر محکم ساخت .

نیم شب از بستر خواب بلند شده لباس را عوض نمود و بطرف اصطبل رفته اسپش را زین کرد ، میخواست اسپ را از اصطبل برون آرد که بخاطرش چیزی آمد دو باره اسپ را رها نمو ده به صحن حو یلی در نزدیکی بستر عذرا آمده ایستاد .

عذرا نیز از چند روز به اینطرف به بیدار خوابی عادت گر فته بود ، او در بستر هر طرف پهلو خورده تمام حرکات نعیم را می دید ، وقتی نعیم بطرف او نزدیک آمد قلبش می لرزید ، او بخاطریکه بفهماند که بخواب رفته چشمانش را بر بست ، نعیم تا لحظهٔ آنجا ایستاد ، فروغ ماه بر چهرهٔ عذرا چنان معلوم میساخت که گویا مهتاب آسمان با ماه زمین مقابله دارد ، نگاه نعیم چنا ن طرف عذرا متوجه بود که تا لحظه ها نعیم بفکر گرد و پیش خود نشد ، او نفس درازی کشید ، با کلمات پر سوزی گفت :

: عذرا عروسی ات مبارک باد !

از شنیدن این جمله از زبان نعیم لرزه براندام عذرا طاری شد ، وچنان احساس میکرد کسی او را در خندقی انداخته و از سرش خاک میریزد ، نفسش تنگی میکرد میخواست فریاد بکشد اما دست نامرئی کسی او را با خشونت مانع میشد دلش میخواست که از جا بلند شده بپا ی نعیم سر نهاده بپرسد که درینمورد قصو ر از کیست ؟ و او چرا چنین گفت ؟ . . .

اما آواز قلب لرزان و مضطرب او همچنان در دل پوشیده می ماند و او وقتی جرأت نتوانست چشم کشوده طرف نعیم نگا هی بکند .

نعیم دو باره بخاطر اسپ جا نب اصطبل رفت ، عذرا از بستر بلند شده از خانه بیرون در سایه دیواری ایستاد .

نعیم با اسپ بیرون آمد ، عذرا پیش آمد بر سر راه نعیم ایستاده شد .

: نعیم تو کجا میروی ؟

: عذرا . . . تو از خواب بلند شدی ؟

: من کجا خواب بودم ... نعیم ببین ...!

عذرا بیشتر ازین چیزی گفته نتوانست و قبل از ختم کلامش به پیش آمده از دست نعیم لگام اسپ را گرفت .

عذرا مانع رفتن من نشو ، مرا اجازه بده بروم !

: نعیم تو کجا میروی ؟ (عذرا بعد از مدتها او را نام گرفته خطاب می کند)

: عذرا من بخاطر چند روزی بصره میرو م .

: اما چرا حالا ؟

: عذرا تو میپرسی که من چرا حالا می روم مگر خودت نمیدانی ؟

عذرا میدانست که قلبش میلرزید . دندانهایش بهم میسائید ، او لگام اسپ نعیم را رها نموده چشمان پر اشکش را باهر دو دست پنهان نمود . . .

نعیم : عذرا شاید تو ندانی که قطرات این اشک تو چقدر پیش من ارزشمند است اما بودن من درین جا مناسب نیست من با این حالت اندوه و غم ترا نیز غمگین خواهم کرد . چند روزی اگر در بصره باشم وضع من بهتر خواهد شد من کوشش میکنم یک دو روز قبل از عروسی تو بیایم .

عذرا ! من ازین مسئله خیلی خرسندم تو هم باید خرسند باشی ، کسی که شوهر تو میشود از من برتر و بالاتر است . کاش ! به تو معلوم میبود که من چقدر با برادر خود محبت دارم عذرا ! این اشکها را مگذا ر که در پیشروی او بریزد . . !

عذرا پرسید : براستی تومیروی نعیم؟

: من نمیخواهم که هر روز از ثبات و پایداری ام امتحان گرفته شود ، عذرا دیگر بطرف من با آن نگاه مبین برو ! .

عذرا خاموش بر گشت و بعد از چند قدمی رو تافته طرف نعیم دید که او تا هنوز هم پکها در رکاب طرف عذرا می دید . عذرا رو گردانده با تیزی برگشت و او به بستر افتاده خاموشانه می گریست .

نعیم بر اسپ سوار شده هنوز چند قدم پیش رفته بود که کسی از عقب دویده لگام اسپ را محکم بگرفت ، نعیم سراسیمه شده دید که رو برویش عبدالله ایستاده است .

نعیم حیرت زده شده : برادر جان !

عبدالله با صدای رعب آمیز : پائین شو!

: برادر من کدام جائی روان هستم !

: من میدانم تو پائین آی !

نعیم از اسپ پائین آمد ، عبدالله یکدست لگام و بدست دیگر دست نعیم را گرفته بطرف خانه برگشت . وقتی به خانه آمد گفت :

اسپ را به اصطبل ببند و زود بیا !

نعیم میخواست چیزی بگوید اما حالت حاکمانه عبدالله او را مجبور به قبول دستورش میساخت . او اسپ را به اصطبل بر بسته دو باره به نزدیک برادرش آمده ایستاد .

عذرا در بستر هر طرف پهلو خورده تمام این حالات را مشاهده میکرد . عبدالله باز از بازوی نعیم بگرفته او را به یکی از اطاقها با خود برد .

عذرا با ترس و لرز از جا برخاست و با آرامی گام برداشته تا نزدیک اطاق آمد و در عقب دروازه ایستاده شده به سخنان عبدالله و نعیم گوش میداد .

عبدالله : شمع را روشن کن !

نعیم شمع را روشن نمود ، در صحن اطاق فرشی هموار بود ، عبدالله به بالای فرش نشسته طرف نعیم نیز اشاره نشستن کرد .

نعیم : برادر جان تو بمن چه میخواهی بگوئی ؟

: چیزی نی بنشین .

: من جائی روانه بودم !

: من از رفتن تو مانع نمیشوم . بنشین چیزی کاری ضروری است .

نعیم پریشان گردیده بنشست ، عبدالله از یک بکس کاغذ و قلم برون آورد شروع به نوشتن کرد . بعد از ختم تحریر عبدالله با تبسم طرف نعیم دید وگفت : نعیم تو روانهٔ بصره هستی ؟

نعیم : برادر من نمیدانستم که تو جاسوس هم هستی !

: نعیم من معذرت میخواهم از تونی از عذرا جاسوسی کردم !

: برادر جان ! شما در مورد عذرا بهتر است چیزی نپرسید .

عبدالله در در پاسخ او چشمش را طرف نعیم دوخت . نعیم قدری مرعوب گردیده سر پائین انداخت ، عبدالله دستش را پیش برده با آهستگی سرش را بوسید .

نعیم ! من هرگز در مورد تو و عذرا نمیتوانم غلط بسنجم ، تو برو به بصره و این نامه را به ماما یت تسلیم کن . « با این گفته عبدالله نامه را به نعیم داد . »

نعیم : برادر چه نوشته ئی درین نامه

: خودت بخوان ، من درین نامه به تو جزای بزرگی تجویز نموده ام نعیم نامه را خواند :

ماما ی عزیزم السلام علیکم !

ازینکه مستقبل عذرا همانگونه که بر شما ارزش داشت به من نیز با اهمیت بود لذا من عوض خود نعیم را امانتدار و ضامن مستقبل او بینیم روحاً تسکین میشوم بیشتر ازین چه بنویسم ، شما خود میتوانید بفهمید که من چرا این نامه را نوشته ام امید است به حرف من توجه داشته باشید من میخواهم قبل از ختم ایام رخصتی من عروسی نعیم و عذرا صورت بگیرد ، تاریخ مناسب را تعین نمائید .

« عبدالله شما »

تا ختم نامه که چشمان نعیم پر از آب شده بود گفت : برادر من این نامه را نمیبرم . عروسی عذرا باید با شما باشد مرا عفو کن برادر !

عبدالله : تو فکر میکنی که بخاطر خوشی خود خرسندی یکعمر برادرکوچک خود را قربان میکنم .

نعیم : مرا بیشتر ازین شرمسار نسازید

عبدالله : منکه به تو چیزی نکرده ام ، نعیم بیشتر از تو نزد من خوشی خاطر عذرا مطرح است ، یکجائی شما هر دو از ابتداء بمن خوش آیند بود و آنچه احسانی که تو میخواستی بمن بکنی من میخواهم به عذرا بکنم ، برو که صبح نزدیک است تا فردا باید واپس بر گردی شاید ماما یم با تو یکجا بیاید برو !

: برادر شما چه میگوئید من نمیروم !

: نعیم ضد مکن ، خوش نگه داشتن عذرا فریضه هر دوی ما و تو است !

: برادر . . . . . .

عبدالله اندکی به قهر شد گفت : برو گفتم برو ، سپس از بازوی نعیم گرفت و از اطاق بیرون آورد .

عذرا چون آن دو را در حال برون آمدن دید با آهستگی از آنجا بطرف بسترش رفت . عبدالله چون نعیم را متردد دید خودش به اصطبل رفته اسپ را برون آورد ، هر دو برادر از خانه برون رفتند اندکی بعد آواز سم اسپ بگوش عذرا آمد .

عبدالله واپس بخانه آمده بخاطر سپاس از خداوند بزرگ رو به قبله ایستاد .

صبح هنگام صابره بستر نعیم را خالی دیده به اصطبل رفت که عبدالله درآنجا به اسپ خود کاه میداد ، صابره چون اسپ نعیم را در آنجا ندید اندکی پریشان شده ایستاد عبدالله به هدف او پی برده گفت :

: مادر جان شما در جستجوی نعیم هستید ؟

: هان کجاست او ؟

: او بخاطر یک کار ضروری برون رفته است . عبدالله بعد ازین جواب اندکی فکر نموده پرسید مادر جان ! عروسی نعیم چه وقت صورت می گیرد ؟

: عبدالله عزیزم ! حالا از تو بشود نوبت او هم می رسد .

: مادر جان ! من میخواهم او پیش از من عروسی کند .

: بچیم من میدانم که تو او را بسیار دوست داری . من غافل نیستم ، من بخاطر او نیز در تلاش خویشی هستم خدا کند کدام دختر همانند عذرا پیداشود .

: مادر جان عذرا و نعیم از طفلی با هم یکجا بودند

بقیه در صفحه (۹۷)

ارزش

یک توته کمپل

از یاد داشتهای
زندان پلچرخی کابل

بسم تعالی

زمستان سال(۱۳۶۱ هـ ش) بود ومن در منزل چهارم بلاك سوم زندان وحشتناك پلچرخی میعاد حبس خود را می گذشتاندم ٠

زمستان بسیار سخت وطاقت فرسا بود ، اطاقیکه من در آن محبوس بودم ازجمله چهار دریچه که درسرتاسر یکطرف اطاق کشیده‌شده بود ومیبایست که بطول بیست متروعرض پنجاه سانتی متر آئینه در آن گذاشته میشد ، بعوض صرف یکدریچه آنرا نه تاآخر بلکه تانیمه آن شیشه‌گرفته بودند ٠ من وسایر رفقای اطاقی‌ام که در حدود سه‌صدتن میرسیدیم هرچند دادو واویلا کردیم که زمستان سرد است برای ما آئینه بیاورید آئینه نه بلکه قمچین آوردند ٠

حس بشردوستی زندانبانان پلچرخی اجازه آنرا نمیداد که یك محبوس بیشتر از یك کمپل سوراخ سوراخ چیزی برای نجات از سرما داشته‌باشد ٠ زندانیانی که پایواز داشتند از فامیل خویش کمپل ، پتو ،ولحاف میخواستند اما تا دهن دروازهٔ پلچرخی میرسید وبه هیچ صورت به زندانی سپرده نمیشد ٠ اگر احیاناً یکی دو تا کمپل از سانسور گروپ تالاشی مراعتاً ویا ازروی شناخت یکی دو عسکری بازندانیان پیدا گرده بودند تیرمیشد، طبق عادت پس از هر روز پایوازی تمام اشیاء زندانیان باید از دید هیأت اطلاعات (خاد) محبس گذشتانده میشد بمجردیکه‌کدام روپوشی را میافتند فوراً آنرامصادره ومحبوس صاحب مال بعداز فراشی سخت به(هواکش) می انداختند (فاصله‌بین دو وینگ بلاك را که خیلی تنگ وتاریک بود بنام هواکش یاد می کردند)

شهر کابل در ماه دلو سردترین ایامش را دارد، وشهرنشینان کابل زمین (چلهٔ خورد) اش می نامند برای مازندانیان تلخترین شب های بود که درفهم نمیگنجد ، یك شب که از شدت سرما همه زندانیان باصطلاح چاقودسته میکردند، وشب هم به نیمهٔ خود نزدیك میشد، سراسر زندان را سکوت مرگ بار فرا گرفته بود ، از شدت سرما همه بالای بسترهای خود گاهی بدین پهلو وگاهی هم بدانپهلو میشدند که صدای پای چند تن از جلادان زندان این سکوت را ازهم شکست صدای ضرب شلاق ومشت،لگد کوبیدن ها که بگوش میرسید بیانگر آن بود که در این نیمه‌شب بلائی به سرگدام زندانی بیچاره آورده اند .

زندانیان همه هیبت زده به اشارهٔ ابرو از نزدیکترین همزنجیراش جویای چگونگی حادثه میشدند، اما طرف که مثل سائرین تا آن لحظه ازهمه چیز بیخبر بود باچسپاندن سر به شانهٔ راست وچپ از بیخبری خویش تمثیل میکردند . صداهای واخو وای توأم باضرب شلاق ودشنام های ننگین نزدیك ونزدیکتر میشد تا آنکه دم در اطاق ما توقف کردند . صدای بهم خوردن قفل وزنجیر خبر میداد که در اطاق بازمیشود . لحظات چند در بازشد وچهارتن از شریرترین افراد نگهبان که دید چهرهٔ ایشان کام هرزندانی را تلختر میساخت وارد شدند وبا هیبت وشقاوت تمام " هی برخیزید " همه زندانیان را بیدار کردندوبه تعقیب این چهار نفر دو تن از زندانیان که سرورو‌ی شان را بادود بخاری اطاق قوماندان بلاك سیاه کرده بودند، کشان کشان داخل ساختند

بادیدن این دونفر موبه اندامهمهٔ ماراست شد . از همه‌بدتر آنکه یکی را کلاه ودومی را توته‌کمپلی در دهن داده بودند یعنی که کمپل را پاره‌کردند . بلی توته کمپلی را که تقریباً یك مترطول ونیم‌متر عرض داشت ودر جریان تفریح از صحن بلاك یافته بودند پاره‌کرده وکلاهی ساخته اند ، بلی توته کمپل از کلکین قوماندانی بلاك به زیرافتیده بود . فقط به همین جرم این بلای بزرگ برسر این دو بیچارهٔ زندانی بدبخت آورده بودند .

بلاك سوم دست کم (۲۰) اطاق داشت که همهٔ این اطاقها دو دهلیز داشتند واین دو زندانی بیچاره باید اقلاً چهل بار لت وکوب میشدند تا به اصطلاح خودشان پندوعبرت برای سائرین شده باشد ، تا این نمایش را درتمام اطاقها اجرا میکردند ساعت سه‌بعد از نیمه شب شد. وقتیوبه نیم خودشان به‌همه‌زندانیان پند دادند دیگر تاب وتوان از آن دو بیچاره بدر رفته بود.موضوع را به قوماندان بلاك اطلاع دادند . قوماندان بلاك متوجه شد که وضع زندانیان ممکن خراب شود یعنی احتمال میرود سائر زندانیان دست به اعتصاب بزنند ، لهذا جهت روپوش انداختن به جنایت ایشان آندو را به‌شفاخانهٔ بلاك دوم ،نه ببخشید، قصابخانهٔ بلاك دوم فرستادند،چون اصلاً آنجا شفاخانهٔ وجود نداشت بلکه جزاخانهٔ بود که از اینسو بپا میرفتند واز آنسو به تذکره آورده میشدند. یعنی رفتن به بلاك دوم برای زندانی بیچاره به مثابه شروع شدن دوبارهٔ تحقیق بود .

ساعت شش صبح بود که یکی از آن مظلومان پدرود حیات گفت . مسئولین باعاطفه! وانقلابی! پلچرخی موضوع فوت زندانی را مریضی سابقه اش قلمداد کردند وساعت چهار بعد از ظهر شهید مظلوم را در نزدیك برج شمال غربی محبس زیرخاك کردند .

آری ! فقط به همان جرم که چرا دو بلست کمپل کلکین قوماندان را بریده وازآن جهت سردی،کلاه درست کرده است . ومن آنوقت فهمیدم که یك توته کمپل چقدر ارزش دارد .

ف (فاروق)

درموج قیام

چندی قبل یکتن ا زبرا درا ن بنا م" میرمحمد صا بر انصا ری" که
جوا ن هژده- نزده سا له‌ٔ به نظرمی آمد، نوشتا ر ذیل را
جهت چا پ به ادا ره مجله تسلیم کرد، که اینک ادا ره بخا طر
تشویق وا رج گذا شتن به احسا سا ت پا ک ا و، آنرا به خوا نندگا ن
محترم تقدیم میکند .

فصل زمستا ن آ را م آ رام‌آخرین
روزها یش را سپری میکردوسفید ی
خا صی که برف به همه‌جابخشیده
بودروبه سبزی گرا یش دا شت ه
صبح بودهنوزآ فتا ب طلوع
نکرده بودوصدا ی چهچه پرندگا ن
سکوت فضا را می شکست گوئی مرغا ن
بی زبا ن به وصف طبیعت زیبا
شروع نموده بودنده سلیم که
برا ی ادا ی نما زصبح ا زخواب
بیدا رشده‌بودنا گها ن صدا ی فیر
ما شیندا ری به گوشش رسیدوهمه
جا را به لرزه درآورده درهمین
اثنا سلیم با خودمیگفت :" خودام
که پرچمی ها کدا م بیچا ره‌گکه

کشتن "زیرا ا وایل تجاوزمسلحانه
روسها درکشورعزیزما بودوقیودشب
گردی هم جریا ن دا شت ه دیبری
نگذشته‌بودکه پدروما درسلیم‌هم
ا زصدا ی فیربرخا ستندتا ببینند
که گپ ا زچه‌قرا را ست درهمین
لحظا ت صدا ی فیرا زبسیا ردوربه
گوش میرسیدوآ هسته آ هسته همه
جا را به محا صره‌درمی آ ورده وپدر
وما درسلیم‌با خودمیگفتند: حتما "
پرچمی‌ها وخلقی ها همرا ی یکدیگر
خودجنگ دا رن خدا وندده جنگ شا ن
برکت بیندا زه ۰۰۰۰۰

سلیم که خودش صنف یا زدهم
مکتب بودبا فا میل خود، دریک خانه

گلی نزدیک زیا رت سخی جا ن درتپه
سلام زندگی میکردوبرا دربزرگش
را هم درا وایل کودتا ی ننگین
شوربه اتها م اینکه با مسلما نا ن
درا رتبا ط ا ست توقیف کردندو تا
یکسا ل درپلچرخی کا لایش را
میگرفتندا ما بعدا زیکسا ل
درپلچرخی کا لا یش را تسلیم‌نشدند
وا زا ین معلوم‌میشدکه‌جا م
شها دت را نوشیده‌ا ست ه
وا ز این نا حیه هم سلیم یک
عقده‌ٔ بسیا رسخت دا شت وپدر
سلیم که‌سا لخورده وریش سفیدبود
به جزا زموچی گری کدا م کا ری
دیگرندا شت وما درش هم درخا نه

لحاف دوززی میکردواز همین مدرک آنها زندگی روزمره خودرا پیش میبردندورونق میدادندهنوزچند ساعتی نگذشته بودکه منعاقبا " دروازه کوچه سلیم شانق ـق زده شدسلیم به بسیارشتاب دوید دروازه راباز کردوناصربرادر خوانده ٔ خودرا به عقب دروازه دید ناصرکه از دوران طفلی تاحال دوست سلیم است ودرغم وخوشی باهم شریک هستنده به عجله داخل خانه شده وگفت "زودباش سلیم که بیادران مسلمان ما برضدحکومت کمونیستها قیام راشروع کرده اند وبه کمک ما وتوضرورت دارنده بلافاصله سلیم که ازمدت ها قبل منتظربودتا یکروزبرادرانشان درداخل شهرکابل علیه کمونیستها قیام کنند ، وآرزوداشت که او هم درقیام سهم بگیرده

همین بودکه سلیم چندروپیه را که برای خریدن کتابچه جمع کرده بودبه مادرش داده وکارت مکتب خودرا گرفته از خانه با ناصر بیرون شدندتا بتوانندهمرای برادران مسلمان خودکه درمقابل کمونیستها قیام کرده بودندکمک نماینده ودرراه این دودوست که یکدیگرخودرا ازجان خودهم زیادتر دوست داشتندمیگفتند که : ما وتو باید دیگربیادران مسلمان خوده جمع کنیم ودرمقابل قوای دولت مقاومت نمائیمه وتاآخرین رمق حیات پنجه نرم کنیم ه وقیام از شهرکهنه ٔ کابل وجاده میوندشروع شده بودتاریخ سوم حوت بودواز هرگوشه شهرصدای ملکوتی الله اکبر طنین انداز بودپرچمی ها وخلقی ها با باداران متجاوزخودبه مقابل مسلمانانیکه به جزازدرگاه ذات پاک او وبه کدام درگاه دیگری امیدنداشتند ازعصر ی ترین اسلحه ٔ ساخت روسی کارمیگرفتندواسلحه ٔ مسلمانان درمقابل خائنان وطنفروشان به جزازچوبه چوب، تبر، ویگان میله فلزی وکلمه ٔ پرفیض الله اکبروایمان راسخ چیزی دیگرنبوده

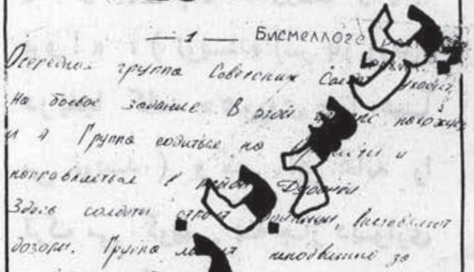
ولی همین خائنان با باداران روسی خودمردم را با تفنگ وتفنگچه خاموش می ساختندامابلافاصله مردم متدین کابل به نعره الله اکبرشروع میکردندودرهمین جریانات صدها نفرتوسط مرمی تفنگهای ملحدین جام شهادت می نوشیدند ، سلیم وبرادرخوانده اش ناصرنیزدرصفوف فشرده ٔ قیام سهم فعال داشتندوازچهره های شان نورمی باریدومانندشیران درمقابل دشمن ایستادگی میکردند سلیم وناصربا جوانمردی تمام برادران مسلمان خودراکه به اصطلاح همقطاران شان بودند تسلی میدادندوبا گفته های پراز احساس وطن دوستی به احساس شان می افزودندوبا امیدواری به خداوندمتعال آنها را قوت می بخشیدنده ولی روسها با نوکران خوداز دیدن شهامت مردم متدین ومسلمان افغانستان به حیرت فرورفته بودندوبه کلی روحیه خودرا با دیدن شهامت وشجاعت مردم ازدست داده بودندودقیقه به دقیقه مورال شان ضعیفتر تا بالآخره دشمنان طالب کمک ازقوای هوائی شدندهمین بودکه هلیکوپترهای توپدارروسی برفضا هویدا شد وچنان به سرعت فیرمینمودوبمبارد میکردکه گوئی درمقابل بزرگترین قدرت جهانی می جنگدوانسان رابه یاد قصه روزگاران جنگ دوم جهانی انداخت که روسها بالای آلمانی ها به همین شکل حمله میکردنده

روسها همان جوانان شجاع ودلیرافغان راکه چون شیرمغرور ، چون کوه استوار ، چون شعله بی باک بودند ، بیرحمانه شکار میکردنداما مردم بدون کدام خوف به مقابل تمامی قوای روسی ونوکران آن مقاومت نموده واز خودبا دست خالی دفاع میکردنده

درجریان همین زدوخورد ها صدها نفرجام شهادت نوشیدند که درمیان همین صدها نفرملکی هم سلیم بودکه مرمی دشمن به سنیه ٔ او اصابت کرده بودودیگر توان برخاستن را نداشت وقبل از اینکه جام شهادت بنوشد ، وجان به حق بسپاردروی خودرا به ناصر گشتنانده وگفت ناصرفکرته بگیرکه بیادرای مسلمان ته تنها نمانی ٥٥٥٥

نامه سرباز روسی که به مجاهدین پیوسته است

برگردان از روسی : جلال فرهیخته

بسم الله الرحمن الرحیم

گروپ دیگری از سربازان شوروی (روسیه) بخاطر اجرای ماموریت جنگی عزیمت مینماید . من هم در همین گروپ هستم . گروپ سوارهیلیکوپترهاشده به صوب دوبندی حرکت میکنند . سربازان درینجاروزنه سنگر میسازند و دسته گشت شبانه تعین میکنند . گروپ پیش‌ازچیره شدن تاریکی درعقب مواضع خودبشکل‌غیر متحرک قرار دارد . با آغاز تاریکی گروپ به سوی کوهستانها رفته در نزدیکی راه کاروان موضع می‌گیرد .

من در پهلوی قوماندان گروپ قرار دارم . ناگهان سایه آدم ها و حیوانات بارکش را در راه باریکی می بینم . قوماندان امر فایر بر این اشخاص بیدفاع را که از منطقه عبور می‌کردند ـ داد . من از اجرای امر فرمانده ام استنکاف ورزیدم . چون نمی‌خواستم که این اشخاص که عابر بودند ـ کشته شوند ، از همینجابود که فوراً وبیدرنگ‌در نگاه فرمانده خود جانی و خاین به وطن معرفی شدم اما این وطن به چه دردمن می‌خورد وطنی که سربازهای آن به کشور بیگانه ای حمله‌کرده اند قشلاق ها رابمبارد میکنندکه درنتیجه آن اهالی بی‌دفاع ـ اطفال و کهن‌سالان کشته می‌شوند . آخرمن چرا اینجاهستم ؟ قوماندانان دردرس‌های سیاسی به من می گویندکه ماسربازان روسیه درینجا (افغانستان ـ م) وظیفه انترناسیونالستی‌خودراایفاءمیکنیم، از انقلاب افغانستان دفاع می‌نمائیم.از « انقلاب‌افغانستان » دربرابر چه‌دفاع می‌کنیم ؟ در برابر خود مردم افغانستان . نه ، این دفاع نیست این دکتا توری است . این تجاوز و استقرار رژیم طرفدار خود (روسیه) است ، رژیمی که مورد تأیید مردم افغانستان نیست . هرگاه این انقلاب است ، بگذار خود مردم کشوربدون دخالت خارجی بجنگد .

گروپ‌به محل‌اقامت‌برمی گردد ومن اکنون بحیث جنایتکار شناخته شده ام ـ دادگاه نظامی درانتظار من است ، در بهترین وجهی ـ مجازات من بیشتر ازیکسال زندان خواهدبود، ولی درعکس‌این‌صورت .. . بخاطرچه؟ بخاطراینکه درموقف‌قاتل قرارنگرفتم و وظیفه یک اشغالگررا انجام ندادم وموجودبی‌احساس‌وبی‌وجدانی‌نشدم .

من در پیکره (بادی) موتر تحت نظارت یکنفر مسلح قرار دارم کاروان موتر ها به صوب کابل در حرکت است . دریکی از گردش های کوهستانی‌یکی‌ازموترهاتخریب میشود (از برگ گرفتن امتناع می‌ورزند) وموتر باسرعت زیاد به دریاچه‌ای‌که درمسیر راه قرار دارد ـ پرت‌می‌شود

قطار توقف می کند . همگی به طرف موتری که در جلو قطار قرار دارد می‌شتابند ، محافظ من هم مرا ترک می کند . تمام توجه قطار به موتر جلوی معطوف می‌گردد . سربازان هم لحظتی مرا فراموش می‌کنند .

من بی‌آنکه بیشتر بمیند بشم از موتر جستم و به منطقه سر سبزی شتافتم سربازان متوجه ام نشدند برسبزه ای افتادم و به تفکرفرو رفتم کجامیروم ، مگرنزدآنانی خواهم‌رفت که سربازان کشور من‌آنان‌رامی کشند چه چیزی درانتظارمن است ؟ تصمیم گرفتم که نزد ایشان بروم ، آنان (مردم مجاهد افغانستان) باید مرا درک کنند که به ایشان بدی روا نمی‌دارم من باقلبی پاک نزد ایشان آمده ام وبابهترین نیت .

در مسیر راه با قشلاق های منهدم‌شده ومخروبه ، باغهای مستور از سیب و انگور که صاحبان شان آنهارا ترک گفته اند ـ مواجه شدم یک انسان زنده هم وجود ندارد دوشبانه روز را در آوارگی سپری کردم بی‌حدخسته شدم . پای یکی ازدیوارهای مخروبه قرار گرفتم و بخواب رفتم خوابم‌را غریوهواپیماها اخلال‌می‌کند بیدار می شوم ، به آسمان نیلگون افغانستان نگاه می‌کنم و می‌بینم که چگونه هواپیماهای کشورمن قشلاق های همجوار را بمبارد می کنند یکی از بمب‌ها درنزدیکی دیواری‌که من پای آن دراز کشیده ام منفجر میشود ، برسرم پاره های دیوارفرو- می‌ریزد . ازهمینرو مدتی را درحالت اغماء به سرمی‌برم وغش می‌کنم .

چشم‌هایم را می‌گشایم وبازهم همان آسمان نلیگون را می بینم اکنون تنها در آن هواپیما ها نیستند و بجای آنها پرندگان ترانه وسرود می خوانند .

از جایم بر می خیزم وبه عمق منطقه سر سبز بحرکت می افتم . در مسیر راه باز هم قشلاقی را می بینم .این قشلاق نیز از سکنه خالی است . ناگاه مردی را می بینم که بیلی‌در دست دارد و می آید . من هم به‌استقبال او می روم ، او متوجه من میشود ولی درین هنگام به مرغابی ها حمله می برد من براه خود همچنان ادامه می دهم به قشلاق دیگری می‌رسم به یکی از چار دیواری ها داخل‌می شوم و می بینم که : برنج تر شده گوشت خشک (لاندی)خلاصه‌تمام نشانه های موجودیت انسان وجود دارد ، اما انسانی ـ (یعنی صاحبان خانه) نیست . وارد خانه می شوم کنار دری می نشینم و به آهستگی بخواب میروم .

تکان دروازه و اصابت آن به شانه ام ، مرا بیدارمی‌کند ،همینکه متوجه صاحب خانه‌می شوم ،آوازی مرا وادار می سازد تا از جای بر خیزم و (صاحب خانه) بسوی من اشاره می‌کند.تا خانه‌را ترک‌بگویم . پیر مردی را می بینم که ملاقاتش میکنم . دستم‌را بسوی‌اودرازمیکنم .

او نیز به من دست میدهد . با هم مصافحه می کنیم . اطفال و زنان ما را احاطه می کنند ولی ازمردان اثری نیست . همه آنها چیزی می گویند ، دستهایشان را شور می دهد من از همه این اشارات‌وکلمات فقط یکتا را فهمیدم : « شوروی از اینجا برو ! » ، (نویسنده (سر باز روس) در اینجا کلمه «شوروی» را عیناً می نویسد) و من این خانه را ترک می گویم . به چار دیواری متروک دیگری میروم و برای خود جایی تهیه می بینم . بر بام خانه بالا می شوم و منتظرمی مانم.درین وقت چنین می اندیشم که این اشخاص حتماً به مجاهدین از وجود من خبر خواهند داد و مجاهدین‌هم به جستجوی من خواهند آمد . هنوز یک روز نگذشته بود ، دیدم که‌دو نفر مسلح چار دیواری را مورد جستجو قرار داده اند ، آنها اینک به خانه ای وارد می شوند که من در آن قرار دارم . من به استقبال ایشان می برایم آنها مرا می بینند و میل تفنگ های شان را بطرف

من راست می کنند به ایشان می فهمانم که من از جمله آنانی نیستم که آنان تصور می کنند . و بدین ترتیب بزودی زبان مشترک می یابیم .

پس از مدت کمی مرا به لباس مسلمانان ملبس کردند ، و من به تعقیب همکاران جدید خود به‌صوب سنگر ها راه می افتم . آنهاسرگذشت خود را به من حکایت کردند ، انگیزه سلاح بر داشتن شان راگفتند و من از حکایات شان یک‌چیز راکه برایم بسیار مهم و ارزنده‌بودفهمیدم اینکه من بهر حال حق بجانب هستم و وظیفه انترناسیونالیستی‌خودراانجام داده نمی توانم و تنها با این طرف طرف حق بجانب که‌به‌بشریت صدای حقیقت اسلام را می رساند می رزمم

پایان

(من اکنون بحیث جنایتکارشناخته‌شده ام . دادگاه نظامی درانتظارمن است بخاطرچه؟ بخاطراینکه‌در موقف قاتل قرار نگرفتم وو ظیفه یک اشغالگر را انجام ندادم و موجود بی احساس و بی وجدانی نشدم) .

(این دفاع نیست، این دکتاتوری است . این تجاوز و استقرار رژیم طرفدار خود (روسیه) است،رژیمی که مورد تائید مردم افغانستان نیست . . .)

. . مجاهدین سرگذشت‌وانگیزه سلاح برداشتن شانرابمن بازگوکردند و من از همه حکایات شان یک چیز را که برایم ارزنده بودفهمیدم وآن آن اینکه : من حق بجانب هستم ، وظیفه انتر نا سو نالیستی خود را انجام داده نمیتوانم وتنها بااین‌طرف طرف حق بجانب که حامل صدای حقیقت‌اسلام‌به‌بشریت‌است‌می‌رزمم).

مقاومت ملت مسلمان...

طرح دستگیری حبیب الله و یارانش :

با وجود مسلمان بودن و داشتن استقلال حبیب‌الله بچهٔ سقاء نسبت ایجاد بی امنیتی که از جو فساد یارانش دامنگیر ملت افغانستان شده بود خادم دین رسول الله پشتبانی اکثریت ملت را از دست داد با استفاده ازین زمینه توسط اقوام جنوبی و تائید یکتعداد روحانیون متنفذ،انگلیس ها ، نادر خان را بر ملت افغانستان تحمیل نمودند . حبیب الله که از یکطرف شورش اقوام جنوبی را در مقابل خود روز افزون یافت و از جانب دیگر از پشتبانی ملت بر خوردار نبود در عقرب ۱۳۰۸ تاج و تخت را ترک گفته بیشه ای را درکوهدامن بخود انتخاب نمود . نادر خان که حیات وی را اسباب تشویش خود میدانست با خواجه بابر وزیر داخله حبیب‌الله ارتباط گرفت . خواجه بابر این ارتباط را پذیرفته گفت : برای سید حسین آقا فرمان بدهید که : اسم ابجاد شما با اسم خداوند عالمیان ضم میباشد بناء مقام نائب السلطنتی دولت را بشما میدهم شرط اینکه حبیب‌الله بچه سقاء را با دزدان هم رکابش بما بسپارید باقی همه کار ها بر وفق مراد پیش خواهد رفت ، نادرخان به اجرای آن عنوانی سید حسین فرمان فرستاد خواجه بابر با اخذ این فرمان سید حسین را راضی نمود تا حبیب الله را به نادرخان تسلیم کند سید حسین برای عملی شدن این پلان به نادر خان پیشنهاد نمود : حبیب‌الله مرد غیور و بی تعلیم است به مقدسات اسلام بیشتر از همه معتقد است ، بناء به حاشیه قرآن شریف بنوسیدکه حیات شما محفوظ است این یگانه راهی است که وی را بدست آورده میتوانیم . بناء زمانیکه موضوع به حاشیه قرآن تحریر وآن قرآن ذریعهٔ حضرت صاحب‌کوهستان (شمس‌الحق مجددی) به حبیب‌الله فرستاده شد حبیب‌الله با ۱۸ نفر یارانش بشمول سید حسین و برادرش حمیدالله (برادر بچه سقاء) به دربار نادر خان رهسپار شدند نادر خان بعد از مدت کمتر از یک هفته حبیب الله و ۱۸ نفر یارانش را تیر باران نمود قبل از اینکه جان را بحق بسپارند ، حبیب‌الله رو بطرف سیدحسین نموده گفت آغا صاحب ! نائب السلطنتی ات مبارک !

سرگذشت ...

: هان بچیم !

: مادر جان من میخواهم که آندو همیشه با هم یکجا باشند

: مطلب اینست که یعنی . . . !

من میخواهم که عروسی عذرا با نعیم صورت گیرد !

صابره : هان ، حیران شده طرف عبدالله دید و با محبت هر دو دستش را بر سر او گذاشت و . . . . .

په ژوندانه کې د ایمان نقش

ژباړن :
شهید محمدولی (ثاقب)

مؤمن د خپل وجود په اسرارو پوهیږي

د هرچا د وجود له ژورو څخه داسې غبرګ راپورته کیږي ، چې هغه مخاطبوي ، او په ډېر اصرار او جدیت باندې پوښتنې مطرح کوي او د ځواب انتظار باسي داسې ځواب چې د هغه په مرسته اضطراب له منځه ځي ، نفس مطمئن کیږي او زړه ډاډه او ارامیږي ، او هغه پوښتنې دادي چې : جهان څه شی دی ؟ انسان څه شی دی ؟ دادواړه له کوم ځای څخه راغلي دي ؟ هغه څوک دی چې دادواړه یې خلق او پیدا کړي دي؟ او څوک ددې دواړو د امورو تدبیر کوي او سمبالوي یې؟ ددې دواړو هدف څه شی دی ؟ څرنګه راپیل او را پیداشوي دي ؟ او څرنګه به پای ته ورسیږي ؟ ژوند یعنې څه ؟ مړینه او مرګ څه مفهوم لري؟ له دې ژوند څخه وروسته به په کوم سرنوشت د چار شو ؟ آیا له دې ناپایښته ژوند څخه ما خوا څه شته ؟ او له دې ابدیت او سرمدیت سره زموږ اړیکې په څه ډول دي ؟ دې پوښتنو له کومې ورځې څخه چې انسان پیداشوی ، په ډېری تلوسې یې له هغه څخه غوښتې ، او تر هغه چې د « وجود » او « ژوند » پانه نه وي سړاوې شوې او له وی غوړېدلې ، په ډېر اصرار باندې به

له هغه څخه غوښتې چې ځوابونه یې برابر کړي ، خو ددې پوښتنو لپاره شافي او کافي ځوابونه له دین څخه پرته په بل ځیز کې نشي پیدا کېدای .

دین داسې بوازینی ځیز دی چې د « وجود » غوټې راسپړي او خلاصوي یې ، او هغه یوازینی مرجع دی ، چې کولی شي د لوموړو پوښتنو په هکله داسې ځوابونه را کړي چې زموږ فطرت به هغو خوښیږي او ومنې یې ، او زموږ د زړونو د شک او تردد د رنځونو درمل کرځي .

په ځانګړې توګه اسلامي دین د دې پوښتنو په هکله شافي او کافي ځوابونه لري ، چې روښانه فطرت ، به ، هغو خوښیږي ، او سالمه عقل یې مني ، بلکې داسې ځوابونه برابروي چې په عین وخت کې له عقل او فطرت دواړو سره چیڅه نیسي ، تر دې چې قرآن کریم په ډاګه وایي چې دا دین د انسان په سوچه ، فطرت او عقل ولاړ دی :

« فاقم وجهک للدین حنیفا فطرة الله التي فطر الناس علیها خپل مخ دې د خدای پاک دین ته ورواړوه هغه دین چې خدای پاک خلک په هغه خلق او پیدا کړي دي »

که چیرته انساني اصیل فطرت په خپل حال پرېښودل شي او فرضاً کوم بهرني عوامل اغیزه پرې و نه کړي ، هرو مرو اسلام ته لاره پیدا

کوی او له هغه څخه به هیڅ کوم تیری و نه کړی ، چې په دی هکله یو صریح حدیث له پیغمبر ﷺ څخه روایت شوی دی لکه څرنګه چې فرمایی:

کل مولود یولد علی و انما ابواه یهودانه او ینصرانه او یمجسانه » هر ماشوم په فطرت « اسلام » پیدا کېږی ، خو بیا یې مور او پلار یا یهودی ، یا نصرانی او یا مجوسی کرځوی »

فطرت او عقل دواړه وایی چې انسان خود به خوده له پیدا کوونکی او خالق څخه پرته نه دی پیداشوی ، او ، نه یې خپل ځان په خپله پیدا کړی دی ، هیڅ شیز یې له خپل چاپېریال څخه یعنی د ځمکی یا اسمان یوه ذره یې هم له دی خلق کړی لکه څرنګه چې قرآن کریم وایی : -

أم خلقوا من غیر شئ ؟ أم هم الخالقون أم خلقوا السموات والارض ؟ له یې له هیڅ څخه پیدا شوی دی ؟ او یا دا چې دوی خپله پیدا کوونکی او خالقان دی او یا دا چې دوی ځمکه او اسمانونه پیدا کړی دی ؟»

فطرت او عقل دواړه وایی چې:

هرومرو باید دا عجیب انسان او لوی ، پراخه کائنات خالق ولری ، او حتماً باید دا خالق دزیاتی پوهی خاوند ، او د پوره حکمت څښتن ، دی وی ، چې اراده یې د ټولو کائناتو په کوټ کوټ کې چلیږی او یې پایه غیر محدود قدرت لری ، قرآن کریم په دی باب کې داسی وایی ،

«ذلکم الله ربکم خالق کل شئ لااله الا هو فانی تؤفکون . کذلک یؤفک الذین کانوا بایات الله یجحدون الله الذی جعل لکم الارض قراراً والسماء بناء و صورکم فاحسن صورکم و رزقکم من الطیبات ذالکم الله ربکم فتبارک الله رب العلمین»

دغه دی خدای پاک ، ستاسو پالونکی پروردګار ، چې د هر شیز پیدا کوونکی دی ، له هغه څخه پرته بل هیڅ کوم برحق معبود نشته ، نو کوم خوا ته اړول کیږی ؟ ، همداړنګه منصرف کړای شوی ؤ هغه کسان چې د خدای پاک له آیاتونو څخه یې انکار کاوه ، خدای پاک هغه ذات دی چې ځمکه یې د ستاسو لپاره د کراری او هوسایني ځای کرځولی ، او اسمان یې چت ، په ریښتیا سره چې خدای پاک خلکو باندی د فضل خاوند دی ، خدای ستاسی ته څیره درکړه او ښه څیره در په برخه کړه او له پاکو او طیبو شیزونو څخه لی روزی درکړه ، دغه دی الله ستاسو پروردګار ، نو خدای پاک زیات بابرکته دی د عالمیانو پروردګار »

عقل او فطرت دواړه وایی چې:

دا حکیم او پوه پیدا کوونکی او خالق باید ددی کائناتو له تنظیم ، او په هغه کې د انسان له پیدایښت څخه حتماً او هرو مرو ، یو هدف او غایه لری ، او د خدای پاک حکمت له دی څخه زیات لوړ دی چې دا ټول شیان دی بې هدفه او عبث پیدا کړی دی قرآن کریم وایی :

(وماخلقنا السموات والارض و مابینهما لاعبین . ماخلقنا هما الا بالحق ولکن اکثرهم لایعلمون :

ما اسمانونه او ځمکه او هغه څه چې دواړو په منځ کې دی عبث او په ملنډو له دی پیدا کړی ، هغه دواړه ، مې له دی پیدا کړی مګر په حق باندی ، او په تدبیر سره خو اکثره خلک نه پوهیږی».

همدغه حق چې په هغه باندی آسمانونه او ځمکه پیداشوی داسی شیز دی چې عقل یې منی ، او فطرت یې ، احساسوی ، که څه هم د فطرت په احساس کې لږ پیچلتیا شته ، بیاهم عقل او فطرت دواړه په اتفاق سره وایی چې انسان په دی جهان کې یو رسالت لری ، او له دی ژوند د ابتلاء ، ازمایښتونو او فنا ژوند څخه وروسته بل ژوند شته ، چې ټول خلک ملته ورتګ لری ، او د ټولو هدف او مقصد باید همدغه ژوند وی ، چې په هغه کې د ښو اعمالو څښتن خپله نیکه جزا وګوری ، او د ناوړه کړو وړو خاوند باید خپله بده جزاء ووینی ، تر څو پوری خبیث او طیب ، نیکو کاره او بدکاره

فاسق اوفاجر سره مساوی او یو ځیز نشي ، اودا هغه څه دی چی دخدای پاک پوره او لوی حکمت ئی تقاضا کوی ، قرآنکریم وایی : ـ وماخلقنا السماء والارض ومابینهما باطلا. ذلک ظن الذین کفروا فویل للذین کفروا من النار أم نجعل الذین آمنوا وعملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض أم نجعل المتقین کالفجار ؟» موږ اسمان اوځمکه اوهغه څه چی ددواړو پهمنځ کی دی عبث او باطل نه دی خلق کړی ، داد هغه چا گمان دی چی کافر شویدی ، نو ، دهغو کسانولپاره چی کافر شویدی دلویر له جنس څخه عذاب دی ، آیازه به هغه کسان چی ایمان یی راوړی او بیا ئی ښهکارونه کړیدی د فاسقانو او مفسدینو په څیر وگرځوم ؟ «نه» آیا زه به له خدای څخه ویریدونکیخلک بدکارانوغوندی وگرځوم ؟ » «نه»

« أفحسبتم انما خلقناکم عبثا وانکم الینا لا ترجعون : آیا گمان کوی! چی ماتاسی عبث او بی هدفه خلق کړی یاستی ، او تاسی ځما په لوری بیرته را گرځول کیدای نشی؟!»

فطرت اوعقل دواړه حکم کوی چی داخدای پخپلو بندگانو باندی له دی کبله چیهغوی یی پیداکړی او خپل نعمتونه یی پری لورولی دی ، ددی حق لری چی دویهغه وپیژنی او انکار تری ونه کړی ، او شکریی وباسی او بی قدری یی ونه کړی ، اطاعت ییوکړی، او لهتوانیشوڅخهیی سر ونه غړوی ، او هغه په توحید او یو والی وستائی او شریک ور سره ونه نیسی، قرآنکریمتولوخلکوتهداسی خطاب کوی : ـ یاایهاالناس اعبدوا ربکمالذی خلقکم والذین من قبلکم لعلکم تتقون . الذی جعل لکم الارض فراشاً والسمآء بناء وانزل من السمآء مآء فاخرج به من الثمرات رزقالکم فلا تجعلو لله انداداً وانتم تعلمون ؛ : ای خلکو ! دخپل هغه پروردگار عبادت مو وکړی ، چی تاسی یی پیداکړی یاست او هغه کسان یی هم پیداکړی ؤ چی له ستاسی څخه پخوا ؤ ، ښائی چی ستاسی پرهیزکاران شي ! «دی» هغه ذات ، دی چی ځمکه یی د ستاسی لپاره دفرش پهڅیرگرځولی ، اواسمان یی دبناء اوچت په څیر اړولی ، او لهاسمان څخهیی ددیاوبهاوبه راښکته کړی چی د هغو په وسیله دستاسو دروزی لپاره میوی یی رازرغونه کړی ، نو له الله سره شریکان مه نیسی ! ، پداسی حال کی چی تاسی پوهیږی »

په عین وخت کی قرآن کریم دآسمانونواوځمکو دخلقت اوپیدائښت هدف په عامه توگه او د انسانانو او پیریانو له پیدائښت څخه حکمت یی په ځانگړی توگه بیان کړیدی او وایی : ـ (الله الذی خلق سبع سموات ومن الارض مثلهن یتنزل الامر بینهن لتعلموا ان الله علی کل شیء قدیر وان الله قداحاط بکل شیء علما) خدای پاک هغه ذات دی چی اووه آسمانونه یی پیدا کړی ، او له ځمکی څخه د هغو په څیر ، راښکته کیږی امر اوحکم د ده په منځ د هغو کی، څوپوری تاسی و پوهیږی چی خدای پاک په هرڅه قادر دی، او د خدای پاک علم په هرڅه احاطه دی» .

(وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون . ما ارید منهم من رزق وما ارید ان یطعمون) .

ما پیریان او انسانان له دی پیدا کړی مگر د دی لپاره چی ځما عبادت وکړی، زه له هغوڅخه کومه روزی نه غواړم او هیله نلرم چی کواکی دوی دی ماته طعام راکړی .

په دی قرآنی څوابونو باندی مؤمن دخپل وجود په راز او کیفیت پوهیږی، او د ټولو کائناتو او عالم دوجود اسرارو ته لار پیداکوی، ځکه هغه خدای پاک وپیژند له دی کبله د هغه پیژندلو سره یی ټول اشیاء وپیژندل، اودهغه په مرسته یی ټولی معماگانیحل او دهغه په کمک یی هردول ښیگڼو او نیکیوته لار پیدا کړه ، دی ، پوهیږی چی جهان د خدای ملک اومخلوق دی، اوهرڅه چیپههغه کی لیدل، کیږی، دخدای پاک

د رحمت له اثارو څخه دی ، هـدا رنګه مسلمان عقیده لري چي انسان د ځمکې په سر د خدای پاک خلیفه دی، چي دخپل عبادت لپاره يي پيدا کړی، ځوږوری الهي امانت په غاړه واخلي، په همدې ډول مسلمان پوهېږي چي ژوند د الله ، يو ښېنه او سوغات دی اومړینه اومرګ هم دهغه په تقدیرپاندې دی او دنیا داسې کروندله ده چي په هغې باید دخدای د عبادت تخم وشندل شي ، او د قیامت ورځ او بل جهان ، د اعمالو د لو وخت دی، چي ټول خلک باید د خپلو عملونو لتیجه پوره او کامله وګوري، لونيکمرغه هغه څوک دی چي دخدای پاک له لارښوونوسره سم ، عمل وکړي، او بد مرغه او بدبخته هغه څوک دی، چي دخدای پاک له یادولو څخه مخ واړ وي .

انسان په دې فاني دنیا کې د آزمویښ په مرحله کې دی ، او لـه خپلو کړو وړو او کارونو څخه پوره مسؤلیت لري ، څو پوري چي صیقل شي او د بقا، سرمدیت،اودهغه ابدي جهان لپاره چمتو شي ، اومړینه او مرګ یو پل دی چي دا فاني جهان لـه هغه ابدي جهـا ن سره وصل او نښلوی .

هغه څه چي فیلسوفانو خپل عمر پري تیر کړی، اودخپل ژوند شمع يي پري اوبه کړی، او بي له دې چي د دوی دازیاز د دوی فکري تلوسه اشباع کړي اوکومې مثبتې نتیجې ته ورسیږي، مسلمان او مؤمن هغه پـه ډیر ډاډ او ارامتیا،حاصلوی او لاس ته يي وروړي، دی په دې پوهیږي چي له کوم ځای څخه راغلی ؟چیرته ځي ؟ او څنګه ژوندی شوی اوژوند کوی ؟ او ولې مری ؟ او په هغـه جهان کې به يي څه په انتظار کې وی ؟ دا ټولې مسالې له داسې منبع او مصدر څخه اخلي چي لـه سهوی او خطا ، هـمرید و او اشتبـاه څـخـه مصئون او ساتل شوی دی ، چي دا مصدر له الهي وحي څخه عبارت دی.

نوهغه څوک چي دوجود حقیقت د هغه : خالق اوپیدا کونکی له خوا وپیژني داسې انسان هرومرو په سمې لاري برابریږي اوهدایت کیږي ، دیوملحد فیلسوف مړینه او څنکدن را نږدې، شو ، هغه مرګ او له مرګ څخه هاخوا جهان په دهشت اوویره کې واچوه نودالاندیني اشعار يي جوړ کړل ، او وی ویل :-

لعمرک ماادری ـ وقداذن البلی
بعاجل ترحالی ـ الی این ترحالی
واین محل الروح بعد خروجه
عن الهیکل المنحل والجسدالبالی

ستا په عمر می دی قسم وي چي
زه نه پوهیږم ـ په داسې حال کې چي
وراستوالي می د ژرلیږدلو اذن کړی

چي کومې خواته به زما لیږدول وی ؟
اوله دې وروسته چي روح له منحل توټې توټې هیکل ، او وراسته جسد څخه ووځي په کوم ځای کې به وی ؟»

دده دااشعار یوصالح مؤمن ته ورسیدل هغه داسې وویل : دده له لا پوهي اوجهل څخه مونږ ته څه تاوان اوړي ، که چیرته دی نه پوهیږي چي کومه خوا لیږدول کیږي او په کوم لوربه يي سفر وی؟ مونږ پوهیږو چي کومې خواته به ولیږدول شو ، اودی به په کوم لوري واستول شي ، خدای پاک وایي :-

ان الابرار لفی نعیم وان الفجار لفی جحیم

هرومرو به نیکو کاران په نعمت کې وی اوفاجران به په دوزخ کې وی »

دین داسې څه راوړل چي فطرت تکمیلوی،اوعقل ته دمرستې لاس ورکوی داسې نه دی چه له فطرت سره مخالف څیز يي راوړی وی ، او یاله عقل ، پوهي سره ټکر وکړي .

فطرت په یو ډول پیچلي توګه یوڅه احساسوی ، دین راغی همغه شئی يي په ښه صورت اوډیر کامله ، شکل پاندې بیان کړ ، اوهغه څه چي عقل يي په اجمالي توګه درک کوی . او له خطا اواشتباه څخه خالي نه وی ، دین راغی دعقل دا اجما لي ادراک يي په پوره توګه روښانه کړ ، او اشتباه ګاني يي تري وشنډلي ، ـ او دعقل بې ځایه سوچونه يي تري لري

کړل ، اودحواسوغلطی‌گانی‌یی‌اصلاح کړی،هدف اومقصدیی‌روښانه نه‌کړ ،او سیخه،سیده لاره‌یی‌تعین اوترسیم کړه.

فطرت نه یوازی خالصه فکر دی اونه یوازی احساس او شعور ، بلکی له‌دی‌دواړو ، فکر اوشعورڅخه یومخلوط اومرکب څیزدی ، دین راغی دالسان فطرت‌یی دیو «کل» په‌توګه مخاطب کړ ، فکر او شعور یی یوځای په‌ګډه مخاطب وګرځول عقل اوقلب یی‌دخپل خطاب طرف وګڼل ، هغه‌څوک چی یوی‌ټینګی او پخی اوسالمی‌عقیدی‌ته درسیدوپه‌هکله یوازی دعقل په‌قوی اتکاءاواعتماد کوی، څوپوری‌یوی کلی اوهراړخیزی مفکوری ته ورسیږی ، چی د «وجود» حقیقت دهغی په‌مرسته روښانه‌کړی، اومعماګانی یی پری حل کړی، دو ی په حقیقت عقل ته له خپل ارزښت څخه زیات اهمیت ورکړی، اوله خپلوپولو څخه یی تیر کړی دی، او دالسانی فطرت یوه یله سهمه خوا او ارزښناک اړخ یی مهمل پریښی‌چی‌هغه‌دوجدان او شعور له خوا څخه عبا رت د ی اودقلب اوروح له‌اړخ څخه مطلب‌دی، اوپه عین وخت‌کی یوسهم وړپه‌خپل مخ باندی تړی هغه وره چی د و ی زیاته اړه‌ورته لری،اوټول کوښښونه او زیار یی له هغه پ‌ر ته بی ګټی او بی نتیجی عبث پا تی کیږ ی ، چی داوره ، دالهی‌وحی له‌لاری دپوهیدو له وره څخه عبارت دی .

عقل ـ که هرڅومره د زکاوت او استنتاج ، تجربی، اوقیاسولوقدرت ولری ـ بیاهم دبشریت دفکری قوی تر حدود وپوری تړلی ، او د زمان، مکان ، وراثت ، او چاپیر یا ل په اغیزولاو کی ښکیل د ی ، نو عقل ته ښائی چی دتل‌لپاره بایدمرستندوی ولری ، او په یو ګلک سند اتکاء وکړی ، چی که چیرته اشتباه کوی را سموی یی ، اوکه بی‌لاری کیږی لارښوونه ورته کوی‌اوبی‌نظمه کیږی، سمبالوی یی ، او دامرستندوی اوسند له هغه الهی وحی څخه عبارت د ی چی ددین بنسټ‌پری ایښودل کیږی.

وحی انسان په هغه شیانو کی له بحث کولو څخه معاف کړ ی ، چی بی له دی چی کو می نتیجی ته ورسیږی دده انرژی اوقوه‌پکی‌مصرف کیږی ، اوله هغه طولانی او ا و ږ دو سفرونو څخه‌ئی‌ژغورلی چی‌دهغو په لار کی دزیاتو کړاونو ګاللو ته اړیږی، اوله داسی‌تورتم لیاری څخه یی ایساروی چی معلومه نه وی پای او وروستی پړاو به یی چیرته پو ر ه کیږی ، او دهغه لپاره یی هغه څه چی لازم دی پری‌وپوهیږی خودعقل له لاری داوسه نه‌لری چی لری پوه شی دوجود دپیل اوپای په هکله یی ورته روښانه او وا ضح کړی د ی ، دوجود اسرار او علتونه یی ور ته را سپړلی، او ددی ټولو پیچلو مسا ئلو په‌هکله یی روښانه اوسوچه‌معلومات ، چی دمنلو وړ دی ، د اهل جدل له جدال او دیالوګ او د متفلسفینو له تعمق او ژور ټوب او دتکلف‌کوونکو له تخمین څخه سالم اوپرته ـ دالسان لپاره تهیه او تیار کړی دی .

له پوهیږم چی السان به څومره وسه او قدرت ولری چی دخپل ځان او وجو د په اسرارو او د د ی لوی جهان چی ګرد چار پیر، تری وجود لری ـ رازولو اوددی جها ن منځ ته راوړونکی په حقیقت پوه شی په دی شرط چی په دی لارکی دالهی وحی له ملګرتیا څخه وخوزیږی ، اوروان شی ؟

هو ! دی به په دی وخت‌کی په داسی صحرا او بیدیا کی روا ن وی چی دخپل حر کت لو ر ی به تری تر ی تم و ی او په هغه کی به له هغه سراب څخه پرته چی د اوبو په څیر بریښی بل څه و له ګوری ، او د تاریکو او تورتم‌په امواجو او لوخړو کی به لار وهی ، او هیڅ داسی و چی ته به ونه رسیږی ، چی هلته آرام شی ، چی قرآن‌کریم له هغو څخه داسی یادونی کوی :ـ کظلمات فی‌بحر لجی یغشاه موج من‌فوقه موج من فوقه سحا ب ظلمات بعضها فو ق بعض اذا اخرج یده لم‌یکد یراها ومن لم‌یجعل‌الله له نورفماله‌من نور: یا د ژورو سمندرونو

تړرتم او ترکمی په څیر ، چی پټ کړی وی ، داسی یو موج چی پسی‌ره یی بل موج وی ، او د هغه تر پاسه اوره وی ، داسی ترکمی دی چی ځینی یی په ځینی نورو ورغولدی او تولی شوی وی ، کله چی خپل لاس راوباسی ، لیردی له وی چی هغه وګوری ، او هر چاته چی خدای‌پاک نور نه وی ورکړی نه به وی دهغه لپاره هیڅ نور »

هو ! یو شمیر زیاتو د پخوانی زمانی او اوسنی عصر پوهانو کوښښ کړی او زیار یی ګاللی چی د وجود معماحل کړی ، او د الهی وحی له لارښوونی پرته د بشری‌فلسفی له لاری څخه نفسی ارامتیا ، او روحی ډاډ لاس ته وروړی ، خو په پای کی تول ناهیلی شوی او ددی هدف لاس ته وروړل ئی له وسی نه دی پوره شوی . . . . .

فخر رازی ، له ّ د ی وروسته چی د پخوانیو او معاصر و فیلسوفانو نظریاتو باندی پوه شو ، او فلسفی ـ کلامی ، اوعقیدوی‌علوم‌یی زده کړل او د خپل عصر او زمانی په تولو علومو پوه شو ـ بیایی داسی وویل :

« په‌عقیدوی او کلامی کتابونو او فلسفی اصولو او روشونو کی می غور او فکر وکړ ، ما هغه تول داسی څه ، ونه لیدل چی د انسان تنده پری ماته شی ، او رنځور پری روغ شی ، ما هدف ته د رسیدو لپاره‌ډیره لنده ـ لاره د قرآن لاره ومونده‌له ، هر څوک چی د ما په څیر څیړنه او تجربه وکړی په همغه څه‌به‌پوهیږی چی زه پری پوهیدلی یم »

یو بل چا د تفلسف او فلسفی مناقشو او مجادلو څخه داسی تعبیر کړی دی :

لقدطفت فی تلک المعاهد کلها
وسرحت طرفی بین تلک المعالم
فلم أر الا واضعاً کف حائر
علی ذقن او قارعاً سن نادم

په تولو دی مدارسو اومکتبونو کی وګرځیدم ، او سترګی می په دی تولو ، نښانو او فلسفو کی واچولی ، ما یی له هغه کسانو چی لاس تر ځنی لاندی پک حیران ناست ؤ ، او په پیښما نتیا ، او چورت کی خپل غاښونه تکول ، نور هیڅ څوک و نه لیدل »

او بل یی د ژوند په وروستی سلګی او کړی کی داسی هیله درلوده چی : ـ کاشکی د زړو ښځو د ایمان ، په څیر ایمان لی په برخه شوی‌وای حتی تر دی چی دا متفلسفان او خوار کیانِ د زړو ښځو له ایمان څخه هم محروم شوی دی .

په دی توګه بشری فلسفو د انسان‌زړه له ډاډ اواطمینان څخه چی د ژیکمرغی لپاره لمړی درجه عنصر او رکن ګڼل کیږی ، محروم کړی او محاله ده چی داسی انسان د ی نیکمر غه شی ، چی شپه یی د شک او تردید په لوخړو کی ، تیره او ورځ یی ، اضطراب ، نالښت ، او نارامی تیولی وی .

یو شمیر با انصافه پوهان د خپلو څیړنو په پای کی دی نتیجی ته رسیدلی ، چی ډیره سیخه اوسیده لاره او لنډه ، نږدی لاره ، اوله ټولولارو څخه په امن لاره او نفسی اطمینا ن او روحی ډاډ ، ته د رسید و لاره د الهی وحی لاره ده چی له هر رنګه اشتباه‌ګانو څخه ساتل شو ی ، او داسی دامن لار ده چی شک او تردد او اضطراب او ډار ، او ویره دهغی ترخنګه‌او خوا نشته:« فاستمسک بالذی اوحی الیک انک علی‌صراط مستقیم »

« منګلی خښی کړی ! په هغه څه باندی چی تا ته دروحی کیږی، په ربښتیا چی ته په سمی اوسیده لاره یی »

« فتوکل علی‌الله انک علی‌الحق المبین » پر خدای پاک باندی توکل او اعتماد وکړی ! په تحقیق چی ته په روښانه حق باندی یُ » روښانه حق هغه څه دی چی نښانی یی واضح وی ، لاره یی معلومه وی او هیڅ ډول پیچلتیا ، ابهام ، شک او تردید پکی وجود ونه لری .

او دا چی یو انسان داسی‌شعور

او احساس ولری چی دی په « روښانه حق » باندی دی او په « سمی او ـ سیده لاری » دی ، دا احساس او شعور داسی یو ځیز دی چی له هغو کسانو پرته چی په الهی وحی باور او ایمان لری ، نور څوک یی لا س ته نشی وروړی .

او هغه کسان چی له الهی وحی او لارښونو ، او د رسولانو له رسالت څخه سرغړوی دوی :« کالذی استهوته الشیاطین فی الارض حیران ، له اصحاب یدعونه الی الهدی إئتنا قل ان هدی الله هوالهدی » دهغه کسانو په څیر دی چی شیطان له لا ر ی ویستلی په ځمکه ـ کی پک حیران پاتی دی ، هغه داسی ملګری لری چی دی «ددوی په ننګار» سمی لاری ته ورغواړی او وایی چی زمونږ په لوری راځه ! ورته ووایه ! په رښتیا چی د خدا ی هدایت او لارښونه همدغه ده حقیقی لارښونه او هد ایت »

د پیچلو او مغلقو مسا ئلو پـه هکله وحی یوازینی مر جع او مصدر دی ، چی انسان د یقین سر منـزل ته رسوی ، او هیڅ څوک به له وحی پرته یقین ته ونه رسیږی ، او له یقین څخه پرته رو حی ارامتیـا او نفسی کراری د چا په برخه نشی کیدای .

د وحی په مرسته مسلمان د یقین تر پولو رسیږی ، تر د ی چـی کله ئی روح دومره پاک کیږی ، او سوچه

عده ٔ ا ز رزمندګا ن جبهـا ت شهید حفیظ ا للـه ا فضلی

کیږی او نفس یی تزکیه کیږی چی عین الیقین یا حق الیقین ته ورنـز دی کیږی . . . .

په دی هکله یوسلف او دلیږی سمه ی مسلمان داسی وایی ، « که چیر ته پرده پورته شی ، زما په یقین کی به هیڅ زیاتوالی رانه ولی ،» په دی معنی چی هغه په هغه څه چی وحی شوی ایمان راوړی داسی ایمان چی دهغه په مرسته د «وجود» په حقایقو پوهیدلی ، او د زړه په سترګو کی یی داسی ځلیدلی چی ته به وایی چی ټول غیبی شیان یی ښکاره په سترګو لیدلی ، او هغه دخاښت دلمر په څیر چی هیڅ دول وورِه یی هم شخی ته نه وی ولاړ ، ظاهر او حاضر وینی

دلیړی سدی اوپیړی له مسلمانو څخه یو تن وایی :«جنت اودوزخ می ښکاره او حقیقتاً لیدلی دی » . له ده څخه پوښتنه وشوه چی ته خو په دنیا کی یی نو هغه دواړه دی څرنګه لیدلی دی ؟ ده په ځواب کی و ویل :

«پیغمبر ﷺ ، هغه دواړه لیدلی دی نو ما دده په سترګو هغه دواړه ولیدل ، اودا چه هغه دواړه ما د پیغمبر ﷺ په سترګو ولیدل ، زما په نزد ماته ډیره یقینی دی له دی څخه چی ما په خپلو سترګو لیدلی وی ، ځکه چی ددی دواړو دلیدنی په وخت کی ممکن زما سترګی ، کږی شی ، او یا اشتباه وکړی ، او ، د پیغمبر ﷺ سترګی هیڅ وخ ت نه کږیږی او نه اشتباه کوی »

سمندر غوریانی

از جهاد اصغر تا جهاد اکبر

روایتی هست از آنحضرت صلی‌الله علیه وسلم که چون از یکی ازغزوات برگشتند فرمودند که « رجعنا من‌الجهاد الاصغر ألی‌الجهاد الاکبر » (از جهاد اصغر برگشتیم به سوی جهاد اکبر آمدیم) . شنیده‌ام که محققان درانتساب این حدیث به آنحضرت صلی‌الله‌علیه‌وسلم شک و تردید روا داشته اند مگر امر تحقیق در صحت وسقم وجرح و تعدیل آنرا به بزرگان طائفه می‌سپاریم ومرام و هدف‌ما مضمون و محتوای این حدیث ویا روایت و یا مقوله است .

درین روایت تعبیر از جنگ با کفار به جهاد اصغر شده و باز از مجاهدت بالنفس وتزکیهٔ باطن تعبیر به جهاد اکبر شده است .

عدهٔ و یا کسانی درین روزگار پیدا شده‌اند که جهاد بالنفس رااصل‌عمده میدانند ومیگویند ماکه اکبر را داریم به اصغر چه حاجت است و به کنجی خزیدن وسر فرو بردن و دور از یارو اغیار زندگی کردن، بهتر است ازدرگیری با کفار و جنگ با ملحدان و مشر- کان . چونکه وقتی نفس به صلاح آید و آراسته گردد به جهاد نیازی باقی نمیماند . اینان به بهانهٔ جهاد اکبر جهاد اصغر رانفی میکنند و باز گروه کثیری هستند که چون به جهاد اصغر اشتغال دارند جهاد بالنفس را جزء در ویشیگری ور هبانیت میدانند و به آن توجه واعتنای کمتری دارند ویا اساساً به آن هیچ اعتناء وتوجه نمیکنند .

هردوی این گروه در فهم وبرداشت ازین حدیث از لحاظی در اشتباهند و به خطا رفته اند که‌جهاد اکبر واصغر را که بایکدیگر به صورت پیوسته ذکر شده وبه مثابهٔ آغاز و انجام یک مسیر است ، ازیکدیگر جدا وسوی ساخته اند . وغایه را بدون مغیا فهمیده اند و مغیارا بدون غایه . و « الی » را بدون « من » خوانده اند و یا که « من » را بدون « الی » دیده اند ولی‌اگر « من » و (ألي) ویا (از) و (تا) را باهم ویکجادرنظر بگیریم، نسبت به هردوطائفه حال و احوال بهتری خواهیم داشت ؟

وبه خاطر این فهم ترکیبی میان این دوجزء حدیث وپیوند ورابطه میان‌جهاد اصغر و جهاد اکبر به توضیح وتشریح مختصری ضرورت داریم که این توجیه وتشریح برای جبران کمبودها یک امر حتمی و ضروری تلقی میگردد .

دراصل خود همین پروسه پیکار و کار زار ومسالهٔ کشتن و کشته شدن‌به ذات خود یک عمل خشن ، قهر آمیز پرتکلیف، پرسروصدا خشونت باروهیجان زدگی‌است وکسیکه پیهم درچنین‌صحنه‌هائی حضور می‌یابد و به طور مداوم چنین اعمال خشونت باری را انجام میدهد اگر تنها وتنها اقدام به چنین عمل‌عادت او شود وفراموش کند که حضور خدای پاک را از همان آغاز به نبرد تاپایان کارزار شاخص هر حرکت و هر اقدام خویش بگیرد ، وباز پس از پایان یافتن صحنه برخورد، به عجز ونیایش و توبه و گریه واستغفار روی نیاورد و پناه نجوید ، و به یک سخن تنها به اصغر اکتفا کند و اکبر را فراموش نمایددیر ویا زود به موجود خشن وهمانندسلاح دست داشته خودبه چیز سرد وبیروحی تبدیل میگردد . وممکن کاروی تا بدانجا بکشدکه همراه با فراموش کردن جهاد اکبر جهاد اصغر را نیزفراموش کند و سلاح بر زمین بگذارد و یاکه آنرا به دشمن بفروشد وخود را درزیر باراصغر و اکبر هردو سبکدوش نماید .

اگردنیا را صحنهٔ عبرت بگیریم ومجاز باشیم که مثالی از امور دنیائی بخاطر

تقرب موضوع به ذهن ذکر کنمم ، همین حالات روانی افراد و اشخاصی است کـه درتیاتـرها و صحنه‌ها ظاهر میگردند و نقش فلان کسی مثلاً هیتلر را بازی میکنند و به خاطر آنکه در نقش خود موفق شده باشند ماه ها وشاید سالـها مشـق و تمرین میکنند و احیاناً اعمال شبه به اعمال هیتلر را انجام میدهند و بمانند او ادا در میاورند وهمینکه فلمَ و یا درام پایان یافت از آنچه که عائد شان شده ، بخش بیشتر آنرا میگیرند و میدهند برای روان پزشکان و مشاوران

ورزیده در امور روانی و اجتماعی تا که در اثر تلقین های مستمرو بکار بستن دستور های دقیق همان طبیب ویا متخصص دیگرآن هیتلر مآبی و هیتلر منشی را که در همان مدت طولانی کسب کرده بودند از سر بدر کنند وبمانند همان فرد عادی که پیش از اقدام به تهیه فیلم و درام بوده اند به زنـدگی عادی خود ادامه بدهند . وبا خانواده خود زندگی کنند ولی خود مقایسه‌کنید میان صحنه سازیها و صحنه های واقعی که اگراکت وادای جنگ اینقدر بالای روان انسان موثر

باشد ، آیا صحنه های واقعی جنگ تا به چه پیمانه در کرکتر و منش انسان تاثیرات قاطع وپایای خود را به جا میگذارد . و ممکن با این مثال ، ضرورت توام کردن جهاد اصغر را با جهاد اکبر فهمیده باشیم . .

و آنچه راکه نگارنده خود بالای دیگران تجربه کرده ام ، برای شما بازگو میکنم . در دوران زندگی در داخل افغانستان پس از اشغال ، من میدیدم که بیشتر خلقی ها و پرچمی ها که از محصلان و استادان پوهنتون کابل بودند همینکه از صحنه های جنگ با مجاهدین بر میگشتند ، حالت روانی آنان تا آن حد دگر گون و آشفته بود که اساسا خشم و خشونت جزء کرکتر آنان شده بود و هر اندازه که بیشتر در جنگ هالی شرکت میکردند ، کمتر انسانی و بازهم بیشتر غیر انسانی جلوه میکردند .

درهمان مدت زمانی که من در کابل بودم ، یکبار که عساکر دست نشانده با مشاورین روسی از جنگ برگشته بودند در حصه خیرخانه از داخل جیپ روسی باکلاشینکوف به مردم بیگناه آتش کشودند

و چندین نفر را هلاک ساختند و بار دیگری و بازهم در خیرخانه تانک را بالای موتر سرویس شهری هدایت کردند که بتعداد زیادی از مردم کشته ومجروح شدند وازآن جمله یکتن موظف ترافیک که میخواست آمدن تانک را به طرف سرویس شهری مانع شود ، نیز به هلاکت رسید .

ولی تجربه من پس از آنکه خاک وطن را وداع گفتم و با مجاهدین آشنا شدم ، با آنچه که در داخل دیده بودم یکسر متفاوت بود ، میدیدم که یک مجاهد هر قدر مدت بیشتری را به سنگر میماند ، بهتر صفا و خلوص و محبت در ناصیه و سلوک وی هویدا است ، این تفاوت فقط ناشی از تفاوت در ایمان به خدای عزو جل است و بس . این تفاوت منش وکرکتر میان یک مجاهد با مجاهد دیگری نیز تاحدی محسوس است . میان مجاهدی که تلاش وی تنها منحصر درسنگر میماند ومیان مجاهدی که هم در داخل سنگر و هم خارج از سنگر به یاد خدا است و به جهاد بالنفس مشغول است .

G - R - U یا...

گذا رش میدهندا ما هردوشبکـــه فعا لیت ها ی جا سوسی شـــا ن را ا زیکدیگرمخفی نگهمیدا رندا یـن دوا دا رهٔ جا سوسی(KGB - GRU درکشورها ی مختلف وظیفه‌جاسوسی را عهده دا را ندوچیزی که‌قا بـــل تذکـرا ست ا ینکه‌رئیس GRU همیشه بحیث معا ون KGB ا یفا ٔ وظیفه‌می کند بنیـــا ن ا دا رهٔ جا سوسی را درروسیـــه

درسا ل (۱۹۱۸)لنین گذا شته‌ا ست که برا ی ا ولین با ربه‌سرپرستی این ا دا ره‌شخصی بنا م (وا ی کـــی برزین) را گما ریده٥

ده هزا رتن ا فرا دزیـــــر ک وهوشیا ردردفترمرکـــــزی ا داره (GRU) ا یفا ٔ وظیفــــه مینما یندکه برعلاوه ٔ کشورهــای غیرمنسلک ، کشورها ی که‌عضویت پیما ن وا رسا را دا را اند ادا ره ها ی جا سوسی آ نها را تحت نظـــر وا رسی قرا رمیدهند ٥

به تعدا دچهل (۴٥) ا دا ره جا سوسی دیگرتحت نظــــا رت (GRU) فعا لیت مــــی

کنند ٥ وبرا ی هرا دا ره‌ا ختیــا ر دا ده‌شده ، که آ نها می توا ننـــد برا ی کسا نیکه خوا ها ن وظیفـــه‌ٔ جا سوسی با شندوجدیدا "شا مـــــل میشوندکا رت غضویت بدهنـــــد ٥

هردوا دا ره‌ٔ جا سوسی KGB و GRU ا دا ره‌ٔ جا سوســـــی یی را بنا م خا د (Khad دراففا نستا ن تشکیل دا ده‌ا ندکه برا ی کشورها ی برصغیر(جزا یـــر کوچک) ما نند : پا کستــــــا ن هندوستا ن،نیپا ل ، برمـــــا وسریلنکا جا سوس تربیه نمـــوده وبآ ن کشورها غرض کشف ا طـــلاعات ودهشت ا فگنی می فرستند ٥

دتاريخ فلسفي سره په رابطه داسلامي نهضتونو پر وړاندې زموږ دريځ

داجرالدين لیکنه

يواعتقادي مکتب چې دتاريخ له حقيقت حرکت ، هدف اومفهوم څخه څه ډول پوهېدنې اوبر داشت لري ، ورته د تاريخ فلسفه وائي .

په اسلامي نړۍ کې« ابن‌خلدون» دخپلې ځانګړي مکتبي پوهېدنې پر اساس تاريخ وينې . خو طبري او بيهقي مؤرخين دي چې ېې له کومې مکتبي طرحې تېرې شوې پېښې بيان او څېړي .

دغسې دشرک او الحاد په نړۍ کې « امره نف » هګل ، مارکس امرسون ، سارتر او تاين بې تاريخ دېوې طرحې پربنياد څېړي خو هېرودت اوګيبون درسې ندي .

د تاريخ فلسفه ، تاريخ « پرله پسې واحدجريان » بولي چې دبشري ژوندله پېله دعلت او معلول دقانون (دخداى اراده) له مخې حرکت او رشد مومي ، مختلف پړاونه طې کوي ، دتاکلو نقطونه تېرېږي او بالاخره دمنزل آخرنې پړاوته رسېږي .

لکه څنګه چې يونيالګي وده کوي اوچورګوړې لوېږي دغسې د علمي قوانينو اودعلت اومعلول داصل له مخې تاريخ ديو ژوندي طبيعي واقعيت غوندې حرکت اوبدلون لري . ديو پل ددې او هغې دلاس آله نشي ګرځيدلاى نه داچې تاريخ يوازې دتصادف پراساس لدې بلکه دسنجول شوې‌حساب له مخې دهدف په لورې تلونکې دي .

مخکې وويل شو چې تاريخ « پرله پسې واحد جريان » دى چې دثابتو علمي قوانينو له مخې حرکت کوي‌خوداچې‌څه ډول‌حرکت کوي ؟ دکومو علمي قوانينو له مخې ؟ څه اټکلونه کولاى شو ؟

دحرکت ميزلې له‌کومه ځايه پېل شوې چېرته ځي او آخرنې سر نوشت ېې څه دى ؟

ددغو سوالونو ته هرمکتب د خپلوليدلواو جهالبينو له مخې جواب ورکوي‌نوځکه ددغوسوالونو بجواب په هرخاص مکتب کې‌د تاريخ خاصه فلسفه منځ ته راوستې .

يادوله : لا ترااوسه د تاريخ علم ندى کشف شوې چې دټولو دمنلو وړوې لوزه دتاريخ په باب خپلې پوهېدنې داعتقادي مکتب په

شکل طرحه او راوړالدی کوم اونوم
پری دتاریخ فلسفه بولم .

مارکس له انسانه دنیمگړی پوهیدنی پر اساس د انسان ټولی غوښتنی په مادیاتو کی لنډی کړی ، چی تاریخ هم د « مادی لید » پربنیاد څیړی .

داچی تاریخ له کومو نقطو تیرشی پدی باب ئی پنځه دوری (دلمړنی اشتراک زمانه ، مریتوب فیودالیزم ـ پانگوالی ـ کمونیزم) اټکل کړی چی پرهیڅ علمی استدلال ولاړی ندی ، دبشر آخرنی برخلیک ئی چی کمونیزم ښودلی اوس کمونستی رهبرانو (دروسیی اوچین دکمونست گوندونو دمشرانو آخرنی ویناوی ته ځیرشی) خپله اعتراف کړی چی کمونیزم زموږ دټولنو درد نشی علاجولای .

ننئی نسل پراسلامی مکتبی لیکوالانو حق لری چی له اسلامی منابعو ځنی دتاریخ دحرکت خطوط، دتاریخ قوانین را برسیره او پداسی ادبیاتو ئی افاده کړی چی ټول پری پوه شی .

داچی په قرآن کریم کی د « هود » په سورت دپېغمبرانو علیهم السلام حالات اونورو آیاتوکی د تیرو قومونو حالات ذکر شوی دا ټول دتاریخ بیالوبکی دی قوموږ باید دننی زمانی داړتیاواونسل دغوښتنی له مخی پدی باب داسی څیړنی او مطالعات ترسره کړو، څووکولای شو په داپه زره حال زمانه د ماضی او استقبال سره پیوند کړواوکه نه مقطعی هلی ځلی داسلامی مبارزی په درد نخوری داسلام فرهنگ دوړونسلونو داړتیاو دلیری کولو لپاره ، پوره ذخیری لری چی ځینی اسلامی متفکرینو دتیرو نسلونو دتندی دماتولو لپاره خپلی پوهیدنی اوبرداشت راوړالدی کړی . دلته د مسلی سره په رابطه دتاریخ فلسفه یومشهور اسلامی متفکر دهابیل او قابیل له قصی استخراج کړی ، داچی څومره دغه پوهیدنی پدی باب دټولو دمنلو وړدی باید زمانه او وخت پری قضاوت وکړی.

« تاریخ دهابیل او قابیل له جنگه پیل شوی ، دادواړه دآدم (ع) زامن وو . قابیل راپا څیږی اوهابیل وژنی چی لدی ځایه بشری تاریخ پیل کیږی .

دهابیل اوقابیل قصه یوازی اخلاقی نصیحت ندی اونه ددوه ورونو دعوا ، بلکه دا قصه د دوو ارخونو ، نظامونو او تاریخ قصه ده . دزمانی په اوږدوکی دټوټه ټوټه شوی انسانیت د سرگذشت قصه ده اود داسی جنگ دپیل قصه ده چی لاتر اوسه پای ته ندی رسیدلی .

تاریخ دطبیعت غوندی علمی حرکت دی خو زه دانسانی فرد په توگه (چی مختار اومسؤلیم) باید انتخاب کړم چی دتاریخ په مسیر (**الیه راجعون**) کی حرکت وکړم اویا دجهل ، ځانمی اوطبقاتی گټوله امله دهغه پرضد (**یصدون عن سبیل الله**) دریځ ونسیم او نابود شم (**کل شیء هالک الا وجهه**) لنډه داچی په تاریخ کی دتوحید تعمیم راښی چی :

لمړی ټول خلک واحد اُمت وو
(**کان الناس امة واحدة.. بقره آیه ۲۱۳**)

انبیاء علیهم السلام په بشری ټولنو کی دعارضی او راپیدا شوی اختلاف دله منځه وړلو او دعوت الی الله لپاره مبعوث شو. قرآن وایی :
(**فبعث الله النبیین مبشرین . . . بقره آیه ۲۱۳**)

نوځکه وایو چی په تاریخ کی پېغمبران یوازی دیو« دین » مبلغین وو پداسی حال کی چی دشرک لاری ډیری او مشرکان دخو خو ادیانو پیروان وو

ـ دهغه بشری ټولنی چی دزمانی په اوږدو کی ئی د « حق دین » ته غاړه ایښی نوپه صراط المستقیم روانی شویدی ، همدوی د خدای صالح بندگان دی لود لمانځه په سلامونو کی چی پر صالحو بندگانو سلام ویل شوی دماضی ، حال اواستقبال زمانی دصالحو بندگانو تسلسل راښی اوځان هغوی سره دلېښلولو په مفهوم دی .

ـ هغوی چی « حق دین » ته غاړه نده ایښی لو « **یصدون عن سبیل الله** » دی اود « **مغضوب علیهم** » یا « **ضالین** » لارو پیروان دی چی دا « **غیرالله** » لاری دی او شرک

هم ورته والی .

ـ د «کل‌شی هالک الاوجهه » اصل‌له مخی شرکی تاریخ او نظام له منځه تلونکی دی او پر ځای لی توحید را منځ ته کیدونکی دی . نوځکه باید دحق کلی خطوط درک او هماغسی پری ځان جوړونه او تشکیلاتی نظم جوړ کړو څو باطل نفی اوحق‌ئی ځای ونیسی (جاءالحق زهق الباطل . . . اسرأءآیه ۸۱)

ـ د « توحیدی‌لید » له مخی دتاریخ نهائی برخلیک دا دی .

(الف)ـ قصص آیه ۵ : ولریدان لمن علی الذین استضعفوا فی الارض ولنجعلهم المة ولنجعلهم الوارثین

« اراده می کړی دځمکی پرلی وزلو اومستضعفیو بالندی منت وړدمه چی هغوی د خلکو لارښودونکی او دځمکی وارثین شی . »

(ب) البیاءآیه ۱۰۵ : ان الارض یرثها عبادی الصلحون .

« ځمکه دصالحو بندګانو میراثه ده»

لوموړباید دی‌هدف ته رسیدلو لپاره دمبارزی مناسبه طریقه غوره کړو اوپدی باب داسلامی نهضتونو له تجاربوپند واخلو ځکه داسلامی نهضتونو مبارزاتی لړی یوتسلسل جوړوی او داچی موږ لدی لړی یوه حلقه یوبایدا،ه نورو بشپړه او متکامل گام پورته کړو .

دسلفیه نهضت‌شعار «مسلمانالو سره یوشی » وه دسیدقطب په وخت کی داخوان المسلمین شعار « هغوی چی په خدای ایمان للری گمراهان دی » او دایران داسلامی انقلاب شعار « مستضعفین د ځمکی وارثین دی »

لوباید دمبارزاتی تکاملی مسیر سره په رابطه داشعار په غور او دقت سره مطالعه کړو او نه یوازی داچی ددی انقلاب دجهانی تحقق لپاره مؤثر گامونه پورته کړو بلکه همدا اوس باید د « ان الارض یرثها عبادی الصلحون »آیت خپل‌مبارزاتی شعار وگرځوو څود تاریخی تسلسل سره په رابطه زموږ جهادی نهضت د تاریخ دآخرنی هدف تحقق کونکی اوسی او که چیری داسی نه وی او په مختلفو بهانو ، عنوانواو نومونو د حق حرکتولو پروړاندی قولی ، عملی ، سیاسی ، تبلغیاتی ، نظامی ، اقتصادی ، اخلاقی ناوړه دریځ ، ونیسو نودابه دانبیاء علیهم السلام د نهضتونو سره په رابطه مبارزه نه بلکه مقطعی او دخپلی خوښی او سلیقی پر بنیاد مبارزه وی‌چی طبیعی ده ددی ډول مبارزو نتیجه د خدای ددین دښمنان راتولوی یاپه بله وینا دابه داستکبار په گټه مبارزه وی .

لو زموږ مبارزاتی لوری باید ضد استکباری وی ځکه هغه اسلامی مبارزاتی عمل ار زښت لری چی «نړیوال‌استکبار» تری زیانمن شی او که نه داستکباری مفاداتو دخوندی کولو لپاره به داسلام په نامه مبارزه د مجاهدینو او اسلام لپاره ناوړه عاقبت نه وی (؟ !)

حرف های پوچ ذات ملوکانه ازآشیانه های هوس و گناه روم ،درافغانستان عزیز شنونده ندارد

« مجله میثاق خون »

در گلزمین شعر وادب

سمندر غوریانی

در رثای سید والاگهر شهید سید قاسم (حسینی)

باز بالا شده از شهر هری غوغائی
هر کرا مینگرم میشنوم ای وائی
که به پیوسته بحق سید والا گهری
و بخون خفته یکی سرو آدی رعنائی
« گوهری پاک بباید که شود قابل فیض »
خلف الصدق یکی اهل دل دانائی
او بمخلوق خدا بر سر منبر بودی
و به محراب به همراه خدا نجوائی
درس سنگر بوی از سنگر مسجد داده
جامع شهر هرات و بمثل اقصائی
تا که از خانه بیرون آمده او خانه ندید
خانهٔ او سری سنگی و لب دریائی
بدل کس نه نشسته است غباری از وی
هیچ جا نیست از و خاطرهٔ بیجائی
صورت خوب و مزاج خوش واخلاق نیکو
آنچه خوبان همه دارند تو با تنهائی
لب پرخنده به پیکار مصائب رفتی
کس ندیده است ترا غمزده و سودائی
رفتی و یاد تو در خاطره ها زنده هنوز
از نظر گشته ئی پنهان و به دل پیدائی
از تن پارهٔ تو آیت لا میآید
تو بیرون آمده از لائی و در الائی
حاصل عمر تو این نفی و همین اثبات است
از کجا آمده ئی ره به کجا پیمائی
از خدائی تو و هم سوی خدا برگردی
منتهائی سفر تو است همان مبدائی
شود از خون تو حاکم به وطن عدل خدا
و به خصم تو سر افگنده گی و رسوائی
فارغ مکتب توحید و شهید ره عشق
حق ترا داده چنین مرتبت والائی
دعوی عشق خدا میکنی در روز جزا
سر بکف آمده با یک سند گویائی
به مجاهد چو تو ممدوح نبوده است کسی
کس نگفته است ترا مدح بدین شیوائی

آیت‌الله
مرد مجاهد

طرفه روز است که درهای جنان باز شده
زمرهٔ اهل سما همدم و هم راز شده
حور عین نغمه سرا شاد و هم آواز شده
از سما سوی زمین جمعی به پرواز شده
روز ایثار و شهادت و کمال است امروز
گاه عیش و طرب وقت وصالست امروز
سید پاک نسب قاسم سردار برفت
صفدر معرکه آن سرور و سالار برفت
محرم راز خرد واقف اسرار برفت
بوذر عصر خودش با تن خونبار برفت
رفت و روحش بسوی باغ جنان طیران کرد
قدسیان را ز قدوم شرفش شادان کرد
مرغ روحش چو به فردوس برین کرد گذار
با گروهی ز ملائک به صد اعزاز و وقار
گلی رحمت ز ملائک بسرش گشت نثار
خاص در مسند صدقش ز کرم یافت قرار
مرحبا طالع فرخنده این راد جوان
که فدا کرده سرش بهر رضای جانان
رفت آن مرد مجاهد ز بر ما یارب
بکفید از غم هجرش جگر ما یارب
بار هجرش بشکسته کمر ما یارب
نور بینائی برفت از بصر ما یارب
دیده از ماتم آن مرد خدا گریان است
ز آتش فرقت او خاطر ما بریان است
گرچه آن سید ما رفت امیران هستند
زاستان راست روان پاک ضمیران هستند
در صف لشکر اسلام دلیران هستند
مثل او هر طرفی صف زده شیران هستند
همه با شوکت و با قدرت و با تدبیرند
انتقامش ز جفا کار زمان میگیرند
حمله بر دشمن غارت گر سفاک کنند
سینهٔ دشمن ناپاک وطن چاک کنند
در صف معرکه بر فرق سرش خاک کنند
وطن خویشتن از لوث عدو پاک کنند
لشکر حضرت ایزد همه جا پیروز است
روز ایثار و شهادت برشان نوروز است
خواست چون سال وصالش زخرد طبع حزین
تا دهد خاطر خود را برثایش تسکین
مه برآورد سر از باغ ارم با تمکین
گفت گو سید ما رفت به فردوس برین
روح پاکش به جنان خرم و خندان بادا
رحمت خاص خدا بهر شهیدان بادا
باز آورده نسیم بوی خوش یاری مرا
گل پرپر شدهٔ باغ دل آرای مرا
پیکر خفته به خون رهٔ پیکاری مرا
عاشق سوخته دل شاهد بیداری مرا
این تن غرقه به خون بازشهید دگر است
خون پاکش به ره حق نوید دگر است
صف به بندید وگل و عطر و گلابی آرید
خوش معطر کنید این بزم‌وشرابی آرید

شاه خوبان که رسید نای و نوایی آرید
بهر آن قامت خونین لقائی آرید
این تن غرقه به خون بازشهید دگراست
خون پاکش به ره حق نوید دگراست
راه را باز کنید دوست خدا می‌آید
از تن پارهٔ او آیت "لا" می‌آید
گل بریزید به راهش که صفا می‌آید
قاسم ما به دیار شهداء می‌آید
این تن غرقه به خون بازشهید دگراست
خون پاکش به ره حق نوید دگراست
دوستان جامهٔ خونین اورا باز کنید
قامت سرو دل آرای اورا ناز کنید
در غم هجر او آهنگ عزا ساز کنید
دفن اورا به رهٔ کعبه و حجاز کنید
این تن غرقه به خون بازشهید دگراست
خون پاکش به ره حق نوید دگراست
شرح جانسوز او با شور و نوا باید گفت
راز عشاق خدا را ، به خدا باید گفت
قصه درد وطن را به کجا باید گفت
سوز دل را به صف مروه صفا بایدگفت
این تن غرقه به خون بازشهید دگراست
خون پاکش به ره حق نوید دگراست
حسن زیبای او خورشید جهان آرابود
حرف حرفش ز انوار خدا پیدا بود
عاشقی بود که به آیین خدا شیدا بود
در صف بت شکنان ، بت شکن یکتابود
این تن غرقه به خون بازشهید دگراست
خون پاکش به ره حق نوید دگراست
سرخی رنگ شفق جلوه‌گه خونِ وی‌است
ادعایش ز ستم جامهٔ گلگون وی است
ملت سوخته دل تا ابد مرهون وی‌است
درهمه‌جاسخن ازحالت شبخون وی‌است
این تن غرقه به خون بازشهید دگراست
خون پاکش به ره حق نوید دگراست
این شهیدان همه سرمست حیات دیگراند
سرخوش ازبادهٔ هستی و صفات دیگراند
عاشق راه خدایند نه راه دیگراند
نزد معشوق به نام و درجات دیگراند
این تن غرقه به خون بازشهید دگراست
خون پاکش به ره حق نوید دگراست
یاد او مونس جان است بدلهای حزین
خلق نیکوی او با حلم و حیا و تمکین
حیف آن قامت سروش که افتاد بهزمین
از روی مهر و وفا عشق خدا راتوببین
این تن غرقه به خون بازشهید دگراست
خون پاکش به ره حق نوید دگراست
دوست دارم بگذارید مرا در وطنم
تا ز بوی خوش او زنده شود جان و تنم
در چمن زار وطن لالهٔ خونین جگرم
به خدا در دل خاک عاشق زار وطنم
این تن غرقه به خون بازشهید دگراست
خون پاکش به ره حق نوید دگراست
بر سر تربت او حلقه زنید نوحه گران
ازکجا آمدماید این همه خونین جگران

اشک ریزید بسرخاک رهش پیر و جوان
داغها بر دلتان است ز بیداد گـران
این تن غرقه به خون بازشهید دگر است
خون پاکش به ره حق نویـد دگر است
قاسما سنگر خونین تـو را می‌سازیـم
شیرآسـا به سوی دشمن تو می‌تازیـم
ما به تاریخ به نـام تو بسی می‌نازیـم
سر و جان را به ره عشق خدا می‌بازیم
این تن غرقه به خون بازشهید دگر است
خون پاکش به ره حق نویـد دگر است

سید پاکیزه طینت

اثر مولوی سید محمد عمر شهید

سیـدپاکیزه طینت قهرمـان روزگـار
آنکمبـا عنوان‌اومی‌داشت‌سنگرافتخار
قاسمی‌که از روز اول‌قسمتش مردانـگـی
عازمی کاندر ثبات وعزم دایم‌پایدار
بی‌عدیل اندرفراست‌بی‌نظیراندرادب
صاحب اخلاق نیکو صاحب قدر ووقار
از جبین او هویدا نور اخلاص و وفـا
از ضمیر روشنش‌ایثـار و همت‌آشکـار
اسوه و الگوی درمیدان اخلاق و سلـوک
پیشتاز جان فدا در صحنه‌های کارزار
بود از روز نخستین درصف‌پیکارجنـگ
می‌تپیدازصدق‌دل‌همواره‌درلیل‌ونهار
آرزویش‌جان‌فشانی‌مقصدش‌اعلای دین
در قبال دشمنان چون‌کوه‌شامخ‌استوار
دشمن‌ازپیکاراو لرزیدهمچون‌شاخ‌بید
در میان سنگر و سنگرنشینـان نامدار
داد عزت داد در میدان ایثـار وعمَل
گشت بیرون کامیـاب‌ازامتحان‌کردگار
خدمـت‌شـایان او درصفحه‌تاریخ‌دهر
یافت با خط طلائی بیکم‌افزون نـگـار
جان فشانیهای او اندر مسیر انقـلاب
ماند باقی‌درجهان‌تاروز محشریادگار
ای‌سلحشورمدبر ای جوانمـرد دلیـر
ای‌زراه خدمتـت دردین‌ودنیارستگار
سرفرازآوربببین‌کاندرعزایت‌چون بود
از خودوبیگانه‌همچون‌مرغ‌بسمـل بی‌قرار
لحظه پرواز کن از چینـدان مرغ سبز
زانکه داردديدنت‌را پیرو برناانتظار
نیست‌تنهادوستان آغشته‌اندرخون‌دل
بلکه ماند هر مسلمان‌درعزایت‌سوگوار
تا قیام ساعه باشد روح پاکت شادمان
نام نیکوی تو باشد شهرهٔ هر روزگار
بهرتاریخ شهادت تا که جویاشدشهید
گفت خورشید فروزان‌با دوچشم‌اشکبار
گرفزون‌آیددرین مـردحروف‌دال‌وعین
ماده تاریخ او بی‌بیش وکم‌شداختصار
بعد از آن گفتاقمربا دیدگان‌اشکریـز
چارصدوهفت است‌سال رحلتش‌بعد از هزار

درگلزمین شعر وادب

بمناسبت شهادت ابرمرد رزم و جهاد فرمانده زنده نام ولایت فاریاب شهید قوماندان یارمحمد .

جوهر شعر چکد از تن خونبار شهید

باز درگلشن توحید گل تازه شگفت
باز هم خامهٔ حق معنی پاینده بسفت
باز شد زنده دل عشق ز داغی که نهفت
باز بالید به خود ملک وجود چون بشنفت
رونق ملک وجود یار محمد آمد
با وفا یار دیگر زامت احمد آمد
بود او روشنی ونور دو چشمان جهاد
قوت و تکیه و بازوی عزیزان جهاد
موج توفنده در پای خروشان جهاد
گرد نام آوری اندر صف گردان جهاد
رفت او گرچه ز دنیا نرود نام او
ماه تابنده ورخشنده بود شام او
راد مردی که فرو زد نیش نفرین به فساد
شیر مردی که ز خونش بشگفت نخل داد
پاکزادی که بدی دشمن هر تیره نهاد
قهرمانی که بدی فاتح میدان جهاد
یار و غمخوار مجاهد سرو سردار سپاه
که به سرداری او عشق خدا بود گواه
او به پیکار و جهاد لحظهٔ از پا نفتاد
گرچه صدحلقه نیرنگ و فریب خصم نهاد
هم به مردی و به ایمان به صف دشمن داد
آنچنان درس که هرگز نشود باز زیاد
داغ داغ قلب عدو از سر پیکار اوست
حسرت و ناله‌کنان هر سو اهریمن وکوست
با تهیدستی خود قدرت اغیار شکست
صف اهریمن خونخوار به صد بار شکست
قامت فتنه والحاد به پیکار شکست
با دل و دیده روشنگر و بیدار شکست
گر چه رنج قلم و مکتب و تعلیم نکشید
لیک روشنگر و بیدار چو او دهر ندید
بیختند عطر و صالش به گلزار شهید
بفز و دند دیگر باره به مقدار شهید
جوهر شعر چکد از تن خونبار شهید
شعر من نیست خدا یا سزاوار شهید
چه کنم نیست مرا مهر او متاع بهتر ازین
جز همین جان که کم مایه تراز شعر حزین

م . ی شهباز

فتنه در کالبد صلح

اثر: کمال‌الدین «غبرا»

پا نهاده به میان روسیه با رنگ دگر
دارد امروز خیالم بدل آهنگ دگر
میدهد باز بران چهرهٔ خود رنگ دگر
مکر و تزویر دگر فتنه و نیرنگ دگر
ای عزیزان به خدا باز حساب دگر است
دشمن دین و وطن در تب و تاب دگر است
باز دشمن به فریب تو هنر ساخته است
دام تزویر بطور دگر انداخته است
فتنه در کالبد صلح نهان داشته است
اسپ تدبیر به میدان حیل تاخته است
چند روزیست که از صلح سخن میگوید
راه پیروزی ازین نکته به فن میجوید
ای دلیران وطن اندکی هوشیار شوید
باز از صدق و صفا در صدد کار شوید
از درکید به صلح آمده بیدار شوید
محو ساز هدف روس جهانخوار شوید
اندرین صلح همیدان که صد افسون دارد
باز در کشور ما قصد شبخون دارد
صلح ملی نبود مکر جهانخواران است
فتنهٔ تازه ز پسمانی مزدوران است
راه گم کرده به ره یافتنش حیران است
دام نیرنگ پس پرده دو صد چندان است
پرچم و خلق ازین ناحیه دور افتاده است
راه پیروزی دشمن به فطور افتاده است
راست گو ملت بیگانه وفائی دارد ؟
روس یا امریکه یا چین بتو جائی دارد ؟
نسبت بهره کشی هر که رجائی دارد
بهر اشغال وطن مکر و دغائی دارد
تو چرا لطف کمونیزم بجان بگزیدی ؟
رشتهٔ مهر و محبت ز میان ببریدی ؟
یک طرف خون دل از چشم بتان میریزد
یک طرف آبروی لاله رخان میریزد
یک طرف خاک ز گیسوی زنان میریزد
در بهاران ز گل و لاله خزان میریزد
ای فنای شکم آخر تو بگو ننگ تو کو
فکر ناموس تو و دانش و فرهنگ تو کو
بخدا شوق کمونیزم تو در سر داری
درس مادیت مارکسیزم تو از بر داری
نه ترحم تو برین خاک و به کشور داری
نه به ریش پدر و گیسوی مادر داری

شرم بادت که ازین کرده پشیمان نشوی
دوست دار وطن و پیرو قرآن نشوی

از جفای تو ستمگار وطن میگرید
خانه و صحن و سرا دشت و دمن میگرید
سبزه بی آب و گل افسرده چمن میگرید
من بحال چمن و او بر من میگرید

مگذر از کوچهٔ انصاف که بی وجدانی
پشت سه روزه معاش شکمت شادانی

از پی نفع شکم غارت کشور کردی
نفرت از راه خدا شرع پیامبر کردی
اجنبی را تو درین خاک مخیر کردی
تکیه بر قوهٔ نا پاک ستمگر کردی

منکر دین شدی و خون برادر خوردی
آبروی پدر و مادر و خواهر بردی

راست گو پشت و پناه تو به داؤد چه کرد
دوست دار ترکی از دل و جان بود چه کرد
به امین لاف محبت زد و بفزود چه کرد
ببرکش بستهٔ پیمان وفا بود چه کرد

رسم ارباب کرملین همگان میدانند
مکر این شعبده تأریخ و زمان میخوانند

قتل داؤد مگر گشت فراموش بخیر
کردهٔ گر ترکی را تو پس گوش بخیر
شد امین با تن صد پاره کفن پوش بخیر
ببرک از یاس به زندان شده خاموش بخیر

باز آمار حکومت به نجیب آمده است
نوبت کشتن این گاو قریب آمده است

یمن از جبر کمونیزم خراب است و تراب
هنکری را نبود تحفه بجز چشم پر آب
ملت عاجز کمپوچیه اندر تب و تاب
کشور ماست که از آتش بم گشته خراب

بهر تخریب وطن رفته به سودای دگر
دارد اشغالگر امروز تمنای دگر

چه شود ما و تو یکبار دیگر بست شویم
از در لیستی آئیم و بخود هست شویم
از می ساغر وحدت همگی مست شویم
مثل اصحاب پیمبر همه یکدست شویم

خاک در دیده بیداد گران افشانیم
وطن از چنگل اشغالگران بستانیم

چه شود بندهٔ درگاه کرملین نشوی
در نظرگاه خدا مایهٔ نفرین نشوی
چه شود پیرو مادیت لنین نشوی
دور از گفتهٔ قرآنی و آئین نشوی

خلقیا از دل پر درد ترا میگویم
پرچما با نفس سرد ترا میگویم
چه شود باز چو بگذشته برادر باشیم
در محیط عمل از پیش نکو تر باشیم
همچو مردان کهن حامی کشور باشیم
پاسدار وطن و دین پیمبر باشیم
از رهٔ صدق و صفا حمله بر اضداد کنیم
همه در کار شویم و وطن آباد کنیم

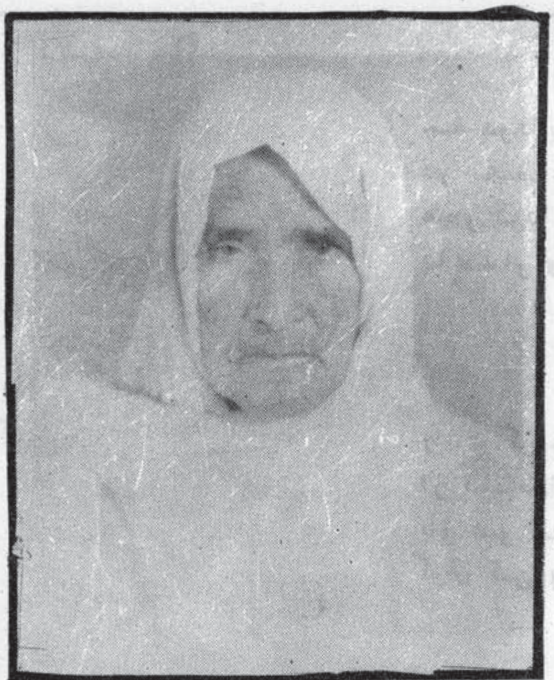
راست گو چیست که از دین وطن بیزاری
از تقاضای شکم بندهٔ استعماری
باز شو جانب اسلام خرد گر داری
گوش کن پند مرا گر نکنی مختاری
ورنه آن راه تو و مادیت و بربریت
ما و این راه حق و حریت و معنویت
ما که در وحدت خود بستهٔ یک پیمانیم
پیرو دین محمد ز دل و از جانیم ....
رهٔ آزادی و تکتیک جهان میدانیم
روش دوستی کفر عیان میخوانیم
ما بران دشمن بیگانه سخن سر نکنیم
دوستی را به کمونیزم ستمگر نکنیم

« غمگین »

له اسانه قهرمان

تر هغه څبرو وم غبر د آزادی
څو می وی د سترګو رپ ژوند په جهان
له پلرو نیکو پیر پو تل آزاد
روزل شوی یم په ښه توم د افغان
تیر تاریخ می چی میړانه غبر وی
یم له اصله له اسانه قهرمان
که هر څو مره زور زیاتی وی نن د روس
عاقبت به په تورمخ د رومی خرسان
ځکه ننګ ته کم او لوی به ننګ غیرت
پاخیدلی که ئی مرګ وی که زندان
د غزا او شهادت په هیله تهول
دی بی ویری بی وسواس په مخ روان
په سوّر وینو مسی «غمګینه» د زړګی
هر قلم غواړه آزاد افغانستان

گفت وشنود با بی‌بی آمنه مادرشهیدپروری که هشت تن
ازجگر گوشگانش دریک روز جام شهادت نوشیدند

محترمه آمنه مادری که هشت‌جگرگوشه‌اش در یک روزتوسط ملیشه‌های مزدور به‌شهادت‌رسانیده شد

از فامیل من تا کنون بیست‌ویک نفر به شهادت رسیده اند .

هشت تن از جگر گوشه هایم در یک روز توسط ملیشه های کافر یکجا به شهادت رسانیده شدند و یک روز پنج عروس در خانه ام با یکتعداد زیاد اطفال فرزندانم بیوه و یتیم شدند .

در دامنه سلسله کوه های هندوکش قصبه زیبائی بنام فلول وجود دارد که از آغاز انقلاب اسلامی در کشور ما تاکنون چندین بار مثل سایر مناطق افغانستان با بی رحمانه ترین وضعی مورد تهاجم قوای مشترک روس و رژیم مزدور کابل قرار گرفته است .

مرد و زن مجاهد این منطقه شاهد کشتار ها و ویرانی های وحشتناک و دلخراش میباشد .

این قصبه زیبا و سر سبز برای مجاهدین دارای اهمیت نهایت زیادی است زیرا در سمت شرقی فلول درهٔ بنام «سای هزاره» موقعیت دارد که مهم ترین مرکز مجاهدین بحساب می رود .

کوه های اطراف این دره پوشیده ازجنگلات طبیعی است و شاخه های این دره به منطقهٔ گذری در نهرین و درهٔ شر شر اشکمش و قسمت های از خوست و فرنگ وصل می گردد که در سوق و اراده و تجمع و تمرکز مجاهدین سهولت زیادی در آنجا فراهم می گردد .

علاوه برین مردم متدین و مجاهد فلول در چهار فصل سال از آغاز انقلاب تا کنون هر روز از چندین گروپ اکمالاتی مجاهدین ولایت کندز ـ تخار ـ بغلان ـ و سمنگان استقبال ومهمان داری می‌نمایند. و بسا جرگه و مجلس های مجاهدین که درینجا دایر و تصامیم و قرار ها از همین نقطه صادر می گردد .

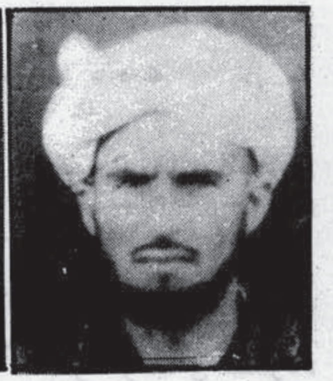
ازین رو میتوان فلول را شهرک امن مجاهدین‌خواند و خار چشم دشمنان سفاک .

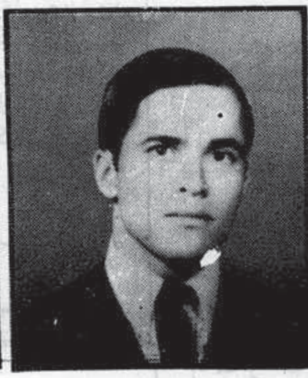
بنابر آنچه گفته آمد این قصبه در طی له سال همیشه مورد حمله دشمن قرار گرفته است و صد ها زن و مرد و طفل بی گناه و جوانان رشید مردم فلول در اثر بر خوورد ها بمبارد ها و آتشباری های دشمنان سفاک ما جام شهادت نوشیده اند .

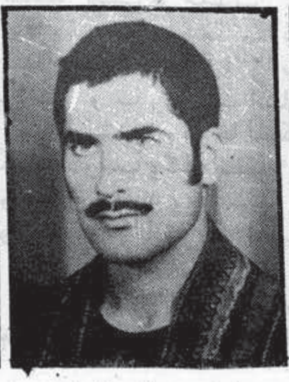
در سلسله حملات دشمن ویورش تانک های روسها که توسط ملیشه های مفسد رهنمائی میشد بروز اول ماه سنبله سال ۱۳۵۹ دشمنان اسلام جنایتی آفریدند که هرگز فراموش ساکنان فلول نمی شود .

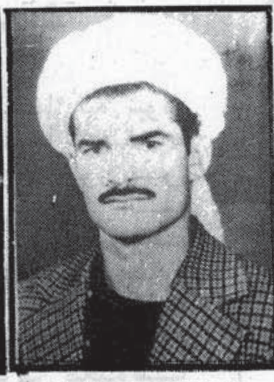
در آن روزصرف از یک فامیل هشت جوان را یک جا به شهادت رسانیدند .

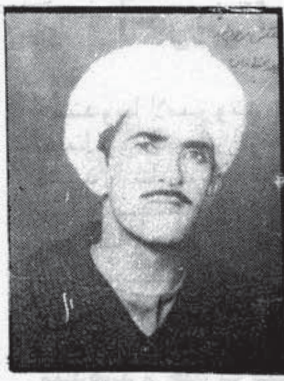
چندین خانه را ویران و مزارع و کشت زار ها را به آتش کشیده و چندین

شهید قاری ثناءالله
فرزند

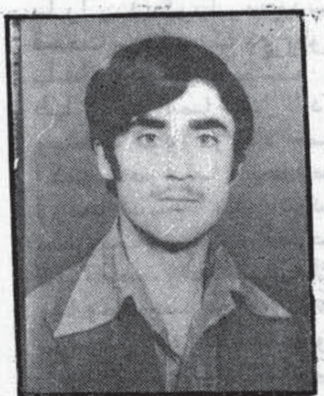

شهید کلیم الله
نواسه

شهید عطاءالله
فرزند

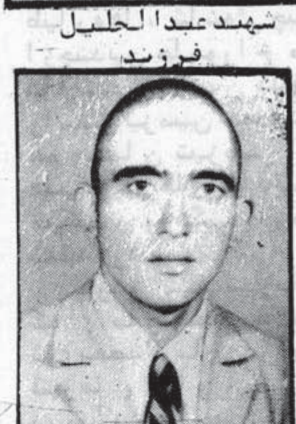

شهید صفی الله
فرزند

شهید عبدالحفیظ
فرزند

من افسوس می کنم کاش خداوند بمن ده پسر دیگر میداد که پیراهن خون آلود هر کدام شان را بمن می‌آوردند و می گفتند که بگیر پسرت شهید شده ..

شهید ضیاءالله
نواسه

شهید عبدالجلیل
فرزند

شهید عبادالله
فرزند

بی گناه دیگر را نیز شهید ساختند ..

درین رابطه ما مصاحبهٔ را با خانم بی بی آمنه مادری که شش پسرودو نواسه‌اش را یکجا شهید داده است انجام داده ایم که به مطالعه خوانندگان محترم تقدیم می گردد .

آمنه هفتاد سال دارد و سه ماه پیش به پشاور هجرت کرده است .

او می گوید :-

هشت تن از جگر گوشه هایم دریک روز توسط ملیشه های کافر یکجا به شهادت رسانیده شدند . و در یک روز پنج عروس در خانه ام با یک تعداد زیاد اطفال فرزندانم بیوه و یتیم شدند .

آمنه در پاسخ سوالی گفت :-

تانک های دشمن داخل قصبهٔ فلول شد. نواسه ها و پسران من که در آن وقت اسلحه کم بود تا با مجاهدین می رفتند در پناه گاهی پنهان شده بودند .

ملیشه ها یکی از نواسه هایم را دستگیر و مورد شکنجه قرار دادند .

پسر کلانم قاری عبدالحفیظ برای نجات دادن عبادالله فرزندش به نزد ملیشه ها و روسها رفت آنرا نیز اسیرکردند و مورد شکنجه قرار دادند سایر پسران و نواسه هایم یکی بعد دیگر برای اینکه بتوانند روسها را قناعت داده از شکنجه و عذاب دیگر برادران شان را نجات بدهند از پناه گاه خارج شدند و به نزد روسها رفتند .

قوای دشمن پس از اینکه تمام خانه های فلول را تلاشی کرد و ویرانه های بجا گذاشت و چندین نفر را در آنجا از بین بردند شش پسر جوان ودو نواسه ام را که متعلم مکتب بودند با خود بردند .

متعاقباً شام همان روز از سه کیلومتری فلول اجساد هرهشت تن از جگر گوشه هایم را مجاهدین بدست آورده و بخانه ام انتقال دادند .

آمنه می گوید :

از فامیل من تا کنون بیست ویک نفر به‌شهادت رسیده اند .

آمنه دربارهٔ علت مهاجرتش گفت :

بقیه در صفحه (۱۳۰)

آخرین نبرد

آیند و بالا میروند و بعضاً به شیوه شهبازی که از ارتفاعات خیلیها بلند، با شدت و تیزی چون تیر، برای بچنگ آوردن گنجشکی به زیر میآیند، بالای سر یارمحمد قرار میگیرند و از پائین و طیاره ها از بالا علیه همدیگر شلیک میکنند و آتش میکشا یند و مورد هدف قرار میدهند. خطرناکترین صحنه ها است... تقریباً "یک ساعت دیگر نیز سپری شده. اکنون یکی از یاران دیگر یارمحمد نیز، که از قسمت سر ضربه کاری خورده است، بلقاء الله پیوسته. چرخش طیاره ها کماکان ادامه دارد و بشدت خود افزوده میروند و اکنون صرف یارمحمد مانده ویکی از مجاهدین او که هردو دلاورانه مقاومت دارند. خصوصاً "یارمحمد که قامت رسایش در خلال این مقاومت چندین ساعته حتی سر موئی هم خم نمیشود.

با سپری شدن تقریباً "نیم ساعت"، دو فروند از همان هلیکوپترها، در فاصلهٔ هشت‌ونه متر دورتر از بالای سر فاتح نام آور: (یارمحمد) دقایقی در فضاء معلق قرار میگیرند و وحشیان بدتر از حیوان کلاشینکوف ها و ماشیندارهای روسی را از دو جانب دروازه های طیارات بیرون کشیده، سالار عزیز سپاهیان را، زیر آتش قرار میدهند.

در نخستین هدف گیری و آتش کشائی دشمن سفاک، از میان طیاره ها، شانهٔ چپ قوماندان از چندین جا سوراخ میشود. با آنهم تاکنون کلاشنکوف از دست راستش بزمین نه افتیده و هنوز هم چشمان تیزبین او مسیر گردش هلیکوپترها را با دقت تعقیب میکند. و انگشت از ماشه بر نمیدارد...

در دومین تیرباری مسلسلی که: با وقفهٔ سه ثانیه بعدتر، بقصد از پای درآوردن این قهرمان نام آور، به غرش درمیآید، آری! درهمین فرصت که ساعت نه ونیم قبل از ظهر را خبر میدهد. مغز سر او پلش سیاش

و سینهٔ ستبرش چندین غار میشود و قهرمان نامی ما، این عزیز دلهای خداجویان، و این سردار گرامی و با رشادت اسلام، از پای درمی افتد و درحالیکه سرود تکبیر برلب و گل نغمهٔ تهلیل برزبان دارد، با تنی آغشته از خون، به مهمانی خدا میرود.

پایان

ترکستان...

نیستند، با آنهم ارقام نامبردم تصوری از تجارت مواد خام سرمایه روسی در سمیریچ بدست می دهد.

به گواهی همان درخواستی که در بالا نقل کردیم، نمایندگان (عاملین) و کمشنرها) از قرغزها (کازاک ها) و "از میان مردم با سوادتر، مستعدتر و ثروتمندتر" تشکیل می شدند. و همدرینجا، بعلاوهٔ شباهت، شرکت های تجاری بر ثروتمندان بومی اتکا می کنند.

از فامیل من

در اثر یک بمبارد دیگر دشمن پنج نفر از اعضای فامیل من یکجا جام شهادت نوشیدند.

درین اواخر یک نواسهٔ جوان و دامادم درجنگ رو یا رویی به شهادت رسیدند و همان بود که دیگر نتوانستم در افغانستان بمانم.

او میگوید:

همسران فرزندانم بانواسه هایم آواره شدند نزده نواسه ام بامادران شان به هر سو رفتند.

آمنه در پاسخ سوالی گفت: وقتی خبر شهادت شش فرزند و دو نواسه جوانم را شنیدم، متوجه به پروردگار خود شدم. وگفتم خداوندا ما همه از تو ایم. هرچه رضای تست شکر. من همه چیز خود را از دست داده بودم. در یک دنیای دیگر رفته بودم. من آنچه پیش ازآن لحظه فکر میکردم بکلی از یادم رفته بود.

آمنه این مادرشهید پرور می گوید: ـ من یک آرزو در زندگی دارم وآن اینکه فقط یکبار بزیارت خانه خدا بروم و یکبار به آستان سرور شهیدان و پیشوای عالمیان اشک حسرت بریزم دیگر رنجی برایم باقی نخواهد ماند.

واز رهبران جهادآرزومندم که درین قسمت به من همکاری کنند واین توجه شان را از سایر مادران شهداء نیز دریغ ننمایند.

وی دراخیر این پیام را به مادران شهداء فرستاد: ـ

« به مادر های که مانند من پسرهای شان را درراه خدا (ج) ازدست داده‌اند پیغامی دارم که وقتی‌پسر های شان به شهادت می‌رسند سروصدا، فغان و ناله نکنند، هروقت باشد انسان می‌میرد، چه بهتر اینکه پسرهای مان در راه خدا شهید میشوند. باید مایهٔ افتخار مان باشند.

من افسوس می کنم که کاش خداوند بمن ده پسر دیگر میداد که پیراهن خون آلود هر کدام شان رابمن می‌آوردند ومی‌گفتند که بگیر پسرت شهیدشده.

خداوند همین صبری را که در دل من انداخته در دل دیگر مادرها هم بیاندازد و همین آرزوی‌که من دارم آنها هم به آن برسند. »

والسلام

راپورتر

ام ـ ابراهیم

یاد داشت ....

اسلام ونهضت ضد استکباری آنکاری انجام دهند، و ما این تاریخ سراسر جنایت ابرقدرت غربی را در معامله با مسلمانان جهان خوب بخاطر داریم و هرگاه لحظهٔ آنرا فراموش کنیم در حقیقت بالای همه مبارزات مسلمانان در برابر غرب، علامت ضرب در (×) کشیده ایم و پیوند متین واستوار نهضت مقاوم اسلام را در افغانستان از تاریخ مبارزات همه ملت های مسلمان گسسته ایم.

آری !

ملت مسلمان افغانستان بویژه نهضت اسلامی ما، عکس العمل امریکا را در مورد دو رویداد که فاصله چندانی از هم نداشتند خوب به یاد دارد، اولی تلاش های شبانروزی امریکا برای رهائی گروگانان امریکائی از سفارتشان در تهران که اسناد بدست آمده، لانه جاسوسی بودنش را به همه آفتابی کرد، ودومی عکس العمل امریکا بدنبال یورش نظامی بیش از یکصد هزار نفری روسیه در افغانستان اسلامی.

امریکا در رویداد اول برای رهائی چند نفر امریکائی هواپیما های نظامی فرستاد، اما در رویداد دومی که ابرقدرت جنایتکاری برای نابودی چند ملیون انسان بی گناه کمر بسته به همین اکتفا می کند که: اگر روسیه نیروهای خود را نمیگرداند، امریکا در بازی های المپیک سال ۱۹۸۰ در مسکو اشتراک نمی ورزد، همین وبس.

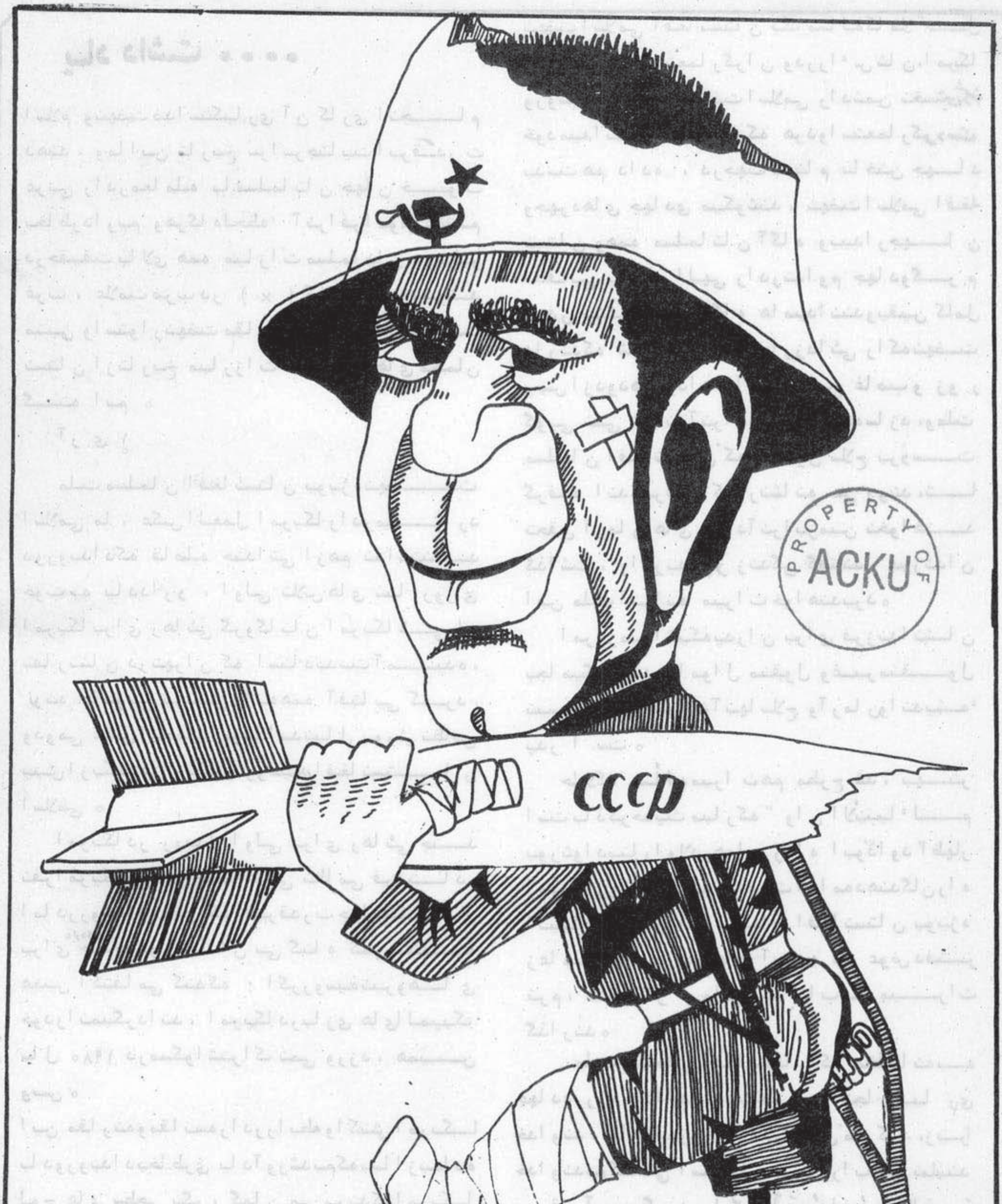
این مقارنه و مقایسه را در رابطه واکنش امریکا با دو رویداد بخاطری یاد آورشدیم که بسا از ساده لوح های سطحی نگر، گمان می برند که امریکا حامی جهاد افغانستان و دوستدار مسلمانان است، درحالیکه این مساله برای همه اعضای نهضت اسلامی افغانستان یک مساله کاملاً حل شده است که استعمارگران ودر راء س شان امریکا وروسیه، اسلام ونهضت اسلامی را دشمن نخستین خود میدانند و معتقدیم که هردو استعمارگر دست بدست هم داده، درجهت بدنام ساختن جهاد وچهره های جهادی میکوشند، نهضت اسلامی افغانستان وهمه مسلمانان آگاه وبیدار جهان لطف بی پایان الهی را در تداوم جهاد و گرم بودن سنگرها ونبردگاه ها میدانند ویقین کامل دارند که شعارهای استعمارزدائی را که نهضت پیش از دو دهه سرداده است، هیچ غاصب و زورگویی نمی تواند آنرا در گلوها خفه سازد، وملت مسلمان افغانستان که اکنون سلاح بر دست گرفته اند وبر قلب کفار نشانه می روند، تا تحقق آرمان های جهاد آنرا بزمین نخواهند گذاشت، واگر پدر روز زندگی گشتند فرزندان این ملت آنرا به میراث خواهند برد.

امروز میراثیکه پدران برای فرزندانشان بجا میگذارند، اموال منقول وغیر منقول نیست بلکه میراث آنها سلاح وآرمان واندیشهٔ پدر است.

حالاکه مسألهٔ میراث هم مطرح شد، بهتر است با ذکر حدیث مبارکه " وان الأنبیاء لم یورثوا دینا را ولادرهما – رواه ابوداود " اظهار امیدواری کنیم که بایست ادامه دهندگان راه انبیاء، مبارزان مسلمان افغانستان بویژه زعامت جهاد به نسلهای آینده به عوض دفتر نرم، سنگر گرم واندیشه ناب به میراث گذارند.

ملت مسلمان افغانستان که مخلصانه به جهاد در راه خدا ادامه میدهد، سرانجام بیاری خداوند، شاهد پیروزی را در آغوش می کشد، زیرا خداوند یار کسانی است که دین اورا یاری نمایند قرآن میگوید: إنّ اللّهَ یُدافِعُ عَنِ الذینَ آمَنُوا" صدق الله مولانا الکریم

" ف – فاضل "

CCCP
محمدکریم

(شهید سید اسماعیل بلخی)

انقلاب قرآن

هان ای بشر بیاموز ! درس ازکتاب قرآن
دست از ره توسل ، زن بر طناب قرآن
در آتش دوئیت ، سوز و گداز تا کی ؟
بهر دوام وحدت ، کن انتخاب قرآن
چشم دل از حقیقت، بکشا ببین که دارد
مجموعه سعادت ، فصل الخطاب قرآن
اسرار ها نماند ، پوشیده در طبیعت
ازدیده ها بر افتد ، گر یک نقاب قرآن
ازفهم هیچ فردی، در پرده نیست این درس
شد پرده ی تعصب ، از ما حجاب قرآن
هر آیه اش کتابی است ، برادر گر بخوانی
تنها به آخرت نیست ، اجر و ثواب قرآن
با تیغ علم و فرهنگ ، قوم عرب ندیدی
فتح جهان نمودند ، از فتح باب قرآن
زاصلاح «اوس» و «خزرج» این نکته گشت معلوم
فرمان صلح بارد ، از انقلاب قرآن
تخریب کار خود کرد ، از تیشه ی بطالت
هر کو کمر ببندد ، بهر خراب قرآن
« بلخی » زبدو خلقت ، تا صبح حشر هر دم
از حق درود بادا ، بر شیخ و شاب قرآن

شرح عقب جلد : نمایی از یک گروپ همیشه در نبرد مجاهدین میدان

